

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

SORANER-BIOGRAFIER

1747-1800

SORANER-BIOGRAFIER

1747-1800

Overhofmestre, lærere og studerende

ved

Frederik 5.s akademi i Sorø

udarbejdet af

TORBEN GLAHN

Udgivet af

SORANSK SAMFUND

1975

Fr. Bagges kgl. Hofbogtrykkeri

INDHOLDSFORTEGNELSE

Forord	7
Rids af akademiets historie	9
Overhofmestre.	12
Professorer og andre lærere	15
Noter og register til samme.	26
Akademister, hovmestre og privatister	
Indledning	29
Biografier af akademister	31
Biografier af hovmestre og privatister.	73
Noter til dette afsnit.	92
Register over akademister, hovmestre og privatister	100
Forkortelser til kildehenvisningerne	103
Portrætter	
Frederik 5. og Ludvig Holberg	105
Overhofmestre.	106
Professorer og andre lærere	108
Akademister	112

(En stjerne i registrene betegner henvisning til billedtillæget)

FORORD

Ved en helt enestående indsats gennem mange år fra fhv. bibliotekar Torben Glahn foreligger nu "Soraner-Biografier 1747-1800".

Takket være bidrag fra Aage Krarup Lind's Legat og fra Velux Fonden er det muligt for Soransk Samfund at udgive disse biografier.

Soransk Samfund bringer sin hjertelige tak såvel til forfatteren som til bestyrelserne for de to fonds.

Med udgivelsen af "Soraner-Biografier 1747-1800" opfyldes et gammelt ønske.

Allerede J. C. Molbech, der var professor ved Sorø Akademi fra 1787 til 1822, havde et sådant ønske. I sin bog: "Christian Molbech og Sorø" skriver Olaf Carlsen, at J. C. Molbech "ville udgive en række soranerbiografier, omfattende alle dem, der havde studeret ved Akademiet siden dets oprettelse. Ved et sådant værk mente han at kunne fremlægge talrige, uomstøde-

lige vidnesbyrd om, hvorledes Akademiet havde virket med held til videnskabernes fremme og samfundets vel".

Formålet for J. C. Molbech var at redde det daværende Akademi fra en truende undergang - der var i 1793 kun 3 akademister tilbage. Det lykkedes som bekendt ikke for Molbech, hverken at udgive biografierne eller at afværge Akademiets undergang.

I dag er Sorø Akademis Skole sund og stærk, og formålet med udgivelsen af "Soraner-Biografier 1747-1800" er ikke at støtte noget vaklende, men at klarlægge en del af Danmarks historie omkring Sorø og derigennem vække og vedligeholde interessen omkring Sorø Akademi og således opfylde en af formålsbestemmelserne for Soransk Samfund.

Soransk Samfunds Bestyrelse

Når denne bog har kunnet udgives, skyldes det først og sidst Soransk Samfund, der har vist mit arbejde så megen interesse, at det har påtaget sig udgivelsen. Jeg er Soransk Samfund stor tak skyldig, fordi det på denne og andre måder har tilskyndet mig til arbejdet med "Soraner-Biografier" før 1800.

Ved selve udarbejdelsen af bogen har jeg mødt stor hjælpsomhed fra mange sider: Rigsarkivet, Det Kgl. Bibliotek og Landsarkivet i København må nævnes i første række. I ikke mindre grad har jeg fra alle sider mødt stor velvilje og imødekommethed under arbejdet med indsamling af portrætterne til billedtillæget. Også her skylder jeg tak til såvel Det Kgl. Biblioteks fremragende billedsamling som Det nationalhistoriske Museum på Frede-

riksborg med dets enestående portrætsamling. Uden disse institutioners værdifulde hjælp ville opgaven med portrættillæget have været mig en umulighed.

Flere portrætter, som ikke fandtes på disse steder, er for en stor del tilvejebragt gennem nulevende slægtninge til de nu længst afdøde soranere, og overalt, hvor jeg har henvendt mig, er jeg blevet mødt med enestående venlighed.

Det vil være ugørligt at nævne alle, der på den ene eller anden måde har hjulpet mig i mit arbejde, men jeg vil gerne lade disse linier munde ud i en varm tak til de mange, der har andel i, at denne bog er blevet til.

Torben Glahn

RIDS AF AKADEMIETS HISTORIE

Da Frederik 2.s kongelige skole i Sorø St. Hansdag 1737 stængede sine porte for sidste gang - efter at have bestået i 150 år, var det fordi den, som en gammel soraner allerede i 1729 havde sagt "ickun er udi en meget slet Stand".

Den gamle soraner var Wilhelm August v. der Osten. Hans skoletid faldt omkring 1713-16, mens farbroderen Jacob Frantz v. der Osten var forstander. Skæbnen ville, at han i sommeren 1735 kom til at afløse farbroderen såvel som amtmand som skoleforstander i Sorø.

Nu var de dårlige forhold ved skolen i Sorø ikke noget isoleret fænomen. Skolevæsenet i Danmark havde længe - og i hvert fald fra midten af det 17. århundrede stået på et meget ringe stade. Ser vi på søsterinstitutionen Herlufsholm, stod det så slet til, at skolen endog 1729 en overgang måtte lukke, og det var først, da stiftamtmand Johan Ludvig Holstein 1732 blev skolens patron, at han fik Herlufsholm rettet op, endda med et særdeles godt resultat.

På det tidspunkt havde Christian 6. givet universitetet en ny fundats og umiddelbart derefter nedsat en kommission, der skulle forberede en reform af det højere skolevæsen i Danmark. Der er imidlertid intet tegn på, at denne kommission havde planer om at ændre noget ved Sorø skoles status. Det synes derfor at have været på eget initiativ, at v. der Osten jr. i januar 1736, altså kort efter at han var tiltrådt som forstander, foretog en indstilling til kongen om skolen i Sorø.

Han mindede om, at ifølge fundatsen af 1586 skulle i Sorø 30 adelige og 30 borgerlige ikke blot undervises i, hvad der var nødvendigt for at opnå gejstlige embeder, men tillige undervises i det, der "udi politiske Bestillinger at bruge kunne være tienligt". Som det nu var, fik de unge imidlertid kun undervisning i det, der var nødvendigt for at kunne blive præst eller degn, og den opgave var der skoler nok, der kunne tage sig af. von der Ostens løst skitserede plan gik ud på at foreslå undervisningen i politiske videnskaber genindført, så skolen i højere grad kunne tjene som forberedelse for netop de unge, der ønskede at indtræde i verdslige embeder under staten.

Tanken vandt kongens bifald, og der ned-sattes en kommission, som skulle undersøge, hvordan en ændring af fundatsen fra 1586 var mulig uden at nedkalde Guds "ævige Hevn og Vrede" over sig, som der truedes med i den gamle fundats, hvis den ikke overholdtes. Det første, der skete var, at man lukkede skolen og påbegyndte en ombygning, alt imens kommissionen arbejdede på at finde frem til en nyordning af skolen efter de af v. der Osten foreslåede retningslinier.

Tiden gik, og v. der Osten afløstes som forstander af Christoph Ernst v. Beulwitz, der i 1745 kunne meddele, at man nu var så vidt med byggearbejdet, at man måtte til at blive enige om en fundats for stiftelsen.

Beulwitz fik da i opdrag at fremkomme med forslag til en fundats. Her skal ikke redegøres for de betænkninger, der i den anledning fremkom, lige så lidt som for den tidligere kommissions fremsatte forslag, for det blev først den følgende amtmand, greve Henrik d.6. Reuss, som udarbejdede den endelige fundats af 1747, der kom til at betegne en radikal ændring af Frederik d. 2.s skole. Resultatet blev et ridderakademi, hvor kun adelen "og de som lige med Adelen ere privilegerede" kunne blive akademister, dog med den ikke uvæsentlige tilføjelse, at der var fri og gratis adgang for alle dem, "som vil profitere af den Undervisning, som der gives", de skulle blot ikke kaldes akademister og kunne kun, som senere tiders "skolesøgende" bo i byen.

Akademiet skulle give oplæring i "den christelige Lærdoms Hovedpunkter og i alle de Videnskaber, som henhøre til civile og politiske Bestillinger, samt i alle de Øvelser, som ere Adelsmænd fornødne og anstændige". Ingen ung adelsmand måtte rejse udenlands, før han havde studeret tre år ved akademiet, og den akademist, der blev dimitteret måtte have ret til at komme ind "i et af vore Collegier på det at han der kan arbejde i det, hvorpå han haver studeret, ... indtil han kan blive befordret til virkelig Embede". Også de, der ville "tiene Krigen", d.v.s. følge den militære løbebane kunne studere her.

Allerede samtiden kritiserede akade-

miet, og eftertiden, som har set, hvordan det gik har just heller ikke altid dømt mildt. Professor Norwin siger f.eks., at "Grev Reuss afgjort står med Hovedansvaret for, at man ødelagde den gamle Skole til fordel for det ulykkelige Eksperiment med et Akademi for tyske Junkere".

Det er dog, som man ved, et ansvar Reuss må dele med ingen ringere end Ludvig Holberg, og få har dog vist som han haft så nøje kendskab til forholdene og netop derfor mulighed for at rådgive i dette anliggende.

Holberg kom ind i billedet i efteråret 1746, da han (vist af grev Reuss) blev "opmuntret til at gjøre en Donation af mine Midler", som han selv siger "til det ridderlige Academie, hvis Stiftelse da var i Gierde".

Nu har man jo ofte nok harcelleret over, at Holberg på den måde "reddede" sig en barontitel ved denne "handel" og antydet, at baroniseringen nok var det afgørende for ham. Vel har det været tillokkende for Holberg at vide, at oprettelsen af et baroni ville betyde, at hans møjsommeligt sammenkøbte gods på den måde ville forblive samlet, men der er ingen grund til at betvivle, at han, som han skriver "haver holdet sådan Stiftelse for en af de allernyttigste, som udi dette Land kand gøres", dels "efterdi Reyse-syge, som her regierer stærkere end noget andet Steds derved cures og utrolige Penge-sommer, som årligen gaae ud af Rigerne, derved kand spares ", dels "efterdi intet Studium hos vor Ungdom er meere bleven forsumt end Stats-Videnskab."

Der er heller ingen grund til at tro, at Holberg har handlet uoverlagt. Man kan se det af de grundige betragtninger, han fremsætter i breve til Reuss. Man har da også stærkt på fornemmelsen, at Holberg har haft en overordentlig stor indflydelse på mange enkeltheder i akademiets fundats. Han har haft øje for, hvad der har været galt ved såvel Christian d. 4.s søranske som det senere københavnske riderakademi, og man fornemmer ligefrem hans glæde over det ny akademi i Sorø i den omtale han 1749 giver det i sin "Danmarks og Norges Stat", hvor han siger: det vil "efter al anseelse blive et florisante og bestandigt Academie. Jeg siger bestandigt, efterdi de Ting, som forarsagede de forrige Academiens Decadance her ikke er at befrygte."

Men hvad er det, datidens, såvelsom eftertidens kritik samler sig om? Der er to ting: 1. at det blev et adeligt akademi (notabene hvor borgerlige kunne studere som privatister) og 2. at det i høj grad blev et hjem for "tyske junkere".

For at tage det sidste først må man erindre, at akademiet blev oprettet på et

tidspunkt, hvor de toneangivende hofkredse var tyskrægede i en grad som hverken før eller senere i Danmarks historie. Og vel var det til en vis grad unge fra forholdsvis nyindvandrede tyske adelsslægter, der kom til at præge billedet i Sorø. Men når der nu var mange unge i disse slægter, var det så ikke netop godt, at man søgte at få deres uddannelse til at foregå i Danmark og ikke udenlands, hvor det fremmedartede jo blot ville være blevet yderligere understreget.

Og så den første indvending, at det blev et adeligt akademi. Her må man erindre, at adelen her hjemme så at sige aldrig havde indladt sig på at studere ved universitetet i København, den søgte traditons-tro stadig udenlands. Som Holberg fremhæver, var det derfor i højeste grad ønskeligt, at adelen fik en mulighed for at ud-danne sig hjemme. Og i Sorø kunne man tilbyde en uddannelse, der netop var tilrettelagt for unge adelsmænd: undervisningen i de humanistiske fag var indskrænket til et minimum, mens hovedvægten i stedet var lagt på statsvidenskaben. Derved skulle akademiet have alle betingelser for at kunne blive skolen for den kommende generation af vordende embedsmænd inden for staten. Og i hvert fald de højeste embeder var jo dengang endnu først og fremmest forbeholdt adelen.

Når akademiet så alligevel ikke fik den betydning, man - og altså selv så klog en mand som Holberg regnede med, skyldes det først og fremmest dets håbløse finansielle problemer. Fra det øjeblik det åbnede og gennem hele sin tilværelse har det måttet føre en kamp på liv og død for sin eksistens. Akademiets gods var forarmet og blev det mere og mere på grund af de evindeligt hærgende svære kvægsygeepidemier og ideligt tilbagevendende år med misvækst. Ingen inden for statsstyrelsen synes på noget tidspunkt at være gået helhjertet ind for at hjælpe akademiet gennem dets vanskeligheder. Man må lade hele rækken af overhøjestre, at de har ydet en betydelig indsats for at holde stiftelsen oven vande, men hver og en har de måttet forlade Sorø uden at se deres bestræbelser bære frugt.

Nu må man retfærdigvis tage tiderne i betragtning og ikke glemme, at landet netop da var inde i en alvorlig økonomisk krise, hvor statsgælden voksede og voksede og hvor trykkende og forhadte ekstraskatter tyngede befolkningen.

Det er sandsynligt, at akademiets helt åbenbare trængsler har haft indflydelse på dets renome og dermed vel også virket bremsende på tilgang af studerende. Flere gange overvejede man alvorligt at nedlægge akademiet. I håb om at stimulere tilgangen ændrede man så, som et sidste forsøg, fundatsen i 1782, således at også

borgelige kunne blive akademister, men da var det for sent. Efter en kortvarig fremgang i de studerendes tal sygnede akademiet stille hen og i 1798 forlod den sidste akademist Sorø.

At Frederik d. 5.s riddelige akademi fik et sådant endeligt må således i alt væsentligt tilskrives økonomiske forhold. Akademiets drift har været alt for kostbar i forhold til antallet af unge, der søgte uddannelse der. Indtil 1772, altså i de første 25 år indskreves 130 af ialt 164 *) akademister og de følgende 25 år tegner sig således kun for 34 studerende.

Men at det blev, hvad Norwin kalder et ulykkeligt eksperiment behøver jo ikke at betyde, at grundtanken i det ikke har været rigtig. Alt tyder på, at da Holberg 1749 indgående omtaler akademiet i "Danmarks og Norges Stat", var de forventninger, man havde gjort sig, indfriet, og stort set kan man vist sige, at det i alle tilfælde de første 20-25 år fungerede efter hensigten. Johan Bülow, en af Sorø's store sønner, der frekventerede akademiet 1768-70 har kun lovord om de år, han tilbragte i Sorø, og også den senere stiftamtmand Caspar Wilhelm v. Munthe af Morgenstjerne, der kom til Sorø 1760 omtaler Sorø med en så oprigtig taknemmelighed, at man har lov at tro, at den påvirkning, den studerende ungdom modtog ved akademiet, har haft en betydning, der rakte langt ud over studieopholdet dernede.

Og hvordan skulle det næsten også kun-

ne være anderledes for en modtagetlig ungdom med de lærerkræfter akademiet dengang rådede over? For hvilken udsøgt kreds af professorer havde man ikke haft held til at knytte til Sorø i den første periode!

Som soraneren, magister Kai Hørbye har skrevet i "Academia Sorana": "Det første kuld af soranske professorer omfattede kræfter, der hører til de mest fremragende i periodens danske åndsliv", og det er akademiets største fortjeneste gennem disse "at have bidraget til at omplante vigtige dele af den europæiske oplysningsfilosofi til dansk grund".

Og ser man på den skare af unge, der besøgte akademiet i denne første periode, ja så gjorde de fleste af dem sig da også smukt gældende i livet senere hen.

Sammenfattende må det konstateres, at akademiet fik en såre ublid skæbne. Man havde drømt om en fugl Fønix, og som sådan steg den da også op af asken fra Frederik den andens skole i 1747, men allerede 15 år senere var man tilbøjelig til at jage den af reden, og fuldt levedygtig blev den aldrig. Tragisk var det, at det endte med, at reden stod tom og i 1813 i bogstaveligste forstand gik op i luer. - Men når fugl Fønix brænder sig selv op, stiger der en ny fugl Fønix op af asken. Det skete også en halv snes år senere, men det er et andet kapitel i Sorø's historie.

*) Se note a) side 30.

OVERHOFMESTRE

REUSS, HEINRICH D. 6. GREVE.
Født 1.6. (eller 7.) 1707, død 17.5. 1783 (Köstritz). Søn af Heinrich d. 24. af Reuss til Plauen og Köstritz (1681-1748) og rigsgrevinde Marie Eleonore Elisabeth Emilie Promnitz (1688-1776). - Gift 16.2. 1746 (København) med marquise ANNA FRANÇOISE HENRIETTE LOUISE MARGUERITE CASADO DE MONTELEONE, født 2.5.1725 (Haag), død 6.1.1761. Datter af marquis Antonio Casado de M. og komtesse Marguerite Huguetau Gyldensten (1702-c. 1767).

Udnævnt til overhofmester 7.7.1747. Fra-trådt 1754.

Kom 1732 til København, hvor han fik stilling i tyske kancelli. Kammerherre 1733, hvid ridder 1740. Stiftamtmand over Kristiansand stift og amtmand over Nedenæs amt 1742. Amtmand over Sorø amt 1746 og fra 1747 tillige overhofmester ved akademiet og geheimeråd. Fra 1748 tillige amtmand over Ringsted amt. Forflyttedes til Sønderborg 1754, men tog 1765 sin afsked og gik i preussisk statstjeneste. L'union parfaite 1769, blå ridder 1779. Reuss var yderst virksom ved oprettelsen af Sorø akademi, og man kan sikkert for en stor del tilskrive ham æren for, at Holberg blev så interesseret i projektet, at han testamenterede Sorø akademi sit gods. Reuss gik stærkt op i arbejdet for dette nye akademi, men allerede i hans tid oplevede han, at kancelliet bremsede initiativet. Bemærkelsesværdigt er det, at han beherskede dansk så godt, at han 1747 holdt indvielsestalen ved akademiets åbning på dansk.

JUEL, CARL. Døbt 22.6.1706 (København), død 1.9.1767 (Odense). Søn af amtmand Knud J. (1665-1709) og Christine Elisabeth Knuth (1675-1738). - Gift 1. 15.8.1738 (Frederiksborg) med CHRISTIANE HENRIETTE LOUISE V. SCHLEINITZ, født 24.9.1709, død 12.8.1756 (Valdemars slot). - Gift 2. 24.3.1759 (Hverringe) med ANNA MARGRETHE JUEL, født 18.9.1741 (Eriksholm), død 1.5.1761 (Odense). Datter af geheimeråd Peder J. til Hverringe (1707-79) og Birthe Cathrine Levetzau (1714-84). - Gift 3. 24.3.1762 med AMALIE CHRISTIANE RABEN, født

4.8.1736 (København), død 1.8.1803 (Juelsberg), (gift 2. 1770 med geheimeråd Gregers Juel (1738-76)-). Datter af geheimeråd Christian Frederik R. (1693-1773) og Birthe v. Plessen (1707-86).

Udnævnt til overhofmester 13.2.1754. Fra-trådt 1760.

Blev 1731 kammerjunker hos dronning Sophie Magdalene. Assessor i højesteret 1735. Stiftamtmand i Kristiansand stift og amtmand i Nedenæs og Raabygdelagets amter 1738. Blev 1742 hvid ridder og hofmester, fra 1746 overhofmester hos Frederik d. 5.s gemalinde Louise. L'union parfaite 1747. Geheimeråd 1749. Blev 1751-52 sendt i vigtigt diplomatisk ærinde til Sverige. Overhofmester hos den nye dronning Juliane Marie 1752. Af ikke oplyste grunde forlod han 1754 hoffet, muligvis fjernet af Bernstorff, muligvis på grund af en uoverensstemmelse med kongen. Blev 1754 overhofmester for Sorø akademi og amtmand for Sorø og Ringsted amter. 1760 stiftamtmand på Fyn. 1762 betroede Bernstorff ham en vigtig diplomatisk sendelse til Berlin for at mægle med Rusland. Arvede 1766 stamhuset Taasinge. Det var en overordentlig vanskelig post Carl Juel blev sat på som overhofmester ved Sorø akademi, men han gjorde et dygtigt arbejde for at bringe det på fode igen. Godset var forarmet, der havde været en dårlig forvalter, kvægeste havde hærget og misvækst i 1754 satte det yderligere tilbage.

DANNESKIOLD-SAMSØE, FREDERIK GREVE. Født 1.11.1703 (Assendrup), død 18.7.1770 (Marselisborg). Søn af lensgreve Christian Gyldenløve (1674-1703) og Dorothea Krag (1675-1754). - Gift 31.7.1724 (Wedellsborg) med komtesse DOROTHEA WEDELL-WEDELLSBORG, født 1706, død 23.1.1763 (Sorø). Datter af amtmand, greve Hanibal W. (1660-1708) og Anna Cathrine Banner (1681-1739).

Udnævnt til overhofmester 23.9.1760. Fra-trådt 1764.

Levede fra sit 9. til 16. år i England og opholdt sig derpå en tid i Paris og Holland. I disse år studerede han især skibsbyg-

ning. Kammerherre 1719. Hjemkommen til Danmark blev han 1723 hvid ridder og officer ved landmilitæret. Geheimeråd 1729 og året efter assessor i højesteret og hofretten. Blev derpå 1731 deputeret i søkommissariatet og 1735 overkrigssekretær i søetaten. I 1738 blev han geheimekonferensråd. L'union parfaite 1739 og 1743 generaladmiralløjtnant og chef for flåden. Hård, noget overdreven kritik af forgængeren, der bl.a. medførte at Løvenørn måtte forlade søetaten, bragte Danneskiold-Samsøe til chefposten. Med al sin ærgerrighed var han ubestrideligt en dygtighed. Han indførte talrige forbedringer og reformer inden for søværnet og var en målbevidst og talentfuld administrator. Men hans evner til samarbejde var ikke store, og han blev selv snart offer for en stærk kritik, der i 1746 førte til hans afsked. Blå ridder 1747. Først i 1760 blev han amtmand over Sorø og Ringsted amter og samtidig overhofmester ved Sorø akademi. Her søgte han med iver og interesse at forbedre akademiets status, men hans mange og berettigede klager over dets dårlige økonomi skabte modvilje mod ham og 1764 fik han sin afsked. I 1766 blev han medlem af konseilet, overkrigssekretær for søetaten og statsminister. Men påny fandt han modstandere, denne gang bl.a. J. H. E. Bernstorff, og 1767 afskedigedes han definitivt. Danneskiold-Samsøe var dybt religiøs, i besiddelse af varm fædrelandskærlighed og trods sin stridbarhed utvivlsomt uegenlyst og i besiddelse af levende virksomhedstrang. Han genrejste den danske flåde og hans betydning for den danske marines udvikling kan næppe overvurderes. Hans afskedigelse fra Sorø akademi var uretfærdig og gjorde ham bitter.

Fra efteråret 1764 til marts 1766 var stiftelsens styrelse overdraget professorerne.

REITZENSTEIN, WOLF VEIT CHRISTOPH VON. Født 30.11.1710 (Lichtenberg), død 25.12.1781 (Sorø). Søn af geheimeråd Wolf Christoph v. R. (1663-1729) og Maria Sabina v. Würzburg (født 1683). - Gift 1. 11.4.1755 (København) med ØLLEGAARD V. GRAMM, født 22.7.1735 (København), død 6.2.1759 (Beldringe). Datter af overjægermester Carl Christian v. G. (1703-80) og Birgitte Christine Friis (1715-75). - Gift 2. 16.9.1760 (Hirschholm) med MAGDALENE THERESIA SOPHIE V. ZEDWITZ, født 1713, død 10.10.1799 (Sorø).

Udnævnt til overhofmester 7.3.1766. Fra-trådt på grund af alder 1781.

Kom som ung til Danmark. Hofjunker og sekondløjtnant i grenaderkorpset 1734, premierløjtnant 1736, kammerjunker s.å. og 1747 hofmarskal og jægermester ved dronning Sophie Magdalenes hof. Hvid ridder og l'union parfaite 1750. Amtmand over Segeberg amt 1756, og over Vordingborg og Tryggevælde amter 1757-66. Geheimeråd 1759 og fra 1766 til han 1781 på grund af alder søgte sin afsked amtmand over Sorø amt og overhofmester ved Sorø akademi. Geheimekonferensråd 1769 og blå ridder 1777. Var 1779-80 tillige konstitueret som amtmand over Antvorskov og Korsør amter. Da Reitzenstein overtog styrelsen af Sorø akademi, var forholdene yderst slette. Han indgav en række forslag til ophjælpning af finanserne og ønskede, for at trække flere akademister til, at man stillede dem senere ansættelse i statens tjeneste i sikker udsigt, men han talte for døde øren og opnåede kun at irritere kancelliet i den grad, at man ganske uretfærdigt tillægger ham en stor del af skylden for akademiets dårlige forfatning. A. P. Bernstorff har udtalt, at han var en af de mest favoriserede, men tillige mest mishandlede mænd i landet uden at fortjene hverken det ene eller andet. Der findes en hel række tyske lejlighedsdigte i tidens stil fra hans hånd.

RABEN, CARL ADOLPH. Født 27. 10.1744, død 7.11.1784. Søn af geheimeråd Frederik R. (1693-1773) og Birthe von Plessen (1707-86). - Gift 28.9. 1776 (Seedorf) med DOROTHEA MAGDALENE BUCHWALD, født 1.6.1757 (Kiel), død 3.11.1799. Datter af kammerherre Caspar v. B. til Prohnstorf (1728-1804) og Sophie Charlotte von Hahn (1740-1804).

Udnævnt til overhofmester 10.1.1781. Tog 1784 sin afsked.

Kammerjunker 1760, auskultant i rentekammeret 1765. Kammerjunker hos Caroline Mathilde 1766. Kammerherre 1768. Hofmarskal hos arveprinsen 1774. Hvid ridder 1775, geheimeråd 1779. Amtmand over Antvorskov og Korsør amter 1780 og fra 1781 over Sorø og Ringsted amter samt overhofmester ved Sorø akademi. Allerede 1783 måtte Raben på grund af en øjensvaghed søge orlov, under hvilken hans fuldmægtig, landsdommer Galschiøtt konstitueredes i embedet. En baderejse hjalp dog ikke og 1784 tog han sin afsked og døde snart efter. Raben overtog posten som overhofmester på et tidspunkt, hvor situationen var aldeles håbløs. Akademiet var dybt forgældet, bygningerne faldefærdige og tilgangen af studerende uhyre ringe. Man satte forgæves sin lid til at en revli-

Overhofmestre

deret fundats 1782 skulle redde institutionen. Som forholdene var, kan man ikke bebrejde Raben, at han intet formåede at udrette.

HAXTHAUSEN, GREGERS CHRISTIAN GREVE. Se akademister nr. 16. Udnævnt til overhofmester 25.2.1784. Fratrådt 1787.

Fra begyndelsen af 1787 til akademiets ophør havde professorerne ansvaret for styrelsen.

Om alle overhofmestrene findes artikler i Dansk biografisk Leksikon (1933-44) med undtagelse af C. A. Raben, der kun findes i Bricka: Dansk biografisk Leksikon.

PROFESSORER

(ordnet efter ansættelsesår)

1 COLD, ISAAC ANDREAS. Født 6.12.1716 (Frederikshald), død 13.4.1761 (Kristiania). Søn af provst Johan C. (1683-1762) og Anna Maria Henriksdatter Morbach (c. 1688-1773). - Gift 1. 22.11.1747 (København) med ELISABETH CATHRINE NISSEN, født 16.10.1717 (sst.), død 2.4.1751 (Sorø). Datter af købmand Peter N. (død 1749) og Anna Agatha Beckmann. - Gift 2. 5.4.1752 (København) med MAGDALENE THESTRUP, døbt 7.11.1732 (sst.), begravet 16.2.1754 (Sorø). Søster til professor Sneedorffs hustru og datter af professor Christian T. (1689-1750) og Karen Fogh (1709-47). - Gift 3. 19.9.1755 (Odense) med ANNA SOPHIE BAAR, døbt 30.7.1737 (Gerlev), død 5.5.1783 (Hurum), (gift 2. 1762 med magistratspræsident Hannibal Stockfleth - se akademist nr. 34). Datter af amsforvalter Jens B. (c. 1703-88) og Anna Ursin (c. 1718-37).

Udnævnt til professor i jurisprudents 7.7.1747. Fratrådt 1759.

Student 1734 (Helsingør), baccalaur 1735. Studerede i Helmstedt 1735, Jena 1736 og Halle 1737. Konkurrerede 1740 om professoratet i jura ved Københavns universitet. Dr. jur. s.å., højesteretsprokurator 1741 og sekretær ved det juridiske fakultet. Borgmester i Skien 1747, mens s.å. professor juris ved Sorø akademi. Justitsråd 1755 og etatsråd 1759. S.å. justitiarius ved overhofretten i Norge. Hans forelæsninger fra Sorø-tiden kendes i flere afskrifter, og et par taler holdt på akademiet er trykt, men iøvrigt har han ikke skrevet og udgivet ret meget. I Sorø-tiden boede han i "Molbechshus". Cold nød stor anseelse som lærd jurist og dygtig embedsmand.

2 HAVEN, PEDER VON. Født 9.8.1715 (Odense), død 8.8.1757 (Sorø). Søn af sognepræst Frederik Christian v. H. (1665-1739) og Birthe Cathrine Julbye (død 1730). - Gift med MARIANE GRÜNER, født c. 1718, død 8.7.1799 (Sorø). Datter af residerende kapellan Elias G. (1690-1750) og Anna Marie Aalbye (c. 1692-1779).

Udnævnt til professor i teologi 26.5.1747. Død i embedet 1757.

Student 1731 (Odense), teologisk embeds-eksamen 1734. Studerede i Helmstedt 1735. Var i Rusland 1736 som prædikant og sekretær hos den norskfødte admiral Peter Bredal, der var chef for den assovske flåde i krigen mod tyrkerne. Det gav ham stof til bogen "Reise udi Rusland", udgivet 1743. 1740 var han hjemme og tog magistergraden, men drog derpå til Holland og Tyskland, hvor han navnlig opholdt sig i Halle. To år efter var han atter hjemme og udarbejdede "Anfangs-Gründe der Danischen Sprache" 1744. Samme år blev han legationspræst i Rusland, hvor han forblev til 1746. Resultatet af dette nye Ruslandsophold blev hans 1747 udgivne "Nye og forbedrede Efterretninger om det russiske Rige". Samme år kaldtes han til professor i teologi i Sorø og sognepræst sst., 1749 blev han dr. teol. og 1754 provst. I Sorø holdt han forelæsninger over kirkehistorie, dogmatik og moral og udgav 1756 en systematisk fremstilling "Om Theologien". Året efter døde han kun 42 år gammel.

3 KRAFT, JENS. Født 2.10.1720 (Frederiksstad), død 18.3.1765 (Sorø). Søn af kaptajn Anders K. (1690-1725) og Severine Ehrensfrøyd Scolt (Schytt) (død 1722). - Gift 1. 21.2.1748 (København) med BODIL CATHRINE EVERTSEN, døbt 6.3.1727 (sst.), begravet 13.3.1758 (Sorø). Datter af prokurator Tilemand E. (død tidligst 1758) og Dorothea Jensdatter. - Gift 2. 20.3.1759 (København) med SOPHIE MAGDALENE LANGHORN, født 19.5.1730 (sst.), død 1.5.1791 (sst.). Datter af slotsforvalter, oberstløjtnant Magnus L. (1690-1759) og Dorothea Elisabeth Wagner (c. 1707-43).

Udnævnt til professor i filosofi og matematik 7.7.1747. Død i embedet 1765.

Efter faderens død blev han opdraget hos en farbror, der boede i Thy. Han blev student 1738, baccalaur 1739, alumne på Borchs kollegium 1740 og magister 1742. I 1744 tog han på studierejse i udlandet. Hjemkommen blev han 1747 professor i matematik og filosofi i Sorø. Til brug for undervisningen i filosofi skrev han fem lærebøger (1751-53) og desuden flere mindre arbejder, der viser ham som en

både selvstændig og skarpsindig tænker. En bog om "De vilde Folks fornemmeste Indretninger, Skikke og Meninger" 1760 vakte ikke ringe opsigt (den oversattes bl.a. til tysk). Han søgte her at vinde forståelse for de primitive kulturer. Med sin soranske kollega Sneedorff polimiserede han 1761 i flere skrifter, hvor han hævdede de praktiske videnskabers værdi, mens Sneedorff priste de skønne videnskaber. Som matematiker var Kraft af betydeligt format, og hans hovedværk "Forelæsninger over Mekanik - Statik og Hydrodynamik med Maskin- Væsenets Theorie" 1763-64 betegnes som et for sin tid fremragende arbejde, der også gjorde ham kendt i udlandet.

4 LYSHOLM, CHRISTOPHER. Født 30. 1.1715 (Præstø), død 9.1.1773 (Roskilde). Søn af Købmand Johan L. (1688-1721) og Anna Elisabeth Kinch (1688-1725). - Gift 5.8.1750 (Bellevue) med CHARLOTTA AMALIA ESMARCH, født 8.12.1729 (København), død 5.9.1803 (Roskilde). Datter af kancellisekretær Johan Marquard E. (1689-1733) og Anna Catharina Meybusch (1695-1737).

Udnævnt til professor i eloqvents 7.7.1747 og i historie og eloqvents 26.1.1752. Fratrådt 1761.

Christopher Lysholm mistede tidligt sine forældre og kom i huset hos sin mormor i Vordingborg, og her blev han student 1731. Baccalaur 1733 og cand. teol. 1741. Holberg, der interesserede sig for hans skaffede ham plads som huslærer og benyttede ham iøvrigt selv som korrektør. Også hos bogtrykker Høpfner var han en tid korrektør og redigerede hans aviser. Han oprettede sin egen latinske og dimitterede adskillige studenter. 1746 blev han magister, og det følgende år udnævntes han til professor eloqventæ ved akademiet i Sorø. Fra 1751 forelæste han også i historie og geografi. Det var ham, der 1754 holdt mindetalen på akademiet over Holberg, som han betragtede som sin velgører. I 1761 blev han rektor i Roskilde, her indførte han bl.a. taleøvelser i latin og dansk. Han var meget afholdt af sine elever og havde helt nye tanker om deling af de lærde skolars ældste klasser, man kan næsten sige i gammel- og nysproglige retninger. Lysholm har udgivet en del latinske taler, skoleprogrammer og lejlighedsdigte.

5 WADSKLÆR, CHRISTIAN FREDERIK. Født 1713 (Ørslev kloster ved Skive), død 5.11.1779 (København). Søn af forpagter Søren Mogensen (1676-1728) og Elisabeth Lynge (c. 1676-1739). - Gift 1.

29.10.1755 (Stege) med CHRISTIANE ANNETTE FRIEDENREICH, født 1733 (Sennels?), død 27.3.1774 (København). Datter af sognepræst Johannes F. (1699-1759) og Maren Goiske (1700-80). - Gift 2. 29.1.1778 (København) med FREDERIKKE HÆSEKER, født c. 1746 (sst.), død 14.5.1815 (sst.). Datter af rådmand, etatsråd Johan Jacob H. (1714-86) og Anna Christine Kreyer (1715-70).

Udnævnt til professor i historie 7.7.1747. Fratrådt 1751.

Student fra Sæby 1730. Kom til universitetet, hvor han studerede teologi, sprog og historie. For at leve skrev han lejlighedsdigte og hjalp Erik Pontoppidan, ved udarbejdelsen af historiske skrifter. På grund af sin uhyre belæsthed og fabelagtige hukommelse var han særdeles velegnet til dette arbejde. En årrække førte han en ynkværdig tilværelse som lejlighedsdigter. Fra 1741 fik han en ringe, men fast årsindtægt som forfatter af medaljenskrifter. Han søgte flere gange forgæves kongen om embeder (ansøgninger på rappe rim), og i 1747 lykkedes det ham endelig at blive professor i historie ved Sorø akademi. Men glæden varede ikke længe, fire år efter afskedigedes han, og det må siges, at han kun dårligt passede i det soranske milieu. I 1751 blev han professor poeseos ved universitetet i København, hvor han 1755 blev magister. Skønt sprænglærd er det ikke for nogen videnskabelig indsats, han huskes i dag, men derimod som baroktidens snurrige, skæmtefulde og ovenud frodige poet. Blandt lejlighedsdigte bærer eet prisen: hans "soranske" hyldestdigt til Frederik d.5.: "Poetiske refleksioner fra den berømte filosofiske gang på Sorøe": "Skingrer i Sorøe omzinglede skove...".

6 SCHLEGEL, JOHAN ELIAS, Født 17.1.1719 (Meissen), død 13.8.1749 (Sorø). Søn af apellationsretsråd Johan Friedrich S. (1689-1748) og Maria Rebecca Wilcke(ns) (1695-1736). - Gift 19.4.1748 (København) med JOHANNA SOPHIA NIERDT, født ca. 1730 (vist i Sachsen), død 22.5.1784 (Sorø).

Udnævnt til professor i statsvidenskab 3.5.1748. Død i embedet 1749.

Schlegel kom på universitetet i Leipzig 1739 og tog 1742 juridisk eksamen. Ved siden af sine studier fik han tid til at skrive digte, skuespil og en række dramaturgiske afhandlinger, der åbenbarer æstetiske anskuelser, der er meget fremskredne set på baggrund af tiden. I 1743 fulgte han som sekretær den saksiske gesandt til Danmark. Her tilegnede han sig hurtigt det danske sprog og satte sig

med levende interesse og stor indfølelse ind i dansk åndsliv og kultur. I 1745-46 udgav han ugeskriftet "Der Fremde", som beskæftiger sig med mangfoldige emner og bl.a. vittigt, men elskværdigt harscellerer over danske litterære forhold. I København omgikkes han adskillige af datidens betydende mænd og blandt dem Holberg, som 1747 forsøgte at få ham placeret som professor i historie i Sorø. Det mislykkedes, men året efter blev han professor i politik og offentlig ret ved akademiet. Schlegel gik med stor interesse op i sin nye gerning, man ved bl.a., at han startede en diskussionsklub med akademisterne, og ved siden af drev han historiske studier. Tragisk nok rev en febersygdom i forbindelse med overanstrengelse ham bort allerede året efter hans ansættelse i Sorø, kun 30 år gammel. Broderen Johan Heinrich Schlegel, der 10 år senere var hovmester i Sorø (se privatister og hovmestre nr. 219), udgav 1761-70 hans værker.

7 SNEEDORFF, JENS SCHIELDERUP.

Født 22.8.1724 (Sorø), død 5.6.1764 (København). Søn af Sorø-rektoren Hans Hansen S. (c. 1670-1742) og Anne Margrethe Schielderup (1695-1724). - Gift 1. 4.10.1752 (København) med INGER ANDREA LOUS, døbt 30.7.1727 (sst.), begravet 31.7.1756 (Sorø). Datter af navigationsdirektør Lorents L. (1678-1741) og Ambrosia Brinck (1695-1773). - Gift 2. 18.6.1757 (København) med ØLLEGAARD VILHELMINE THESTRUP (søster til professor Colds hustru), født 18.6.1739 (sst.), død 11.11.1775 (sst.). Datter af professor Christian T. (1689-1750) og Karen Fogh (1709-47).

Udnævnt til professor i statsvidenskab 18.12.1751. Fratrådt 1761.

Da Sorø skole 1737 nedlagdes, flyttede faderen til København, og her blev S. student 1739, baccalaur 1740 og magister 1746. Han var alumne på Borchs collegium 1742-47, og sidstnævnte år indstilledes han til et professorembede i Sorø, dog uden at få det. I stedet tog han til udlandet og studerede et par år ved universitetet i Göttingen og nogen tid i Leipzig, Halle og Frankrig. I 1751 var han atter hjemme og december samme år blev han professor juris publici et politicae ved akademiet i Sorø, stærkt anbefalet af Holberg. Her var han et tiår til han 1761 kaldtes til informator for arveprins Frederik, men allerede 1763 bortrev en sygdom ham, knap 40 år gammel. I Sorø læste Sneedorff over statsvidenskaberne. Han var en dygtig lærer, forstående og afholdt. Akademisterne, hvis opdragelse jo bl.a. tog sigte på en senere diplomatisk løbebane, lod han prøve at age-

re som gesandter i hele små spil. - Hans første betydelige arbejde blev til i Sorø: "Om den borgelige regering" 1757, så fulgte nogle Voltaire-oversættelser, hans "Breve" 1759 og tidsskriftet "Den patriotiske Tilskuer". I sidstnævnte behandler han vidt forskellige emner på en i god forstand populær-videnskabelig måde. I dansk litteratur og sproghistorie står Sneedorff som en fremragende stilist og en sprogfornyer, hvis betydning for den danske litteratur rækker langt ud over hans samtid.

8 BASEDOW, JOHANN BERNHARD.

Født 11.9.1724 (Hamburg), død 26.7.1790 (Magdeburg). Søn af parykmager, senere blegeriejer Hinrich B. (1698-1782) og Anna Maria Leonards. - Gift 1. 1752 (Lyst 15.10. i Hamborg) med EMILIE DUMAS, født 20.3.1730 (sst.), begravet 4.8.1753 (Sorø). Datter af knivsmed Jean Pierre D. (død 1745) og Anne Royère (død 1735). - Gift 2. 28.6.1754 (Sorø) med GJERTRUD ELISABETH HAMMER, født 14.9.1731 (vist Slaglille), død 23.5.1788 (Dessau). Datter af sognepræst Jørgen Hansen H. (1676-1744) og Cathrine Susanne Pedersdatter Nyegaard (1703-92).

Udnævnt til professor i moralfilosofi og lærer i tysk 26.1.1753. Fratrådt 1761.

Basedow blev efter en lidet lykkelig barndom student fra Hamburg 1746. Han studerede derpå et par år i Leipzig og Kiel og blev 1749 huslærer hos Josias v. Qualen til Burghorst. Allerede inden den tid havde han fattet interesse for pædagogikken og fik nu en mulighed for i praksis at prøve og videreudvikle helt nye ideer om fri undervisningsformer, som han selv havde udtænkt. Han praktiserede en anskuellesundervisning, hvor læreren baserede sin undervisning på iagttagelser fælles for lærer og elev, gjort i naturen eller indendørs. Denne nye undervisningsform vakte stor opsigt, og i 1752 fik han magistergraden i Kiel på en afhandling om metoden. I 1753 knyttedes han på anbefaling af digteren Klopstock til akademiet i Sorø som professor i moralfilosofi og lærer i tysk. Akademisterne mødte flittigt frem for at høre Basedow, betagne af hans veltalenhed og letfattede, men måske knap så dybsindige forelæsninger. Ved sprogundervisningen i tysk søgte han at undgå grammatikterperi og lærte i stedet akademisterne at tale sproget. I 1757 - efter v. Havens død - fik Basedow sit ønske opfyldt om at forelæse over teologien, hvilket tillige bragte en kærkommen forbedring af hans økonomi. Her luftede han imidlertid sine ret kætterske anskuelser, og da Danneeskjold-Samsøe i 1760 blev overhofmester, forfærdedes han

over disse "fordømmelige lærdomme" og fik forbudt Basedow at docere såvel teologi som moral. Men da det ikke hindrede ham i fortsat at udbrede sine særprægede meninger, blev enden, at Danneskjold Samsøe fik hans forflyttelse til Altona udvirket. Her udfoldede han en enorm skribentvirksomhed, der imidlertid skaffede ham flere fjender, og i 1768 fik han sin afsked, men bibeholdt sin gage. I 1770-74 udgav han sit "Elementarwerk" og en "Methodenbuch", hvor han påny fremsætter sine tanker om opdragelse. Samtidig grundlagde han en mønsterskole "Philantrophinum" i Dessau, hvor han ville virkeliggøre sin metode. Men det evnede han ikke. Basedow var en meget sammensat natur. Han var højt begavet, gik begejstret op i virkeliggørelsen af sine ideer, som han med stor veltalenhed fremsatte såvel i tale som skrift. Men egentlig sympatisk var han ikke. Og dog - trods alle sine åbenlyse fejl: forfængelig, ubehøvlet, holdningsløs, stridslysten, må man erkende hans skelsættende betydning for de radikale ændringer i opdragelsesmetoderne, som det blev kommende generationers sag at gennemføre.

9 GRAM, LAURITZ. Født 19.11.1701 (Bjergby), død 12.3.1775 (Stege). Søn af sognepræst Niels Hansen G. (1642-1712) og Anna Christensdatter Mule (1661-1731). - Gift 24.3.1733 med JOHANNE ELISABETH BARCHMANN, født 1717, død 23.4.1796. Datter af sognepræst Christopher B. (1679-1746) og Else Friis (død 1742).

Udnævnt til professor i teologi 9.12.1757. Fratrådt 1759.

Student 1720, baccalaur 1721, alumne på Borchs kollegium 1722-23, cand. teol. 1728. Blev subrektor i Ribe inden han 1733 blev sognepræst i Hornslet. 1757 kaldtes han til sognepræst og professor i teologi i Sorø, men allerede to år efter fik han embedet som sognepræst i Stege.

10 ERICHSEN, JOHN. Født 31.8.1728 (Kalfafell sogn, Island), død 29.3.1787 (København). Søn af bonden Erikur Jónsson (død efter 1745) og Steinum Jónsdóttir (død efter 1745). - Gift 17.8.1761 med KIRSTINE MARIE LUNGAARD, døbt 31.10.1737 (København), død 28.12.1794 (sst.). Datter af Jens Andersen L. og Anne Margethe Kock.

Udnævnt til professor i retsvidenskab 20.4.1759. Fratrådt 1771.

Kom 1743 i skole i Skálholt, hvor biskop Ludvig Harbou fik så stor interesse for ham, at han tog ham med til Danmark og

senere til Trondhjem, hvor han blev student 1748. Han studerede først filologi og filosofi, men bestemte sig senere, tilskyndet af Luxdorff, for juraen. Tog 1758 juridisk embedseksamen og ansattes det følgende år som professor i retsvidenskab ved Sorø akademi. - Her knyttedes han især til Ove Høegh-Guldberg. Han havde store pædagogiske evner og var en dygtig lærer. I 1771 forflyttedes han til København som kommitteret i det nyligt oprettede norske kammer. I 1773 blev han justitsråd og samtidig deputeret i økonomi- og kommercekollegiet samt generaltoldekamret. Etatsråd 1775 (virkelig etatsråd 1777). Deputeret i rentekamret 1777, ekstraordinær assessor i højesteret 1779 og 1781 konferensråd og bibliotekar ved Det kgl. bibliotek. Desuden var han medlem af flere kommissioner, f.eks. den store landbokommission. Som biblioteksmand har John Erichsen ydet en stor indsats. Han havde rigtige administrative evner og var i besiddelse af en overordentlig arbejdskraft. Hans kærlighed til Island manifesterede sig på flere felter. Han var således et virksomt medlem af den arnamagnæanske kommission og beskæftigede sig på prent med mange islandske emner. Han skildres som "elskværdig, fordringsløs og yderst samvittighedsfuld". Men anlæg til tungsindighed i forbindelse med overanstrengelse udviklede sig til endydbedpression under hvilken han kastede sig ud fra Langebro og druknede.

11 ROTTBØLL, CHRISTEN MICHAEL.

Født 12.4.1729 (Hørbygård), død 8.12.1780 (Viborg). Søn af forvalter Christen Michelsen R. (død 1729) og Margrethe Cathrine Friis. - Gift 25.10.1760 med CHRISTIANE HEDEVIG BRIX, født 5.7.1731, død 5.7.1792 (København). Datter af kommandant i Nyborg Marcus B. (død 1764) og Maria Elisabeth Tietz (1713-85).

Udnævnt til professor i teologi 9.11.1759. Fratrådt 1760.

Student fra Roskilde 1745, cand. teol. 1747. I fire år huslærer og fra 1752 hører i Nyborg. Vendte 1755 tilbage til København, hvor han blev decan ved kommunitetet og alumne på Collegium Mediceum. I 1759 blev han professor i teologi og provst i Sorø, men allerede året efter sognepræst og provst i Århus og 1765 stiftsprovst sst.. Sognepræst ved Trinitatis kirke i København 1766, dr. teol. 1767 og 1770 biskop over Viborg stift. Rottbøll var både en lærd teolog og en yndet prædikant. Han var tillige en samvittighedsfuld og dygtig administrator og karakteriseres som en hjertevindende og stor menneskeven.

12 PINGEL, JACOB CHRISTIAN. Født 10.3.1719 eller 1720 (Nyborg), død 31.5.1782 (Odense). Søn af løjtnant Christian P. (død 1730) og Mette Sophie Eckleff (død c. 1761?). - Gift 15.12.1744 med Marie Elisabeth Winding, født c. 1720, død 30.10.1795 (Odense). Forældre til privatister nr. 252 og 253.

Udnævnt til professor i teologi 23.9.1760. Fratrådt 1764.

Student 1740 (Helsingør) og cand. teol. 1743. Kapellan ved Mariekirken i Helsingør 1744. Præst ved Fruekirke i Århus og provst i Ning herred 1755. Derfra kom han 1760 til Sorø som professor i teologi, sognepræst og provst. I 1764 blev hans sognepræst ved St. Knuds kirke i Odense, men 1773 suspenderes han fundet skyldig i at have stået i forhold til procurator Schiøtz' hustru. En provsteret dømte ham 1775 til embedsfortabelse, og s.å. stadfæstede højesteret denne dom. (Sammenlign privatist nr. 218).

13 HØEGH-GULDBERG, OVE. Født 1.9.1731 (Horsens), død 7.2.1808 (Hald).

Søn af købmand og bedemand Jørgen Pedersen Høg (1683-1751) og Helene Dorthea Ovesdatter Guldberg (c. 1697-1742). - Gift 1. 30.7.1762 (Byholm Mølle) med CATHRINE MARIE NØRLEM, født 30.4.1736 (sst.), død 1.1.1763 (Sorø). Datter af forvalter Peder Jensen N. (1680-1738) og Christente Hansdatter Lessow (1701-69). - Gift 2. 10.2.1769 (København) med Lucie Emmerentze Nørlem, født 12.3.1738 (Byholm), død 5.9.1807 (Hald). Søster til 1. hustru.

Udnævnt til professor i eloqvents og historie 29.5.1761. Fratrådt 1764.

Han voksede op under trange kår, blev student 1749 og cand. teol. 1754. I København fortsatte han med at studere og nu i ikke mindre grad historie. Han stod 1761 for at tiltræde et præsteembede, da han uventet fik tilbudt og modtog professoratet i veltalighed ved Sorø akademi. Han var dog kun knyttet til akademiet i tre år, så kaldtes han 1764 til lærer for arveprins Frederik, og blev 1771 hans kabinetssekretær. Her fik han tid til at beskæftige sig med sine litterære interesser, og udgav 1765 "Den naturlige teologi" og det velskrevne fragment af en "Verdenshistorie" 1768-72, et for sin tid betydeligt værk. Høegh-Guldberg nærede ærlig beundring for kongemagten, som han anså for hellig og betragtede som statens grundvold. Man forstår, at denne grundhæderlige, i sind og skind danske mand måtte afsky Struensee og trods sit fredelege gemyt billige hans henrettelse. Høegh-Guldberg, der 1770 blev etatsråd, bevarede

længe den ret beskedne post som lærer for arveprinsen, men hans indflydelse voksede støt: 1772 blev han sekretær i den ekstraordinære finanskommission, 1773 assessor ved det nyoprettede skatkammer, 1774 geheimekabinetssekretær hos kongen og 1776 statssekretær. Han adledes 1777 og blev hvid ridder. 1778 blev han direktør for det vestindiske selskab, 1780 geheimeråd og fik titel af statsminister. Samme år fik han A. P. Bernstorff fjernet. De nærmest følgende år betegner højdepunktet af "den guldbergske periode". Man må tilskrive Høegh-Guldberg hovedæren for, at den fortykningsproces, der længe havde stået på, ophørte og at dansk påny kom i højsædet. Men både stivtind og snæversynethed prægede ham. Karakteristisk er i så henseende hans konservative holdning til landboreformerne (hoveriloven 1773). Kronprinsens pludselige magtovertagelse 1784 betød Høegh-Guldbergs fald, dog betroede kronprinsen ham den betydelige post som stiftamtmand i Århus, hvor han påny fik tid til at dyrke videnskabelige studier.

14 SCHYTTE, ANDREAS. Født 16.8.1726 (Uggerslev), død 27.8.1777 (Sorø). Broder til neden nævnte privatist nr. 218 Carl Gustav Schiøtt. - Gift 15.6.1763 (Sorø) med KAREN STÆHR, født 20.1.1732, død 21.1.1793 (Sorø) (gift 1. med forvalter Hans Kruusberg (død 1762 i Sorø)-). Datter af rådmand i Århus Andreas S. (ca. 1693-1780) og Mette Marie Jensdatter (1697-1741).

Udnævnt til professor i statsvidenskab 15.5.1761. Død i embedet 1777.

Student nyborg 1744, cand. teol. 1750. Hovmester for Claus Caspergaard (akademist nr. 42) 1753, hvem han 1756 fulgte på en 3-årig udenlandsrejse. Professor juris et politics 1759 ved akademiet som Sneedorffs afløser. Her forelæste han over statsforhold og statsstyrelse og begyndte samtidig sin forfattervirksomhed. Hans hovedværk er det uafsluttede bredt anlagte "Staternes indvortes Regiering", hvoraf han nåede at få udsendt 5 bind 1773-76. Hans originaleste værk, som han skrev på samtidig er "Staternes udvortes Regiering", hvoraf 2 bind udkom 1774-75 og endelig "Danmarks og Norges naturlige og politiske Forfatning" 1777. Bøgerne var et led i et planlagt værk på ialt 42 bind. S. sad inde med en betydelig viden, hans fremstillingsform er levende og klar om end med mange sidespring. En senere, anset historiker (prof. E. Holm) kalder ham en populær forfatter i dette ords bedste forstand. Om "Staternes udvortes Regiering" siger han, at den var "noget virkelig nyt i vor litteratur... ypperlig

skikket til at give datidens læsere et billede af Europas nyere politiske historie". S. var uden tvivl den mest afholdte af ridderakademiets professorer, livlig og vækkende som lærer.

15 HOLMSKIOLD, JOHAN THEODOR.

Født 14.6.1731 (Nyborg), død 15.9.1793 (Bagsværd). Søn af stadskirurg Thomas Nicolai Holm (død 1761) og Cathrine Lucie von Lengerecken (1711-46). - Gift 21.12.1770 med SOPHIE MAGDALENE VON SCHRÖDERSEE, født 8.2.1746 (København), død 12.6.1801 (sst.). Datter af kabinetssekretær Johan Christian S. (1706-72) og Abigael Luja (1713-89).

Udnævnt til professor i botanik, naturvidenskab og medicin 22.10.1762. Fratrådt 1765.

Stod først i kirurglære hos faderen og tog dernæst 1758 studentereksamen. Foretog derefter en botanisk udenlandsrejse til Holland, Tyskland og Frankrig som assistent for professor Friis Rottbøll. Fik medicinsk eksamen 1760, blev 1762 læge og nogle måneder efter professor i botanik, naturvidenskab og medicin ved Sorø akademi, hvor han anlagde en botanisk have. Allerede 1765, blev han justitsråd, tog sin afsked og rejste med sin velgører, overhofmester Danneskiold-Samsøe til Århus, hvor han særlig drev botaniske studier. 1767 blev han generalpostdirektør, og etatsråd 1769. I 1771 tog han sin afsked, genansattes 1772 men kort efter s.å. blev han kabinetssekretær hos Juliane Marie. 1774 konferensråd, 1775 medlem af Videnskabernes Selskab, hvor han forelagde to afhandlinger, der bygger på iagttagelser fra Sorø-tiden, den ene om mallen. 1775 blev han meddirektør for den kgl. porcelænsfabrik, 1781 hvid ridder og adlet (borgerligt navn Holm). 1784 geheimeråd, 1792 hofchef hos Juliane Marie. Hans billedværk om svampe regnes for et af de fornemste i dansk botanisk litteratur.

16 PONTOPPIDAN, JOHAN LUDVIG

CHRISTIAN. Født 12.10.1735 (L. Næstved), død 14.2.1799 (Ålborg). Søn af sognepræst Børge P. (1683-1758) og Magdalene Sophie Leegaard (1700-60). - Gift 1. 23.5.1766 med BOLETTE CATHARINE ELLING, død 24.3.1772. Datter af byskriver og postmester i Sorø Ove Elling (død 1788) og Birgitte Larsdatter (c. 1702-93). - Gift 2. 2.2.1773 med ONSE MARIE KRAFT, født 24.10.1748 (Sorø), død 10.9.1793. Datter af professor Jens Kraft (1720-65) og Bodil Cathrine Evertsen (1727-58).

Svoger til privatisterne Niels Sommerfeld Boeg (nr. 262) og Fr. Chr. Elling (nr.226).

Udnævnt til professor i eloqvents og historie 10.8.1764 og til professor i teologi 22.2.1765. Fratrådt embederne henholdsvis 1765 og 1779.

Student Nykøbing F. 1752, baccalaur 1753, cand. teol. 1758. Studerede derefter 2 1/2 år udenlands, først i Rostock, senere Jena og andre tyske universiteter. Hofmester for Fr. G. de Cicignon (akademist nr. 95) til august 1764, da han blev professor i historie og veltalenhed ved akademiet. Professor i teologi samt sognepræst og provst sst. 1765-79. Efter Sorø-tiden blev han præst ved Budolphi kirke i Ålborg 1779 og stiftsprovst 1789. Udgav forskellige lejlighedstaler og nogle prædikener.

17 SCHØNING, GERHARD. Født 2.5.

1722 (Busknæs v. Lofoten), død 18.7.1780 (København). Søn af handelsmand Andreas S. (død 1740) og Martha Ursin (død efter 1745). - Gift 4.5.1756 med FREDERIKKE HVEDING, født c. 1725, død 27.8.1788 (Stavanger). Datter af byskriver i Trondhjem Jens H. (død 1758) og Elisabeth Herdal.

Udnævnt til professor i historie og eloqvents 22.2.1765. Fratrådt 1775.

Gik i skole i Trondhjem fra 1739 og kom 1742 til universitetet, hvor han 1744 blev baccalaur og cand. teol. og hvor han 1748 tog magistergraden. Blev 1751 rektor i Trondhjem og udgav samme år "Forsøg til ... Norges gamle geografi". Grundlagde 1760 sammen med historikeren P. F. Suhm og J. E. Gunnerus "kgl. norske videnskabernes selskab". I 1765 blev han professor i veltalenhed og historie i Sorø. Her udkom hans afhandling "Om de norskes og endee andre nordiske folkes oprindelse", og 1771-73 de to første dele af en "Norges historie". Værket blev en torso, selv om en 3. del udkom efter hans død. Som forstudie til en fortsættelse fik han understøttelse til en længere Norgesrejse, der varede fra 1773 til han i 1775 kaldtes tilbage til Danmark for at overtage embedet som geheimearkivar. I denne egen-skab tilrettelagde han udgivelsen af Snorres "Heimskringla", men nåede kun at se de to første bind af den store 3-binds udgave færdigtrykt inden sin død.

18 WØLDIKE, JEREMIAS. Født 10.8.

1736 (København), død 22.5.1813. Søn af professor Marcus W. (1699-1750) og Ingeborg Wulff (1708-70). - Gift 19.9.1769 med SABINE MARGARETHA ROSEN-

STAND-GOISKE, døbt 26.4.1743 (Viborg), død 9.1.1809 (København). Datter af prof. teol. Peder R-G. (1704-69) og Marie Benedicte Kneyln (1718-79) og søster til professor C. A. Borchs hustru (nr. 21).

Udnævnt til professor i filosofi og matematik 19.9.1766. Fratrådt 1787.

Student 1753, baccalaur 1754. Skrev forskellige dissertationer. 1757-60 alumne på Borchs kollegium og dekan på kommunitetet. Studerede samtidig matematik og naturvidenskab hos professor Kratzenstein. Magister 1761. Rejste udenlands (Tyskland, Schweiz og England). I Jena studerede han filosofi. I 1766 blev han professor i matematik og filosofi ved akademiet i Sorø, som han forlod for at overtage et professorat i matematik ved Københavns universitet 1787.

19 STEENSTRUP, CHRISTIAN VOGELIUS. Født 23.3.1745 (Sjørring), død 21.12.1801 (Sorø). Søn af sognepræst Johannes Vogelius S. (1706-74) og Helene Cathrine Søltoft (1716-1800). - Gift 26.3.1790 med BOLETTE (CATHRINE) DINESEN, døbt 20.6.1772, død 1.11.1847 (København), (gift 2. 1809 med major Christian Michaëlsen (1776-1832)-). Datter af kancelliasessor Anders D. til Trudsholm og Gyldenholm (1737-85) og Severina Dorothea Kraft (1749-1810).

Udnævnt til professor i statsvidenskab 19.11.1777. Døde i embedet 1801.

Student fra Ålborg 1762, baccalaur 1768. Hovmester for Friedrich Wolf Carl von Reitzenstein (akademist nr. 118) vist fra 1771, derefter fra 1775 repetent og fra 1777 professor i jura ved akademiet. Foretog en studierejse gennem Norge og Sverige 1779-80. Skrev forskellige mindre skrifter og nogle af hans taler ved akademiet er trykt.

20 KONGSLEW, LAURITZ LAURBERG. Født 19.8.1737 (Nørhå), død 4.4.1783 (Sorø). Søn af sognepræst Trøels Christensen K. (1702-46) og Kirstine Dorothea Laurberg (1713-76). - Gift 19.8.1772 (Thorslunde) med MARGRETHE HELENE PALUDAN, født 16.2.1750 (sst.), død 15.8.1793 (Bromme). Datter af sognepræst Jens Hansen P. (1697-1782) og Charlotte Helene Wichmann Hasebard (1710-53).

Udnævnt til professor i retsvidenskab 4.6.1772. Død i embedet.

Student Ålborg 1755, baccalaur 1756. Huslærer hos rektor i Ålborg Ludvig Hemmer, senere huslærer hos major Buchwald på Gudumlund 1758. Hovmester for kammerjunker Hans Benzon (akademist nr. 100)

1765. Repetent på akademiet 1768. Cand. jur. 1772 og professor i jura ved Sorø akademi s.å. Flere af de taler han holdt på akademiet er trykt. I 1781-82 udgav han "Den danske og norske Privatrets første Grunde".

21 BORCH, CASPAR ABRAHAM. Født 6.10.1746 (Sundal, Trondhjem stift), død 20.4.1805 (Sorø). Søn af sognepræst Peder B. (1692-1751) og Karen Schjelderup (1712-80). - Gift 12.2.1778 med ANNA MARGARETHE ROSENSTAND-GOISKE, født 15.8.1761, død 1.6.1850. Datter af professor Peder R. - G. (1704-69) og Marie Benedicte Kneyln (1718-79) og søster til professor Jeremias Wøldikes hustru (nr. 18).

Udnævnt til professor i eloquents og historie 9.11.1775. Overlevede akademiet.

Student fra Trondhjem 1764, filosofikum 1765 og cand. teol. 1769. Var derpå et halvt år huslærer hos kammerråd Hansen i Ods herred. Blev i november 1769 hovmester for Th. Blixenskjold Schøller (akademist nr. 122). Da denne døde 1770 tog professor Schytte ham til sig. Efter et halvt års huslærervirksomhed andet steds, blev han 1772 repetent ved akademiet. Konstitueredes 1773 til at holde forelæsninger i stedet for professor Schøning under dennes udenlandsrejse og blev hans efterfølger som professor historiarum et eloquentiæ ved akademiet 1775.

22 HOLST, CHRISTIAN MORTENSEN MÜLLER. Født 28.11.1750 (Ribe), død 7.8.1803 (Randers). Søn af borger Morten Müller og Dorothea Ibsdatter. (Han antog navnet Holst efter en af sine lærere). - Gift 1780 med SOPHIE AMALIE MARIE TROJEL, født 1758, død 20.6.1822. Datter af sognepræst Thomas T. (1702-69) og Elisabeth Ancher (død 1793).

Udnævnt til professor i teologi 2.6.1779. Fratrådt 1797.

Student fra Ribe 1766. Baccalaur 1769 og cand. teol. 1771. Dekan på klostret s.å.. Alumne på Borchs kollegium 1773-78. Sognepræst og professor i teologi i Sorø 1779 og provst s.å.. Sognepræst i Randers 1797 og provst sst. 1798.

23 NISSEN, HANS NICOLAI. Født 17.7.1755 (Tjørnelunde), død 22.12.1815. Søn af kommunitetsforvalter, kancelliråd Christian Ditlev N. (1701-75) og Cecilie Kirstine Lind. Gift 8.4.1785 med ANNA SOPHIE TOP, født 24.3.1765 (København),

død 25.10.1855 (sst.). Datter af etatsråd Hans Pedersen T. (1720-76) og Maria Dorothea Brüggmann (1738-1802).

Udnævnt til professor i jurisprudentens 2.7.1783. Overlevede akademiet.

Student fra Slagelse 1770. Juridisk eksamen 1780 og juridisk dekan på kommunitetet 1781. Blev professor i lovkyndighed ved Sorø akademi 1783 og 1790 tillige vicelandsdommer på Sjælland og Møen, 1791 tillige landstingshører og skriver. 1808 etatsråd. Forrettede under den engelske besættelse feltgeneralauditørs tjeneste og var 1808-10 medlem af den da oprettede overkriminalret i Odense. Udgav en årrække Sjællands Landstings Tidende.

24 PELT, CHRISTIAN LUDVIG. Født 1764 (København), død 3.11.1805 (Altona). Søn af boghandler Frederik Christian P. (c. 1722-96) og Petronella Christine Hoffmann.

Broder til Hans Christopher Lillienkiolds 1. hustru (se akademist nr. 141).

Udnævnt til ekstraordinær professor i økonomi- og handelsvidenskaberne 17.3.1786. Fratrådt 1792.

Student 1779, filosofisk eksamen 1780, filologisk eksamen 1783. Hovmester hos akademiets forstander greve Gregers Christian Haxthausen og har måske samtidig studeret ved akademiet i hvert fald fra 1785-86. Professor i økonomi og handelsvidenskab sst. 1787-92. Legationskancellist 1792 og legationssekretær i Regensburg 1796, derefter i Dresden 1799. Charge d'affaires i Kursachsen 1801. Medlem af direktionen for det kgl. fiskeri- og handelsinstitut i Altona 1804. Virkelig justitsråd s.å.

25 MOLBECH, JOHAN CHRISTIAN. Født maj 1744 (Christiania), død 2.2.1824 (Sorø). Søn af sadelmagermester Andreas Jensen M. - Gift med LOUISE PHILIPPINE FRIDERIKE TIIBELL, født 1760 (Blankenburg), død 2.8.1829 (Sorø). Datter

af hertugelig brunsvigsk agent, senere musiker i det schwerinske hofkapel T. og Anna Elisabeth... (c. 1727-1800).

Udnævnt til professor i filosofi og matematik 19.10.1787. Overlevede det gamle akademi og døde først 1822.

Blev student 1765 (Kristiania). Var 1772-73 hovmester for Peder Tordenskjold Sehested (akademist nr. 123) blev dernæst (efter en udenlandsrejse med Sehested) hovmester for Detlev Kay Holsten (akademist nr. 135) i 1776. Repetent ved akademiet 1778 og 1787 professor i filosofi og matematik sst.

26 OLSEN, GOTTSCHKE HANS. Født 8.9.1760 (Ulriksdal, Lolland), død 9.5.1829 (København). Søn af forpagter Rasmus O. (c. 1722-efter 1803) og Elisabeth Marie Kaalund (1733-80). - Gift 8.9.1798 (København) med ELISE DOROTHEA BALLE, født 27.12.1775 (sst.), død 2.3.1853 (Hoptrup), datter af Biskop Nicolai Edinger B. (1744-1816) og Frederikke Severine Grundtvig (1747-81).

Udnævnt til ekstraordinær professor i moral og de skønne videnskaber 28.12.1787. Fratrådt 1794.

Student Roskilde 1777, filosofikum 1778. Blev lærer for den danske konsuls sønner i Algier før 1780. Hovmester for Ove Henrik Juel-Rysensteen (akademist nr. 154) 1785-87. Repetent 1788 og professor i moral og de skønne videnskaber ved akademiet 1791-94. Konsul i Tunis 1794-97. Notarius publicus 1797 (udnævnelsen førte til en bitter strid med hans medansøger P.A. Heiberg). Legationsråd 1808. Sendtes 1810 til Stockholm for at forberede dannelse af en nordisk union med fælles dansk konge. O. skrev digte og små afhandlinger om sociale, økonomiske og filosofiske emner. Optoges i 1811 i Det kgl. teaters direktion. Virkelig etatsråd 1813. Han var upartisk som teatercensur i modsætning til den ret reaktionære Rahbek og havde sin andel i teatrets opløstring. Han skildres som hjælpsom og elskværdig, fordomsfri og så gæstfri, at hans økonomi blev ødelagt. Medlem af Det skandinaviske litteraturselskab.

ANDRE LÆRERE

(ordnet efter ansættelsesår)

27 HEINEMANN, FRIDERICH GEORG. Begravet 14.7.1760 (Sorø). - Gift med ANNA ELISABETH HAUSVOIGT, født c. 1699, begravet 31.8.1775 (Sorø).

Udnævnt til berider 7.7.1747. Død i tjenesten.

Harve før han kom til Sorø gjort tjeneste i kongens ridehus, hvor han var stærkt rost. Ægteparret var barnløst og oprettede 1753 testamente.

28 THORLUND, CHRISTIAN ALBRECHT. Født c. 1720, begravet 6.7.1781 (Sorø). Måske søn af fægtemester ved kadetakademiet Niels T. (død 1762). - Gift 24.9.1750 (Alsted) med JYTTE KIRSTINE HOLST, født c. 1722, overlevede ægtefællen.

Ansæt som fægtelærer 1747. Død i tjenesten 1781.

Harve efter eget udsagn ved sin ansættelse i Sorø "næsten i 20 år" tillige med sin gamle fader informeret pagerne og kadetterne i fægten. Han søgte flere gange om lønforhøjelse, ved ansøgning 1773 bevidner overhofmesteren, at han sidder i "yderlig fattige Omstændigheder", men finder en forhøjelse fra de nuværende 140 rdl. betænkkelig, da det kunne få konsekvenser.

29 WINGE, HANS JOACHIM. Født c. 1708, død 10.4.1771 (Sorø). - Gift 23.4.1755 (Sorø) med BEATA CATHARINA Eyler (eller Øgler), født c. 1727, fraflyttede som enke Sorø i 1774.

Ansæt som skrive- og regnemester muligvis fra 1747. I 1758 fratrådte han. (Sammenlign efterfølgeren nr. 33).

Immatrikuleret ved universitetet 1727. Baccalaur 1737. Betegnes ved altergangen i Sorø 1747-49 som studiosus, men han har næppe været privatist ved akademiet (i 1747 var han nær 40 år). 1758 blev han klokker, degn og skoleholder i Sorø. Som skoleholder betegnes han som meget efterladende.

30 ALMER, CHRISTIANGOTTLÖB. Født c. 1707, død 15.8.1773 (Sorø). - Gift 1. med CATHERINE CHRISTINE DEMAREZ, født 26.2.1717 (København), død 21.2.1752 (Sorø). Datter af kgl. skuespiller Nicolas D. og Elisabeth Colas (c. 1695-1765). - Gift 2. 5.6.1753 (Sorø) med SOPHIE MAGDALENA GROLAU, født c. 1732 død 9.4.1786. Datter af kaptajn Emanuel G. (død 1756).

Udnævnt til sprogmester 1.3.1748. Død i embedet.

Ses optaget i frimurerlogen St. Martin i København 1747. Var oprindelig kantor ved Karlskrona tyske menighed. Blev sproglærer ved Sorø akademi 1748. I 1762 skaffede overhofmester Danneskjold Samsøe ham titel af kancelliassessor. Hans gage var ringe, kun 300 rdl., og Reitzenstein måtte efter hans død skaffe enken understøttelse. Almer har været meget musikinteresseret. Selv spillede han, efter hvad Johan Bülow (akademist nr. 114) beretter bas og hans hustru cembalo. Ved skiftet efter ham opremses en enestående samling af musikallier og musikinstrumenter (Clavicembal, viola de gamba, en violoncel, en violin, en stokviolin, en oboe med 8 rør og ikke mindre end 9 forskellige slags fløjter samt et posthorn).

31 PETERSEN, HANS.

Anføres i Hof og Statskalenderen som tegnemester i Sorø fra 1748 til 1761. Stillingen var vakant 1748. Mærkeligt er det, at han ikke figurerer i akademiets økonomiregnskaber, der begynder 1753. Det gør derimod hans efterfølger J. G. Herzog (nr. 33), der modtager gage fra anførte regnskabsårs begyndelse. På den anden side kan man af kirkebøgerne se, at "Hans Pettersen Maler" og hustru, der oftere ses der, f.eks. går til alters 30.8.1754 og at skrivemester Jens Rasmussen (nr. 36) 26.10.1755 står fadder til "Hans Malers" barn. Hans skæbne er iøvrigt ukendt.

32 TRETTLER (eller Tritler), JOHAN CHRISTOPHER. Begravet 27.4.1751 (Sorø).

Ansæt som dansemester 1748. Død i stillingen 1751.

Ved auktionen efter ham kaldes han dansemester og musicus.

33 HERZOG, JOHAN GEORG. Født c. 1717, død 30.1.1770 (Sorø). - Gift 1. 4.8.1744 (København) med METTE KIRSTINE BRUMMERS (Brommos), begravet 13.4.1758 (Sorø). Gift 2. 17.11.1758 (Slagelse) med ANNE CATHRINE WALLUND, født c. 1726, overlevede ægtefællen, (gift 1. 1746 med værtshusholder i Slagelse Johan Christopher Ostermeyer (c. 1709-57)).

Synes ansæt som tegnemester senest 1.5.1753 (sammenlign forgænger nr. 31). Død i embedet 1770.

Han nævnes 1736 som værende i maleren Peter Wichmanns tjeneste. Man kender et par portrætter og en altertavle i Gerlev (Sorø amt) fra hans hånd. Ligeledes et lille kobberstik af akademiet set fra syd. Han påtog sig også de første år i Sorø arbejde som håndværker.

34 SØDRING, CHRISTEN NIELSEN. Død 25.3.1804 (København). - Gift 8.2.1765 (sst.) med ANNA MARIA SCHØNFELD, født c. 1722 (sst.), død 17.6.1792 (sst.), (gift 1. med materialforvalter Niels Bøje). Datter af kandestøber Johan S. (død c. 1740) og Bodil Marie Valentinsdatter.

Tjente 1750 hos justitsråd Willumsen. 19.11.1750 stod han "aaenbar Skrifte for begangen Leiermaal" i Sorø kirke og tjente da hos justitsråd Willumsen. Ansæt som rideskolar og hjælper for berider Heine-mann 14.7.1753. Forlod Sorø ved G. F. Majolls ansættelse 1760.

Blev senere berider i København og var ved sin død kongelig overberider.

35 SCHÜBELER, JOHAN FREDERIK. Født c. 1721, død 22.1.1791 (Sorø). - Gift 17.12.1762 med MAREN LARSDATTER, født c. 1744, død 4.1.1821 (Sorø).

Ansæt som dansemester 20.7.1753. Død i tjenesten som akademiets sidste dansemester 1791.

Var anbefalet af grev Lynar, som i Hølstens havde set hans elever danse. Schübeler var tillige organist. Der kendes et amatør-billede af akademiet, som han har tegnet.

36 RASMUSSEN (Klakring), JENS. Begravet 27.1.1775 (Sorø). - Gift 1. 7.6.1751 (Sorø) med GIERTRUD CATHRINE JENSDATTER GIØRUP (1.5.1751 antaget som "Tvætterske" på akademiet), begravet 5.5.1768 (Sorø). - Gift 2. 26.3.1773 (Sorø) med KIRSTINE DAMGAARD, født c. 1745, død 26.4.1817 (Lyngø).

Skrive og regnemester fra 1758 til 1763. I Estrups nedenfor s. 29 citerede artikel i "Blandinger fra Sorø" 1834 anføres Win-gene (nr. 29) og Rasmussen blandt lærerne som "Skrive- og Regnemester". Rasmus-sen oplyser selv, at denne stilling nedlæg-ges 1763. Man ville vel ellers være tilbøjelig til at tro, at det hele tiden har dre-jet sig om en skriverstilling under admi-nistrationen. Han søgte april og maj 1763 henholdsvis birkeskriverembede ved Kø-benhavns rytterdistrikt og byskriverem-bede i Viborg. I 1765 blev han skriver ved akademiets kontor, senere kaldes han ma-terialskriver. Rasmussen afløstes som materialskriver af Jacob Kretschmer.

37 MAJOLL, GEORG FREDERIK. Født c. 1705, begravet 15.3.1773 (Sorø). - Gift med MARGRETHE CATHARINE ..., født c. 1715, begravet 12.6.1775 (Sorø).

Udnævnt til berider 22.12.1760, (fungerede allerede fra juli måned). Død i tjenesten.

Hadde i en snes år været staldmester hos Christian d. 6.s svoger markgreve Fride-rich Ernst af Culmbach og var velanbe-falet af ham. Ved sin udnævnelse til be-rider i Sorø fik han karakter af stald-mester. Enken døde i stor fattigdom.

38 PEDERSEN, TROELS. Født 28.2.1742 (Tjæreborg), død 3.4.1816 (Sorø). Søn af lærer Peder Troelsen (født 1703) og Else Pedersdatter Ulv (1705-55). - Gift 11.9.1773 (Rolsted) med METTE SOFIE KRAG, født 25.8.1748 (sst.), død 11.5.1834 (Sorø). Datter af skovfoged Hen-ning Nielsen K. (død 1774) og Ane Hans-datter (død 1797).

Ansæt 18.5.1770 som tegnemester. Døde 1816 længe efter akademiets ophør.

Kom 12 år gammel i lære hos en maler på Ribekanten. Var derpå en tid i Køben-havn. Senere tegnelærer på forskellige herregårde indtil han 1770 fik ansættelse i Sorø. Har bl.a. malet portrætter af prof-fessor Schytte og overhofmester Gregers Christian Haxthausen.

39 BACHAR, JEAN BAPTISTE. Født c. 1701, død kort før 13.4.1790 (So-rø). - Gift 1. med DOROTHEA THOMAS-DATTER, død 27.12.1757 (København). -

Gift 2. 4.11.1761 (sst.) med LOUISE GE-TREUER, død 28.2.1784 (Sorø). Datter af hofmaler Zacharias Philip G. (c. 1683-1730) og Anne Marie Wildwasser (c. 1685-1755).

Udnævnt til sprogmeister 6.10.1773. Fra-trådt 1786.

I 1769 søgte han forgæves slotsforvalter-embede og oplyste da, at han, foruden at have tjent "nogle år" i den militære etat, i 30 år havde været sprogmeister for de kongelige pager, men at alderdom og skrøbelighed forhindrede ham i på denne måde at tjene tilstrækkeligt. Fire år senere, i en alder af over 70 fik han så an-sættelse i Sorø og først da han var 85 år gammel fik Reitzenstein ham udskiftet i 1786, fordi han, som det hedder, er aldeles uduelig til at forrette sit embede.

40 WITTROG, MARTIN. Døbt 24.3.1724 (København), død 1793 (Sorø). Søn af stadskaptajn Ludwig W. (1696-1772) og Sybille Bendz (død 1735). - Gift 22.9.1749 (København) med ANNA DOROTHEA KÖMMEL, døbt 30.6.1729 (København), død c. 1811, (skifte 10.8.1811). Datter af Jürgen Kümmel og Anna ...

Udnævnt til berider 14.10.1773. Død i tje-nesten 1793.

Var skolar ved den kongelige ridebane i København, da Reuss 1747 anbefalede ham som berider i Sorø vel vidende, at han "tilforn har været henfalden til en del ungdoms Daarligheder", men også viden-de, at han var en af de habileste i kongens ridehus. Imidlertid blev Heinemann ved den lejlighed den foretrukne. Ved Heine-manns død søgte Carl Juel at få ham an-sat, men heller ikke den gang lykkedes det, Majoll blev foretrukket og først ved dennes død blev Wittrog, der nu var stald-mester og overberider ansat som berider ved akademiet.

41 SUPIOT, CADET. Født c. 1744 (Fran-krig), død 21.12.1819 (Sorø). - Gift med MAGDALENE CATHRINE HANSEN BIDSTRUP, født c. 1760, død 14.9.1824 (Sorø).

Ansæt som fægtemester 15.10.1783. Død længe efter akademiets ophør i 1819.

Tjente ved holstenske infanteriregiment fra c. 1765-79 og gav derefter privat in-formation i fægtning. Han fik naturalisa-tionsbrev 2.7.1783.

42 WITTE, ELIAS. Født c. 1740, død 3.7.1816 (Sorø). - Gift 10.6.1785 med NICOLINE CATHRINE BÜLOW, født 12.5.1749 (Asminderød), død 13.12.1804 (So-rø). Datter af major Conrad Hartvig v. B. (1719-99) og Mette Cathrine Petersen.

Udnævnt til berider 6.5.1785. Levede efter akademiets ophør og døde i 1816.

Sekondløjtnant à la suite i sjællandske ky-rasser-regiment 1778. Afsked med rit-mesterkarakter 1785. Staldmester og be-rider ved akademiet 1785. Major à la suite ved søndre sjællandske landeværns regi-ment 1802. Afsked 1808.

43 MOREAU, JEAN FRANÇOIS. Født c. 1734, (Rocheles i Frankrig), død 3.2.1830 (Sorø). - Gift 1. CATHARINE ELISABETH DRABE, født c. 1741, død 8.1.1789 (Sorø). - Gift 2. Cecilia Marie Berg, født c. 1762, død 29.5.1810 (Sorø).

Udnævnt til sprogmeister 10.2.1786. Først død i 1830 længe efter akademiets ophør.

Havde inden han kom til Sorø privat infor-meret "adskillige adelige og andre folks børn" fra 1780-86.

NOTER

Professorer og andre lærere

Professorer

- 1-7. D. B. L.
8. D. B. L. - Bobé: Reventl. 6/508 f.
- Olaf Carlsen: Über J. B. Basedows
Entlassung von der Ritterakademie
zu Sorø 1937.
- 10.-11. D. B. L.
12. Forfatterl. - Bricka. - Julius
Clausen: Den danske Tartuffe. 1916.
- 13.-15. D. B. L.
16. Forfatterl. - Bricka.
17. Norsk biografisk leksikon. - Bric-
ka. - Forfatterl.
18. Forfatterl. - Bricka.
19. Forfatterl. - Supplikb. 11.9.1777/
714.
20. D. B. L. - Jurister.
21. Bricka. - Forfatterl. - Soraner-
bladet 1925/65 f.
22. Forfatterl.
23. Forfatterl. - Bricka. - Jurister.
- Faderen gik i Sorø skole 1718-21.
24. Forfatterl. - Gesandter.
25. Erslew. - Købstadsregnskaber 1773
og 1778 f.
26. D. B. L. - Soranerbladet 1925/65 f. og
1933/67 f.

Andre lærere

27. Oversekretærens brevbog 1746/48,
420 + 422 (Rigsark.). - Sjæl. Tegn.
1747/369. Sjæl. Reg. 1753/109.
28. Supplikb. 1751/1038. - Hof- og borg-
retsskifte 25.11.1762 (Landsark.). -
Oeder. - Folketælling 1787. -
Alsted kirkebog.
29. Degne 232. - Johs. C. Jessen: Al-
sted og Ringsted herreds skolehisto-
rie, 1945, s. 101. - Univ. Matr.
- Sorø akad. hofrets skifteprotokol
s. 12 (Landsark.). - Købstadsregn-
skaber, okt. 1774.
30. D. B. L. bd. 18 s. 344. - Årsskrift
for Sorø akademi 1918 s. 6. - Sorø
akad. hofrets skifteprotokol (Lands-
ark.). - Soranerbladet 1968 s. 138.
- Supplikb. 1755/950. - Hirsch.
- Sjæl. Reg. 1748/75. - Sjæl. Tegn.
1762/539 og 1773/653.
31. Årsskrift for Sorø akademi 1899 s.
23.
32. Sorø akademis hofret, auktion 1751
(Landsark.). - Sorø kirkebog.
33. Weilbachs kunstnerleksikon. - So-
rø akad. hofrets skifteprotokol. -
Oversekretærens brevbog 1768/127.
- Sorø og Slagelse kirkebøger.
34. Sjæl. Tegn. 24.5.1775/713, hvor han
søger om at få et tilgodehavende for
informationer i Enevold Brandts
dødsbo. - Dødsfald 2. - Slots-
kirkens kirkebog 1765. - Nicolai
kirke, dåb 8.5.1735.
35. Sjæl. Reg. 1753/305. - Supplikb.
1753/293. - Oversekretærens brev-
bog 1753/228 (Rigsark.). - Oeder.
- Folketælling 1787. - Årsskrift
for Sorø akademi 1899/22 og 23. -
Sorø kirkebog.
36. Gratialprot. 21.4. og 15.6.1763. -
Sorø akademis årsskrift 1919 s. 19.
37. Sjæl. Tegn 1760/599. - Supplikb.
1775/1641. - Sjæl. Tegn. 1773/75,
865, hvor enken søger fritagelse for
at udstå kirkens disciplin, fordi hun
på 11. år sammen med datteren An-
thonette Marie har afholdt sig fra al-
terens sakramente, dels p.gr. af sam-
vittighedsskrupler, dels fordi hun er
så fattig, at hun mangler klæder, hun
formår end ikke at betale stemplet
papir til ansøgningen. - Årsskrift
for Sorø akademi 1899 s. 21 f.
38. Gerda Mundt: Bromme mølle, 1932.
- A. D. Jørgensens slægtebog 1894.
- Weilbachs kunstnerleksikon.
39. Embedsansøgninger under rentekam-
meret 27.11.1769. - Sorø akad.
hofrets skifteprotokol. - D. B. L. bd.
8 s. 73. - Sjæl. Reg. 1769-71/
159 og 1773/185. - Sjæl. Tegn.
1786/360. - Folketælling 1787. -
Dødsfald 1. - Hof- og borgrets skif-
te 12.12.1755 og 27.12.1757 (Getreuer
og 1. hustru), (Landsark.). - Frue
kirke Vielse 1761.
40. Pers. tidsskr. 2/2, 305. - Kay
Bille: Slægterne Unna, Wittroch og
Lund, 1943. - Bibliotheca Danica
3 s. 1573 (Bryllupsdigt). - Sjæl.

- Reg. 1773/193. – Supplikb. 1773/258. – Folketælling 1787 og 1801. – Slotskirken dåb 11.12.1762.
41. Sorø akademis direktions arkiv 1782-84 (en pakke på Rigsark.). – Sjæl. Reg. 1782/83, 1057. – Dødsfald 2. – Sorø bytings skifteprot. 1819 og 1825 (Landsark.).
42. Adel 1964 2/86. – Årsskrift for Sorø akademi 1899 s. 15 og 22.
43. Sorø akad. hofretsskifte (Landsark.). – Sjæl. Tegn. 1786/93 og 360. – Pers. tidsskr. 6/2 181. – Wiberg 1/217. – Folketælling 1787 og 1801. – Årsskrift for Sorø akademi 1899 s. 28.

REGISTER

Professorer og andre lærere

(henviser til løbenumre)

En * foran navnet betyder, at et portræt af den pågældende er gengivet i billedtillæggets første afdeling

Almer, Chr. Gottlob	30	Petersen, Hans	31
Bachar, Jean Baptiste	39	* Petersen, Troels	38
* Basedow, J. B.	8	Pingel, J.C.	12
Borch, Caspar Abraham	21	Pontoppidan, J. L. C.	16
* Cold, Isaac Andreas	1	Rasmussen, Jens	33
* Erichsen, John	10	* Rottbøll, C. M.	11
Gram, Laurids	9	Schlegel, Joh. Elias	6
Haven, Peder v.	2	Schübeler, Joh. Fr.	34
Heinemann, Fr. Georg	27	* Schytte, Andreas	14
Herzog, Joh. Georg	37	* Schøning, Gerh.	17
* Holmskjold, J. Th.	15	* Sneedorff, J. S.	7
Holst, Chr. M. Müller	22	Steenstrup, Chr. Vogelius	19
* Høegh-Guldberg, Ove	13	* Supiot, Cadet	41
Kongslew, Laur. L.	20	* Sødning, Chr.	35
* Kraft, Jens	3	Thorlund, Chr. A.	28
Lysholm, Christopher	4	Tretler, Joh. Christopher	32
Majoll, Georg Fr.	36	Wadskiær, C. F.	5
Molbech, J. C.	25	Winge, Hans Joachim	29
Moreau, Jean François	43	Witte, Elias	42
* Nissen, Hans Nicolai	23	Wittrog, Martin	40
* Olsen, Gottsche Hans	26	Wøldike, Jeremias	18
Pelt, Chr. Ludvig	24		

AKADEMISTER, HOVMESTRE OG PRIVATISTER INDLEDNING

1. Akademister

Fortegnelsen over akademister og oplysning om deres soranske data bygger på flere forskellige kilder:

1. H. F. J. Estrups kronologiske fortegnelse over akademister 1747-93 i "Blandinger fra Sorø" hefte 6, 1834 s. 202 flg. Estrup oplyser, at hans kilde er en fortegnelse i hans eje. I de efterfølgende biografier er denne fortegnelses kronologi blevet fulgt. Tre akademister, som Estrup har oversprunget, er indføjjet.
2. J. C. Molbech: De Studerendes Antal ved Sorø Academi i det sidste Decennio. 1793. Molbech bringer kortfattede oplysninger om akademisterne 1778-93.
3. "Mallingiana" (Rigsarkivets håndskriftsamling). Her opføres akademisterne fra 1747 til november 1748 med indskrivningsdata og med oplysning om hovmestrenes navne.
4. Laurids Engelstofts samlinger vedrørende Sorø skoles og akademis historie (Rigsarkivets håndskriftsamling).
5. Anton Fr. Büsching: Nachrichten von der Zustände der Wissenschaften und Künste in den dänischen Reichen 1754 flg. Her bringes navne på akademister 1747-59.
6. Sorø akademis økonomiregnskaber (Rigsarkivet). Begynder 1753 og bringer hvert år en oversigt over "Academisternes pensioner", oftest med data for ankomst og afrejse.
7. To eksamensprotokoller der er benyttet ved optagelsen 1760-91 og to tilsvarende protokoller benyttet ved fratrædelseksaminerne 1769-92 (Landsarkivet).
8. Sorø købstadsregnskaber (Rigsarkivet). Fra 1765 er mandtal over "dem som henhøre til" akademiet bilagt ekstraskatterne.
9. Den oeconomiske Correspondent. Et Blad til Landboeres Nytte. 6. årgang, 1822, s. 269-75. Her bringes en fortegnelse over studerende 1747-75 med indskrivningsdata. (Mon den skulle stamme fra Estrups hånd?).

Blandt de ovennævnte kilder er den Sorø-matrikel af Louis Bobé, der findes på Rigsarkivet ikke medtaget. Den omfatter ganske vist bl.a. også akademisterne fra Frederik 5.s ridderakademi. De få gange den er benyttet, anføres det i noterne. Når denne kilde er benyttet så sjældent, er det, fordi dette seddelkartotek kun kan betragtes som en kladde, hvorfor oplysningerne er yderst sparsomme, til tider mangler og i enkelte tilfælde er misvisende. Men det må understreges, hvad noterne her også til fulde viser, at talrige oplysninger iøvrigt skyldes dr. Bobé. De hidrører blot fra mere detaljerede afhandlinger, bl.a. i Adelsårbøgerne, hans storværk om Reventlowerne og fra artikler i Personalhistorisk Tidsskrift.

Oplysningerne om akademisternes taler ved forskellige lejligheder er taget fra min egen Sorø-Bibliografi (1939). Henvvisninger hertil er udeladt i noterne.

Iøvrigt er samtlige kilder anført i noterne, men af pladshensyn redegøres der ikke for, hvornår en henvisning kun gælder akademisternes forældre, hustru eller svigerforældre.

2. Hovmestre og privatister

Medens man kan opstille en fuldstændig fortegnelse over akademisterne, eksisterer der hverken fortegnelser over akademisternes hovmestre eller over privatisterne.

Hovmestre er betegnelsen for de i reglen yngre mennesker, oftest studenter, der i mange tilfælde ledsagede de unge adelsmænd til akademiet for at bistå dem i studierne og repetere stoffet med dem. Utvivlsomt har hovmestrene også ønsket selv at drage nytte af forelæsningerne og således fortsætte deres egne studier, hvad der er flere vidnesbyrd om.

Hovmestrenes navne er ofte antegnet i regnskaberne og efter 1765 opføres de i reglen i ekstraskatternes mandtal. Men til tider anføres kun akademisternes navn og tilføjelsen: med hovmester. Her har Sorø's kirkebøger ofte kunnet supplere vor

viden, for ikke sjældent optræder hovmestrenes navne både i fadderlisterne, ved dåbshandlinger og i altergangslisterne. På den måde bliver man istand til at oplyse navnene på 71 hovmestre, hvoraf dog 4 må betegnes som usikre.

Privatisterne er de - i reglen borgerlige - studerende, der indlogerede sig i byen og studerede ved akademiet i henhold til fundatsens ord om, at der skulle "være fri Adgang for alle dem, som vil profitere af den Undervisning, som der gives". De skulle "ved deres Ankomst anmelde sig hos Ober-hofmesteren og indskrives i den Protocol, som dertil er indrettet". Desværre eksisterer denne protokol ikke, den er formentlig gået til grunde ved akademiets brand 1813. Det er derfor uhyre vanskeligt at opstille en liste over privatisterne. I følge sagens natur nævnes de ikke i regnskaberne, da akademiet jo ikke havde noget økonomisk mellemværende med dem, og først efter 1765 optræder de i ekstraskatternes mandtal. Bortset fra de tilfælde, hvor man fra andre kilder konkret ved om en mand, at han har studeret i Sorø, savner vi enhver form for fortegnelse over privatisterne. Men også her er der mulighed for, at kirkebøgerne kan give fingerpeg. Ganske vist er det uhyre sjældent, at de der nævnes med betegnelsen "privatister", men alligevel er der overvejende sandsynlighed for, at de må findes blandt altergæsterne. For ikke blot hørte altergang så at sige med til god tone, men ifølge Christian 5.s danske lov skulle undladelse af at søge herrens bord længere end et fjerdingår påtales, og gik der et helt år, skulle man "udstå kirkens disciplin". Og det blev taget ret alvorligt. Så sent som 1775 måtte akademiets berider Majolls enke ansøge om at blive fritaget for denne pønitive, fordi hun (ganske vist på 11. år) havde "afholdt sig fra alterens sakramente".

Man må derfor temmelig sikkert kunne regne med, at de fleste privatister er at finde blandt de altergæster, som i kirkebøgernes udførlige lister betegnes "studiosi". Selvfølgelig kan der blandt denne kategori have været andre, bl.a. informatorer hos mere bemidlede Sorø-borgere, så fuld sikkerhed har man ikke. Men i hvert fald er der en så stor sandsynlighed for, at de kan have været privatister, at de er taget med i efterfølgende fortegnelse, dog således, at det er markeret med "?" under løbenumret, og naturligvis fremgår det også af teksten.

På denne måde kommer fortegnelsen over privatister og hovmestre til at rumme navne på 28, man med vished kan sige har været privatister samt 18 a) studiosi, som kan formodes at have været det, ialt 46.

Ved et mærkeligt tilfælde blev jeg - efter at hele registrerings - og identificeringsarbejdet var afsluttet opmærksom på den ovenanførte artikel i "Den oeconomiske Correspondent". Her anføres, at "i de 45 år, nemlig fra 1747 til januar 1793 have af 209, der studerede ved akademiet, 144 erholdt testimonium publicum". Da vi med sikkerhed ved, at 164 b) af de 209 var akademister, skulle det betyde, at der ialt har været 45 privatister.

Når man her ser bort fra privatist nr. 277: Otto Reedtz-Thott, som anføres kom til Sorø 1798, og som snarere var "privat privatist" hos professorerne, ganske vist under amtmand Steemanns overopsyn, stemmer sluttallet ganske nøje.

På trods af at der altså består en forbløffende overensstemmelse mellem den nævnte artikels troværdige opgørelse og antallet af privatister i nedenstående fortegnelse, turde det dog vist være for dristigt at slutte, at hver og en af de studiosi, der på denne måde er kommet i søgelyset som privatister, også virkelig har været det. Man må vedblivende betragte det med forbehold som formodninger.

Man kan undre sig over, at der kun har været indskrevet 45 privatister i Sorø, men det hænger utvivlsomt sammen med, at det hurtigt viste sig, at man ved embedsansættelser i kollegierne favoriserede universitetsuddannede på trods af, at den soranske uddannelse netop var anlagt som en slags adgangseksamen til disse embeder. Men det forklarer, hvorfor kun så få borgelige har følt sig fristet til at studere som privatister ved akademiet.

a) I fortegnelsen over hovmestre og privatister må den som formodet privatist anførte nr. 185 H. J. Winge udgå, idet det efter trykningen af dette afsnit har vist sig, at han ved akademiets oprettelse var 40 år gammel og ydermere figurerer som studiosus i kirkebøgerne før 1747.

b) Man må ikke lade sig vildlede af at akademistfortegnelsen rummer 165 navne, for nr. 162 "baron Holk" er, som det fremgår af teksten en lapsus i Estrups matrikel.

AKADEMISTER

1747

1 KNUTH, CONRAD DITLEV, baron til Conradsborg, Rudbjerggård, Gottesgæbe og Fredsholm. Født 20.2.1730 (Kbh.), død 13.9.1805 (Rudbjerggård). Søn af gehejmeråd Adam Christopher greve K. (1687-1736) og Ida Margrethe Reventlow (1701-57). - Gift 27.4.1753 (Brahe-Trolleborg, med CONRADINE AUGUSTA KOMTESSE REVENTLOW. Født 12.11.1735 (Brahe-Trolleborg), død 27.9.1809 (Rudbjerggård). Datter af gehejmekonferensråd Conrad Ditlev greve R. til Reventlow og Brahe-Trolleborg (1704-50) og Wilhelmine Augusta prinsesse af Holstein-Pløn (1704-49).

Broder til 5 og fader til 110.

Indskrevet på akademiet 26.7.1747. I dec. 1748 siges om ham, at han "fornemmelig" har "anvendt sin Tiid paa det Juridiske Studium og derhos lagt Vind paa de andre Videnskaber, samt fremmede Sprog og Adelige Exercitier, som ved Akademiet læres". Holdt tale 7.2.1749 i anledning af kronprinsens (Chr. 7.s) fødsel. Var endnu 25.9.1750 i Sorø. Hans hovmester var Nikolai Hinrik Kuur (178).

Auskultant i højesteret og kancellikollegiet 1743, patent som baron af Conradsborg s.å., student 1746, assessor auscultans i højesteret og kancellikollegiet 1748, virkelig assessor i kancelliet og hofretten 1750, sæde i højesterets s.å., kammerherre 1757, de l'Union parfaite 1767, hvid ridder 1769, gehejmeråd 1776.

2 PUTBUS, ANSHELM WILHELM CARL, greve til baronierne Einsiedelborg og Kjørup. Født 20.1.1727 (Putbus), død 31.7.1795 (Garnich). Søn af rigsgreve Moritz Ulrich af Putbus (1699-1769) og Christiane Wilhelmine grevinde Lynar (1704-52). - Gift med ANTOINETTE WILHELMINE VON MANDELSLOH af Toitenwinkel. Født 1747, død 9.4.1795 (Stralsund). (Gift 1. gehejmeråd von Bassewitz).

Broder til 3 og fætter til 29.

Indskrevet på akademiet 26.7.1747. Holdt tale på akademiets stiftelsesdag 26.7.1749.

Færnik i livgarden til fods 1746, sekondløjtnant 1747, karakt. kaptajn af infanteriet

1749, afsked med majors karakter 1765, derefter svensk oberst. Ridder af den kurpfaltziske løveorden. Afstod 1764 de to danske baronier til en ældre broder og levede siden i Lybeck.

3 PUTBUS, FRIEDRICH ULRICH, greve, Født 20.4.1732 (Putbus), død 18.5.1764 (Stralsund). Broder til 2. - Gift 5.9.1761 med HEDEVIG BEATA VON SCHWARTZER. Født 28.3.1735, død 1813. Datter af svensk oberst Johan Georg v. Schwartzer (1688-1741) og Christina Maria Wolff (1710-75).

Indskrevet på akademiet 26.7.1747, opholdt sig endnu der 26.4.1748.

Kom 1746 i svensk krigstjeneste, oberst for de blå husarer, ridder af sværdordenen.

4 REUSS, HEINRICH d. 23., greve af Reuss-Plauen og Köstritz. Født 9.12.1722, død 3.9.1787. Søn af Heinrich d. 24. greve af Reuss til Plauen og Köstritz (1681-1748) og rigsgrevinde Marie Eleonore Elisabeth Emilie Promnitz (1688-1776). - Gift 1. 13.2.1754 (Köstritz) med ERNESTINE HENRIETTE SOPHIE. Født 2.12.1739, død 10.12.1768 (Köstritz). Datter af Franz Heinrich zu Schonburg-Wechselburg T. - Gift 2. 5.2.1780 (Pölszig) med FRIDERIQUE DOROTHEE VON BRANDENSTEIN. Født 7.12.1737, levede endnu 1803. Datter af friherre George Wilhelm von B. fra Wöhlendorf.

Morbror til 29. Brodersøn af overhofmesteren på akademiet Henrik 6. greve af Reuss (1707-83).

Indskrevet på akademiet 26.7.1747, forlod Sorø sommeren 1749. Hans hovmester var Anton von Geusau (173).

1748

5 KNUTH, CHRISTIAN FREDERIK, baron til Christiansdal, Sølstedgård, Frederiksdal, Asserstrup, Skaftelevgård og Nøjsomhed. Døbt 5.3.1728 (Kbh.), død 26.12.1801 (sst.). Broder til 1. - Gift 1. 10.4.1752 (Kbh.) med ANNA CHRISTINE VON DER OSTEN. Født 22.9.1720 (Trond-

hjem), død 16.5.1791 (begr. Sandby). - Datter af oberst Otto Frederik v.d.O. (1665-1728) og Margrethe Vibe (1683-1763). Gift 2. 13.10.1791 (Søllerød) med CHARLOTTE MATHILDE VON STAFFELDT. Født 12.1.1771, død 19.10.1826 (Vallø). Datter af gehejmeråd Vilhelm Ditlev Werner v.S. (1724-1801) og Anna Sophie komtesse Schack (1734-1802).

Svoger til 144.

Indskrevet på akademiet 11.1.1748. Fraværende 16.3.-17.10.1748. Ses endnu 1. december 1749 til stede i Sorø akademis hofret.

Kadet réformé 1742, patent som baron af Christiansdal 1743, sekondløjtnant i marineregiment 1749, ritmester réformé 1751, ansat i jyske rytterregiment 1752, afsked og karakt. oberstløjtnant 1757, kammerherre s.å., de l'Union parfaite 1770, hvid ridder 1774. Han var en meget dårlig økonom og satte efterhånden hele sin formue over styr. Til sidst måtte han sælge alle godserne og slå sig ned på gården med det symbolske navn "Nøjsomheden". I sine yngre dage levede "den gale baron", som man kaldte ham, et ødselt liv på Frederiksdal. Når han kørte til Naksov havde han fire løbere foran vognen, og kørte han hjem om natten, bar de tændte fakler.

6 IWANOFF, IWAN. Var fætter til storkansler Alexej Petrovitj Bestuzjev-Rjumin (1693-1766), der fra 1741-57 faktisk ledede den russiske udenrigspolitik.

Indskrevet på akademiet 17.1.1748, "men kaldet herfra d. 18. marts" på grund af den russiske envoyes, kammerherre Pannins bortgang.

Nikita Ivanovitch Panin (1718-83) var 1747 blevet befaldmægtiget gesandt i København.

7 STORM, CASPAR HERMAN. Født 9.2.1718 (Trondhjem), død 12.3.1777 (Kjølstrup). Søn af oberst Christian Ulrik S. (død 1727) og Helene Margrethe v. Hausmann (1687-1767). - Gift 1. 14.8.1754 (Trondhjem) med IDE SOPHIE MANGELSEN. Født 14.8.1736 (Trondhjem), død 11.4.1766 (Kristiania). Datter af generalløjtnant Johan M. (1694-1769) og Cathrine Bygball (1710-65). - Gift 2. 1767 (Krænkerup) med MARGRETHE V. HEINEN. Født 26.7.1730, død 14.2.1805 (enke efter stiftamtmand Christian Stockfleth (1715-50). Datter af major Ulrik Frederik v. H. (1695-1761) og Catharina v. Brüggemann (1709-90).

Indskrevet på akademiet 13.5.1748. Var i hvert tilfælde endnu januar 1749 i Sorø, hvor han for 4. gang i løbet af den korte tid ses som fadder.

Løjtnant 1735, kaptajn og kompagnichef 1740. Tjente med orlov i engelsk sold ved Rhinen og opholdt sig i længere tid i Frankrig. Karakt. major 1752, sekondmajor 1755, premiermajor 1756 i det nordenfjeldske gevorbne infanteriregiment. Amtmand over Akershus amt 1757, tillige stiftamtmand sst. 1763. S. var en alsidigt begavet mand med mange, tit kostbare interesser. Han byggede en fornem gård i Kristiania, hvor han førte stort hus. Ejede både et fint bibliotek og en kunst- og naturaliesamling. I 1772 gik han fallit, nedlagde embedet og tog ophold i Danmark. Det er urigtigt blevet sagt, at han førte hemmelige forhandlinger med Sverige, dengang Gustav 3. havde planer om at annektere Norge.

8 SKINKEL, JOHAN. Døbt 10.10.1730 (Antvorskov), død 20.12.1790 (Detmold). Søn af generalløjtnant Niels Juel S. (c. 1686-1772) og Anna Elisabeth v. d. Maase (født 1702).

Indskrevet på akademiet 25.5.1748. Ses endnu som fadder i Sorø 15.4.1750.

Søgte fra Sorø i 1749 om at blive karakt. løjtnant ved livregiment dragoner, fænik réformé 1750, fænik 1752, ritmester ved holstenske gevorbne rytterregiment 1754, tertsmajor 1759, sekondmajor s.å., oberstløjtnant ved fynske gevorbne dragonregiment 1765, oberst 1774, chef for 1. husarregiment og generalmajor 1780, gik på vartpenge 1785, chef for slesvigske rytterregiment s.å., afsked 1788.

9 SCHACK, HANS, lensgreve til Schackenberg, Seekamp og Brink. Født 14.1.1735 (Schackenberg), død 21.8.1796 (sst.). Søn af lensgreve Otto Didrik S. (1710-41) og Anna Ernestine Frederikke Vilhelmine Gabel (1714-48). - Gift 1. 7.1.1757 (Kbh.) med ULRIKKE AUGUSTA VILHELMINE KOMTESSE MOLTKE. Født 30.4.1740 (Stege), død 7.4.1763 (Kbh.). Datter af overhofmarskal greve Adam Gottlob Moltke til Bregentved (1710-92) og Christiane Frederikke von Brüggemann (1712-60). - Gift 2. 7.10.1763 (Lohma i Sachsen-Altenburg) med en kusine til den 1. hustru CAROLINA LOUISE SOPHIE VON MOLTKE. Født 23.6.1742, død 12.9.1794 (Altona). Datter af gehejmeråd Joachim Christoph v. M. til Lohma (1699-1781) og Sophia Albertina von Wolzogen (1703-63).

Broder til 10, fader til 131 og svoger til 21, 27, 28, 84 og 124.

Indskrevet på akademiet 25.5.1748. Må have studeret der endnu 7.5.1750, da hovmesteren hos "Skakkerne" stod fadder i kirken. 22.11.1747 resolverer kongen: "Vi have fattet den allernaadigste Resolution at lade de 2de afgangne Greve Schacks Sønner indtage udi Vores Ridderlige Academie udi Sorø". Grevinden havde imidlertid afskediget "en ganske god" hovmester" uden gyldig grund og ansat et ungt menneske, der umulig kan have de Requisita, som en habil Hofmester bør være forsynet med". Kongen ønsker, at de to sønner sendes til København med deres hovmester og senere til Sorø, hvor overhovmesteren "kand sette ... et bedre qualificeret subjectum" til deres hovmester. Den første hovmester (?) Henning Ulrik Fugl (172) afløstes 2.11.1748 af Friderich Schultze (eller Schütz, eller Schiøtt) (181).

Kammerherre 1753, assessor i kancellikollegiet 1759, stiftamtmand over Ribe stift og amtmand over Riberhus amt 1760-68, hvid ridder 1760, de l'Union parfaite 1763, gehejmeråd 1768, deputeret i rentekammeret og direktør for Øresunds toldkammer s.å., fik kgl. bevilling på uindskrænket nedarvning af grevetitlen 1772, gehejmekonferensråd 1779, boede fra 1790-94 i Altona og derefter på Schackenborg.

Allerede som 6-årig arvede han ved faderens død Schackenborg, der da var stærkt forgældet. Moderen og efter hendes tidlige død farmoderen styrede en årrække godserne for ham og bragte dem igen på fode. Den gamle energiske enkegrevinde erhvervede bl.a. et af Amalienborg-palæerne til den unge greve. Under H. S. blev Schackenborg helt ombygget og hovedfløjen fik sit nuværende udseende. Efterhånden pådrog han sig en større gæld, men fik nedsat en kommission, der bragte orden i økonomien.

10 SCHACK, FREDERIK CHRISTIAN, greve (friherre) til Giesegård, Ottestrup, Spanager, Juellund, Gram, Nybøl og Stenalt. Født 27.7.1736 (Schackenborg), død 3.6.1770 (Giesegård). Broder til 9. - Gift 1.3.1764 (Kbh.) med BIRGITTE MARIE VON KROGH. Født 25.1.1740, død 27.11.1765 (Kbh.). Datter af generalløjtnant Georg Frederik v. Krogh (1687-1768) og Hedevig Auguste von Brüggemann (1707-40). - Gift 2.10.1767 (Arreskov) med IDE SCHEEL BILLE. Født 15.9.1741, død 21.11.1804 (Kbh.). Datter af etatsråd Knud B. til Stenalt (1705-85) og Bertha Scheel von Holstein (død 1767).

Indskrevet på akademiet 25.5.1748. (se iøvrigt broderen nr. 9). Ved indskrivningen på universitetet anføres, at han havde været 3 år i Sorø.

Optaget i den arvelige grevestand 1749, kammerjunker 1750, kammerherre 1767, hvid ridder 1778, oprettede fideikommisset Giesegård (Kgl. Konfirmation 1777), og fideikommisset Stenalt 1787. Da S. arvede Gram efter en broder, var han stærkt forgældet. Bortset fra nogle år omkring 1773, hvor han selv overtog driften, bortforpagtede han både Gram og Nybøl. I den korte tid, han selv stod for administrationen, nedsattes hoveriet, udskiftningen tog fart og flere hoverigørende bønder blev arvefæstere. Giesegård var hans foretrukne bolig.

11 SEHESTED, HOLGER, til Tim, Jungetgård, Herningholm, Billesbølle, Vennergård og Bjørre. Født 4.4.1735, død 12.2.1811 (begr. Åle). Søn af oberstløjtnant Niels S. (1685-1745) og Elisabeth Skeel (1696-1760). - Gift 30.5.1755 (Hunderup) med EDEL MARGRETHE GERSDORFF. Født 9.4.1734 (Meilgård), død 21.2.1778 (Åle). Datter af oberstløjtnant Christoph Frederik G. (1699-1748) til Kjærgård og Margrethe Rosenørn (1715-86).

Svoger til 30 og svigerfader til 133.

Indskrevet på akademiet 7.6.1748. Var endnu i Sorø 16.7.1751, da han gik til alters sammen med sin hovmester Hans Balslev (169), men har sikkert forladt akademiet før 3.3.1752, da Balslev som hovmester for "hr. v. Moltke" er til alters.

Hofjunker 1752, assessor i hofretten s.å., etatsråd 1767, kammerherre 1770, hvid ridder 1782.

12 BARDENFLETH, FREDERIK, til Gversdorf, Neuhof og Rechtebe. Døbt 10.12.1734 (Kbh.), død 19.9.1800 (Slesvig). Søn af general Johan Frederik B. (1674-1736) og rigsfriherreinde Sophie Amalie v. Bonar (1704-60). - Gift 10.9.1762 (Slesvig) med MAGDALENE MARIA LUDOVICA VON BASSEWITZ. Født 10.12.1742, død 1812. Datter af oberstløjtnant Hans Detlev v. B. (1688-1764) og Davida Eleonore Dorothee von Bülow (1709-69).

Broder til 17.

Indskrevet på akademiet 13.6.1748. Konfirmeret i Sorø 13.3.1749. Holdt tale på akademiet 7.2.1749 i anledning af kronprins Christians (d.7.s) fødsel.

Hofjunker 1752, oldenburgsk regeringsråd 1755, landfoged i Stadt- og Butjadingerland 1759, holstensk landråd 1761,

landfoged over Viermarsk- og Geestfogderier i grevskabet Oldenburg 1770, amtmand over Åbenrå og Løvgumkloster amter 1773, 2. deputeret i rentekammeret 1774, kammerherre s.å., hvid ridder 1780, amtmand i Rendsborg 1781, administrator over grevskabet Rantzau 1789, kansler ved overretten på Gottorp 1795, gehejmeråd s.å..

13 HAGEDORN, PALLE. Født 8.11.1734, død 20.7.1751 (Slagelse). Søn af admiral Seneca Christoffersen H. (1681-1750) og Elisabeth Birgitte Rantzau (1690-1760).

Indskrevet på akademiet 15.6.1748. Var i hvert fald endnu i Sorø marts 1750, da han sammen med hovmesteren Mathias Stub var til alters i kirken, og 7. sept. samme år var han til stede i Sorø akademis hofret.

Faderen havde indsat major Ulrich Friederich v. Heinen som formynder for sønnen, men denne bad sig 11.5.1750 fritaget for hvervet, da boet var i så slet tilstand, at testamentet ikke kunne opfyldes. H. blev fænrík réformé i grenaderkorpset 30.9.1750, men døde allerede 20.7.1751 hos Jens Steen, borger i Slagelse. Da denne havde haft 230 rdl. udgift til forplejning, henvendte han sig til general Bjelke Kaas, der var blevet H.s formynder, om at få beløbet refunderet. Denne henviste til søsteren Christiane Frederikke, der var broderens arving, og som 31.12.1751 var blevet gift med major Mathias Tønsberg. Hun tilbøede at betale 1/4 af de påståede udgifter, hvad Steen ikke ville nøjes med og sagen blev derpå henvist til afgørelse ved krigsret. 16.8.1751 blev H.s lig overført til hans fædrene begravelse i Skiellerup kirke på Fyn. Søsteren boede iøvrigt fra 1775 til sin død på regensen i Sorø og begravedes i kirken der 7.7.1789.

14 HENCKEL V. DONNERSMARCK, JOHANN-ERDMANN, til Oderberg. Født 17.8.1728 (Pölzig), død 13.3.1803 (Oderberg). Søn af Erdmann-Heinrich H. v. D. (1681-1752) og Charlotte grevinde zu Leiningen-Dagsburg-Hartenburg (1704-83). - Gift 1. 28.2.1753 (Eisenach) med FRIEDRIKE-HENRIETTE GREVINDE V. BÜNAU. Født 7.7.1753 (Dresden), død 28.2.1792 (Dahlen) (ægteskabet opløst). Datter af minister Heinrich Greve af B. og Erdmute-Friederike v. Hoym. - Gift 2. 10.8.1783 (Oderberg) med MARIA-THERESIA GOLFFINGER V. STEINBERG. Født 1744 (Prag), død 6.4.1800 (Oderberg).

Indskrevet på akademiet 23.8.1748. Holdt tale på tysk 7.2.1749 i anledning af kron-

prins Christians (d.7.s.) fødsel. Han ses at være indskrevet som fadder i Sorø kirkebog ikke færre end 20 gange, sidst 10.6.1750. Hans hovmester var Christopher Friedrich Schott (180).

15 ZINZENDORFF-POTTENDORFF, ADOLPH CHRISTIAN HEINRICH, greve til Zinzendorff und Pottendorff. Født 25.10.1728, død 28.3.1770. Søn af polsk og kursaksisk gehejmeråd Frederik Christian Z.-P. (1697-1756) og Christiane Sophie Reinecken v. Callenberg (1703-75).

Indskrevet på akademiet 23.11.1748. Holdt tale på fransk i anledning af kronprins Christians (d.7.s.) fødsel 7.2.1749. Gik endnu 11.9.1750 til alters i Sorø.

Kgl. dansk kammerjunker og assessor ved regeringen i Glückstadt. Levede i Herrenhut.

1749

16 HAXTHAUSEN, GREGERS CHRISTIAN, greve til Tienhausen, Eisborn, Hemsén og Nienfelde. Født 1.2.1733 (Kbh.), død 10.7.1802 (Kbh.). Søn af landdrost, kammerherre Christian Frederik greve H. til Tienhausen (1690-1740) og Margrethe Hedevig Juel (1702-52). - Gift 1. 1.3.1758 (Kbh.) med LOUISE CHARLOTTE VON DER OSTEN. Født 10.10.1735 (Sorø), død 5.7.1766 (Solitude ved Kbh.). Datter af gehejmekonferensråd Wilhelm August v. d. O. (1697-1764) og Charlotte Amalie Lützow (1696-1743). - Gift 2. 18.9.1767 (Frederiksberg slot) med ANNA ELISABETH JUUL. Født 15.12.1750 (Randers), død 10.4.1813 (Kbh.). Datter af generalløjtnant Ove J. til Ravnholt (1700-66) og Sophie Hedevig komtesse Friis (1717-77).

Broder til 49 og svoger til 103.

Indskrevet på akademiet 6.5.1749. Holdt tale på latin 27.7.1750 i anledning af stiftelsesdagen.

Student 1748 i Kbh. efter at have besøgt gymnasiet i Altona, kammerjunker 1749, studerede i Leipzig 1750, berejste 1752-55 Holland, England og Frankrig. Kammerjunker hos prinsesse Sophie Magdalene 1755, ansat i tyske kancelli s.å., envoye extraordinaire ved det polske og kurfyrstelig sachsiske hof i Dresden 1757, kammerherre 1758, gesandt i St. Petersburg 1760-63 (mens en dansk-russisk krig truede), deputeret 1763 og 1. deputeret 1770 i admiralitets- og generalkommissariatskollegiet, ind imellem 1. civildeputeret i generalkommissariatet for søetaten 1766. De l'Union parfaite,

hvid ridder og hofmester hos kronprinsen s.å., gehejmeråd 1768, medlem af statsrådet 1770. Admiralitetet deltes 1771 på hans forslag i fire departementer, og han blev selv l. deputeret for det ene. Ved Struensees fald mistede han sine embeder i Kbh. og blev 1772 amtmand for Flensborg og Bredsted amter. Gehejmekonferensråd 1774, blå ridder 1783. I 1784 blev han amtmand for Sorø og Ringsted amter og samtidig overhofmester for Sorø akademi. Æresmedlem af kunstakademiet 1786. Stiftamtmand over Sjællands stift og amtmand over Færøerne 1787-90, statsminister 1789 trods modstand fra den Schimmelmann-Stollbergske kreds, men for at styrke det danske element i regeringen. Præsident for det vestindisk-guineiske rente- og toldkammer og direktionsmedlem for postpensionskassen 1795, men modtog s.å. sin afsked. H. fik ingen større betydning som statsmand, men han var en pålidelig og pligtfyldende embedsmand, besad en nobel karakter og havde mange litterære interesser.

17 BARDENFLETH, CHRISTIAN. Døbt 17.9.1738 (Kbh.), død 29.3.1805 (Slesvig).

Broder til 12.

Indskrevet på akademiet 10.7.1749.

Kornet ved 1. fynske kavalireregiment 1750, kaptajn ved oldenburgske nationale infanteriregiment 1754, kaptajn reforme ved slesvigske gevorbne infanteriregiment 1756, karakt. Major 1762 afskediget med oberstløjtnants karakter 1764, kammerherre 1782.

18 SEHESTED, JENS FREDERIK, til Rodstenseje. Døbt 12.8.1736 (Ødder), død 20.4.1766 (Rodstenseje). Søn af oberst Malte S. (1688-17..) og Sophie Amalie Rantzau (1704-90). - Gift 18.5.1759 (Glæsborg) med CHARLOTTE AMALIE VON DER OSTEN, Død 28.7.1769 (Ebeltoft). Datter af generalløjtnant, kammerherre Otto Christopher v.d.O. (1707-73) og Frederikke Dorothea von Kørbitz (1710-50).

Svoger til 61 og 64.

Indskrevet på akademiet 28.7.1749. Kongen gav tilsagn om at betale både hans og hovmesterens pension. Konfirmeret i Sorø 9.4.1752. Holdt fransk tale 20.10.1749 og dansk tale på kongens fødselsdag 31.3.1750 samt tale på latin 26.1.1752 i anledning af dronning Louises død. Forlod akademiet 11.6.1755. Hans hovmester Claus Jacob Duncan (171) rejste 11.9.1753. I 1754 var Ulrik Green (191) hans hovmester.

Karakt. kornet 1755, virkelig kornet 1757 ved livgarden til hest, afsked 1763.

19 MOTH, LUCAS. Født 19.12.1735 (St. Thomas), død 8.2.1755. Søn af generalguvernør, kaptajn Frederik M. (1694-1746) og Anna Elisabeth Beverhout.

Opholdt sig 1748 i Sorø hos farbroderen Frederik Christian M. (1698-1769). Indskrevet på akademiet 15.12.1749, konfirmeret i Sorø 9.4.1752, holdt tale på dansk i anledning af dronning Louises død 26.1.1752. Forlod akademiet 11.6.1753.

Kornet i jyske nationale rytterregiment 1753, ritmester 1754.

1750

20 GRAMBOW, DIDERIK OTTO. Født 4.4.1732 (Mecklenburg), død 15.4.1773 (Kristiania). Søn af generalløjtnat Volrath Levin v. G. (1688-1761) og Barbara Sophie v.d. Lühe (1711-66). - Gift 13.8.1765 (Ellested, Gislev) med ELISABETH SOPHIE LENTE-ADELER. Født 29.6.1735 (Lykkesholm), død 22.2.1788 (Horsens). Datter af amtmand Theodor v.d.L. (1702-67) og Cathrine Rosenkrantz (1710-68).

Svoger til 32.

Indskrevet på akademiet 21.1.1750. Holdt tale på tysk 27.7.1750 (Stiftelsesdagen). Ses endnu som fadder i kirken 14.5.1752.

Page 1744, hofjunker 1751. Var efter opholdet i Sorø på en længere udenlandsrejse og studerede bl.a. ca. 1754-56 i Leipzig og Göttingen. Kammerjunker 1756, auskultant ved overretten i Gottorp 1760, virkelig råd sst. 1764. Stiftamtmand over Trondhjem og amtmand over samme amt 1766, medlem af det norske Videnskaberne Selskab 1768, hvid ridder 1769. Stiftamtmand over Akershus stift og amtmand over samme amt samt præses i overhofretten 1772. G. var en retfærdig og afholdt embedsmand, respekteret for sin dygtighed, grundighed og klogskab.

21 MOLTKE, ANTON HEINRICH. Født 24.9.1734, død 21.4.1792 (begr. Kbh.). Søn af gehejmeråd Joachim Christoph M. (1699-1781) og Sophia Albertine rigsfriherreinde von Wolzogen (1703-63). - Gift 15.4.1764 (Fakse) med MARIE ELISABETH BARONESSE ROSENKRANTZ. Født 24.3.1742, død 5.11.1798 (Kbh.), datter af baron Verner Rosenkrantz til Villestrup (1700-77) og Else Margrethe Sehested (1708-75).

Svoger til 9 og 52.

Indskrevet på akademiet 7.4.1750. Holdt tale på fransk i anledning af stiftelsesdagen 27.7.1750.

Hofjunker 1752, kammerjunker 1755, marskal hos kronprins Christian (d.7.) 1763, overhofmester hos enkedronning Juliane Marie 1766, hvid ridder og de l'Union parfaite s.å., gehejmeråd 1768, provisor for Vallø stift 1772, gehejmekonferensråd 1774, naturaliseret 1776, ridder af elefanten 1783. Ægteparret ligger begravet i Christianskirkens krypt i sarkofager udført af Dajon efter tegning af Harsdorff.

22 V. LEUENBURG, FREDERIK DITLEV. Født 25.7.1734 (Slesvig), død 19.3.1773 (Århus). Søn af generalmajor Carl Gustav v. L. (1699-1758) og Edele Bielke (1701-55).

Broder til 68.

Indskrevet på akademiet 17.6.1750. Må have været i Sorø endnu 25.8.1751, da hans tjener gik til alters. Hans hovmester hed Jahnke (194).

Fænrik i dronningens livregiment 1749, sekondløjtnant 1751, forsat til sjællandske gevorbne infanteriregiment 1755, kaptajn i oldenborgske hvervede infanteriregiment 1760. Led af gift og måtte tage sin afsked 1761. Man foreslog, at den sum, han havde fået for salget af sit kompagni, deponeredes hos onklen, oberst Bielke, så han ikke satte kapitalen over styr, men kun fik renterne. Stabssekondløjtnant ved 3. jyske nationale bataillon 1769.

1751

22 BRUUN, CHRISTIAN FRIDERIC. Født 3.7.1732 (Antvorskov), begravet 27.9.1752 (Sorø). Søn af etatsråd Urban Jacobssøn B. (1685-1742) og Ane Leth (1695-1736). Konfirmeret i Sorø april 1746.

Fik 5.4.1750 tilladelse til at komme på akademiet "for at øve sig i Videnskaberne", indskrevet 13.1.1751, men død omkring 23.9.1752 i Sorø og begravet der. Han var 1750 blevet optaget i adelstanden.

24 BAGGER, HANS FREDERIK. Født 23.6.1735 (Bergen), død 3.2.1811. Søn af stiftamtmand Christian B. (1692-1741), (der selv var student fra Sorø 1709) og Marie Elisabeth Müller (ca. 1699-1769).

Indskrevet på akademiet 13.1.1751. Forlod Sorø 11.12.1753.

Fænrik i falsterske infanteriregiment 1750, sekondløjtnant 1754, ritmester ved 2. jyske rytterregiment 1756, sekondkaptajn i sjællandske gevorbne dragonregi-

ment 1763, sekondmajor ved det sjællandske - eller kronprins Frederiks regiment 1764, premiermajor 1772, karakt. oberstløjtnant 1779, virkelig oberstløjtnant 1783, oberst 1789, chef for prins Frederiks regiment 1790, generalmajor og kommandant i Frederiksort 1798. Tog sin afsked 1803.

25 REVENTLOW, CHRISTIAN DITLEV greve. Født 1.11.1735 (Brahe-Trolleborg), død 10.12.1759 (Kbh.). Søn af gehejmekonferensråd, stiftamtmand Conrad Detlev R. (1704-50) og Wilhelmine Augusta prinsesse af Slesvig-Holsten-Sønderborg-Plön (1704-49). - Gift 5.4.1758 (Kbh.) med IDA LUCIE SCHEEL VON PLESSEN. Født 18.12.1740 (Fusingø), død 22.3.1792 (gift 2. 1763 med gehejmekonferensråd Wulf Heinrich von Thienen (1721-1809), datter af overceremonimester Mogens Scheel v. P. (1713-49) og Elisabeth Christine v. Thienen (1715-88).

Fætter til 98 og svoger til 66 og 67.

Indskrevet på akademiet 3.5.1751. Må have forladt Sorø mellem 23.3.1753, da hans hovmester Johan Andreas Kratzenstein (196) var til alters, og 31.3.1753, da akademiregnskaberne ellers skulle have omtalt ham.

Rejste 1753 til Genf, besøgte Italien, Paris og London 1755-57. Blev kammerherrre 1758, auskultant i rentekammeret s.å.

1752

26 RANTZAU, SIGFRED DITLEV. Død 16.7.1752 (Sorø). Formodentlig søn af hertugelig holsten-gottorpsk løjtnant August Frederik R. (der igen var søn af oberst Christoph Frederik R. (1644-1711) til Tralau og Svinningegård).

Indskrevet på akademiet 14.4.1752, døde 16.7. Og begravedes 24.7.1752 i Sorø kirke under munketrappen. Professor Lysholm holdt d.26.7. en senere trykt mindetale over ham.

27 MOLTKE, CHRISTIAN FREDERIK, til Turebyholm, Trøjborg og Østerby. Født 13.7.1736 (Stege), død 25.4.1771 (Turebyholm). Søn af overhofmarskal greve Adam Gottlob M. (1709-92) og Christiane Frederikke v. Brüggemann (1712-60). - Gift 23.6.1760 (Borstel) med IDA HEDVIG BUCHWALD. Født 2.10.1744, død 5.1.1816 (begr. Rendsborg), (gift 2. 1772 med Carl Adolph v. Plessen til Førslev m.m. (1747-1810), datter af gehejmeråd

Friederich B. til Trøjborg og Borstel (død 1761) og Henriette Emilie v. Holstein (1714-74).

Broder til 28, og svoger til 9, 84 og 124.

Indskrevet på akademiet 19.4.1752, holdt fransk tale i anledning af kongens fødselsdag marts 1753, forlod akademiet 11.3.1755.

Kammerjunker 1752, deputeret i kommercekollegiet 1757, kammerherre 1758, deputeret i generaltoldkammeret 1760, hofmarskal og hvid ridder s.å., medoverdirektør for komediehuset og den italienske opera 1761, medlem af overskattedirektionen 1762, deputeret for finanserne 1765, overhofmarskal 1767, dr. jur. 1768, gehejmekonferensråd 1769, afsked 1771.

28 MOLTKE, CASPAR HERMAN GOTTLÖB, til Dronninggård og Dronninglund, mageskiftet med Tirsbæk og Muggesfelde. Født 6.10.1738 (Stege), død 17.4.1800 (Rendsborg). Broder til 27. - Gift 23.11.1759 (Kbh.) med CHRISTINE CATHARINE DE CICIGNON. Født 14.6.1759 (dbt. Akershus), død 8.4.1800 (Rendsborg), datter af gehejmeråd Ulrik Frederik de C. (c. 1698-1772) og Antoinette Noline Brüggemann (1717-59).

Svoger til 9, 50, 84, 95 og 124.

Indskrevet på akademiet 19.4.1752 og har sikkert forladt Sorø samtidig med broderen marts 1755. Magnus Theiste (205) var Moltkes "repent".

Kornet réformé i livgarden til hest og kammerjunker 1752, ritmester i 1. jyske nationale rytterregiment s.å., to år senere tilbage til livgarden, generaladjutant hos kongen 1755, kammerherre 1757, oberst og chef for holstenske rytterregiment 1758, chef for livregiment dragoner 1761, for husarregiment 1762-63, kommandør for begge livgarder 1763. 3. deputeret i generalkrigsdirektoriet 1763-65, generalmajor af kavaleriet, chef for livregiment dragoner og inspektør over kavaleriregimenterne 1765. Hvid ridder 1768, afskediget i forbindelse med Struensees fald 1772, men generalløjtnant 1774, inspektør over kavalleriet i hertugdømmerne 1789, udvidet til hele Danmark 1791, general af kavalleriet s.å., kommandant i Rendsborg 1793, guvernør sst. 1795 samtidig med at han opgav inspektionen. Overpræsident Holstein karakteriserede ham i hans ungdom som en energisk mand, der gik op i sit arbejde og sine venners ven. Andre har beskyldt ham for at have haft en dårlig indflydelse på kronprinsen, den senere Christian d.7.

29 LYNAR, FREDERIK ULRIK, rigsgreve til Lubbenow. Født 16.3.1736 (Stockholm), død 1812. Søn af diplomaten greve Rochus Friedrich L. (1708-81) og grevinde Sophie Marie Helene af Reuss-plauen (1712-81).

Søstersøn af 4.

Indskrevet på akademiet 23.4.1752, forlod Sorø 11.6.1754. Hovmester var det første år Anton Friedrich Büsching (188), dernæst en ved navn Struv (204).

Blev allerede i sit første leveår sendt til bedstefaderen Henrik d. 24. Reuss og opdraget der. Fik i 1748 Büsching til hovmester og ledsagede med denne faderen til St. Petersburg, hvor han blev forestillet ved hoffet. Kammerjunker 1750, besøgte universiteterne i Halle 1754-56 Jena 1756-58 og Strassburg 1760 og rejste ideovrigt i Schweitz, Italien og Frankrig. Regeringsråd i Oldenburg 1764, kammerherre 1765. Fik over et års orlov 1771 og trak sig tilbage 1781. Levede på Vetschau i Nieder-Lausitz.

30 VON GERSDORFF, POVL, til Kærsgård på Rådvedmark. Født 15.9.1737 (Kærsgård), død 11.12.1822 (Hansted). Søn af oberst Christoph Frederik v. G. (1699-1748) og Margrethe Rosenørn (1715-86). - Gift 17.5.1799 (Horsens) med KAREN PAULINE LILLIENSKIOLD. Født 23.6.1773, død 24.2.1842 (Serridslevgård), datter af kammerherre, kommandør Hans Gustav L. (c. 1727-96) og Sophie Charlotte Heltzen (c. 1754-1834).

Svoger til 11.

Indskrevet på akademiet 1.6.1752, forlod Sorø 11.6.1756.

Kornet réformé i oldenborgske rytterregiment 1752, virkelig sekondløjtnant 1760-67, premierløjtnant i I. jyske gevorbne dragonregiment 1772, afgik kort efter, karakt. major 1774, hospitalsforstander på Hanstedgård 1781.

31 V. LÜTTICHAU, SIVERT URNE. Døbt 5.11.1737 (Kolding), begravet 23.5.1757 (Tjele). Søn af generalmajor Christian Ditlev v. L. til Tjele (1695-1767) og Helle Trolle Urne (1709-64).

Indskrevet på akademiet 7.9.1752, forlod Sorø 11.9.1755.

13.10.1755 indskrevet ved universitetet i Kbh., senere auskultant ved Viborg lands-ting.

32 LENTE AF ADELER, JØRGEN ROSENKRANTZ. Født 28.5.1734 (Lykesholm), død 20.5.1784 (Høiden ved Moss). Søn af stiftamtmand Theodor L. af A. (1702-67) og Leopoldine Cathrine Rosenkrantz (1710-68).

Svoger til 20.

Indskrevet på akademiet 25.9.1752, forlod Sorø 11.12.1755.

Kornet réformé 1749, kornet ved 1. jyske rytterregiment 1750, karakt. løjtnant 1756, ritmester 1758, surnum. major 1762, eskadronchef ved sjællandske kyrasser-regiment 1764, premiermajor ved holstenske dragon-regiment 1765, karakt. oberstløjtnant 1768, kammerherre og oberstløjtnant ved jyske rytterregiment 1773, oberst 1774, chef for 2. søndenfjeldske nationale dragonregiment 1777, hvid ridder 1782.

33 VON PFUHL, EHRENREICH SIGVARD. Født 1735, død 25.12.1766 (Jægersborg). Søn af oberstløjtnant Emanuel Theodatus v. P. (død 1755) og Anna Elisabeth Urne (1708- efter 1755). - Gift 17.3.1762 (Knabstrup) med MARGARETA WILHELMINA CASTENSCHIOLD. Født 11.2.1745 (Kbh.), død 12.5.1812, datter af plantage- og godsejer Johan Lorentz C. (1705-47) og Jacobe von Holten (1705-51).

Indskrevet på akademiet 26.10.1752, forlod Sorø 11.12.1755. Hans gæld til akademiet blev først afviklet af hans enke 1769.

Hofjunker 1755, Assessor i hofretten s.å., kgl. page 1757, kammerjunker 1758, først-mester.

34 STOCKFLETH, HANNIBAL. Født 4. 11.1733 (Bragernæs), begravet 10.3. 1774 (Kristiania). Søn af etatsråd Frederik S. (1701-48) og Anna Cathrine Walker (død 1745). Gift 13.5.1762 (Akershus) med ANNA SOPHIE JENSDATTER BAAR. Døbt 30.7.1737 (Gerlev), død 5.5.1783 (Husum) (gift 1. med professor Isaac Andreas Cold (1716-61), der 1747-59 var professor i Sorø), datter af amtsforvalter, etatsråd Jens Baar (1704-88) og Anna Ursin (c. 1718-37).

Indskrevet på akademiet 26.10.1752, forlod Sorø marts 1755.

Hofjunker, auskultant 1756 senere s.å. assessor ved overhofretten i Norge. Magistratspræsident i Kristiania 1767, med-administrator for grevskabet Danne-skjold-Laurviggen s.å., justitsråd 1769, afsked fra præsidentembedet 1773.

35 VON DER SCHULENBURG, WERNER. Født 7.4.1736 (Paris), død 26.8.1810 (Salzwedel i Altmark). Søn af generalfeltmarskal Werner v. d. S. (1679-1755) og Cathrine Margrethe Brockdorff (1698-1775). - Gift 13.7.1781 (Kongens Lyngby) med JOHANNE MARIE MEYER. Døbt 31.3.1750 (Holmen Kbh.), død 20.11.1817 (Salzwedel) (skilt 1780 fra generalguvernør i Vestindien Thomas de Malleville (1739-1801)-), søster til 129. Datter afkaptajni søetaten Emanuel M. (1720-59) og Johanne Møhlholm (1726-1801).

Indskrevet på akademiet 31.10.1752 sammen med Friedrich Arboe (186) som hovmester. Forlod Sorø 11.3.1755.

Kammerjunker 1752. Studerede i Leipzig 1755, Göttingen 1757 og rejste derfra til Paris, dr. honoris causa i Oxford 1759. Kammerherre 1763, envoyé ved det saksiske hof 1763-68, hvid ridder 1776, sendtes 1779 i overordentlig mission til Stockholm. Blev 1786 ejer af de slesvigske godser Søgård, Åretoft og Måslev. Flyttede til Hamborg, arvede broderen Wolf Diderik v. d. S.'s godser i Apenburg, Winterfeldt (Altmark), Beetendorf og Ritleben 1803. Sine sidste leveår tilbragte ægteparret i Salzwedel i preusisk Saksen. Et monument i Mariekirke der bærer deres portrætmedailloner.

1753

36 RANTZAU, CHRISTIAN LUDVIG, baron. Født 26.10.1738 (Brahesborg), død 20.7.1756 (sst.). Søn af vicesatholder Christian greve R. (1684-1771) og Eleonore Hedevig von Plessen (1708-70).

Broder til 72 og 73.

Indskrevet på akademiet 13.4.1753, konfirmeret 21.4.1754 i Sorø, forlod akademiet 11.3.1756. Hans hovmester hed Dahl (190).

Karakt. kornet i livgarden til hest 1753, virkelig kornet 1755, officer réformé i livgarden til hest 1756.

37 SKEEL, FREDERIK CHRISTIAN (kaldet FRITZ). Født 26.11.1735 (Nordborg slot), død 11.4.1798 (Mullerup). Søn af gehejmeråd, stiftamtmand Holger S. (1699-1764) og Regitze Sophie baronesse Guldencrone (1706-79). - Gift 21.8.1767 (Aastrup) med CATHARINA ELISABETH CICIGNON. Døbt 17.6.1746 (Nakkebølle), død 12.1.1815 (Mullerup). Datter af oberstløjtnant Johan Frederik C. til Nakkebølle (1700-65) og Sophie Amalie Sehested (1721-93).

Broder til 38 og 85, og svoger til 56 og 103.

Indskrevet på akademiet 3.5.1753, forlod Sorø 11.3.1755. Hans hovmester var Henrik Stoltenberg (202).

Kornet réformé i hestgarden 1752, virkelig kornet 1755, løjtnants karakter 1757, virkelig løjtnant 1759, karakt. major 1763, forflyttedes 1764 som eskadronchef til slesvigske kyrasserregiment, hvor han 1772 blev secondmajor. Tog s.å. sin afsked for at overtage Mullerup, som han arvede efter faderen. Kammerherre 1773. Moderen overdrog ham 1777 stamhuset Birkelse, hvid ridder 1780, patron for Roskilde adelige jomfrukloster 1782, gehejmeråd 1792. Arvede 1793 Nakkebølle efter svigermoderen. Han var en dygtig godsejer, en god økonom og tillige energisk og samvittighedsfuld. Hans bønder betragtede ham som en velgører, ja næsten fader.

38 SKEEL, JØRGEN ERIK, til Fårevejle. Født 4.2.1737 (Nordborg), død 11.1.1795 (København). Broder til 37 og 85. - Gift 30.8.1765 (Fredensborg) med ANNE DOROTHEA von Ahlefeldt. Døbt 14.11.1743 (Egernførde), død 25.4.1805 (Pinneberg). Datter af oberst Heinrich v. A. (1711-65) og Frederikke Marsilia Krag (1724-56).

Svoger til 56, 103 og 125.

Han ankom til akademiet 3.5.1753 med samme hovmester som broderen. Indskrevet 21.5. forlod Sorø 11.9.1755. Hofjunker og auskultant i rentekammeret 1755, kammerjunker 1758, surnummerair kommitteret i rentekammeret 1760 og virkelig kommitteret 1762, stiftamtmand i Bergen og amtmand i søndre Bergenhus amt 1766, 3. deputeret for finanserne og medlem af overskattedirektionen 1768, hvid ridder 1769, 2. deputeret i finanserne 1770, medlem af direktionen for fonden ad usus publicos s.å. - Struensee fjernede ham 1771 fra embederne og gjorde ham i stedet til amtmand i Tønder. Efter omvæltningen 1772 kaldtes han tilbage som 1. deputeret i finanskollegiet samt deputeret i norske kammer og påny medlem af overskatterådet og tillige direktør for fonden ad usus publicos. Tillige indtrådte han i den kommission, der skulle behandle kongens skilsmisssag og en anden, der skulle undersøge de forandringer, der havde fundet sted både i lovgivning og administration under Struensee-regimet. S. kom hurtigt i modsætningsforhold til de nye magthavere, som han åbenlyst kritiserede, han fjernedes fra hoffet og blev s.å. landdrost i Pinneberg,

i 1777 blev han gehejmeråd. Først ved kronprinsens overtagelse af regeringen 1784 kaldtes han tilbage og betroedes det ansvarsfulde embede som stiftamtmand over Akershus stift og amtmand over amtet. Det var vanskelige år, bl.a. var der utilfredshed blandt almuen deroppe, men ved sin personlige optræden og levende interesse for at opbølge norsk erhvervsliv gjorde han sig både afholdt og respekteret. 1788 blev han højesteretsjustitiarius, men allerede inden han var tiltrådt, forfremmedes han 1789 til statsminister og 1. deputeret i vestindisk-guineisk rente og generaloldkammer samt deputeret i finanskollegiet. Blev 1790 medlem af både den ekstraordinære finanskommission, af kanalkommissionen og "den bestandige kvægsygekommission". S.å. ridder af elefantordenen. Medlem af kommissionen vedrørende negerhandelens ophør 1791. Ved hans pludselige død 1795 fremhævedes fra forskellig side såvel hans store energi og klare dømmekraft, som hans udprægede retfærdighedssans.

39 ROSENKRANTZ, WOLF SIEGFRED, til Søbysøgård (arvet efter moderens farbroder, hofmarskal Frederik Holsten). Født 20.10.1731 (Spøttrup), død 16.8.1755 (Sorø). Søn af højesteretsjustitiarius Mogens R. til Spøttrup (død 1778) og Elisabeth Sophie Holsten (1704-38).

Svoger til 71.

Indskrevet på akademiet 12.5.1753 sammen med en hovmester (sikkert Ulrik Green (191)-). Han døde på akademiet 16.8.1755.

Page 1747, hofjunker 1752.

40 RANTZAU, FREDERIK. Sandsynligvis den F. R., der blev døbt 7.9.1739 (Århus) og begravet 24.10.1778 (Kbh.). Søn af stiftamtmand Frederik R. (1710-80) og Dorothea Margrethe v. Offenbergh (1701-50). Indskrevet på akademiet 6.8.1753 og forlod det 11.3.1756. Havde vist Friederich Arboe (186) som hovmester i 1755.

Landråd i "fyrstendømmerne" 1774.

41 DE LICHTENBERG, HANS HENRIK, til stamhuset Bidstrup og Lynderup. Døbt 9.3.1737, død 8.4.1777. Søn af gods-ejer Gerdt Hansen de L. (1697-1764) og Bodil Steensdatter Hofgaard (1711-95). - Gift 15.10.1765 (Vindum) med KAREN ROSENKRANTZ IRMINGER. Født 5.10.1739 (Vindumovergård), død 12.8.1807.

Datter af generalløjtnant Carl Gothilf Irminger (1684-1764) og Mette Dorothea Friedenreich (1703-80).

Indskrevet på akademiet 19.9.1753 med en hovmester ved navn Jens Stougaard. (203). Forlod Sorø 11.9.1756.

Fik 10.6.1757 rejsepas til Tyskland, England og Frankrig. Søgte 14.7.1759 forgæves om at blive landsdommer i Jylland, fik i stedet s.å. sæde i højesteret uden votum, men fik afslag 20.2.1762 på ansøgning om at blive juridisk auskultant i højesteret. Justitsråd 1759. Han var som ung forlovet med MAGDALENE CATHRINE DE JUULSON (datter af hospitalsforstander Johannes de J. (1694-1755) og Maria Cathrine Paulsen (f. 1705)-). Ved hendes død 17.1.1760 havde hun testamenteret Lynderup til de L., som opsatte et epitafium i Lynderup kirke over hende og hendes forældre. Han solgte Lynderup 1763, og arvede 1764 Bidstrup efter faderen. Ejede Kalbygård 1769-70. Overtog ved svogeren Christen Lindes fallit 1767 Haraldskjær, Kjeldkjær og Engelsholm, men solgte dem alle tre de nærmest følgende år. Købte ved nedlæggelsen af det skanderborgske ryttergods 1770 Søbygård. Etatsråd 1774. Han skildres som en venuesæl mand, jævn og ligetil, blottet for snobberi, men måske lidt svag af karakter. Han lod sig ofte misbruge som kautionist og ved sin tidlige død efterlod han stamhuset i en ret trykket finacial stilling.

42 CASPERGAARD, CLAUS, til Todbøl, Frydendal, Tølløse og Søggaard. Født 9.3.1738 (Thisted), død 30.1.1765 (Kbh.). Søn af justitsråd, amtsforvalter Claus Clausen Caspergaard (1673-1749), adlet 1748, og Marie Dorothea Thomasdatter (1702-44). - Gift 25.10.1762 (Kbh.) med METTE CATHRINE BERTHELSEN DE CEDERFELDT. Født 1.7.1746, død 11.8.1770 (gift 2. 1769 med kammerherre Hans Gustav Lillienkiold til Liliendal (død 1796)-). Datter af amtmand etatsråd Bartholomæus Bertelsen de C. (1715-83) og Cathrine Marie Brand (1727-59).

Indskrevet på akademiet 26.9.1753 med sin hovmester den senere soranske professor Andr. Schytte (201) Forlod Sorø 11.6.1756.

Hofjunker 1756, studerede jura i Leyden 1757.

43 LASSON, PEDER, til Bjørnsholm. Født 10.6.1736 (Bjørnsholm), død 13.8.1808 (sst.). Søn af Mathias Lasson til Rødslet, Bjørnsholm m.m. (1705-56) og Birte Cathrine Rosenkrantz (1702-56). -

Gift 20.4.1770 (Hersom) med ADELHEID HEDEVIG MARGRETE ROSENØRN. Født 10.9.1744. (Nykøbing F.), død 5.12.1778 (Bjørnsholm), datter af amtmand Peder Otto R. (1708-51) og Eva Margrethe Grüner (1721-60).

Indskrevet på akademiet 17.10.1753 og forlod det igen 11.6.1757.

Overtog Bjørnsholm efter faderen. Gårdens ret anseelige have skal være hans værk, iøvrigt synes han at have været ret uvirksom. Et gravminde over ham og hans hustru findes i Vitskøl klosterkirke.

44 VON LERSNER, FRIEDERICH MAXIMILIAN. Født 28.8.1736 (Frankfurt a. M.), død 1804. Søn af bøhmisk legationsråd i Frankfurt. Friederich Max v. L. (1697-1753) og Sophie Magdalene v. Syverdes. - Gift 1769 med Louise Anna v...

Broder til 45.

Faderen fik 31.8.1753 tilladelse til at sende sine to sønner på Sorø akademi. De kom samtidigt til akademiet 19.10.1753 og forlod det begge 11.6.1755.

Hofjunker 1754, kammerjunker 1765, legationssekretær i Wien 1759-67. Indvalgt i rådet i Frankfurt 1767, Schöffe 1773.

45 VON LERSNER, PHILIP LUDVIG. Født 1737, død 14.2.1796 (Frankfurt a. M.). Broder til 44.

Om Sorø-opholdet se broderen.

Sekondløjtnant ved slesvigske hvervede infanteri-regiment 1755, karakt. Kaptajn 1760, premierløjtnant ved det danske livregiment til fods 1763, kaptajn 1765, kammerherre 1770, hofjægermester 1771, afsat 1772 og udvist af Danmark, beskyldt for ikke at have aflagt regnskab for 2.000 rdl.. Da han senere beviste, at han var uskyldig, undskyldte man sig blot med, at man havde taget fejl. Landsforvisningen ophævedes 1787, og s.å. fik han bevilget en pension på 800 rdl. årlig.

1754

46 LEUENFELD, FREDERIK CASIMIR. Født 2.11.1737 (Itzehoe), død 17.10.1818 (Slesvig). Søn af oberst Marcus Heinrich Trechow von L. (c. 1700-64) og Sophia Meta v. Amthor. - Gift 12.1.1776 (Slesvig) med ADAMINE CHRISTINE VON HOLSTEIN. Født 22.1.1759 (Ribe), død

6.8.1814 (Slesvig). Datter af oberst Georg Friedrich von H. (1717-73) og Sophie Magdalene komtesse Knuth (1732-90).

Indskrevet på akademiet 2.5.1754, prøveeksamen 7.5. (ankom 28.4). Forlod akademiet 11.6.1755.

Kornet réformé i livregimentet til hest 1749, studerede i Leipzig 1756, kom 1759 som løjtnant til 1. jyske rytter-regiment, virkelig premierløjtnant 1763, sekondritmester 1767, kompagnichef i 1. jyske hvervede infanteri-regiment 1773, kammerherre 1776, til fynske infanteri-regiment 1778, major af infanteriet 1784, premiermajor 1790, oberstløjtnant af infanteriet s.å., afsked 1794, generalkrigskommissær i 1. jyske distrikt, oberst af infanteriet 1803.

47 ROSENCRONE, MARCUS GERHARD, greve, til baroniet Rosendal og til Nøragergård, Gunderupgård, Børglum kloster, Testrupgård, Herningsholm og Skophus. Født 25.5.1738 (Bergen), død 5.12.1811 (Kbh.). Søn af biskop Edvard Londemann, 1749 adlet Rosencrone (1680-1749) og Anna Christine Nyegaard (1711-43). - Gift 28.6.1773 (Kbh.) med AGNETHE MARIE HIELMSTIERNE. Født 21.7.1752 (Kbh.), død 3.9.1838 (sst.). Datter af sekretær i kancelliet, godsejer Henrik H. (1715-80) og Andrea Kirstine Kiærulff (1730-1806).

Indskrevet på akademiet 8.7.1754 prøveeksamen 9.7.. Forlod akademiet 11.6.1757. Hans hovmester var Ulrik Green (191).

Gik i Bergen Latinskole indtil han 1750 kom i huset hos en ugift halvbroder Hans Christopher Londeman af Rosencrone (c. 1711-74) på Nøragergård. Var udenlands 1759-62: Schweitz (Lausanne), Italien og Frankrig. Hofjunker 1760, ansat i tyske kancelli 1762, udnævnt til legationssekretær i Dresden, men ikke tiltrådt, legationssekretær i Stockholm 1767, hvor han 1771-72 virkede som charge d'affaires under den danske gesandts orlov på et vanskeligt tidspunkt, hvor Sverige overvejede et angreb på Norge, og hvor R. gjorde sig fordelagtig bemærket. Kammerherre 1773, s.å. optaget i friherrelig stand som baron af Rosencrone. Gesandt i Dresden s.å., i Berlin 1776, hvor han knyttede venskabelig forbindelse med Frederik d. Store. Hvid ridder 1777. Ved A. P. Bernstorffs afskedigelse 1780 kaldtes han hjem for at overtage udenrigsministerposten. Gehejmeråd s.å. Optaget i Gehejmestatsrådet 1782, direktør for skatkammeret og medlem af den ekstraordinære finanskommission s.å., medlem af

overbankdirektionen 1783. Optaget i lensgrevelig stand som greve af R. s.å., medlem af gehejmestatsrådet 1784, men 8 dage senere afskediget sammen med Guldberg fra alle sine embeder og Bernstorff kaldtes tilbage. Medlem af det norske Videnskabernes Selskab 1786, af Landhusholdningsselskabet 1804, gehejmekonferensråd 1808, ridder af elefanten 1809, DM s.å. Æresmedlem af Videnskabernes Selskab 1810. Rang i 1. klasse nr. 4 s.å. Som udenrigsminister samlede R. i det Bernstorffske palæ (senere på sit landsted i Frederiksberg alle) en kreds af lærde mænd, forfattere og kunstnere, samtidig understøttede han adskillige videnskabsmænd. Efter sin afsked beskæftigede han sig med historiske studier. I 1807 skænkede han sin svigerfaders overordentlig værdifulde bogsamling til Det kgl. Bibliotek, og sammen med hustruen oprettede han "Den Hielmstierne-Rosencroneske Stiftelse", der bl.a. støtter kunstneriske og videnskabelige arbejder.

48 JUEL, GREGERS CHRISTIAN, til Raschenberg, (Juelsberg, som han påbegyndte ombygningen af og som enken fuldførte) og Sparresholm. Født 16.8.1738 (Bygholm), død 4.11.1776 (Hamburg). Søn af kammerherre Peder J. til Hverringe (1707-79) og Birthe Cathrine von Levetzau (1714-84). - Gift 28.9.1770 (Valdemars slot) med AMALIE CHRISTIANE RABEN. Født 4.8.1736 (Kbh.), død 1.8.1803 (Juelsberg). (Gift 1. 1762 med gehejmekonferensråd, kammerherre Carl J. til stamhuset Thorseng (1706-67)-). Datter af gehejmeråd Christian Frederik R. til Ålholm (1693-1773) og Birte von Plessen (1707-86).

Broder til 70, Svoger til 65.

Indskrevet på akademiet 12.10.1754. (Prøveeksamen uden dato). Hans hovmester var Tyge Rothe (198), der forlod Sorø 11.9.1755, og som ny hovmester fik han Sten Christoffer Buschmann (207). J. forlod Sorø 11.6.1759.

Student 1753, kammerjunker 1757, fik 1758 rejsepas udenlands, ansat i tyske kancelli 1763 med henblik på en diplomatisk løbebane, sendtes 1765 til Stockholm for at sætte sig ind i gesandtskabsforretninger, kammerherre 1766, envoyé extraordinaire ved det svenske hof 1767, men hjemkaldt af Struensee 1771, de l'Union parfaite 1770, 1. deputeret i rentekammeret, deputeret i finanskollegiet og i bjergværksdirektoratet 1773, samt medlem af overskattedirektionen og direktør for fonden ad usus publicos s.å., endvidere deputeret i økonomi- og kommer-

cekollegiet samt hvid ridder s.å., medlem af kommissionen til gennemførelsen af en ny arméplan 1774, gehejmeråd 1775. Han nød stor anseelse som en dygtig og myndig embedsmand. Skønt han stod i nært personligt forhold til A. P. Bernstorff, var han en afgjort modstander af landboreformerne, og nye reaktionære forordninger på dette felt udstedtes, mens han ledede rentekammeret. Samme år som han døde, havde han købt Sparresholm, som enken solgte to år senere.

49 HAXTHAUSEN, CLEMENS AUGUST.

Født 17.12.1738 (Oldenburg), død 31.1.1793 (Kbh.). Broder 16. - Gift 1. 20.9.1765 (Harstedgård) med CHARLOTTE AMALIE BARONESSE WEDEL-JARLSBERG. Født 27.7.1749 (Kbh.), død 29.11.1771 (sst.). Datter af amtmand Frederik Wilhelm baron W. J. (1724-90) og Charlotte Amalie Bülow (1719-80). - Gift 2. 26.8.1774 (Kbh.) med DOROTHEA SOPHIE SCHACK-RATLOU. Født 25.7.1757 (Kbh.), død 4.1.1777 (sst.). Datter af statsminister Joachim Otto S.-R. (1728-1800) og Øllegaard Charlotte Juul (1738-98). - Gift 3. 22.6.1792 (Kbh.) med CHRISTIANE CAROLINE KOMTESSE HOLSTEIN. Født 28.2.1772 (Kbh.), død 11.12.1852 (sst.) (gift 2. 1794 med gehejmekonferensråd Frederik Christian August de Roepstorff (1768-1848)-). Datter af overhofmarskal Christian Frederik greve H. (1735-99) og rigsfriherreinde Charlotte Elisabeth Henriette zu Inn-und Knyphausen (1741-1809).

Svoger til 65 og 72.

Indskrevet på akademiet 12.10.1754 (Prøveeksamen uden dato), forlod Sorø 11.6.1758.

Sekondløjtnant réformé ved livgarden til fods 1754, fænrík og virkelig sekondløjtnant 1757, kammerjunkere 1759, kaptajn réformé 1760, virkelig kaptajn i den kombinerede hest- og fodgarde 1763, kammerherre 1766, major og oberstløjtnant ved kronprins Frederiks regiment 1768, premiermajor og kommandør for garden til fods 1769, oberst 1770. Efter hofrevolutionen 1772 reorganiserede han garden, blev tillige chef for oldenburgske infanteri-regiment 1773, hvid ridder 1774, blev 1777 karakt. og 1778 virkelig generalmajor og fulgte det følgende år den preussiske hærs felttog i Schlesien. Fra at have været arveprinsens mand, sluttede H. sig ved regeringsskiftet 1784 til kronprinsen og blev af denne indsat som inspektør for infanteriet på Sjælland. Fratrådte kommandoen over garden 1785, blev s.å. chef for det oldenburgske infanteriregiment og Københavns kommandant, brigadechef 1788, generalløjtnant 1789.

50 ADELER, CONRAD (CORT) WILHELM baron til Dragsholm m.m.-. Født 29.1.1739, død 28.4.1785 (Lundbæk). Søn af stiftamtmand, gehejmeråd Frederik A. (1700-66) og Anna Beate Rosenkrantz (1707-77). - Gift 1. 19.2.1768 (Åby) med ULRICA HELENE CICIGNON. Døbt 18.4.1741, død 18.11.1781 (Nordborg) (skilt 1773). Datter af stiftsbefalingsmand Ulrich Friederich de C. (c. 1698-1772) og Nicoline Antonette von Bryggemann (1717-59). - Gift 2. 12.9.1783 (Bislev) med CHRISTIANE DOROTHEA MOHRSEN Født 10.3.1750, død 10.8.1789 (Ålborg), (gift 1. 1778 med oberst Christian Frederik Baron Juel til Rysensteen m.m. (1716-82)-). Datter af kommandør Philip Ernst M. (1715-58) og Frederikke Louise von Lillienksjold (1716-89).

Svoger til 28, 55, 77, og 95.

Indskrevet på akademiet 6.11.1754. (Prøveeksamen 13.2.1755). Forlod akademiet 11.6.1758.

Page, sekondløjtnant ved Rømelings gevorbne infanteri-regiment 1754, hofjunkere 1755, ritmester ved holstenske rytter-regiment 1759, kammerjunkere s.å., afsked 1761. Kammerherre 1768, hvid ridder 1777, ophøjet i friherrelig stand 1784.

51 GÄHLER, CASPAR FREDERIK. Døbt

27.2.1737 (Flensborg), død 21.10.1797 (Randers). Søn af gehejmeråd Sigismund Wilhelm G. (1706-88) og Johanne Antoinette de la Mare (c. 1710-88). Gift 15.6.1782 (Kaltenhof), med ELISABETH LUCIA CHRISTINA VON OERTZEN. Født 9.7.1758 (Kaltenhof), død 13.6.1843 (Kbh.). Datter af kammerherre Conrad Hemming von O. til Kaltenhof (1720-83) og Sophia Magdalene Blome (1727-1808).

Indskrevet på akademiet 11.11.1754. (Prøveeksamen 19.11.). Stod fadder i Sorø 22.12.1756 og figurerer senest i regnskabsåret 1756-57.

Løjtnant réformé 1760, premierløjtnant i livregiment dragoner 1761, secondritmester i husarerne 1762, secondkaptajn 1767, generaladjutant 1769. Hørte til de udvalgte, der efter Cathrine 2's ønske gik i russisk tjeneste for at hjælpe med at nyordne hæren. Deltog i tyrkerkrigen og belønnes for tapthed med St. Georgsordenen. Vendte 1773 tilbage til Danmark som oberstløjtnant i husarerne. Oberst og chef for slesvigske rytter-regiment 1780, for jyske dragon-regiment 1788, generalmajor af kavalleriet 1789.

1755

52 ROSENKRANTZ, FREDERIK BARON.
Født 23.11.1738, død 6.1.1758 (Sorø - senere ført til Astrup kirke). Søn af kammerherre, amtmand Werner baron R. (1700-77) og Else Margrethe Frederiksdatter Sehested (1708-75).

Broder til 77, og svoger til 21.

Indskrevet på akademiet 5.2.1755. (Prøveeksamen 5.8.). Døde 6.12.1758 på akademiet. Hans hovmester var Hans Rosenkilde (217). Ved hans begravelse talte professor Laurids Gram over ham i kirken, og både professor Lysholm og professor Basedow holdt derefter på akademiet taler på latin og tysk over ham. R. har været en usædvanlig ung mand til hvem man nærede store forhåbninger. Professor Sneedorff var kommet ham nær ind på livet, han fattede et "rent og uhykkelsk" venskab for den unge R. på et tidspunkt, hvor S. selv var nedtrykt efter tabet af sin første hustru. Han fortæller i sine "Breve", hvorledes de: lærer og elev "når vores sædvanlige forretninger var til ende" fortsatte med samtaler om alvorlige problemer og således "fordre de fleste aftener tilsammen", ja "der gik få dage forbi, uden at vi tilsammen anvendte nogle timer på sådanne betragtninger, som kunne oplyse forstanden og forbedre hiertet." - Sneedorff fortæller sammesteds, at det er R.s "fortreffelige character jeg fornemmelig havde for Øjne i den beskrivelse, som jeg i det tredie brev har givet på en ædel og håbefuld ungdom".

53 BARDENFLETH, JOHAN FREDERIK, til Haridslevgård, som han arvede efter faderen. Født 7.10.1740 (Holbæk), død 27.1.1811 (Harridslevgård). Søn af oberst Johan Frederik B. (1695-1771) og Anne Elisabeth Lassen (1715-72). - Gift 1.6.9.1771 (Antvorskov) med SOPHIE MAGDALENE DE LØVENØRN. Født 25.8.1741 (Kbh.), død 2.9.1786. Datter af amtmand Frederik de L. (1715-79) og Frederikke Sophie von Holsten (1719-74). - Gift 2.11.8.1787 (Skovby) med INGEBORG DOROTHEA DE LØVENØRN. Født 31.7.1744 (Kbh.), død 30.9.1814. Søster til hans første hustru.

Indskrevet på akademiet 19.3.1755. (Prøveeksamen 6.4.). Var med sit regiment i Holsten 11.6. - 11.12.1758. Forlod Sorø 11.6.1759.

Kornet ved 2. jyske kavalleri-regiment 1751, virkelig kornet 1757, karakt. premierløjtnant 1758, ritmester 1759, sekondmajor ved jyske kyradsér-regiment 1765, oberstløjtnant 1779, oberst 1784, generalmajor og chef for slesvigske re-

giment ryttere 1789, chef for en brigade i prinsen af Hessens korps i Holsten 1801, kommanderende general i Nørrejylland 1808, hvid ridder s.å. - På Harridslevgård nedlagde han 1777 det stutteri, der havde kastet glans over gården, og da han tillige bortsolgte en stor del af bøndergodset, tabte den meget af sin anseelse, kunhaveanlægene blev der stadig hæget om.

54 AHLEFELDT, EILER CHRISTOPHER. Født 18.5.1736 (Norskov), død 9.5.1806 (Altona). Søn af ritmester Christian Frederik A. (c. 1700-49) og Regitze Sophie baronesse Güldenchrone (1712-92).

Indskrevet på akademiet 9.4.1755. (Prøveeksamen 12.4.). Forlod Sorø 11.9.1756.

Hofjunker 1755, studerede i Genf 1757, kammerjunker hos prinsesse Sophie Magdalene (senere Gustav 3's dronning) 1758, auskultant i kammerkollegiet 1760, kammerherre 1767, amtmand over Kalundborg, Dragsholm, Sæbygård og Holbæk amter 1768. Afskediget af Struensee 1770 og forlod på grund af gæld Danmark. Rejste til Frankrig, hvor han gik over til katolicismen og blev kannik og abbed i Soissons. Revolutionen tvang ham til igen at forlade Frankrig, og han bosatte sig da i Altona.

55 HOLCK, CHRISTIAN FREDERIK.

Døbt 21.6.1734 (Kbh. - men født på Antvorskov), død 4.4.1781 (Louisenvang i Hedemarken). Søn af oberst Mogens friherre H. (1703-64) og Margrethe Magdalene Sophie von Warnstedt (1708-92). - Gift 19.4.1769 (Gimsø kloster) med FREDERIKKE LOUISE ADELER. Født 30.9.1748, død 26.10.1810. Datter af stiftamtmand, gehejmeråd Frederik A. til Gimsø kloster (1700-66) og Anna Beate Rosenkrantz (1707-77).

Svoger til 50 og 77.

Indskrevet på akademiet 9.4.1755. (Prøveeksamen 12.4.) Forlod Sorø 11.9.1759. Han havde gæld til akademiet, som slettedes 1778, fordi det ville være for dyrt at føre proces om pengene.

Hofjunker 1758, kammerjunker hos prinsesserne Louise og Vilhelmine Caroline 1761, amtmand over oplandenes amt 1768, kammerherre s.å.

56 BRANDT, CHRISTIAN. Født 20.10.

1735 (Kbh.), død 16.3.1805 (Herlufsholm). Søn af kabinetssekretær Carl v. B. til Teichhof (1696-1738) og Else Berregård (1715-93). - Gift 15.4.1768 (Kbh.) med REGITZE CHRISTINE CHARLOTTE SKEEL. Født 2.6.1746 (Nordborg), død

10.12.1806 (Sorø). Datter af gehejmeråd, stiftamtmand Holger S. til Birkelse (1699-1764) og Regitze Sophie baronesse Guldencrone (1706-79).

Broder til 57 og svoger til 37, 38 og 103.

Indskrevet på akademiet 9.4.1755. (Prøveeksamen 11.4.). Forlod Sorø 11.9.1756. Hovmester Lauritz Luja Balslev (206).

Student 1752, hofjunker 1753, kammerjunker 1758, kommitteret i økonomi- og kommercekollegiet 1759, landfoged i Delmenhorst 1764, konferensråd 1767, administrator for grevskabet Rantzow 1768, kammerherre s.å., hvid ridder 1776, 1. deputeret i vestindisk-guineisk rente- og generaltoldkammer samt deputeret i finanskollegiet og medlem af overbankdirektionen 1784, gehejmeråd s.å., medlem af direktionen for postpensionskassen 1786, forstander for Herlufsholm og direktør i danske kancelli 1788, direktør i missionskollegiet og for Vajsenhuset samt præsident i danske kancelli 1789, provisor for Vallø stift s.å., statsminister 1797. Tog sin afsked 1799, ridder af elefanten s.å., kurator for Vemmetofte kloster 1803. B. karakteriseres som pligtopfyldende, uegennyttig, godmodig og om ikke nogen betydelig personlighed, så både loyal og beskeden.

57 BRANDT, ENEVOLD. Født 7.9.1738 (Kbh.) død 28.4.1772 (sst.) Broder til 56.

Indskrevet på akademiet 9.4.1755. (Prøveeksamen 11.4.). Forlod Sorø 11.9.1756. Hovmester Lauritz Luja Balslev (206-som broderen).

Student 1754, hofjunker 1755, assessor auscultans i højesteret 1757, kammerjunker 1760, fik befaling at indfinde sig i højesteret 1764, rejste 1765-68 udenlands. Et forsøg på at intrigere sig ind ved hoffet gjorde, at han faldt i unåde og 1769 fik ordre til inden 24 timer at forlade København. Han blev dog kammerherre 1769 og medlem af den oldenborgske regering s.å. Året efter fik han forbindelse med Struensee og vandt indpas ved det danske hof, direktør for det franske teater, kunstkammeret og billedgalleriet 1770, fik overopsyn med hofkapellet, teatret og de øvrige lystigheder ved hoffet 1771 og hørte snart til kongens allernærmeste omgangskreds. Ophøjedes s.å. til lensgreve og maitre de garderobe. Ved statskuppet 1772 arresteredes han sammen med Struensee og dømtes til døden. Straffen var umenneskelig: højre hånd afhuggedes før hovedet, kroppen parteredes og lagdes på stejle, mens hovedet blev sat på en stage. B.s menneskelige egenskaber var lidet tilta-

lende. Han var intrigant, ærgerig og utilgivelig rå i sin opførsel over for den sindsyge konge, hvis selskabsbroder og sygevogter Struensee havde udset ham til at være.

58 VON SCHMETTAU, FRIEDERICH WILHELM. Født 18.10.1738, vist død ca. 1807. Søn af preusisk gehejmeråd Heinrich Wilhelm von S. til Trebbau og Eicho (1700-67) og Frederica Wilhelmine von Schmettau af Trebau og Stück (født 1716).

Indskrevet på akademiet 9.4.1755. (Prøveeksamen 12.4.). Forlod Sorø 11.9.1755.

Preusisk løjtnant. Blev 1779 udnævnt til auskultant ved den slesvigske landsret på Gottorp. Ses sidste gang optaget i hof- og statskalenderen 1807.

59 FRIEDENREICH, FRANTS, til Palstrup, Kjærsholm, Pallesbjerg, Herringholm Skåpus. Født 31.10.1736 (Kjærsholm), død 7.2.1780 (Viborg). Søn af Christian Daniel F. til Kjærsholm (1711-80) og Elisabeth Dorothea de Linde (1714-70).

Indskrevet på akademiet 10.6.1755. (Prøveeksamen 17.6.), men forlod allerede Sorø 11.12 s.å. Han havde en hovmester med, hvis navn er ukendt.

Kornet réformé i 2. fynske rytterregiment 1758. Afsked med ritmesterkarakter 1762, karakt. major 1764. Fik Kjærsholm, Palstrup og Timgård skænket af faderen 1771, men mens han bibeholdt Kjærsholm til sin død, solgte han 1777 Timgård og måtte året efter lade Palsgård gå til tvangsauktion. Herringholm og Skåpus, som han erhvervede 1775, pantsatte han snart.

60 VON GUSMANN, FRIEDERICH KARL GUTZMER. Født ca. 1738 (Pløn), død 21.7.1789 (Kbh.). Søn af hertugelig justitsråd Georg Nicolaus Gutzmer (død 1747) og Sophia Dorothea Wildhagen. - Gift 23.4.1764 med HEDWIG BENEDICTA AUGUSTA VON RESTORFF, der endnu i 1798 levede i Pløn. Datter af eutinsk hofmarskal August Christoph R. (født 1708) og Abel Catharine v. Meerheimb (1710-38).

Han var ikke af dansk adel, men havde rekommandationsskrivelse fra hertugen af Pløn og fik derpå kongens tilladelse til at besøge akademiet. Indskrevet (og prøveeksamen) på akademiet 6.10.1755. Forlod Sorø 11.9.1759.

Ansøgte 1759 om at blive kammerjunker, hofjunker 1760, studerede i Kiel 1761, kom 1763 til Pløn, hvor han blev adlet. Købte en del af gården Augstfelde og den store ø

i Plønersøen, men måtte snart sælge den igen, da hans pengeforbrug var for stort. En begæret konkurs var blevet udsat, da han 8.10.1779 udnævntes til landråd i Pløn. Men allerede da var v. G. taget til København for at søge udveje, bl.a. håbede han på amtmandsposten på Femern. På Guldbergs råd søgte han audiens hos både kongen og kronprinsen og i 1784 bevilgedes der ham en årlig pension på 150 rdl. af den kgl. chatolkasse. Iøvrigt fristede han en kummerlig tilværelse alene i København ofte uden en skilling i lommen, som han skriver til hustruen. En tid nummererede og underskrev han bankosedler for Københavns bank. Natten til d. 21.7.1789 faldt han død om i Københavns gader ramt af et slagtilfælde. I et eftermæle siges, at han var en "retskaffen og borgerdydig mand, altid omstrålet af et klart lys, der isteden for at smigre ham, lastede endog strengt de fejl, han som menneske ey var frie for". Når det samme steds skrives, at han "fægtede tålmodig med den egen-sindige lykke", svarer det til, hvad han skriver til hustruen i et uafsendt brev: "Für mich ist kein Glück", men tilføjer, min eneste lykke er, at jeg gudske lov er temmelig munter og rask.

1756

61 VON DER OSTEN, OTTO BALTHASAR CARL. Født 27.6.1734, død 4/5.10.1792 (Kolding). Søn af generalløjtnant Otto Christopher v. d. O. (1707-73) og Frederikke Dorothea v. Körbitz (1710-50). - Gift 1. 16.7.1762 (Kbh.) med CATHARINE (KATHIEN) V. BRÜGGEMANN. Født 9.5.1736, død 16.12.1790 (Kolding). Datter af konferensråd Casper Herman B. til Østergård (1705-81) og Ide Sophie Brockenhuus-Løvenhielm (1712-68). - Gift 2. 15.7.1791 (Kbh.) med CHRISTINE AUGUSTINE V. KALKREUT. Døbt 22.11.1754 (Kbh.), død 21.8.1800 (Sorø), (gift 1. 1783 med major Peter Abraham Lund (1735-90)-). Datter af Georg Steen K. (1726-66) og Abel Cathrine Liebert (1731-1809).

Svoger til 18 og 64.

Indskrevet på akademiet 28.4.1756. (Prøveeksamen 3.5.). Forlod akademiet 11.6.1759.

Kornet i livgarden til hest 1757, karakt. ritmester af kavaleriet 1761, secondritmester i husar-regimentet 1762, kaptajn i holstenske dragon-regiment 1767, kammerjunker 1769, secondmajor i slesvigske rytter-regiment 1772, karakt. oberstløjtnant 1785, oberstløjtnant i holstenske rytter-regiment 1786, oberst af kavalleriet 1790.

62 HOLSTEIN, CHRISTOPH CONRAD greve, til grevskabet Holsteinborg. Født 7/8.5.1739 (Farve), død 12.10.1759 (Genf). Søn af generalløjtnant, gehejmeråd Frederik Conrad greve H. (1704-49) og Lucia Henriette Blome (1713-72).

Broder til 63.

Indskrevet på akademiet 28.4.1756. (Prøveeksamen 3.5.). Forlod akademiet 1757/58 og formodentlig efter 11.3.1758, da en af brødrene stod fadder i Sorø kirke, og de forlod sikkert akademiet samtidig. De havde en hovmester med, men hans navn er ubekendt.

63 HOLSTEIN, CAY JOACHIM DETLEV greve. Født 21.3.1742 (Farve), død 9.2.1760 (Genf). Broder til 62.

Indskrevet på akademiet 28.4.1756. (Prøveeksamen 3.5.). Forlod formentlig akademiet samtidig med broderen.

Kornet i livgarden til hest 1756, i 1757 sat som réformé, slettet 1758.

64 VON GERSDORFF, JOACHIM, til Isgård, Kvelstrup og Rolsegård. Født 17.3.1739 (Skødstrup), død 18.5.1781 (Kbh.). Søn af konferensråd, amtmænd Christian v. G. (1707-57) og Antoinette Rosenørn (1717-52). - Gift 5.3.1762 (Meilgård) med MARGRETHE MARIE VON DER OSTEN. Døbt 12.4.1740 (Kbh.), død 12.1.1799 (sst.). Datter af generalløjtnant Otto Christopher v. d. O. (1707-73) og Frederikke Dorothea v. Körbitz (1710-50).

Broder til 78 og svoger til 18 og 61.

Indskrevet på akademiet 5.9.1756. (Prøveeksamen 13.9.). Forlod Sorø 11.6.1759. Hans hovmester Thomas Rise (216) forlod akademiet 11.9.1757.

Færnik réformé 1758, virkelig færnik 1760, ritmester i slesvigske regiment 1763, major af infanteriet 1773, oberstløjtnant ved oldenborgske infanteriregiment 1780.

1757

65 RABEN-LEVETZAU, SIGFRED VICTOR, til stamhuset Restrup. Født 2.9.1741, død 23.4.1819. Søn af gehejmeråd-stiftamtmand Christian Frederik R. (1693-1773) og Birte von Plessen (1707-86). - Gift 23.7.1791 (Kbh.) med ANTOINETTE ELISABETH KOMTESSE HOLSTEIN af Ledreborg. Født 26.6.1773, død 3.12.1838 (Rom). Datter af gehejmekonferensråd, greve Christian Frederik v. H.

(1735-99) og Charlotte Elisabeth Henriette rigsfriherrinde zu Inn- und Knyphausen (1741-1809).

Svoger til 48 og 49.

Indskrevet på akademiet 23.4.1757. (Prøveeksamen samme måned). Forlod Sorø 11.3.1759. Hans hovmester hed "Zum Hagen" (209).

Kammerjunker 1757, studerede i Göttingen 1759, kammerherre 1764, i Rusland 1765-67 tilknyttet gesandtskabet, l'Union parfaite 1766, envoyé extraordinaire ved det preussiske hof 1768-70, udpeget til gesandt i Dresden 1771 men fritaget, blev i stedet tilbudt Haag, som han heller ikke modtog. Marskal hos prins Frederik 1770-73, hvid ridder 1773, overceremonimester 1775, gehejmeråd 1779, fik 1789 kgl. patent på at måtte føre de Levetzau'ers navn og våben. Gehejmekonferensråd 1790. Han arvede 1787 stamhuset Restrup (substitueret 1811 med fideikommisskapital) samt Bremersvold og Kjørstrup.

66 SCHEEL VON PLESSSEN, CHRISTIAN LUDVIG, til Selsø, Fusingø, Harrested og Lindholm. Født 21.12.1741 (Fusingø), død 25.10.1801 (Lindholm). Søn af overceremonimester Mogens S. v. P. (1713-49) og Elisabeth Christine von Thienen (1715-88). - Gift 1766 (Borghorst) med AGATHE JOHANNE VON QUALEN. Født 15.2.1745 (sst.) død 11.5.1829 (Beldringe). Datter af gehejmeråd Josias v. Q. til Borghorst (1705-75) og Elisabeth Blome (1717-83).

Broder til 67 og svoger til 25.

Indskrevet på akademiet 26.4.1757. (Prøveeksamen samme måned). Forlod Sorø 19.7.1758. Hans hovmester var Carl Wendt (222).

Kammerjunker 1757, immatrikuleret i Genf 1758, i Göttingen 1760, i Leyden 1761, auskultant i rentekammeret 1765, kammerherre 1766, medlem af generallandvæsenkollegiet 1769-70, af landbokommissionen 1770-73, amtmand i Københavns amt 1771, hvid ridder 1774, gehejmeråd 1779, gehejmekonferensråd 1799, tog sin afsked s.å. Han var en af de ivrigste reformvenner blandt samtidens godsejere, han gav sine egne bønder arvefæste og hoverifrihed på gunstige vilkår. 100 år senere satte bønder under Fusingø en mindestøtte for ham.

67 SCHEEL VON PLESSSEN, HENRIK. Født 6.4.1743 (Fusingø), død 1758 (Genf).

Broder til 66 og svoger til 25.

Indskrevet på akademiet 26.4.1757. (Prøveeksamen samme måned). Forlod Sorø samtidig med broderen.

68 VON LEUENBURG, JOHAN CHRISTIAN. Født 1743, død 17.1.1772 (Bogense). Broder til 22.

Indskrevet på akademiet 22.3.1757. (Prøveeksamen 28.4.) Forlod Sorø 11.6.1758.

Karakt. fænrik i holstenske hvervede infanteri-regiment 1753, secondløjtnant 1756, kaptajn i kronprinsens infanteriregiment 1760, afsked 1762. Blev 1765 umyndiggjort på grund af "uordentlig og slet levemåde" og sat under formynder.

69 JUEL, CHRISTIAN SEHESTEDT, til stamhuset Raunholt. Født 30.1.1741 (Randers), død 24.1.1788 (Kbh.). Søn af general Ove Juul til Raunholt (1700-66) og Sophie Hedevig komtesse Friis (1717-77). - Gift 13.10.1780 (Langå) med LUCIE CHARLOTTE KOMTESSE SCHEEL. Født 29.12.1765 (Kbh.), død 13.12.1839 (Kbh.). Datter af kammerherre Christen greve S. (1743-71) og Eleonore Agnes Raben (1743-1808).

Broder til 90 og 91.

Indskrevet på akademiet 31.10.1757. (Prøveeksamen 10.11.). Forlod Sorø 11.9.1758. Han havde en hovmester med, men navnet er ubekendt.

Kornet réformé ved slesvigske rytterregiment 1756, kammerjunker hos dronning Juliane Marie s.å., virkelig ritmester ved 1. fynske nationale kavalleriregiment 1758, dimitteret 1763, auskultant i rentekammeret 1764, kammerherre 1766, envoyé i Sachsen 1768-71, envoyé extraordinaire i Spanien 1771-73 og i Nederlandene 1773-78, hvid ridder 1774, gehejmeråd 1779.

70 JUEL, NIELS KRABBE, til Billeshave og Engelsholm. Født 11.9.1740 (Eriksholm), død 19.3.1793 (Odense). Broder til 48. - Gift 21.5.1766 (Kbh.) med ANNA MARGRETHE LEVETZAU. Født 24.5.1746 (Frydendal), død 1.8.1792 (Billeshave). Datter af kammerherre, stiftamtmand Hans Frederik L. til Oxholm og Bygholm (1711-63) og Sophie von Eyndten (1718-95). Svoger til 82.

Indskrevet på akademiet 8.12.1757. Forlod Sorø 11.3.1758 for at slutte sig til sin eskadre.

Secondløjtnant i søetaten 1755, premierløjtnant 1760, kammerjunker 1762, kaptajnløjtnant 1764, kaptajn og chef for fre-

gatten "Alsen" 1767, kammerherre og chef for fregatten "Havfruen" 1768, assessor auscultans i admiralitetet 1769-70, afgik på grund af svagelighed fra søetaten 1770, men fik forinden dobbelt dusør for sin virksomhed i middelhavseskadren. Flyttede derpå til Billehave, som han 1768 fik overdraget af faderen, og hvor han 1774 opførte den nuværende hovedbygning, hvid ridder 1777, patron for Roskilde adelige kloster 1779-86.

71 REEDTZ, HOLGER, til Palsgård. Døbt 20.11.1738 (As), død 18.2.1803 (Palsgård). Søn af etatsråd Niels Juel R. (1699-1742) og Mette Johanne Arenfeldt (1717-62). - Gift 31.7.1767 (Spøttrup) med KAREN ROSENKRANTZ. Døbt 8.10.1736 (Rødding), død 21.7.1797 (Horsens). Datter af gehejmeråd Mogens R. til Spøttrup (død 1778) og Elisabeth Sophie Holsten (1704-38).

Svoger til 39.

Indskrevet på akademiet 2.10.1757. (Prøveeksamen 10.11.). Holdt tale 18.10.1760 i anledning af 100-året for enevældens indførelse. Forlod Sorø 11.12.1763. Hans hovmester C. M. Olrik (215) forlod akademiet 4.6.1760.

Hofjunker 1761, kammerjunker 1763, auskultant i rentekammeret 1766, fik rejsepass udenlands 1767, kammerherre 1769.

1758

72 RANTZAU, CARL ADOPH lensgreve, til Brahesborg og det Rantzauske præcipuum. Født 2.9.1742 (Brahesborg), død 3.6.1814 (sst.). Broder til 36 og 73. - Gift 12.10.1770 (Hørsholm) med CHRISTIANE ERNESTINE FREDERIKKE BARONESSE WEDEL JARLSBERG. Født 2.4.1751 (Kbh.), død 9.4.1810 (Brahesborg). Datter af gehejmekonferensråd, overlændrodst Frederik Vilhelm baron W. J. (1724-90) og Charlotte Amalie Bülow (1719-80).

Svoger til 49.

Indskrevet på akademiet 15.4.1758. (Prøveeksamen 24.5.). Forlod Sorø 11.6.1760. Hans hovmester var den senere professor J. H. Schlegel (219).

Studerede 2 år i Angers sammen med den yngre broder, kammerjunker 1759, kornet i livgarden til hest 1761 og var med sit korps i Holsten i anledning af den forventede krig med Rusland. Premierløjtnant 1764, kammerherre 1766, ritmester 1768. Amtmand over Kalundborg, Søby-

gård, Dragsholm og Holbæk amter 1770-71, hvid ridder 1776. Efter faderens død trak han sig tilbage til sine arvedegodser for at tage sig af deres bestyrelse. Han påbegyndte en meget vanskelig og kostbar udstykning af Brahesborg og måtte optage store lån for at kunne gennemføre nødvendige reparationer på godsets bygninger, der var stærkt forfaldne.

73 RANTZAU, FREDERIK SIEGFRIED, til det grevelige Rantzauske præcipuum, samt Krengerup (som han gav navnet Frederikslund), Brahesholm og Søholm. Født 8.6.1744 (Brahesborg), død 23.8.1822 (Frederikslund). Broder til 36 og 72. - Gift 7.6.1776 (Kbh.) med SOPHIE MAGDALENE BARONESSE KRAG -JUEL VIND. Født 4.7.1754 (sst.), død 9.2.1833 (Frederikslund). Datter af amtmand, gehejmeråd Jens K. J. V. til Juelinge (1723-76) og Sophie Magdalene v. Gram (1734-1810).

Indskrevet på akademiet 15.4.1758. Forlod Sorø 11.6.1760. Hovmester J. H. Schlegel (219), som broderen (72).

Premierløjtnant i holstenske rytterregiment 1758, kammerjunker 1759, rejste udenlands 1760, karakt. ritmester s.å., virkelig ritmester og eskadronchef i sjællandske dragonregiment 1764, kammerherre 1768, karakt. generaladjutant 1769, købte oberstløjtnants charge 1770, regimentskommandør 1772, oberst og regimentschef 1774, hvid ridder 1776, generalmajor 1787, chef for fynske dragonregiment 1789, blev 1801 midlertidig, 1802 fast kommanderende general på Fyn og Langeland samt generalløjtnant. Under de spanske troppers frafald havde R. hovedkvarter i Odense, men med spredte, lidet krigsvante tropper følte han sig ude af stand til at hindre den spanske general de Romana i at sætte sig fast i Nyborg og opnå den engelske flådes hjælp til at komme til Sverige. Fik 1809 afsked som general af kavalleriet. R. skildres som "godmodig, indolent og uden krigserfaring". Han opførte Frederikslunds statelige hovedbygning i nyklassicistisk stil. I 1814 arvede han Rosenvold og samtidig grevetitlen efter en ældre broder.

74 LINSTOW, CARL ADOLPH LEVIN, til Ørbækklunde. Født 28.7.1740 (Kbh.), død 7.6.1781 (sst.). Søn af Eggert Christopher v. L. (1695-1774) og Margrethe Gjedde Vind (1707-74). - Gift 17.3.1775 (Kokkedal) med KAREN V. HEINEN. Født 31.1.1760, død 13.4.1801. Datter af stiftamtmand Caspar Herman v. H. (1729-67) og Frederikke Sophie Iversdatter Andersen (1722-70).

Indskrevet på akademiet 30.4.1758. (Prøveeksamen 8.5.). Forlod Sorø 11.6.1760. Holdt tale på dansk i anledning af kongens fødselsdag 31.3.1760. Hans hovmester var Christian Martfeldt (213).

Page hos prinsesse Charlotte Amalie, hofjunker 1758, kammerjunker 1761, kammerherre 1768, hofmester hos prinsessen 1774, hvid ridder 1775, gehejmeråd 1779.

75 VON KLEIST, FREDERIK CHRISTIAN. Født 25.8.1743, død 12.7.1799 (Bredsted). Søn af gehejmeråd Christian Adam v. K. (1705-78) og Sophie Rosenkrantz (1714-70). - Gift 3.12.1770 med ANNA MARGRETHE V. SCHUBARTH. Født 3.4.1753 (Odense), død 24.8.1842 (Helsingør). Datter af major Johan Valentin v. S. (1699-1770) og Christiane Sophie Woldenberg (død 1799).

Indskrevet på akademiet 13.10.1758 (Prøveeksamen 17.10.). Holdt dansk tale i anledning af kongens fødselsdag 31.3.1761. Hans hovmester hed Wagner (221).

Kornet réformé i holstenske rytterregiment 1758, karakt. premierløjtnant 1760, hofjunker 1761, garnisonerede i Bogense, secondritmester s.å., escadronchef 1765, karakt. major 1774, dimitteret 1777. Faderen synes at have umyndiggjort ham.

1759

76 VON PREUSSER, GEORG CHRISTIAN. Født 23.8.1738 (Slesvig), død 1806 (Rusland). Søn af konferensråd Jacob Friedrich v. P. (død maj 1776) og Margrethe Elisabeth Hudemann (født 1709). - Gift 13.11.1779 (Kbh.) med CATHRINE LÜTKEN. Født 13.11.1761 (Helsingør), død 1796. Datter af kommandørkaptajn Christopher L. (1734-83) og Charlotte Cathrine Weise (død 1768).

Har antagelig først været privatist ved akademiet, for 20.11.1758 skriver han en ansøgning om optagelse på akademiet fra Sorø, hvor han oplyser, at hans forfædre er af tysk adel, og 5.1.1759 giver overhovmester Carl Juel ham "et got Vidnesbyrd for anstændig og skikkelig Opførsel i den Tid, han sig udi Sorøe har opholdt". 31.3.1760 søger han fra Sorø om at blive kammerjunker og skriver, at han har opholdt sig der i 2 år. Indskrevet på akademiet 17.1.1759. (Prøveeksamen 29.1.). Forlod Sorø 22.4.1762. Holdt tale på tysk i anledning af 100-året for enevældens indførelse i oktober 1760, og 1761 skrev han en ode på tysk til kongens fødselsdag.

Var elev på domskolen i Slesvig samtidig med Johannes Ewald 1757, kornet réformé i livgarden til hest 1759, virkelig kornet 1760, afsked med ritmesters karakter 1762 for at gå i storfyrsteligt tjeneste, indtrådte igen i sit gamle regiment 1763, virkelig secondritmester 1772, generaladjutant hos kongen 1777, chef for 8. husar eskadron 1779 og for 1. husar eskadron 1780. Major af kavalleriet 1781, kammerherre 1785, tog s.å. sin afsked med pension fra den danske hær og gik i russisk tjeneste efter 1787 forgæves at have søgt embedet som amtmand på Bornholm.

77 ROSENKRANTZ, IVER baron, til friherskaberne Villestrup og Rosenlund samt stamhuset Rosenholm. Født 29.2.1740, død 30.4.1815 (Rosenholm). Broder til 52. - Gift 1. 24.5.1765 (Lykkesholm) med MARIE (MIKE) ELISABETH DOROTHEA LENTE ADELER. Født 10.4.1745 (sst.), død 14.7.1788 (Gammel Vartov). Datter af konferensråd, stiftamtmand Theodor Lente A. til Lykkesholmkloster (1702-67) og Leopoldine Cathrine Rosenkrantz (1710-68). - Gift 2. 21.10.1790 (Voldum) med SOPHIE HEDEVIG HUITFELDT. Født 31.7.1761 (Clausholm), død 9.3.1794 (begravet Astrup). Datter af gehejmeråd, stiftamtmand Mathias Vilhelm H. (1725-1803) og Charlotte Emerentze Raben (1731-98). - Gift 3. 20.8.1803 (Venge) med FREDERIKKE LOUISE VON WOYDA døbt 25.2.1752 (Skanderborg), død 18.6.1812 (Århus). Datter af gehejmeråd, amtmand Frederik Ludvig W. (c. 1697-1778) og Frederikke Anna Sophie Adeler (1728-1805).

Svoger til 50, 55, 88 og 93.

Indskrevet på akademiet 11.9.1759. (Prøveeksamen uden dato). Forlod Sorø 8.10.1763. Hans hovmester kaldes skiftevis Schiøtt eller Schytte, muligvis er det Carl Gustav Schiøt (218).

Page 1755, kammerpage hos kronprinsen 1759, hofjunker s.å., kammerherre 1767, hvid ridder 1777, direktør for Estvad kloster 1777-1800. Fik 1785 bevilling at sælge baroniet Rosenlund (solgt 1788) og 1811 bevilling at sælge Villestrup. For begge baronier substitueredes pengefideikommissar. R. var levende optaget af sine fæstebønders ve og vel, han søgte at få arvefæste indført og hoveriet afløst af naturalydelse, hvad sønnerne modsatte sig, hvorfor han 1813 overlod stamhuset Rosenholm til sin ældste søn. Han førte iøvrigt et lykkeligt familieliv og skildres som et såre elskværdigt menneske.

1760

78 GERSDORFF, POVL ROSENØRN, til Vosnæsgård og Kærgård. Født 18.11. 1743 (Vosnæsgård), død 10.6.1810 (Odense). Broder til 64. - Gift 1. 19.2.1770 (Arby) med GEORGINE VILHELMINE VON POGRELL. Født 12.4.1746 (Kolding), død 4.5.1775 (Skødstруп). Datter af major Georg Vilhelm v. P. (1696-1746) og friherreinde Anna Margrethe Benedicte von Winterfeldt (1706-51). - Gift 2. 6.9.1779 (Fraugde) med ANNA REBECCA PFLUEG. Født 27.8.1734 (Uggerslevgård), død 16.8.1808 (begravet Tved), (gift 1. med kancelliråd Thomas Widkier til Fraugdegård (død 1765). Datter af major Christian Carl P. (1728-1809) og Hedevig Rebekka Rasch (1745-89).

Indskrevet på akademiet 22.4.1760. (Prøveeksamen uden dato). Forlod Sorø 28.3.1762. Holdt tale på dansk i anledning af akademiets stiftelsesfest 20.7.1761.

Hofjunker 1761, kornet réformé s.å., secondløjtnant ved kyrasser-regiment Oldenburg 1763, premierløjtnant 1764, secondritmester i husar-regimentet 1767, kom s.å. til jyske kyrasser-regiment, kammerjunker 1769, kammerherre 1774, amtmand over Kalø amt samt Dronningborg, Silkeborg og Mariager amter 1777-93, hvid ridder 1793, amtmand over Randers amt 1794, stiftamtmand over Fyns stift og amtmand over Odense, Dalum, St. Knuds og Rugård amter 1799-1808. Storkors 1808, gehejmekonferensråd s.å. - Han skildres som en redelig, energisk og dygtig embedsmand, der var agtet og afholdt.

79 SCHMIDT, FREDERIK LUDVIG. Født 5.6.1745 (Kbh.). Både kronprinsen og kronprinsessen var faddere. Hans dødsdata kendes ikke. Søn af etatsråd, postmester i Nyborg Christopher Otto S. (1703-79) og Anna Elisabeth Lindegård (1722-59). Hirsch anfører, at S. var gift med en Anna Elisabeth Lindegård, der døde 4.8.1814. Det beror sikkert på en fejltagelse. Faderens hustru bar som anført dette navn, mens Anne Elisabeth Schmidt, der døde 6.8.1814 på Landsleeds mølle var født Schmidt.

Svoger til 207.

Faderen søgte 11.4.1760 om hans optagelse på akademiet, og det bevilgedes 18.4. Indskrevet 16.5. (Prøveeksamen uden dato). Allerede september s.å. stod han fadder til professor Sneedorffs søn Frederik. Måtte efter ordre stille igen ved sit regiment og var borte fra akademiet

fra 1.3.1762 til 26.6.1763. Faderen søgte 14.2.1763 om at sønnen måtte genindtræde som halv gratist for at fuldende sine studier. Det bevilgedes ikke, men han fik lov at vende tilbage. Professor Kraft indsendte i dec. 1764 en klage til kancelliet over S. s optræden, dels fordi han "over borde" på akademiet havde drukket mere end tilladeligt, dels fordi han havde "beegnet" Kraft "med ubesindige og heftige ord og svar". Oversekretæren pålægger Kraft "i Professorum og akademisters Overværelse" at foreholde S. hans uanstændige Opførsel. I 1765 holder S. tale på tysk i anledning af kongens fødselsdag.

S. blev indskrevet til de Friisers legat 3.11.1752, kornet réformé i holstenske rytter-regiment 1759, virkelig kornet 1759, premierløjtnant 1764. Han kom i påsken 1771 i klammeri med en student, som han udfordrede til duel. Duellen fandt dog ikke sted, for S., som mødte til aftalt tid, lagde sig til at sove, da modparten ikke kom til tiden, og blev ikke opdaget. Han idømtes to måneders fæstningsarrest og tab af 3/4 gage for upassende opførsel, drik og attenderet duel og fik derpå sin afsked. Faderen havde i 1770 trods sønnens protest fået ham erklæret umyndig, da han "fra barndommen af" har vist sig at være en "slet husholder" og ved faderens død 1779 søgte arvingerne om tilladelse til at lade den umyndige søns arvepart stå uopsigelig i Hellerupgård, som faderen ejede, mod at han fik en årlig rente på 500 rdl. - Hans senere skæbne er ukendt.

80 LØVENSKJOLD, SØREN (SEVERIN), til Bolvig og Fossum jernværker. Født 20.3.1743 (Borgestad), død 25.11.1818 (Porsgrund). Søn af kancelliråd Herman L. (1701-59) og Margrethe Deichmann (1708-59). - Gift 27.3.1775 (Porsgrund) med BENEDICTE HENRICA AALL. Født 21.1.1756, (sst.), død 21.8.1813 (sst.). Datter af trælastgrosserer Niels Aa. den ældre (1702-84) og Frederikke Sophie Rasch (1726-60).

Indskrevet på akademiet 24.9.1760. (Prøveeksamen uden dato). Forlod Sorø 24.9.1763. Holdt tale på fransk i anledning af stiftelsesfesten 20.7.1761. Hans hommes-ter var Peter Christian Stage (236).

Fænrik i sjællandske gevorbne infanteri-regiment 1758, sekondløjtnant 1760, afsked fra hæren 1762, hofjunker s.å.. Studerede i Göttingen 1763 og i Leipzig 1765, kammerjunker 1770, kammerherre 1779.

81 VON MUNTHE AF MORGENSTIERNE, CASPAR WILHELM. Født 4.3.1744 (Kbh.), død 20.9.1811 (Gammelgård, Lolland). Søn af justitsråd Bredo v. M. af M. (1701-57) og Anna Dorothea Smith (1714-77). - Gift 13.3.1772 (Våbensted) med ANNA PETRA CATHARINA FLINDT. Født 20.11.1750 (Nielstrup), død 19.10.1814 (Stubbekøbing). Datter af konferensråd Henrik F. (1718-90) og Johanne Christne Riis (1719-55).

Indskrevet på akademiet 30.10.1760. (Prøveeksamen 21.11.). Hvornår han forlod Sorø vides ikke. I et skrift 1792: "Noget om Videnskaberne", skriver han: "Imodtag her, kiereste Sorøe! min hjerteligste Tak, maaskee mit Farvel. Hvad havde jeg vel været uden dig? og hvad kunne jeg ej blevet ved dig?".

Privat dimitteret til universitetet 1758, karakt. kornet i 2. jyske nationale rytterregiment s.å., virkelig kornet 1760, løjtnant 1762, kaptajn ved holstenske gevorbne infanteri-regiment 1763, chef for grenaderkompagniet i det holstenske infanteri-regiment 1765. Gik 1769 i russisk krigstjeneste, hvor han på grund af sin tapperhed avancerede til premiermajor, men hårdt såret ved Bender 1770, måtte han give afkald på videre deltagelse. Han belønnedes af kejserinden med St. Georgsordenen. Hjemvendt blev han 3. major i garden 1771, generaladjutant 1773, kammerherre 1774, sattes s.å. à la suite ved kongens regiment, afsked fra hæren 1781. Købte 1774 Lundbygård ved Vordingborg, men solgte den igen, da han 1786 erhvervede Gammelgård på Lolland. Her hellegede han sig landvæsnet og tog ivrigt del i debatten om landboreformerne. Skønt interesseret i bøndernes kår og indforstået med stavnsbåndets ophævelse indtog han dog en ret lunken, om end mæglende holdning i striden. I 1784 udnævntes han til gesandt i Madrid, men fritoges for at tiltræde posten. I 1792 søgte han forgæves om en stilling som administrator for det hensygnende Sorø Akademi, i forvejen havde han rådført sig med Johan v. Bulow og Chr. Ditl. Reventlow, begge tidligere akademister. Han kalder akademiet: "dette skønne træ, skovens ære", hvor "den spøgende ungdom, som fordem bekransede det, flyer fra", en "herlig stiftelse til fædrelandets ære og gavn". - v. M. af M. blev 1795 amtmand over Havreballegård og Stjernholm amter og fra 1799 tillige Skanderborg og Åkær amter. I 1803 blev han tillige stiftamtmand over Århus stift og ejer af Bjerregård. Tiltrådte 1804 en tilsvarende stilling i Lolland Falsters stift og amtmand over Maribo amt. Under Enlændernes overfald på Danmark gjorde han sig fordelagtigt bemærket ved sin holdning. Modtog 1808 storkorset.

1761

82 LEVETZAU, CHRISTIAN FREDE-RIK. Døbt 11.3.1745 (Kbh.), død 12.10.1820 (Helsingør). Søn af gehejmeråd Hans Frederik L. (1711-63) og Sophia von Eyndten (1718-95). - Gift 24.8.1770 med LUCIE HELVIG BROCKDORFF. Født 23.5.1747, død 3.4.1798 (Næstved). Datter af oberst Schack Brockdorff (1712-61) og Sophie Hedevig Grabow (1713-84).

Broder til 83, 84, 96, 120 og 133 samt svoger til 70.

Indskrevet på akademiet 10.1.1761. (Prøveeksamen 12.1.). Forlod Sorø 29.4.1763.

Kornet réformé ved det slesvigske kavalieri-regiment 1758, premierløjtnant réformé 1760, ritmester 1761, kaptajn og kompagnichef i danske liv-regiment 1772, karakt. major 1779, kammerherre 1784, secondmajor 1785, premiermajor s. a., major ved søndersjællandske landeværnsregiment 1801, afsked med oberstløjtnant-karakter 1802.

83 LEVETZAU, THEODOSIUS. Døbt 24.11.1742 (Frydendal), død 6.10.1817 (Kiel). Broder til 82, 84, 96, 120 og 133. - Gift 4.5.1768 (Kbh.) med CAROLINE SOPHIE KOMTESSE HOLCK. Født 1742 (Nyborg), død 23.10.1811 (Horsens). Datter af Christian Christopher greve H. (1698-1774) og Ennegaard Sophie baronesse von Winterfeldt (1702-56).

Indskrevet på akademiet 23.9.1761. Holdt tale på fransk i anledning af kongens fødselsdag 31.3.1762, forlod Sorø 26.2.1763.

Titulær kammerjunker 1749, immatrikuleret ved Københavns universitet 1759, virkelig kammerjunker 1759, tjenstgørende hofjunker hos arveprins Frederik 1763. Stiftamtmand over Ribe stift 1768 og amtmand sst., kammerherre 1776, stiftamtmand over Ålborg stift og amtmand over Ålborg, Åstrup, Børglum og Seilstrup amter 1781, hvid ridder 1777, gehejmeråd 1784, tog sin afsked 1793 på grund af svageligt helbred, gehejmekonferensråd 1808.

84 LEVETZAU, ALBERT PHILIP. Født 27.1.1744 (Frydendal), død 14.9.1817 (Pinneberg). Broder til 82, 83, 96, 120 og 133. - Gift 1.6.2.1771 (Kbh.) med JULIANE MARIE FREDERIKKE LOUISE KOMTESSE MOLTKE. Født 25.10.1751, død 18.11.1773 (begravet Øland). Datter af Adam Gottlob greve Moltke (1710-92) og Christiane Frederikke v. Bruggemann

(1712-60). - Gift 2. 5.8.1775 (Wedellsborg) med CHRISTIANE FREDERIKKE KOMTESSE WEDELL-WEDELLSBORG. Født 9.7.1756 (Beldringe), død 11.10.1821 (Preetz). Datter af Hannibal greve W.-W. (1731-66) og Christiane Sophie Vilhelmine komtesse Moltke (1737-1806).

Svoger til 9, 27, 28 og 124.

Indskrevet på akademiet 23.9.1761. Holdt tale på latin 19.7.1762 i anledning af stiftelsesfesten. Forlod Sorø 29.4.1763.

Immatrikuleret ved Københavns universitet 1759, kammerjunker hos dronning Juliane Marie s.å., sekretær i danske kancelli 1763, auskultant i højesteret 1765, assessor i danske kancelli 1766, attache ved den danske legation i Paris 1767-68, overtog 1769 stillingen som kammerjunker hos enkedronningen, votum i højesteret s.å., kammerherre 1772. Blev s.å. stiftamtmand i Bergen stift, derefter amtmand over Akershus amt 1774, hvid ridder s.å., gehejmeråd 1780, landdrost i Pinneberg 1784, dannebrogsmænd 1815. L.s indsats i Norge har givet ham et eftermæle som en af landets mest fortjente embedsmænd. Han var en fremragende administrator, i besiddelse af stor arbejdskraft og hjalp Bergen over en af byens alvorligste kriser. Han gennemførte fremsynte reformer inden for skatte-, told- og fattigvæsenet, og hans udprægede retfærdighedsfølelse gav ham stor popularitet blandt de små i samfundet. Hans vægring ved at suspendere en embedsmand, han nærede tiltro til, men som viste sig skyldig, blev årsag til hans forflyttelse til Pinneberg. Også dér blev han elsket af befolkningen.

85 SKEEL, WILHELM MATHIAS, til Fårevejle og Krummerupgård samt det Skeel'ske majorat. Født 2.6.1746 (Nordborg), død 9.4.1817 (Sorø). Broder til 37 og 38. - Gift 18.6.1783 (Kbh.) med ALLETTE VIND. Født 14.3.1749, død 3.10.1808 (Sorø). Datter af major Holger V. (1709-57) og Christine Amalie Frederikke Rampe (1724-62).

Indskrevet på akademiet 30.3.1761. (Prøveeksamen 2.4.). Holdt dansk tale ved stiftelsesfesten 19.7.1762. Forlod akademiet 11.3.1764. Hans hovmester var C. M. Olrik (215).

Løjtnant i 2. jyske nationale rytter-regiment 1760, sekondløjtnant i sjællandske gevorbne dragoner 1763, ritmester i jyske kyradserer 1765, kammerjunker 1766, afsked fra hæren 1770. Amtmand over Stavanger amt 1772-81, kammerherre 1774, surnummerer deputeret i rentekammeret 1783, amtmand over Antvorskov

og Korsør amter 1785-98, fra 1787 tillige ad interim over Sorø og Ringsted amter, samt midlertidig stiftamtmand over Sorø købstad. Patron for Roskilde adelige jomfrukloster 1798.

86 SCHUBART, HERMAN MICHAEL CHRISTIAN, til Anderupgård. Døbt 25.4.1745 (Voldum født på Clausholm), død 21.5.1798 (Assens). Søn af oberstløjtnant Carl Rudolf S. (1714-59) og Marie Elisabeth von der Maase (1722-46). - Gift 12.9.1770 (Odense) med ELISABETH RAMUS. Døbt 14.7.1751 (sst.), død 28.9.1816 (Sellebjerggård). Datter af biskop Jacob R. (1716-85) og Sara Jensdatter Dreyer (1723-79).

Svoger til 99.

Indskrevet på akademiet 15.4.1761. (Prøveeksamen 18.4.). Forlod Sorø 11.3.1764. Han havde en hovmester ved navn Jørgensen (232).

Kornet réformé i holstenske hvervede rytter-regiment 1757, virkelig kornet 1759, karakt. premierløjtnant 1760, virkelig premierløjtnant 1763, afsked som ritmester 1770, generaladjutant 1782, toldinspektør i Assens.

87 LINDENCRONE, JOHAN FREDERIK, til Gjorslev, Søholm og Erikstrup. Født 24.4.1746 (Gjorslev), død 4.6.1817 (Kbh.). Søn af etatsråd Christen L. (1703-72) og Mette Holmsted (1722-93). - Gift 13.5.1768 (Kbh.) med BOLETTE MARIE HARBOE. Født 21.2.1750 (Kbh.), død 1.6.1800 (sst.). Datter af biskop Ludvig H. (1709-83) og Frederikke Louise Hersleb (1720-80).

Indskrevet på akademiet 26.3.1761. (Prøveeksamen 2.4.). Holdt tale på tysk i anledning af kongens fødselsdag 31.3.1764. Forlod Sorø 27.7.1765. L. skriver i en gravskrift over Ove Høegh Guldberg, der var professor i Sorø mens L. var der: "Varig skal især Din Erindring vorde hos mig, der i hine blide kiære Dage dannedes ved Din grundige Underviisning, og som nu med inderligst Erkiendlighed planter denne lille Blomst paa Din Gravhøj". L.'s første hovmester Johan Jacob Hertel (230) forlod akademiet 11.3.1763 den næste hovmester var Fr. Chr. Elling (226), der ankom 7.10.1764.

Hofjunker 1766, etatsråd 1774, medlem af det genealogisk-heraldiske Selskab 1777 og 1798-1803 dets forstander, kammerherre 1780. Kendt som oversætter af brødrene Grimms folkeeventyr. Solgte

Gjorslev 1793. Boede i det prægtige palæ på hjørnet af St. Annæ Plads og Bredgade (som faderen 1751 havde bygget) og havde Marienborg ved Frederiksdal som sommerbolig.

88 VON SCHILDEN-HUITFELDT, HANS HEINRICH FRICCIUS, til Haseldorf og Clausholm. Født 16.4.1745 (Hamburg), død 31.1.1816 (Haseldorf). Søn af konferensråd Friedrich Carl von Friccius (1706-61) og Anna Henriette von Schilden (1725-52). - Gift 1.11.1782 (Clausholm) med FREDERIKKE JULIANE HUITFELDT. Født 18.4.1757, død 23.3.1819. Datter af gehejmeråd, stiftamtmand Matthias Wilhelm Huitfeldt til Clausholm (1725-1803) og Charlotte Emerentse Raben (1731-98).

Broder til 92 og svoger til 77.

Indskrevet på akademiet 15.4.1761. (Prøveeksamen 18.4.) Holdt tale på tysk ved Frederik d. 5's fødselsdag. Hans hovmester Peter Christian Stage (236) ankom 7.4.1761. De forlod begge akademiet 11.9.1763.

Studerede i Göttingen, hofjunker 1763, rejsekammerjunker 1769, kammerherre 1774, auskultant s.å., deputeret i vestindisk-guineisk rente- og generaltoldkammer 1776, medlem af statsbalance- og overskattedirektionen samt deputeret i finanskollegiet og rentekammeret 1781, medlem af overskattedirektionen i banken 1782, jægermester i I. Holstenske forstriktekt samt meddirektør af det kgl. handels- og kanalkompagni s.å., hvid ridder s.å., 1. deputeret i rentekammeret 1783, gehejmeråd 1784. Fik 1805 patent at føje det Huitfeldtske navn og våben til Friccius. Gehejmekonferensråd 1808. Han var selv barnløs og oprettede derfor ved testamente Haseldorf og Clausholm til fideikommissgodser for sine broderbørn. Han omtales som en kundskabsrig mand med "udpræget epikuræiske tilbøjeligheder".

89 VINDING, RASMUS. Født 27.8.1742, død 24.5.1766 (Århus). Søn af oberst Andreas Vinding (1691-1766) og Anne Marie Poulson (1706-44).

Allerede omkring 1752 må V. være blevet privatist ved akademiet, faderen bad nemlig i august dette år om at hans eneste søn måtte antages som akademist og begrundede ønsket med, at han forudså sin egen snarlige død. Ved denne lejlighed skriver overhofmesteren, Reuss, om den unge V., at han "allerede efter sin alder har gjort god Fremgang, og er begavet med særdeles gode Naturens Gaver". Ansøgningen blev henlagt 15.9.1752. I 1762 søgte den

unge V. s morbror og værge etatsråd Friderich de Løvenørn påny om hans optagelse som akademist, og dennegang bevilgede kongen ansøgningen 29.5. s.å. - Han aflagde prøveeksamen 31.7.1761. På Frederik d. 5. s fødselsdag d. 31.3.1764 holdt han tale på akademiet. Vindings første hovmester Johannes Bøckmann (189) blev begravet i Sorø 2.4.1753 og hans anden hovmester Friderich Sandberg (199) døde ligeledes i Sorø 22.5.1754. Selv forlod V. akademiet 10.2.1766, men allerede få måneder efter døde han. I engravskrift oplyses, at fader og søn blev begravet på samme dag, og om sønnen står der: "Sorøe Ridderlige Academie holdte ham for sin værdigste Medborger... Alle elskede ham". Han var blevet hofjunker 1764.

90 JUUL, CHRISTIAN FREDERIK, til Store Borupgård. Født 7.1.1745 (døbt Randers), død 10.6.1821 (Horsens). Broder til 69 og 91. - Gift 1. 19.9.1777 (Voldum) med CATHARINE VILHELMINE KOMTESSE WEDEL JARLSBERG. Født 21.6.1751 (Jarlsberg), død 26.2.1786 (begr. Ut). Datter af general, kammerherre Frederik Christian Otto greve W. - J. (1718-76) og Sophie Rigborg Amalie Huitfeldt (1723-76). - Gift 2. 29.3.1787 med ISABELLA SOPHIA SCHÖLLER. Født 21.10.1761 (Odense), død 29.8.1832 (Horsens). Datter af generalmajor Christian S. (1706-78) og Ebba Ovidia Grüner (1720-93).

Svoger til 111 og 118.

Indskrevet på akademiet 31.7.1761. (Prøveeksamen 31.7.). Han holdt tale på latin ved Fr. 5.s fødselsdagsfest 31.3.1763. Forlod akademiet 16.10.1764. Hans hovmester ved navn Holterman (231) forlod akademiet 10.10.1763.

Kornet ved hestgarden 1764, generaladjutant 1768, karakt. premierløjtnant og virkelig sekondløjtnant 1769, karakt. ritmester s.å., virkelig premierløjtnant 1770, forsat til fynske dragon-regiment 1771, kammerjunker hos dronning Juliane Marie s.å., sekondritmester ved hestgarden 1772, eskadronchef ved slesvigske rytterregiment og karakt. major s.å., kammerherre 1773, major 1774, sekondmajor 1780, afsked 1786, oberst og chef for 6. landeværns-bataljon 1801, a afsked s.å..

91 JUUL, FREDERIK LUDVIG. Født 14.3.1746 (Randers) død 14.2.1786 (Stockholm). Broder til 69 og 90.

Indskrevet på akademiet 29.7.1761. (Prøveeksamen 31.7.). Forlod akademiet 16.10.

1764. Holdt tale på latin 6.8.1763 i anledning af stiftelsesfesten. Har vel delt hovmesteren med broderen.

Hofjunker 1760, studerede i Leipzig 1765, kammerjunker hos dronningen 1766, fik 1768 sæde i højesteret og blev 1773 assessor sst., kammerherre s.å., arvede 1777 hovedgården Selleberg efter moderen, men solgte den 1781. Var gesandt i Berlin 1781-84, hvid ridder 1782, gesandt i Stockholm 1785.

1762

92 VON SCHILDEN, CHRISTIAN FRIEDRICH FRICCIUS. Født 27.6.1747 (Hamborg), død 22.12.1804. Broder til 88. - Gift 1. 21.3.1783 med HENRIETTE MARIE LOUISE RIGSGREVINE RANTZAU. Født 8.3.1764, død 18.6.1830 (skilt 1794, gift 2. 1805 med overpræsident i Sachsen, gehejmeråd Friedrich August Wilhelm Werner von Bülow (1762-1827)-). Datter af general rigsgreve Ditlev Carl Rantzau (1726-1803) og Gisela Christiane von Stammer (1730-1802). - Gift 2. 11.4.1795 med SOPHIE MAGDALENE RIGSGREVINE RANTZAU-BREITENBURG. Født 19.3.1766, død 11.12.1849. Datter af gehejmeråd, rigsgreve Frederik Rantzau til Breitenburg (1729-1806) og Frederica Louise Amoena rigsgrevinde af Castell-Remlingen (1732-1802).

Indskrevet på akademiet 7.5.1762. (Prøveeksamen 9.5.). Holdt tale på tysk 6.8.1763 i anledning af stiftelsesfesten. Forlod Sorø 11.9.1763.

Studerede i Leipzig 1765. Amtmand i Itzehoe og Steinburg, og landråd 1774, kammerherre 1777.

93 REEDTZ-THOTT, HOLGER, til Vorgård og Rugtved samt stamhuset Gaunø (omfattende Gaunø, Lindersvold og Strandegård). Døbt 21.11.1745 (Vor), død 19.11.1797 (begravet Vejlf). Søn af oberst Peder Reedtz (1700-80) og Hendrikke Sophie Rosenkrantz (1715-47). - Gift 18.11.1782 (Vor) med ANNA BEATE MAGDALENE VON WOYDA. Født 3.1.1754 (Skanderborg), død 15.7.1826 (Vejlf). Datter af gehejmeråd, amtmand Friedrich Ludvig v. W. (1698-1778) og Frederikke Anne Sophie Adeler (1728-1805).

Fader til 277 og svoger til 77.

Indskrevet på akademiet 4.6.1762. (Prøveeksamen 3.7.). Holdt tale på dansk i anledning af stiftelsesdagen 14.8.1764 og på fransk i anledning af Christian d. 7.s og Caroline Mathildes bryllup 8.11.1766.

Hans hovmester, hvis navn er ukendt, forlod akademiet 11.8.1764. Det vides ikke, hvornår han selv forlod Sorø, men han gik til alters i kirken så sent som 16.4.1767.

Studerede 1767 i Göttingen, kammerjunker 1773, kammerherre 1780, antog de Thott'ers navn og våben 1786. Han var meget interesseret i udskiftningen og gennemførte den med stor energi på sine godser, hvor han selv nøje fulgte tilstanden og i detaljer tilrettelagde styrelsen.

94 VON EICHSTEDT, HENRIK CHRISTOPHER VALENTIN. Født 1.6.1740, død 12.3.1770 (Næstved). Søn af statsminister, general Hans Henrik v. E. (1715-1801) og Marie Lucie v. Krackewitz (ca.1728-1800).

Indskrevet på akademiet 7.6.1762 (Prøveeksamen 3.7.). Forlod Sorø 10.2.1766. På akademiet, hedder det ved hans tidlige død, "vandt han i 4 Aar alles Hierter ved Flittighed og Dyd. Han kom tilbage, geleidet med Roes, Haab og Velsignelser".

Kom 1758 i skole på Herlufsholm, kornet ved 2. jyske nationale rytter-regiment s.å., virkelig kornet 1759, premierløjtnant 1761, sekondkaptajn i sjællandske gevorbne dragon-regiment. - I et "Æreminde" over ham gives tre breve skrevet mens han endnu var rask, før de dage kom "om hvilke jeg maa sige, de behage mig ikke". Brevene viser at han på en rolig og værdig måde gik sin skæbne i møde.

95 DE CICIGNON, FRIDERICH GOTTSKE. Døbt 28.9.1748 (Christianssand), død 22.3.1815. Søn af stiftsbefalingsmand Ulrich Friederich de C. (c. 1698-1772) og Nicoline Antonette von Bryggemann (1717-59).

Svoger til 28 og 50.

Indskrevet og prøveeksamen på akademiet 30.8.1762. Holdt tale på dansk 31.3.1765 i anledning af Frederik d. 5.s fødselsdag. Hans hovmester var den senere soranske professor J. L. C. Pontoppidan (234) der forlod ham 19.8.1764.

Kornet 1759 og sekondløjtnant 1766 ved holstenske kyrasser-regiment. Virkelig sekondløjtnant ved bornholmske gevorbne infanteri-regiment 1769, karakt. premierløjtnant 1772, virkelig premierløjtnant 1774 ved jyske gevorbne infanteriregiment, kammerjunker 1777, kammerherre 1780, karakt. kaptajn af infanteriet 1784 (med anciennitet fra 1782). Afsked med pension 1786. Levede sine sidste 14 år i Nyborg.

1764

96 LEVETZAU, FREDERIK LUDVIG.
Døbt 29.12.1747 (Frydendal), død 15.9.
1773. Broder til 82, 83, 84, 120 og 133.

Indskrevet på akademiet 28.4.1764. (Prøveeksamen 1.10.). Forlod Sorø 27.6.1765.

Hofjunker 1760, sekondløjtnant à la suite ved jyske gevorbne dragon-regiment 1765, virkelig kornet ved hestgarden 1769, karakt. sekondløjtnant s.å., kammerjunker 1770, forsat til jyske dragon-regiment 1771 med rang som kaptajn af infanteriet, sekondritmester ved jyske kyrasser-regiment 1772, kaptajn ved jyske dragon-regiment s.å..

97 VON BUCHWALD, FRIEDRICH. Født 22.7.1747 (Gudumlund), død 9.8.1814 (Pisa). Søn af major Peder Mathias v. B. (1717-53) og Idalia Ilsabe Ludvigsdatter Bassewitz (1729-1806). - Gift 21.4.1779 (Kbh.) med MARGRETHE DOROTHEA RÖMELING. Født 22.7.1751 (Kbh.), død 4.5.1802 (Berlin). Datter af admiral og statsminister Hans Henrik R. (1707-75) og Edele Dorothea Scheel (1718-82).

Indskrevet på akademiet 10.9.1764. (Prøveeksamen 1.10.). Forlod Sorø 27.9.1765.

Studerede i Göttingen og Strasburg, hofjunker 1756, kammerjunker 1769, legationssekretær ved det russiske hof s.å. ved det østrigske hof 1771, kammerherre 1774, amtmand over Dronningborg, Silkeborg og Mariager amter 1776, stiftamtmand over Fyns stift og amtmand over Odense, Dalum, St. Knuds og Rugård amter 1789, hvid ridder 1790, tog sin afsked 1798. I 1777 havde han købt Gudumlund af moderen, her ophævede han hoveriet, opdyrkede hedestrækninger, foretog udtøringer, anlagde en kanal og opførte fabriker. Hans hele handle måde var uegenlyst og mest til bøndernes fordel. Landhusholdningsselskabet hædrede ham med den store guldmedaille. Han skildres som en nidkær embedsmand med en vis despekt for centraladministrationen og noget selvrådige, hvorved han kom i et vist modsætningsforhold til den fynske gejstlighed. At han aldrig var bange for at bruge penge på almenyttige formål gjorde, at han i 1798, samtidig med sin afsked, måtte sælge Gudumlund. Han flyttede først til Tyskland, men levede sine sidste år fra 1808 på en landejendom ved Lucca.

98 REVENTLOW, CHRISTIAN DITLEV FREDERIK greve, til Christianssæde og Reventlow. Født 11.3.1748 (Kbh.), død 11.10.1827 (Christianssæde). Søn af lens-

greve Christian Ditlev R. (1710-75), og rigsfriherreinde Johanne Sophie Frederikke v. Bothmer (1718-54). - Gift 24.6.1774 (Tirsted) med SOPHIE FREDERIKKE LOUISE CHARLOTTE V. BEULWITZ. Født 1.6.1747 (Oldenburg), død 26.7.1822 (Pederstrup). Datter af wurtembergske regeringspræsident, gehejmeråd, entid skoleforstander i Sorø Christoph Ernst v. B. (1695-1757) og Sophie Hedevig v. Warnstedt (1707-68).

Broder til 99, fætter til 25 og svoger til 102.

Indskrevet på akademiet 16.9.1764. (Prøveeksamen 1.10.). Holdt tale på tysk 18.3.1766 i anledning af Frederik d. 5.s bisættelse. Forlod Sorø 15.9.1766. Hans hovmester Carl Wendt (222) forlod akademiet samtidig med brødrene. R. lærte allerede i Sorø sin senere hustru at kende.

Besøgte 1763-64 gymnasiet i Altona sammen med broderen. Immatrikuleredes i Leipzig 1766, berejste 1769-70 det meste af Nord- og Mellemeuropa samt Norge og Sverige. Medlem af Det Kgl. Landhusholdningsselskab 1771, kammerherre 1773, auskultant i økonomi- og kommercekollegiet s.å., deputeret sst. 1774-81, kom i Det kgl. Landhusholdningsselskabs agerdykningskommission 1774, 2. deputeret i bjergværkskollegiet 1776, hvid ridder 1777, var i overskattedirektionen 1781-82, i det Kgl. oktroierede østersøiske og guineiske handelskompagni 1781-84, deputeret i søkrigskommissariatet 1781-82, 1. deputeret i vestindisk-guineisk rente- og toldkammer 1782-86 og medlem af overbankdirektionen 1782-1813 (undtagen et enkelt år), deputeret i finanskollegiet 1784-1813, deputeret i rentekammeret og bjergværksdirektoriet samt medlem af generalvejkommissionen 1784-89. Kom i direktionen for stutteri- og veterinærvesenet (fra 1790 veterinarskolen) 1784-1813. Fik 1784 vedsat den lille og 1786 den store landbokommission, direktør for fonden ad usus publicos 1785-1813. Kom i kommissionen til den islandske handels fremme 1785, i direktionen for postpensionskassen 1786-98, i den ekstraordinære finanskommission 1787-1813, i kommissionen til undersøgelse af den grønlandske handels forfatning 1788, præsident i rentekammeret 1789-1813, medlem af en kommission til universitetets og kommunitetets jordegods og tiendes bedre indretning 1795-97, i kommissionen og bestyrelsen for det kgl. naturvidenskabelige museum fra 1796, statsminister 1797, i direktionen for den almindelige enkekasse 1797-1813, æresmedlem af det kgl. maler- billedhugger- og bygningsakademi 1800, i kommissionen for Christiansborgs samt råd- og dom-

husets opførelse 1803-13. Ridder af elefanten 1803, dannebrogsmand 1808, fra s.å. gehejmestatsminister, præses for den norske provideringskommission 1809-13. I 1775 havde R. overtaget grevskabet Christianssæde efter faderens død. Her påbegyndte han sit banebrydende arbejde med udskiftning og afskaffelse af hoveriet, samtidig med at han søgte at forbedre forholdene for godsets befolkning. Som 1. deputeret i rentekammeret, under hvilket landbruget sorterede, fik han mulighed for at gennemføre sine ideer i den store stil. Han fik, efter at have nedsat den lille landbokommission i 1784, kronprinsen til i 1786 at foretage det skelsættende skridt at nedsætte den store landbokommission, og i 1788 forelå resultatet i form af den revolutionerende lov om stavnsbåndets løsning. R. arbejdede ivrigt for en bedring af bondens kår på alle punkter. Han blev den ledende i den skolekommission, hvis arbejde resulterede i skoleordningen af 1814. Banebrydende var ligeledes hans indsats på skovbrugsområdet og ham skyldtes skovforordningen af 1805, der først afløstes af en ny - men i princippet ikke stort ændret skovlov af 1935. Udviklingen her hjemme, der førte til statsbankerotten 1813, tog R. skarpt afstand fra, og han nedlagde i protest samtlige sine embeder. Kun statsministerposten beholdt han.

99 REVENTLOW, JOHAN LUDVIG greve, til baroniet Brahe-Trolleborg. Født 28.4.1751 (Kbh.), død 1.3.1801 (Brahe-Trolleborg). Broder til 98. - Gift 16.5.1778 (Løvenborg) med ANNA SYBILLE SCHUBART. Født 14.9.1753 (Odense), død 21.6.1828 (Brahe-Trolleborg). Datter af oberstløjtnant Carl Rudolph S. (1714-59) og Inger Løvenskiold (1732-1808).

Svoger til 86.

Indskrevet på akademiet 16.9.1764. (Prøveeksamen 1.10.). Var egentlig for ung til at komme på akademiet, men fik dispensation og blev konfirmeret i Sorø 6.4.1766. Forlod akademiet 15.9.1766. Hans og broderens hovmester var Carl Wendt (222).

Kammerjunker 1766, immatrikuleret i Leipzig s.å. og foretog derefter en udenlandsrejse sammen med broderen. Auskultant i rentekammeret 1773, kammerherre 1774, 5. deputeret i rentekammeret uden gage 1781, medlem af generalvejkommissionen fra 1782, i den ekstraordinære finanskommission 1784-92, deputeret i økonomi- og kommercekollegiet 1784. Efter statsomvæltningen 1784 (R. deltog også i sammensværgelsen) fik han sæde i den lille landbokommission, men

allerede 1788 trak han sig tilbage fra aktiv statstjeneste for at hellige sig styrelsen af Brahe-Trolleborg, som han havde overtaget 1777. Skønt reformvenlig fandt han, man gik for vidt og protesterede mod de vidtgående indgreb i godsejernes rettigheder. Han manglede dog ikke forståelse for bøndernes kår, og følelsesmenneske, som han var, søgte han ærligt, men uden held at komme i tillidsforhold til sine bønder, afstanden var for stor, og hans sentimentale trang til dramatik har sikkert stødt dem som kunstig, når han f.eks. holdt højtidelige taler til dem om deres rettigheder og pligter. Praktisk dygtig var han næppe, og flere forvaltere påførte ham store tab, foruden at de ødelagde hans jord. Hans største interesse var skolevæsenet, han oprettede mønsterskoler og fik indrettet et statsseminarium på Brahe-Trolleborg og en opdragelsesanstalt "Bernstorffsminde". På dette område udførte han et fortjenstfuldt arbejde, og hele livet handlede han uegenlyttigt, med en fantastisk tro på, at hans bestræbelser trods modstand ville krones med held.

1765

100 BENZON, HANS, til Skovsgård, Jordbjerggård, Ålegård og parthaver i Sohngårdsholm. Født 10.1.1749 (Sohngårdsholm), død 5.12.1817 (Kbh.). Søn af konferensråd Johannes B. (1712-84) og Friderica Sophia de With (1722-84). - Gift 1. 24.11.1769 (Vrå) med IDA LOUISE KOMTESSE HOLCK. Født 27.6.1741 (Vrå), død 3.4.1772 (Gettrup). Datter af Schack Vietinghof greve H. (1701-76) og Christine Birgitte Bille (1707-67). - Gift 2. 29.10.1773 (Overgård) med ANTOINETTE CHRISTIANE CHARLOTTE VON ARENSTORFF. Født 9.10.1756 (sst.), død 16.1.1813 (skilt 1791). Datter af Frederik Christian v. A. til Overgård (1708-62) og Øllegaard Sophie Ida von Rantzau (1716-90). - Gift 3. 20.12.1793 (Nakskov) med ANNE MARGRETHE BECH. Født 19.5.1760 (Flensborg), død 10.11.1814 (Sæby) (gift 1. med købmand i Nakskov Christian Barfoed (1741-91)-). Datter af købmand Johann Valentin Bech og Anna Magdalene Mommen. Gift 4. 21.9.1815 (Frederiksberg) med JOCHUMINE NICOLINE DOROTHEA TRONIER. Født 20.2.1788, død 17.3.1841 (Kbh.). Datter af regimentskvartermester, institutbestyrer Jochum Christopher T. (1743-1822) og Anna Rosine Køppen (1758-1813).

Indskrevet på akademiet 2.5.1765 (Prøveeksamen 15.5.). Holdt dansk tale i anledning af Christian d. 7.s og Caroline

Mathildes bryllup. Forlod Sorø 4.4.1768. Hans hovmester var den senere soranske professor Kongslev (248).

Løjtnant 1760, à la suite i slesvigske kyrasser-regiment 1766, kammerjunker 1768, afgik med kaptajns karakter 1769, sekondritmester 1780, afgik 1785, men ritmester à la suite i slesvigske rytter-regiment 1788, afgik s.å., told- og konsumtions skriver i Nakskov 1791, major og kommandør for 2. bataillon af nørrejske landeværns-regiment 1802, afgik 1808. Oberstløjtnants karakter 1811.

101 REITZENSTEIN, WOLF CARL FRIEDERICH. Født 8.4.1750 (Ansbach), død 20.11.1775 (Rom). Søn af Wolf Ehrenfried Albrecht R. (1712-78), fyrstelig ansbachsk gehejmeråd, og Marie Charlotte Böcklin von Böcklinsau (1723-51). - Gift 11.5.1775 (Neubronn) med PHILIPPINE ERNESTINE SEBASTIANE V. WÖLWARTH. Født 21.1.1755 (Neubronn), død 15.3.1817 (sst.) (gift 2. med Freiherr v. Werneck).

Brodresøn af overhofmesteren på akademiet Wolf Veith Christof R. og fætter til 118.

Det var farbroderen, der på det tidspunkt var amtmand over Vordingborg amt, der ansøgte kongen om at brodersønnen måtte frekventere akademiet. Tilladelsen blev givet 8.2.1765, og han blev indskrevet 3.9. (Prøveeksamen 28.9.). Holdt tale på dansk i anledning af Christian d. 7.s og Caroline Mathildes kroningsfest 1.5.1767. Tog eksamen i matematik på akademiet 18.4.1769. Der findes kopi af hans "testimonium academicum" udstedt samme dag han forlod Sorø: 4.6.1769. Hans samtidige Johan v. Bülow (akademist nr.114) fortæller, at Reitzenstein holdt mere af jagt og riden end af studering, og giver iøvrigt et ikke særlig flatterende billede af ham. Var ober-lieutenant i romersk-kejserlig tjeneste 1765.

1766

102 BEULEWITZ, GOTTLÖB FREDERIK. Født 27.1.1750, død 1811 (Lindköping). Søn af württembergsk regeringspræsident, gehejmeråd Christoph Ernst v. B. (1695-1757) (amtmand i Sorø 1743-45) og Sophie Hedevig v. Warnstedt (1707-68). (Hun er begravet i Sorø).

Svoger til 98.

Konfirmeret i Sorø 6.4.1766. Reitzenstein søgte om hans antagelse som akademist,

hvilket bevilgedes 1.8.1766. Han ses først på akademiet 6.10.1766. Prøveeksamen 19.11.1766. Han aflagde før sin afgang 4 eksaminer i jura, historie og statsvidenskab. Holdt tale på fransk 29.1.1767 i anledning af Christian d. 7.s fødselsdag.

Fænrík réformé i livgarden til fods 1758, virkelig fænrík 1760, sekondløjtnant s.å., premierløjtnant i dronningens livregiment 1763, kaptajnløjtnant 1773, stabskaptajn i 1. sjællandske nationale bataillon 1775. Der nedattes 1776 en kommission til at ordne hans gæld, han fik s.å. sin afsked i nåde. Blev svensk hofjunker og ses 1778 som studerende ved universitetet i Uppsala.

103 VON DER OSTEN, CHRISTIAN ALBRECHT MASSOW. Født 4.3.1749 (Kbh.), død 23.10.1793. Søn af gehejme-konferensråd Vilhelm August v. d. O. (1697-1764) (amtmand i Sorø 1735-38) og Friederike Anna Sophie v. Massow (c. 1725-1750). - Gift 8.6.1770 (Fjenneslev) med FREDERIKKE LOUISE CHARLOTTE SKEEL. Født 31.7.1747 (Mullerup) død 10.2.1823 (Krumstrupgård). (Hun blev allerede før omkr. 1800 sindsyg på grund af mandens mishandling). Datter af gehejmeråd Holger S. (1699-1764) og Regitze Sophie Guldencrone (1706-79).

Svoger til 16, 37, 38 og 56.

Indskrevet på akademiet 11.10.1766. (Prøveeksamen 19.11). Holdt tale på latin i anledning af Christian d. 7.s fødselsdag 29.1.1768. Forlod Sorø 20.4.1768. Hans hovmester Johan Diderich Gorne (228) var allerede kommet til Sorø 11.10.1766.

Sekondløjtnant i kongens livregiment 1758, karakt. premierløjtnant 1764, studerede i Göttingen 1768, kompagnichef og ritmester i oldenborgske infanteri-regiment s.å., kammerjunker s.å., ved jyske kyrasser-regiment 1770, kammerherre s.å., købte Kongsdal s.å., men måtte sælge den 3 år senere, major 1777, afsked 1779 (ifølge Luxdorph med en egen pension på 200 rdl. og 400 rdl. til hans hustru, men han mistede ikke samtidig kammerherretitlen, som Luxdorph beretter).

104 WEDELL, LUDVIG FREDERIK greve, til Wedellsborg. Født 25.10.1753 (Wedellsborg), død 7.10.1817 (sst.). Søn af gehejmeråd, amtmand Hannibal greve Wedell (1731-66) og Catharine Sophie Wilhelmine Caroline komtesse Moltke (1737-1806). - Gift 7.6.1779 med FREDERIKKE JULIANE LOUISE V. KLINGENBERG. Født 5.1.1755 (Haderslev) død 20.4.

1833 (Billeskov). Datter af gehejmeråd, amtmand Frederik v. K. (1716-83) og Vibeke Margrethe komtesse Haxthausen (1724-1803).

Skønt kun 13-årig fik han tilladelse til at optages på akademiet 19.9.1766. Indskrevet 18.11. s.å. (Prøveeksamen 19.11). Han havde en hovmester ved navn Koppenfels (249), der kom 23.7.1767 og atter rejste 27.6.1768.

Kornet ved holstenske kavalleri-regiment 1759. Sekondløjtnant ved oldenborgske kavalleri-regiment 1762, kaptajn og kompagnichef ved langelandske infanteri-regiment 1765, ved dronningens livregiment 1767, studerede ved universitetet i København 1769, à la suite ved holstenske rytterregiment 1775, kammerherre s.å., major 1776, købte 1777 Billeskov, som han lagde under grevskabet, premiermajor 1780, afsked fra militæret 1783, amtmand over Assens og Hindsgavl amter s.å., hvid ridder 1803, afsked som amtmand 1809.

1767

105 LØVENSKIOLD, MICHAEL HERMAN.

Født 15.11.1751 (Aggersvold), død 9.4.1807 (Løvenborg). Søn af baron Severin L. (1719-76) og Magdalene Charlotte Hedevig Numsen (1731-96). - Gift 18.5.1774 (Kbh.) med FREDERIKKE JULIANE MARIE KOMTESSE KNUTH. Født 25.2.1755 (sst.), død 26.4.1804 (begr. Løvenborg). Datter af Lensgreve Eggert Christopher K. (1722-76) og Marie v. Numsen (1734-65).

Indskrevet på akademiet 25.9.1767. (Prøveeksamen 2.10). Holdt tale på kongens fødselsdag 29.1.1769. Tog eksamen i historie og statsvidenskab 1.6. og 26.9.1769. Forlod Sorø 6.12.1769. Hans hovmester var Christian Hetting (245).

Studerede ved Københavns universitet 1769 og i Göttingen 1772, juridisk kandidat 1772, baron 1773, auskultant i rentekammeret 1774, kammerherre s.å., amtmand i Holbæk 1781, fra 1783 også over Kalundborg, Sæbygård og Dragsholm amter og overtilsynsførende med kronens gods i Odsherred. Medlem af hoverikommisjonen 1795, hvid ridder 1803, afsked 1804. Som ejer af Løvenborg efter faderens død, viste han varm interesse for bøndernes kår og afholdt selv store dele af de udgifter, der fulgte med udskiftningen, ligesom han omfattede spørgsmålet om almuens skolegang med stor interesse. Efter faderens død arvede han Holden jernværk.

106 WORMSKJOLD, PEDER. Født 26.8.1750 (Bramminge), død 15.3.1824 (Frederiksberg). Søn af kancellisekretær Henrik Christian W. (1726-60) og Ingeborg Christiane Teilmann (1720-85). - Gift 23.11.1781 (Ristrup) med MARGRETHE METTE DE TEILMAN. Født 9.6.1757 (Ristrup), død 22.11.1837 (Århus). Datter af justitsråd Morten de T. (1725-81) og Mette Benzon v. Gersdorff (1735-57).

Indskrevet på akademiet 27.9.1767. (Prøveeksamen 2.10). Juridisk og statsvidenskabelige eksaminer 3.6.1769, 10.3 og 1.8.1770. Holdt tale på dansk 29.1.1770 på kongens fødselsdag. Forlod Sorø 6.8.1770.

Juridisk embedseksamen 1771, sekretær ved det vestindisk guineiske rente og generaloldkammer 1776, forflyttedes til rentekammeret 1777, kammerråd 1779, justitsråd 1781, kommitteret i rentekammeret s.å., medlem af den store landbo-kommission 1786, direktør for det kgl. teater 1786-92, medlem af direktionen for Frederiks hospital 1793, deputeret i rentekammeret 1796, virkelig etatsråd 1797, i kredittkassens direktion 1798, i den ekstraordinære finanskommission 1802, konferensråd 1805, i provideringskommissionen for Sjælland 1807, hvid ridder 1809, 1 deputeret i rentekammeret fra 1810 til sin død, kommandør 1811, Dannebrogsmænd 1815, medlem af finansdeputationen fra 1816. Storkors 1817. Han var endygtig og omhyggelig embedsmand, værdsat af Chr. Ditl. Reventlow som en betydelig støtte, selv om han f.eks. i landbokommissionen på væsentlige punkter afveg ved en mere konservativ holdning. Han havde en nobel karakter og var vellidt på grund af sit lyse og milde sind. Han bevarede livet igennem sin jyske sindighed og skal have vakt en vis opmærksomhed ved at møde til taffel hos kongen i hjemmegjort vadmæl.

107 MEINCKE, LORENTZ ANGEL. Født

24.2.1750, død 12.9.1811 (Christiania). Søn af kammerråd Hilmar Meincke i Trondhjem (1710-71) og Sara Maria Müller (1726-51). - Gift 19.1.1776 (Kbh.) med MARGARETHA AMALIE BLUHME. Døbt 16.9.1757 (Kbh.), død 26.7.1809 (sst.). Datter af kgl. konfessionarius Christopher B. (1708-82) og Dorothea Vitusdatter Bering (1723-94).

Prøveeksamen på akademiet 2.10.1767. Juridiske og statsvidenskabelige eksaminer 18.7.1769 og 6.4.1770.

Justitsråd 1776, kommitteret i rentekammeret 1784, etatsråd 1802, stempelpapirforvalter s.å..

108 LØVENBALK, CHRISTIAN TARUP.

Født december 1749, død 23.1.1813 (Slagelse). Forældre ukendte.

Indskrevet på akademiet 27.9.1767. (Prøveeksamen 9.10). Juridisk eksamen 18.7.1769 og 20.6.1770. Forlod Sorø 6.8.1770.

Indskrevet som Christian Tarup i Livrentesocietetet af 1757, 1. klasse, det var kaptajn Tøger Reenberg Teilmann til Endrupholm (1721-88), der betalte indskud for ham. 14.9.1767 karakt. sekretær i tyske kancelli, karakt. sekondløjtnant i 1. sjællandske regiment ryttere 1776. Da han fik orlov "zu Fortsetzung seiner Studien auf der Soröe Academie", kaldes han premierløjtnant. I 1780 dimitteres han med 80 rdl. i pension "wegen Gemüths-Schwachtheit". I 1789 sender han en ansøgning til kronprinsen via "forhen gammel Medacademicus af Sorøe" Johan Bülow, der da var marskal hos kronprinsen: "På niende Aar har jeg nu som Pensionist opholdt mig her i Holbek, ønsker derfor meget at slippe ud af saa kiedsommelig Forfatning, allerhelst den Pension 60 Rdl. aarlig er for ringe for en Officer"... Det var hans "mangeaarige bekjendte" Peder Wormskiold (se 106), der over for livrentesocietetet bekræftede dødsfaldet. Han benævnes da "afskediget Lieutenant" og kaldes enkelte steder Taarup.

109 JERMIN, NIELS. Født 2.7.1750

(Hjerm), død 23.10.1807 (Engels-holm). Søn af konsistorialråd provst Thomas Just J. (adlet 1750) (1711-78) og Karen Poulson (1715-77). - Gift 20.4.1787 (Lønborg) med CHRISTENCE HANSEN. Født 22.2.1768 (sst.), død 23.12.1810. (Gift 2. 1810 med generalkrigskommissær Christian Pedersen (død 1841)-). Datter af kancelliråd Niels H. (c. 1729-92) til Lønborggård og Cathrine Elisabeth Bredal f. Rottmann (begr. 11.6.1771).

Indskrevet på akademiet 5.10.1767. (Prøveeksamen 9.10). Juridisk og matematisk eksamen henholdsvis 3.6.1769 og 19.7.1770. Forlod akademiet 6.8.1770.

Sekondløjtnant i falsterske gevorbne infanteri-regiment 1773, stabssekondløjtnant i 2. jyske nationale bataillon 1774, afsked som karakt. kaptajn 1781. - Købte 1780 Brandbjerg, som han solgte 1786. Fik ved giftermål stamhuset Lønborggård, ejede 1794 Lundenæs, som han 1805 lagde ind under Lønborggård. Købte Engelsholm 1795.

110 KNUTH, ADAM CHRISTOPHER, baron til substitutionen af baroniet Conradsborg. Født 28.5.1759 (Kbh.), død 1.7.1807 (sst.). Søn af 1. - Gift 7.1.1785

(Klein Nordsee) med JULIANE MARIE BARONESSE BROCKDORFF. Født 12.6.1763 (sst.), død 2.4.1822. Skilt. Datter af amtmand, kammerherre Hans Schack baron B. til Klein Nordsee (1729-76) og Frederikke Anna Sophie baronesse Schack (1741-87).

Fætter til 124.

Overhofmesteren, Reitzenstein, fik 16.10.1767 tilladelse til at Knuth., skønt han var for ung og ikke havde de fornødne "fundamenter", måtte studere ved akademiet mod at der betales for kost og logi for ham og hans hovmester "indtil han kan bringe det så vidt, at han som akademist kan blive immatrikuleret". Han ankom 5.11.1767 og spiste ved Reitzensteins bord. Forlod Sorø 10.1.1773. Hans første hovmester, der hed Busch (242), forlod Sorø 11.12.1769, hans anden hovmester var Balthazar Boeg (261), der blev i Sorø så længe som K.

Sekondløjtnant à la suite i fynske rytterregiment 1774, kammerjunker 1780, afsked som karakt. ritmester s.å., juridisk eksamen 1781, auskultant i rentekammeret s.å..

111 WEDELSPARRE, THOMAS, (Bering-skjold) til Sparresholm, Toksværd og Sortebrødregård. Født 15.4.1753, død 24.10.1806 (Ålborg). Søn af den politiske eventyrer Magnus Bering Beringskjold (1721-1804) og Maren Kirstine von Capellen (1724-83). - Gift 7.3.1781 (Raunstrup) med LOUISE SOPHIE KOMTESSE WEDEL Jarlsberg. Født 31.5.1746, død 2.12.1808 (Ålborg). Datter af general Frederik Christian Otto W. J. til grevskabet Jarlsberg (1718-76) og Sophie Rigborg Amalie Huitfeldt (1723-76).

Broder til 112 og svoger til 90.

I august 1766 videresendte Reitzenstein en ansøgning til kancelliet fra faderen om at sønnen Ditlev (nr.112) måtte optages på akademiet. Han fik afslag, da faderen ikke var nobiliteret. Næste år forsøgte Reitzenstein igen, og oplyste, at faderen i mellemtiden havde ladet Ditlev frekventere "professorum collegia privatim", da familien boede i byen, men nu flyttede han til Jylland og ville gerne have begge sønnerne på akademiet. 12.9.1767 gav oversekretæren påny afslag selv om Beringskjold påberåbte sig at være af kejserlig rigsadel. Dog ser man Thomas som akademist 14.11.1767 (Prøveeksamen 16.11.1767). Han blev konfirmeret 10.4.1768 i Sorø og forlod 8.9.1768 akademiet.

Løjtnant réformé i 2. jyske rytterregiment 1761, virkelig premierløjtnant i sjællandske gevorbne dragon-regiment

s.å., sat på vartpenge 1763, i sekondløjtnants nr. i holstenske kyraser-regiment 1764, kaptajn af infanteriet 1772, kaptajn og kompagnichef i dronningens livregiment s.å., i bornholmske gevorbne infanteri-regiment 1773, i norske livregiment 1779, generaladjutant hos kongen s.å., kammerherre 1780, dispenseret fra tjenesten og på vartpenge 1782, adlet 1783, kommandør for 5. bataillon af søndre-sjællandske landeværns regiment 1801, kommandør for 2. bataillon af nordre sjællandske landeværns regiment og oberstløjtnant s.å., oberst 1804, chef for nordjyske landeværnsregiment 1805. - Han angav sin fader for højforræderi og synes, som en samtidig skriver om ham at have "hjerte til at klæde den nøgen af, som han skyldte livet". Han var hensynsløs og bønderne en hård herre, men energisk og indstillet på at indføre de nyeste metoder, som kobbeltbrug, på Sparresholm.

112 WEDELSPARRE, DITLEV, (Bering-skjold) til Nebøllegård, Rønnebæks-holm og Sortebrødrekloster. Født 27.11.1749, død 25.3.1812. Broder til 111. - Gift 13.7.1776 med CHRISTIANE ELISABETH PAULSEN. Født 18.9.1749 (Itzehoe), død 12.5.1808. Datter af rådmand i Itzehoe Friedrich P. (død 1765) og Margaretha Christina Schönning (1727-98).

Om hans optagelse på akademiet se broderen (nr. 111). Anføres med prøveeksamen på akademiet 16.11.1767 (mødte 14.11). Forlod akademiet 8.9.1768.

Kammerjunker 1772, konferensråd 1782, kammerherre 1783, adlet s.å. - Var broderens diametrale modsætning, skildres som en god og mild husbond.

1768

113 VON DER LÜHE, FREDERIK CHRISTIAN. Født 18.9.1751, (Kbh.), død 25.1.1784 (sst.). Søn af overpræsident, gehejmekonferensråd Volrad Augustin v. d. L. (1705-78) og Catharine Maria von Vieregg (1717-64).

Indskrevet på akademiet 5.5.1768 (uden at aflægge prøveeksamen). Forlod Sorø 16.9.1768 (eller 1769?). Hans hovmester J. F. A. Schifmann (255) forlod Sorø samtidig med v. d. Lühe.

Hofjunker 1759, karakt. sekondløjtnant ved Prins Frederiks regiment 1760, virkelig sekondløjtnant 1761, karakt. premierløjtnant 1764, kammerjunker 1768, studerede i Leipzig 1770, kaptajn à la suite ved jyske infanteri-regiment 1776, kammerherre 1778.

114 BÜLOW, JOHAN. Født 29.7.1751 Nyborg, død 22.1.1828 (Sanderumgård). Søn af major Christian Vind B. (1712-52) og Vibeke Magdalene Brockenhuus v. Løwenhielm (1714-53). - Gift 20.5.1785 (Kbh.) med ELSE MARIE HOPPE. Født 2.10.1767 (sst.), død 13.2.1834 (sst.). Datter af højesteretsassessor Peter H. (1727-78) og Elisabeth Holst (1740-73).

Prøveeksamen samtidig med indskrivningen på akademiet 16.4.1768. Eksaminer i matematik og jura 5.5.1769 og 2.8.1770. Holdt en tale på fransk ved kongens fødselsdag 29.1.1771. Forlod akademiet 19.3.1771. B. glemte ikke sine lykkelige år på akademiet. Inden sin død testamenterede han Frederik d. 6's nye akademi sin pragtfulde bogsamling og værdifulde arkiv.

Kornet 1760, sekondløjtnant réformé ved de fynske dragoner 1766, virkelig sekondløjtnant i fodgarden 1769, premierløjtnant 1772, 2. kammerjunker hos den da 5-årige kronprins Frederik 1773 og 1. kammerjunker 1775. Kammerherre 1779, hvid ridder og marskal hos kronprinsen 1784, gehejmeråd 1790, gehejmekonferensråd 1808, dannebrogsmænd og medlem af ordenskapitlet 1815, ridder af elefanten 1817, rang med gehejmestatsminister 1824. - Bulow var medlem af den sammensværgelse, der sikrede kronprinsens magtovertagelse. Han var helt igennem en nobel karakter og har sikkert hovedæren for, at kronprinsen, trods den uheldigst tænkelige start, voksede op til den personlighed, han blev. Men det gode venskab mellem den vordeende enevoldshersker og hans mentor endte med et åbent brud. Det skyldtes dels B.s trang til moraliseren, der irriterede kronprinsen, dels at B. skønt fremskridtsvenlig fandt de reformer for vidtgående, der fulgte på regeringsskiftet. Ganske kort efter B. s udnævnelse 1792 til ordenssekretær modtog han på ydmygende og ganske ufortjent måde sin afsked. Dermed var hans betydningsfulde rolle ved hoffet udslettet. At Frederik d. 6. senere delvis fortrød sin adfærd, derom vidner de høje udmærkelser B. på et senere tidspunkt modtog. - Men B. huskes ikke blot som den betydende rådgiver for den unge kronprins. Fra nu af finder man ham som dansk videnskabs og litteraturs stor-slæde mæcen. Rundhåndet hjalp han adskillige af tidens betydende mænd dels med rejseunderstøttelser, dels ved at financiere udgivelser af videnskabelige arbejder på de forskelligste felter. Blandt de mange, han støttede skal blot nævnes Rahbek, Nyerup, Chr. Molbech, Rasmus Rask, Finn Magnussen og Grundtvig. B. slog sig straks efter sin afskedigelse ned på Sanderumgård, hvor han bl.a. skabte et haveanlæg, der den dag i dag er en seværdighed.

115 VON LOWSOW, ADAM GOTTLÖB.
Født 10.8.1750 (Hvolgård), død 6.2.1816 (Birkerød). Søn af generalmajor Ehler Ditlef von L. (1711-85) og Hedevig Ulrikke von Pfuel (1715-80). - Gift 4.6.1785 (Kbh.) med DOROTHEA SOPHIE KROG. Døbt 27.5.1767 (Kbh.), død 22.12.1804 (sst.). Datter af kontreadmiral Hans Georg K. (1720-96) og Anna Sophie Hansen (1738-82).

Prøveeksamen samtidig med indskrivningen på akademiet 16.4.1768. Bestod fire juridiske og statsvidenskabelige eksaminer 19.7, 17.10.1769 og 11.4 samt 1.8.1770. Holdt tale på dansk i anledning af kongens fødselsdag 29.1.1772. Forlod akademiet 20.4.1772.

Page hos arveprins Frederik 1764, kammerpage 1772, cand. jur. 1773, kammerjunker 1774, kammerherre 1776, hofchef 1780, marskal hos arveprinsen 1781, hvid ridder 1784, administrator for Jægerspris gods s.å., hvor han indførte flere forbedringer i driften. Afgik fra hoffet 1794, gehejmekonferensråd 1815, var æresmedlem af kunstakademiet. Efter sin afsked købte han Ebberød.

116 URNE, CHRISTIAN. Født 4.3.1749 (Kerteminde), død 28.6.1821 (Sorø). Søn af kaptajn Joachim Frederik U. (1708-88) og Ingeborg Margarethe Akeleye (1718-82). - Gift 24.10.1783 (Mårslet) med SOPHIE MAGDALENE BARONESSE GYLDENCRONE. Født 3.5.1766 (Hamburg), død 26.5.1851 (Kbh.). Datter af gehejmeråd Christian Frederik G. til Wilhelmsborg (1741-88) og Marie Salome von Gams (1745-1822).

Svoger til 142.

Prøveeksamen samtidig med indskrivningen på akademiet 18.10.1768. Tog eksaminer i statsvidenskab og jura 8.7.1769, 11.4.1770, 6.2. og 3.8.1771. Forlod Sorø 8.8.1771.

Page hos dronning Juliane Marie 1756, hofjunker 1768, kammerjunker 1771, cand. jur. 1773, auskultant i højesteret og l. kammerjunker hos kronprinsen s.å., konstitueret amtmand over Halds amt 1775, tillige konstitueret stiftamtmand i Viborg stift 1776, kammerherre 1779, stiftamtmand over Århus stift 1780, stiftamtmand i Ribe stift 1781 og amtmand sst., hvid ridder og justitiarius i højesteret 1790, overpræsident i København 1794. Tog sin afsked 1809 og blev samtidig gehejmeråd.

117 DANNEFELDT, CHRISTIAN FRIDERICH. Født ca. 1750/51 død 11.12.1807. Hans forældre kendes ikke, men man fristes til at gætte på, at han er født uden for ægteskab, og at hans moder er jomfru Charlotte Elisabeth Bøefeke (1727-82). (Når Adelsårbogen 1919 anfører, at hun var gift med kancelliråd Fr. Ludv. Brøer, er der tale om en forveksling med søsteren Sara Maria). Charlotte Elisabeth Bøefeke skrev sit testamente s.å. som hun døde, og det blev underskrevet og forseglet af hende selv i vidners nærværelse uden at disse havde kendskab til dets indhold. I testamentet indsatte hun Dannefeldt som universalarving, idet hun anførte, at det skete "af visse mig selv beholdne rette velbegrundede årsager", og hun tilføjede, idet hun åbenbart forudså indsigelser, at der ikke måtte kunne rejses "allermindste påanke og tiltale af mine øvrige beslægtede venner i alle optænkelige måder". Lidt overflødig tilføjede hun om sig selv: "som aldrig har været gift eller agter i egtestand at indtræde, følgelig deraf ingen arvinger efterlader". Hvad der yderligere kunne begrunde antagelsen er Bolle Luxdorffs udtalelse om Dannefeldt året efter hendes død, at han i kort tid har "forødet over 10.000 rdl. af sin mødre arv". - Dannefeldt blev c. 1782 gift med SOPHIA HEDEVIG VON BENTZLEBEN. Født ca. 1754, død 26.4.1819. Datter af oberstløjtnant Werner Nicolai B. (1725-79) og Ulrikke Storm (død før 1779).

Indskrevet på akademiet 17.10.1768. Eksamen i historie 19.7.1769. Forlod Sorø 11.9.1769.

Sekondløjtnant à la suite i artillerikorps (i Danmark) 1770, premierløjtnant ved 2. smålenske infanteri-regiments v. Jarlsbergske kompagni 1772, kaptajn og chef for ø. Jarlsbergske kompagni 1775, chef for Hitterdalske kompagni 1784. Fra 1787 chef for et af de gevorbne grenaderkompagnier i Bergen, afsked med pension 1789. - D.s økonomiske forhold har ikke været de bedste, mødrearven satte han som anført hurtigt over styr, og da han i 1781 havde søgt om optagelse i Den almindelige enkekasse for at kunne gifte sig, kunne han ikke udrede de sidste 50 rdl. (af 400 rdl.) "da ieg ei endnu haver lagt mig efter noget jordebbrug, ej heller er endnu i den bedste forfatning med møbler og saadanne requisita, som kunde være tilstrækkelige til at pantsætte for den resterende summa". Han bad da om, at der måtte tages pant i gagen og tilføjede: "De høye herrer vil da... glæde tvende personer som i een deel år have været forlovede, med smertelig længsel efter ved ægteskabs forening at blive lykkelige". Umiddelbart efter en "ufor-

modentlig" demission sendte han fra Frederiksstad d. 14.4.1789 et brev til Johan Bülow, hvor han henviser til deres fælles tid i Sorø og -ret påtrængende- beder om hans hjælp: "Liigemeget være det for mig hvorledes Deres Højvelbaarehed naadig vil lette min Byrde og dette er jo Deres Ønske". Han håber nu enten på et forskud eller 100 rdl. mere i pension, eller "en civil employ overenstemmende med min hafde Charge i henseende til rangen og viidenskaberne". Om han fik noget ud af sin henvendelse vides ikke.

1769

118 REITZENSTEIN, FRIEDRICH WOLF CARL VON. Født 28.11.1757 (Beldringe), død 30.10.1777 (Sorø). Søn af overhofmester ved Sorø akademi Wolf Veit Christoph v. R. (1710-81) og Øllegaard von Gram (1735-59).

Svoger til 90 og fætter til 101.

Blev af kongen udnævnt til akademist 13.1.1769 trods sin unge alder og tog prøveeksamen 10.6.1769. Han aflagde senere fem eksaminer i historie, matematik, jura og statsvidenskab: 2.5.1770, 28.10.1772, 3.11.1773, 6.7.1774 og 26.4.1775. I anledning af kongens fødselsdag holdt han tale på dansk d. 17.1.1772. Hans hovmester var 1771 Johan Georg Voigt (nr. 259) og derefter den senere professor ved akademiet Christian Vogelius Steenstrup (268).

Kammerjunker hos arveprins Frederik 1774. Hans tidlige død gjorde et stærkt indtryk på alle ved akademiet. Akademilægen Jens Bang udgav et mindeskrift over ham og forsynede det med et af ham selv tegnet portræt. Blandt professorernes bidrag til bogen kan nævnes Borchs, der med vemod og varm beundring tillige mindes professor Schyttes død to måneder før, og som fremhævede, at der mellem den unge Reitzenstein og "vor store Schytte var stiftet et oprigtigt, et fortroligt, et sandt venskab". Blandt akademisternes bidrag finder man de to brødre Barner, Schlanbusch, Detlev Kay Holsten og I. C. Hauch. Navnlig hos den sidste mærker man han bevægelse: "jeg er ung og kan ikke tale grundigt, jeg er uøvet og kan ikke tale vel, jeg behøver trøst og skal tale den". Det smukkeste indtryk af den unge mand får man dog ved at læse et brev fra ham til Jens Bang. Det er præget af en naturlig finfølelse, fri for det svulstige og sentimentale, der for os karakteriserer datidens sprog, og som da også iøvrigt præger mindeskriftet.

119 LOWSON, JENS. Født 14.11.1749 (Frederiksborg), død 18.12.1801. Søn af amtsforvalter, etatsråd Jacob L. (1708-77) og Charlotte Amalie Riis (1720-98). - Gift 1.5.1780 (Kbh.) med HENRIETTE LÖFFLER. Født 1.5.1761, (Kbh.) død 18.5.1851. Datter af lærer ved kunstakademiet Ernst Heinrich L. (c. 1723-96) og Susanne Christiane Mahr (c. 1734-75).

Indskrevet på akademiet 20.1.1769. (Prøveeksamen uden dato). Tog eksaminer i historie, statsvidenskab og jura 19.7.1769, 2.8.1770, 22.3. og 9.9.1771. Forlod akademiet 3.10.1771.

Student i Kbh. 1767, studerede i Göttingen 1772, og Leipzig 1773. Ejer af Basnæs, som faderens arvinger fik skøde på 1778. Fik 1783 tilladelse til at sælge stamgodset til moderen og svogeren for 75.000 rdl., som var stamhuskapitalen, og købte i stedet 1792 Farumgård, som han dog solgte i 1798.

1770

120 LEVETZAU, NIELS KRAG, til Kragstbjerggård. Døbt 17.11.1753 (Århus), død 16.7.1815 (Kragstbjerggård). Broder til 82, 83, 84, 96 og 133. - Gift 17.9.1785 (Gamtofte) med BERTE (BERITH) ELEANORE KOMTESSE RANTZAU. Døbt 20.6.1759 (sst.), død 29.1.1838 (Odense) (skilt). Datter af stiftamtmand Christian greve R. (1730-65) og Frederikke Louise von Raben (1734-97).

Prøveeksamen samtidig med indskrivningen på akademiet 15.1.1770. Tog juridiske og statsvidenskabelige eksaminer 6.2. og 23.7.1771 samt 16.5.1772. Forlod Sorø 1.8.1772.

Kammerjunker 1774, cand. jur. 1776, assessor i overhofretten i Christiania 1779, assessor i højesteret 1783, kammerherre 1812.

121 HAUCH, FREDERIK. Født 25.8.1754, (Kbh.) død 27.10.1839 (sst.). Søn af generalløjtnant Andreas H. (1708-82) og Sophia Stürup (1731-60). - Gift 1.6.1784 (Frederiksstad) med KAREN TANK. Døbt 29.8.1764 (Frederikshald), død 23.4.1804 (sst.). Datter af købmand Niels Carstensen T. (c. 1727-1801) og Sophia Catharina Leuch (1740-78).

Broder til 134 og fader til digteren Carsten Hauch, der var professor i Sorø 1827-46.

Prøveeksamen på akademiet 21.5.1770 (indskrevet 26.5.). Eksaminer i jura, filo-

sofi og matematik 6.2, 23.7, 27.3.1771 og 16.5.1772. Holdt tale på dansk ved kongens fødselsdag 29.1.1773. Forlod akademiet 11.5.1773.

Page 1766, kammerpage hos Christian d.7. 1770, dansk juridisk eksamen ved Københavns universitet 1773, kammerjunker s.å., studerede i Göttingen 1773 og i Angers 1775, kom hjem 1777, auskultant i højesteret s.å., kammerherre 1779, amtmand over Smålenenes amt 1781, stiftamtmand over Bergens stift og amtmand over søndre Bergenhus amt 1789. Stiftamtmand over Sjællands stift, Bornholm og Færøerne samt over Københavns amt og Færøerne 1802. Medlem af overbrand- og vandkommissionen i Kbh. og af generalindkvarteringskommissionen s.å., hvid ridder 1803, ekstraordinær højesteretsassessor s.å., generalpostdirektør og medlem af postkassespensionsdirektionen 1810, departementschef for alle slesvig-holsten-lauenborgske sager s.å., gehejmekonferensråd 1811, dannebrogsmænd 1826. Tog sin afsked 1833. - Skildres som en dygtig, arbejdsom og samvittighedsfuld embedsmænd.

122 SCHÖLLER, THOMAS BLIXEN-SKJOLD. Født 1754, død 20.11.1770 (begravet 1.12.) (Sorø.). Søn af konferensråd, oberberghauptmand nordenfjelds, Christoffer Schøller (1707-74) (der selv blev student fra Sorø Skole 1724) og Catharina de Blixenskjold (1721-81).

Halvfætter til 126.

Privatist på akademiet november 1769. Indskrevet som akademist 18.10.1770. Eksamen i historie 1.6.1770. Død i Sorø. Hans hovmester var den senere professor ved akademiet Caspar Abraham Borch (241).

123 SEHESTED, PETER TORDEN-SKJOLD. Født 20.8.1754 (Karsholm), død 27.5.1790 (Helsingør). Søn af oberstløjtnant Anders S. til Broholm (1720-99) og Wibeke Marie von Pultz (1729-1811). - Gift 10.11.1776 med SOPHIE MAGDALENE CHRISTINE CHARLOTTE KLIE-ME. Født 19.11.1756 (Glückstadt), død 10.1.1789 (Helsingør).

Prøveeksamen samtidig med indskrivningen på akademiet 29.10.1770. Eksaminer i jura og statsvidenskab 3.8.1771, 11.4.1772, 29.5. og 28.9.1773. Holdt tale på fransk 29.1.1773 i anledning af kongens fødselsdag. Forlod akademiet 1.10.1773. Hans hovmester var først Iver Christian Malling (265), der ankom sammen med S.,

men rejste 6.5.1772 og dernæst den senere professor ved akademiet I. C. Mollbech (266), der tiltrådte 8.12.1772 og rejste sammen med S.

Hofjunker 1774, auskultant i rentekammeret s.å., kammerjunker 1776, generalkrigskommissær 1783, tolder i Helsingør.

1771

124 KNUTH, ADAM CHRISTOPHER greve, til baroniet Christiansdal, Søllestedgård, Asserstrup, Frederiksdal, Lilliendal og Mejlgård. Født 21.7.1755 (Holbæk), død 19.12.1844 (Kbh.). Søn af 5. - Gift 21.6.1782 (Kbh.) med SOPHIE MAGDALENE KOMTESSE MOLTKE. Født 22.5.1765 (Fredensborg), død 24.2.1829 (Kbh.). Datter af gehejmeråd, overhofmarskal Adam Gottlob greve M. til Breghentved (1710-92) og Sophie Hedevig von Raben (1733-1802).

Svoger til 9, 27, 28 og 84, fætter til 110.

Prøveeksamen samtidig med indskrivningen på akademiet 19.7.1771. Eksaminer i jura og matematik 11.4 og 22.12.1772, 29.5.1773 og 4.8.1774. Holdt dansk tale 29.1.1774 på kongens fødselsdag. Forlod akademiet 13.8.1774. Hans hovmester hed C. Ramus (267), han forlod akademiet 1772.

Kornet réformé i livgarden til hest 1763, premierløjtnant réformé i fynske hvervede dragon-regiment 1766, kammerjunker 1774, cand. jur. 1778, auskultant i generaltoldekammeret 1778-96, afsked fra militæret som karakt. ritmester 1780, kammerherre 1781, kystbefalingsmand 1801, kystmiliceoverbefalingsmand 1808-14. Bevilling at føre grevelig titel og rang samt ridder af dannebrog 1810, gehejmekonferensråd 1817, bevilling på at substituere det ophævede baroni Christiansdal med Lilliendal som fideikommis 1821, kommandør af Dannebrog 1828, storkors 1840.

125 SCHIMMELMANN, FRIEDERICH (FRITZ) JOSEPH greve, til Ahrensburg. Født 18.10.1754 (Dresden), død 5.12.1800 (Ahrensburg). Søn af gehejmeråd Heinrich Carl greve S. (1724-82) og Caroline Tugendreich v. Gersdorff (1730-95). - Gift 20.2.1778 (Seestermüh) med ERNESTINA FRIDERICA JULIANA VON AHLEFELDT. Født 2.7.1753 (Egernførde), død 6.5.1796 (Hamborg). Datter af oberst Henrik v. A. (1711-65) og Frederikke Marsilia Krag (1724-56).

Svoger til 38.

Prøveeksamen samtidig med indskrivningen på akademiet 13.11.1771. Forlod akademiet 16.4.1772.

Hofjægermester 1774, kammerherre 1776, adjungeret faderen som gesandt ved den nedresaksiske kreds 1778, tiltrådt 1781.

1772

126 SCHØLLER, JOHAN. Født 1753 (Trondhjem), begravet 10.3.1792 (Kbh.). Søn af kaptajn Caspar Christoffer S. (1718-54) og Ingeborg Catharine Crantz (1732-85).

Halvfætter til 122.

Indskrevet ved akademiet 16.3.1772 (han slap for prøveeksamen, da han var indskrevet ved Københavns universitet. Han ankom 7.3). Eksaminer i jura og statsvidenskab 10.8.1773, 25.7.1774 og 3.6.1775. Holdt tale på fransk ved kronprins Frederik (d.6.s.) bryllup 10.11.1774. Forlod akademiet 5.11.1775.

Student Kbh. 1771, hofjunker 1774, cand. jur. 1775, søgte forgæves 1776 såvel antagelse som assessor auscultans i højesteret som assessor i hof- og stadsretten. Rejste derefter til Holland, Frankrig, Schweiz og Tyskland i to år og søgte derefter 1779 at blive "benådet" med det nordre Bergenhuske amt. Resident i Warszawa 1781, kammerherre 1782, afsked 1786 på grund af en skandale, der opstod ved et regulært slagsmål mellem ham og miniaturemaleren Cornelius Høyer (1741-1804). S. sendte en udfordring til duel, som H. nægtede at modtage.

127 TROLLE, BØRGE. Født 20.3 (Døbt 27.3.) 1753 (Helsingør), død 10.3.1782 (Kbh.). Søn af kammerherre, oberst Herluf Trolle (1716-70) og Anne Trolle Gersdorff (1724-61).

Prøveeksamen samtidig med indskrivningen på akademiet 6.6.1772. Eksaminer i matematik, statsvidenskab, jura og krigskunst 17.5 og 2.8.1773, 6.6.1775 og 5.10.1776. Forlod akademiet 11.12.1776. Hans hovmester var Iver Christian Malling (265), der forlod akademiet samtidig med Trolle.

Kadet 1770, sekondløjtnant ved søndenfjeldske infanteri-regiment 1772, forsat s.å. til bornholmske regiment, afskediget 1776, kammerjunker 1777.

128 DE MOSSENCRONE, THOMAS BLIX-ENSKIOLD. Døbt 18.5.1756 (Kbh.), død 9.7.1781 (Kbh.). Søn af kasserer ved vekselbanken i Kbh. Peder Larssøn Moss (adlet Mossencrone 1761) (1703-65) og Anna Maria de Blixenskjold (1724-65). - Gift 19.2.1778 (Ørsted) med GRATIA LOVISA ROSE FRØLICH. Født 2.4.1757 (Kbh.), død 21.11.1781 (sst.). Datter af Thomas Frølich.

Privatist januar 1770, indskrevet som akademist 20.7.1772. Prøveeksamen på akademiet samme dag, konfirmeret i Sorø 26.4.1772. Eksamen i historie 8.5.1773, var endnu i Sorø 1774. En restgæld til akademiet betales 3.1.1778. Hans hovmester var Thomas Bierregaard (240).

Den tidligt forældreløse de M. havde mange besværligheder. For det første blev hans arv ikke betryggende forvaltet, dernæst anklagede oberstinde Sundt ham i 1775 for at have friet til datteren Øllergaard og fået ja "forrige år", ja endog vekslet ringe med hende, men han havde hævdet, at forlovelsen ikke var gyldig så længe han ikke var fyldt 20 år. Derpå giftede han sig, skønt stadig umyndig, uden at hans kurator, svogeren generaladjutant Bülow, vidste det, hvilket fik til følge, at præsten, der viede dem, af en provsteret blev idømt 100 rdl. i bøde (+ provsterettens rejseudgifter i den anledning!). Samme år ansøgte de M. om at få sin "nærmest beslægtede" højesteretsadvokat Colbiørnsen som kurator i stedet for svogeren, hvilket bevilgedes. Ægteparret fik deres eget hus i Amaliegade og var ved at købe Nærum, da manden døde. Få måneder senere døde hustruen og efterlod to døtre på henholdsvis 1 1/2 år og 13 uger. Hendes forældre levede da men da faderen betegnedes som "uvederheftig", overlodes værgemålet til Colbiørnsen, mens svogeren Bülow, der også havde anmodet om det, blev forbigået. Om Gratia Lovise Frølich mente Bülow at vide, at hun var danserinde ved det kgl. teater, hun var imidlertid kun figurantinde, og Bülow forveksler hende med den 6 år yngre Anine Frølich, der betegnes som dansk ballets første koreografiske geni, og som ligeledes døde ung. Hendes forældre kendes ikke, og man kan således ikke afgøre, om de var beslægtede. I 1784 søgte faderen, Thomas Frølich, om at få en understøttelse af arven efter svigersønnen, da han og hans kone efter de unges død savnede det nødvendige til livets ophold og formedelst alderdom og svagheit ikke kunne påtage sig formynderskabet for børnebørnene. Understøttelsen blev bevilget.

129 MEYER, CARL. Døbt 2.3.1756 (Kbh. Holmen), død 29.12.1776 (Kbh.). Søn af kaptajn i søetaten Emanuel Meyer (1720-59) og Johanne Møhlholm (1726-1801).

Svoger til 35.

Privatist januar 1771, indskrevet på akademiet 14.10.1772, prøveeksamen sst. 17.10.1772. Eksamen i matematik og krigskunst 28.4.1773. Forlod akademiet 30.4.1773.

Sekondløjtnant à la suite i kongens regiment 1769, forsat til arveprins Frederiks regiment s.å.

130 SEHESTED, OVE RAMEL. Født 13.3.1757 (Nannestad), død 21.10.1838 (Kbh.), men begravet i det Ramel-Sehestedske kapel i Sorø. Søn af generalmajor Frantz Vilhelm S. (1732-87) og Anna Barbara Løvenskiold (1736-74).

Svoger til 132.

Prøveeksamen samtidig med indskrivningen på akademiet 10.8.1772. Farfaderens sidste formaning 1772 lød: "Farvel min Søn, før Dig vel op, fornærm ingen, men lad Dig heller ikke fornærme, thi viid, at det første slag er en ducat værd". Eksaminer i jura 2.8.1773 og 1.8.1775. Holdt tale på dansk i anledning af kronprins Frederiks (d.6.s) bryllup 10.11.1774. Forlod akademiet 11.9.1775. Hans hovmester var Niels Tønder Lund (264), der kom og forlod Sorø samtidig med S.

Hof- og kammerjunker 1774, juridisk kandidat ved Københavns universitet 1775, immatrikuleret i Kiel 1776. Foretog derefter en længere udenlandsrejse i selskab med sin hovmester fra Sorø, Niels Tønder Lund, auskultant i økonomi- og kommercekollegiet 1778, kommitteret 1782, medlem af det norske videnskabernes selskab 1783, deputeret 1784, medlem af kommissionen for hovedstadens forsyning 1789, medstifter af selskabet for naturhistorien s.å. og dets direktør 1804, kammerherre 1790, medlem af den ekstraordinære finanskommission 1792-1816, direktør for den danske manufakturhandel 1792-1817, ekstraordinær assessor i højesteret 1799, hvid ridder 1803, 1. deputeret i generalland-, økonomi- og kommercekollegiet 1804, medlem af overadmiralitetsretten 1807, ordensceremonimester 1808, dannebrogsmænd s.å., gehejmekonferensråd 1811, præsident i nævnte kollegium 1813, medlem af den afrikanske konsulatsdirektion 1814-31, præsident i det vestindiskguineiske rente- og generaltoldkammer 1814, præsident i generaltoldkammer og kommercekollegiet 1816, medlem af den bestandige kvægsygekommission 1822-31,

geheimstatsminister 1824, ridder af elefantordenen 1826, ordensskatmester s.å., overvicekansler 1828-31. Afsked med kongens tak for lang og udmærket tjeneste 1831. - Sammen med sin tidligere omtalte hovmester Niels Tønder Lund skabte han en enestående insektsamling, som staten købte 1810.

1774

131 VON SCHACK, OTTO DIDRIK lensgreve, til Schackenborg og Seekamp. Født 10.4.1758 (Kbh.), død 18.8.1809 (Itzehoe), Søn af 9. - Gift 30.7.1783 (Horsens) med AMALIE MAGDALENE CHRISTIANE CAROLINE VON KROGH. Født 11.4.1760, død 31.7.1830 (Preetz). Datter af generalløjtnant Caspar Herman v. Krogh (1725-1802) og Christiane Ulrikka Lerche (1732-1803).

Prøveeksamen samtidig med indskrivningen på akademiet 11.4.1774. Eksaminer i matematik og krigskunst 10.8.1775, 2.5. og 3.10.1776. Forlod akademiet 20.10.1776. Hans hovmester Diderick Nicolai Blicher (260) forlod også Sorø 1776.

Studerede i Kiel 1776, kaptajn à la suite i danske livregiment 1774, ifalsterske infanteri-regiment 1779, kompagnichef 1781, kammerherre 1783, major i kronborgske bataillon af livregimentet 1786, kommandør for sjællandske jægerkorps 1787, oberstløjtnant 1791, oberst og chef for sjællandske jægerkorps, samt hvid ridder 1803, afsked som generalmajor 1808. - S. var en temmelig ødsel natur og levede ret flot, og skønt grevskabet var økonomisk velfunderet, var det ikke muligt at klare den gæld, S. pådrog sig. Amalienborgpalæet, som var en arv fra faderen blev 1794 solgt til kongen, og i 1803 måtte grevskabet udbydes til salg. Der meldte sig imidlertid ingen købere, og gælden blev i stedet afviklet ved at greven fik bevilget et lån på 100.000 rdl.

132 SCHLANBUSCH, THEODOR GEORG. Født 29.6.1756 (Ejdsvold), død 13.8.1829 (Rendsborg). Søn af jagtjunker Friedrich Leegaard S. (1717-81) og Margrethe Lovise Stuckenbroch (død 1762). - Gift 5.2.1785 (Løvenborg) med MARGRETHE SEHESTED. Født 12.7.1758 (Nannestad), død 20.8.1838 (Glückstadt). Datter af generalmajor Frantz Vilhelm S. (1722-87) og Anne Barbara Løvenskiold (1735-74).

Svoger til 130.

Kongen bevilgede 7.9.1774, at han, skønt ikke af dansk adel, dog måtte antages som akademist. Prøveeksamen samtidig med

indskrivningen 3.10. s.å. Juridiske eksaminer 1.8.1775 og 13.3.1779. Holdt tale i anledning af kongens fødselsdag 29.1.1777 og skrev "en vens erindring" i minde-skriftet over den unge Reitzenstein (se: 118). Forlod akademiet 11.3.1779.

Juridisk eksamen ved Københavns universitet 1779, kammerjunker s.å. hos kronprins Frederik, som tidligt indviede ham i planerne om regeringsovertagelsen. S., som var Guldbergs og enkedronningens protege, så nu sin fordel i at forlade det guldbergske parti og optræde som en slags mellemmand mellem kronprinsen og Bernstorff. Udnævntes 1783 til assessor i den norske overhofret, men rejste i stedet til Frankrig, og det betydedes Bernstorff, at S. ikke havde fuldmagt til at forhandle. S. deltog ikke i begivenhederne omkring selve magtovertagelsen, men har sikkert spillet en rolle ved forberedelserne, og som løn blev han 1784 kammerherre og overordentlig gesandt ved det sicilianske hof. Amtmand i Rendsborg 1789, hvid ridder 1803, kommerce-intendant 1804, gehejmekonferensråd 1813, dannebrogsmand 1815. Han efterlod sig et stort og alsidigt bibliotek.

1775

133 LEVETZAU, GERHARD DIDRIK, til Kjørsholm. Døbt 22.12.1755 (Århus), død 20.2.1791 (Skanderborg). Broder til 82, 83, 84, 96 og 120. - Gift 23.8.1786 (Horsens) med ELISABETH NICOLINE SEHESTED, født 16.8.1760 (Skanderborg), død 12.3.1837 (sst.). (Gift 2. 1806 med sogneprest Christian Fabricius (1753-1819) Skanderborg). Datter af 11.

Prøveeksamen på akademiet 19.10.1775 (ankom 17.10). Eksamen i matematik 26. 2.1777. Forlod Sorø 11.3.1777.

Kadetvolontør 1767, var 1770-71 med eskadren til Algier, kadet 1773, sekondløjtnant 1775, med orlogsskibet Dannebrog til Algier 1777-78, kammerjunker 1779, premierløjtnant 1781. Afsked på grund af svagelighed 1784. Han købte Kjørsholm 1786, men solgte den igen 1789.

1776

134 HAUCH, JOHAN CHRISTIAN. Født 15.2.1760 (Kbh.), død 15.8.1819 (Frederikshald). Broder til 121. - Gift 29.5. 1792 (Ladegårdsøen ved Christiania) med

PAULINE CHRISTIANE RYE. Født 1.11. 1770 (Skien), død 4.5.1850 (Kbh.). Datter af oberstløjtnant Frederik Christian R. (1725-89) og Ingeborg Andrea Reesen (1732-1805).

Prøveeksamen på akademiet 19.1.1776 (ankom 10.1.). Eksamen i jura 15.12.1777. Holdt tale over venen Reitzenstein (se: 118). Forlod Sorø 11.9.1778.

Volontør ved kadetterne 1767, cand. jur. 1781, kammerjunker og auskultant i rentekammeret 1781, amtmand i Frederiksstads og Smålenenes amt 1789-94, told- og konsumtionskasserer i Kolding 1798 og i Drammen 1804.

135 HOLSTEN, DITLEV CAI. Født 30.4. 1762 (Holstenhus), død 16.11.1834. Søn af kammerherre Adam Christopher friherre von H. (1717-1801) og Adelheid Benedicte Rantzau (1731-94). - Gift 12.5. 1797 (Kbh.) med SOPHIE ELISABETH KAAS. Født 28.7.1773, død 18.4.1857 (Ny-købing F.). Datter af admiral Frederik Christian K. (1727-1804) og Edele Sophie Kaas (1746-1800).

Kom allerede juli 1776 med hovmester som privatist til Sorø. Konfirmeret der 6.4.1777. Tog eksaminer i matematik, krigskunst og jura 23.6.1777, 26.5.1778 og 8.7.1779. Skrev sørgede over den unge Reitzenstein (se: 118) i juni 1777. Forlod akademiet 15.8.1779 for at tage til Kiel. Hans hovmester var J. C. Molbech (266), der 1.5.1778 blev professor ved akademiet. Den senere godsejer Elias Møller var hans tjener.

Kadet, løjtnant i armeen 1775, virkelig sekondløjtnant i 3. bataillon af norske livregiment 1779. Studerede i Göttingen 1781 og i Leipzig 1783. Ansat i livgarden til fods 1785, stabskaptajn og kammerjunker 1794, major og 5. stabsofficer i sjællandske infanteri-regiment 1801, major i marineregimentet 1803, major à la suite i søndre sjællandske landeværnsregiment 1806, karakt. oberstløjtnant og kommandør for 4. bataillon af norske livregiment 1808, kammerherre og virkelig oberstløjtnant samt bataillonskommandør i norske livregiment s.å. bataillonskommandør ved Prins Christian Frederiks regiment 1809, oberstløjtnant af infanteriet 1811, virkelig oberst og kommandør for regimentet 1813, ridder af Dbg. 1817, kommandør 1826, afsked som generalmajor 1828.

1777

136 BARNER, LEOPOLD THEODOR, til Alkestrup og Egemark. Født 20.8.1761 (Alkestrup), død 24.6.1809 (sst.). Søn af generalmajor Helmuth Gotthardt B. (1714-75) og Henriette Margrethe Lente-Adeler (1731-89). - Gift 2.6.1787 (Kbh.) med REGITZE SOPHIE KRABBE. Født 1.9.1769 (Kbh.), død 22.7.1830. Datter af gehejmeråd Frederik Michael K. (1725-96) og Christiane Charlotte Charisius (1738-71).

Broder 137.

Prøveeksamen på akademiet 8.7.1777 (ankom 4.7). Eksaminer i matematik og jura 4.8.1778, 16.3.1779 og 23.6.1780. Både han, broderen og deres hovmester J. G. Halling (244) skrev i mindeskriftet over den unge Reitzenstein (se: 118). Brødrene og hovmesteren rejste fra Sorø juli 1780.

Hofjunker 1780, kammerjunker, købte 1785 Alkestrup og Egemark af moderen.

137 BARNER, HARTVIG GOTTFRIED, til Barnersborg. Født 19.10.1763 (Alkestrup), død 2.4.1811 (Kbh.). Broder til 136. - Gift 1.8.10.1785 (Rødkilde, Egense) med MARGRETHE KRABBE BARONESSE LEHN. Født 4.11.1766, død 26.8.1789. Datter af kammerherre Poul Abraham L. (1732-1804) og Erica Christine Cicignon (1744-92). Gift 2.6.3.1790 (Allested) med Conradine Johanne Erica Fabritius de Tegnagel. Født 16.5.1772, død 29.3.1862. Datter af kammerherre Michael F. de T. (1739-1815) og Adolphine L. (1746-97).

Prøveeksamen på akademiet 8.7.1777 (ankom 4.7). Konfirmeret i Sorø 26.4.1778. Iøvrigt samme eksaminer og data som broderen.

Hofjunker 17.., kammerjunker 1783. Arvede 1775 stamhuset Vedbygård, som han ofrede mange penge på at forbedre. Han synes dog at have tabt modet eller lysten, for en snes år senere fik han bevilling på at ophæve stamhuset mod at substituere en fideikommis-kapital for familien. Gården beholdt han dog, men enken måtte sælge den.

1778

138 ROSENKRANTZ, MOGENS FREDERIK, til det for stamhuset Søbysøgård substituerede fideikommis. Født 26.7.1762 (Søbysøgård), død 10.2.1806 (Hamborg). Søn af major Axel R. til Søbysøgård (1733-1802) og Sophie Seefeld Knudsdatter Bille (1742-74).

Prøveeksamen på akademiet 11.5.1778 (ankom 1.5). Havde som hovmester Jacob Severin Pingel (253). Tog juridiske eksaminer 22.3.1779, 17.7.1780 og 8.10.1782. Holdt tale på kongens fødselsdag 29.1.1780. Forlod akademiet 1782.

Hofjunker 1777, kammerjunker 1781, studerede både i Kiel (1782) og Göttingen (s.å.).

1780

139 LACHMANN, ANDREAS ULRIK. Født 1767 (Norge?), død 9. eller 12.4.1791 (ved Nicobarerne). Søn af amtmand Henric L. (død 1797) og Magdalene Schnell.

Prøveeksamen på akademiet 28.8.1780 (ankom 22.8). Juridiske eksaminer 7.12.1781 og 20.10.1784. Forlod Sorø 23.10.1784. Hans hovmester, der hed Kisbye (271), var i Sorø fra 18.10.1781 - 31.1.1782.

Indskrevet ved universiteterne i Göttingen 1781 og Kiel 1785. Hofjunker 1783, volontør ved guvernementet på Trankebar 1787, her ankom han 25.6.1788. Kopist s.å. og sst. Deltog i præsten H. M. Engelharts ekspedition til Nicobarerne og tildeltes 1791 titlen sekondløjtnant à la suite. Døde ud for Bambuka og blev begravet der.

1782

140 VON BUCHWALDT, LUDWIG ACHATZ, til Grønholm og Måslev, Seedorf og Hornstorf. Født 5.10.1764 (Seedorf), død 25.5.1836 (Nienstedten ved Altona). Broder til 97. - Gift 28.8.1789 med SOPHIE HEDEVIG KOMTESSE RABEN. Døbt 14.3.1770 (Nysted), død 29.11.1835 (Nienstedten). Datter af kammerherre Otto Ludwig greve R. (1730-91) og Anna Catharina Henningia Buchwalt (1736-90).

Swoger til 150 og 153.

Prøveeksamen på akademiet 28.9.1782, flyttede 11.6.1784 fra akademiet ud til byen. Eksamen i krigskunst og fratrædelseseksamen 24.9.1784.

Sekondløjtnant à la suite ved 2. sjællandske rytter-regiment 1782, ved livgarden til hest 1783, kammerjunker s.å., virkelig sekondløjtnant 1784, premierløjtnant à la suite ved livregimentets rytteri 1788, afskediget s.å., kammerherre 1813.

141 LILLIENSKIOLD, HANS CHRISTOPHER. Født 29.11.1762 (Skuderupgård), død 3.1.1837 (Hørsholm). Søn af

kommandørkaptajn, kammerherre Hans Gustav L. (1727-96) og Elisabeth de Malleville (1740-68). - Gift 1. 21.6.1791 (St. Thomas) med ANNA SOPHIE PELT (søster til den soranske professor Chr. P.). Døbt 22.4.1768 (Kbh.), død 23.11.1792 (St. Thomas) (gift 1. kaptajn i Vestindien Carl Adolph Kohl (1754-89)-). Datter af boghandler Frederik Christian P. (c. 1722-96) og Petronelle Christiane Hoffmann. - Gift 2. 7.6.1793 (St. Thomas) med MARIA ALETTA MOTH. Født 8.1.1778 (Christianssted), død 11.1.1821 (Kbh.). Datter af oberstløjtnant Frederik M. (1750-1801) og Gjertrud Elisabeth Wood (1753-79).

Indskrevet uden prøveeksamen på akademiet 7.10.1782 (ankom 14.9). Fratrædelseseksamen (statsvidenskab og historie) 31.10.1785 og 8.12. s.å., holdt tale på fransk ved kongens fødselsdag 29.1.1785. Forlod Sorø 24.12.1785.

Kammerjunker 1778, student 1781, studerede i Leipzig 1786, auskultant i general landets økonomi- og kommercekollegium 1786, 3. regeringsråd i Vestindien 1795, konstitueret generalguvernør 1807, kammerherre 1813, afsked 1814.

142 GÜLDENCRONE, FREDERIK JULIUS CHRISTIAN lensbaron, til baronierne Wilhelmsborg og Marselisborg samt Moesgård. Født 12.3.1765, død 1.7.1824 (Moesgård). Søn af gehejmeråd Christian Frederik lensbaron G. (1741-88) og Marie Salome von Gams (1745-1822). - Gift 1. 17.4.1795 (Hatting) med CATHRINE MARIE DE THYGESON. Født 22.6.1774 (Matstrup), død 17.2.1803 (Kbh.) Datter af gods-ejer Thyge Jesper de T. (1738-1822) og Sophie Charlotte de Cederfeld (1747-97). - Gift 2. 2.6.1804 (Gentofte) med LOUISE CHARLOTTE KOMTESSE KNUTH. Født 11.7.1780 (Dresden), død 11.4.1860 (Moesgård). Datter af gehejmeråd Johan Henrik lensgreve K. (1746-1802) og Constantina Alexandrine grevinde von Cosel (1756-1804).

Broder 143 og svoger til 116.

Prøveeksamen på akademiet 28.9.1782. Studerede politik og jura. Forlod Sorø 5.8.1784 uden eksamen, da han måtte følge faderen til Wien.

Tilbragte barndommen hos faderen i Stockholm, kammerjunker 1778, chevalier d'ambassade hos faderen i Wien 1785, legationssekretær sst. 1786, chargé d'affaires 1788, købte Moesgård 1789, bevilgedes afsked efter ansøgning 1791 og overtog baroniet Vilhelmsborg efter faderen, kammerherre 1792, 2. deputeret i vest-

indisk-guineisk rentekammer 1795, tog af helbredshensyn sin afsked 1797, amtmand over Randers amt 1799-1801, stiftamtmand over Århus stift 1804-20, storkors 1808, dannebrogsmænd 1812, gehejmekonferensråd 1813. - Han var en særdeles dygtig, uegennyttig og afholdt embedsmand. På sine godser (han havde også erhvervet Marselisborg 1805) indførte han store forbedringer, foretog udskiftning og søgte at afskaffe hoveriet, hvilket stødte på modstand hos bønderne. Forskelligt forårsagede, at de første års fremgang afløstes af alvorlig tilbagegang, der førte ham ud i en gæld, der blev årsag til, at han året efter sin afsked som stiftamtmand blev sat under administration, og 1822 blev Moesgård overtaget af staten ved auktion. Han blev dog boende der til sin død som forpagter.

143 GÜLDENCRONE, MATHIAS, baron. Født 1767, død 1.7.1786 (Rendsborg). Broder til 142.

Prøveeksamen 28.9.1782 (ankom 27.9). Studerede matematik, jura, historie og krigsvidenskaberne. Fratrædelseseksamen 27.9.1784. Forlod Sorø 4.10.1784.

Sekondløjtnant à la suite i arméen 1779, à la suite ved mønske (oldenborgske) regiment 1784, virkelig sekondløjtnant 1785. Drukned i Slien 1786.

144 VON STAFFELDT, OTTO DIDERICH. Født 7.2.1762 (Kbh.), død 29.12.1828 (Traventhal). Søn af gehejmeråd Wilhelm Detlev Werner v. S. (1724-1801) og Anna Sophie komtesse Schack (1734-1802). - Gift 10.3.1802 med ENGELKE JULIANE WIGANTINE V. HOLTEN født 1777, død 10.4.1865 (Slesvig). Datter af oberst Christian Ludvig H. (1734-1802) og Frederikke Sophie de Klaumann (1751-84).

Svoger til 5.

Prøveeksamen på akademiet 11.12.1782 (ankom 27.10). Holdt tale på dansk ved kongens fødselsdag 29.1.1784. Juridisk eksamen 20.10.1784. Forlod Sorø 28.11.1784.

Page ved enkedronning Juliane Maries hof. Tog allerede 1785 sin afsked fra hof-tjenesten. S., der var fætter til digteren A. V. Schack-Staffeldt, debuterede selv 1785 som forfatter med "kritiske Bemærkninger ved Læsningen af Baggesens comiske Fortællinger" og udgav s.å. "Den nordiske Zaire, eller Elskeren efter Møden, et heroisk comisk Digt af en ung Adelsmand". I 1793 fik han guldmedaillen

for besvarelsen af universitetets prisopgave: "Gives der nogen almindelig Æstetik". Efter sit giftermål bosatte han sig i Holsten og udnævntes 1808 til kammerherre og amtmand i Cismar, men forflyttedes knap to år senere til Traventhal, Reinfeld og Rethwisch amter i Holsten. Udgav i 1826 "Den poetiske Kunst" (med titel efter Horats' "ars poetica").

145 JUNGHANS, CASPAR FREDERIK.

Født 1.7.1756 (Lethreborg), død 12.12.1833 (Anst). Søn af borgmester i Kolding Hans J. (1726-1818) og Elisabeth Just (1730-1804). - Gift 1. 6.8.1789 (Helsingør) med KAREN GLØERFELDT. Døbt 8.4.1745 (Assens), død 3.8.1812 (Anst). Datter af svensk postmester i Assens, Thomas G. (død 1760) og Dorte Nielsdatter (død 1761). - Gift 2. 23.9.1812 med en broderdatter af sin første hustru: DORTHE KRISTINE GLØERFELDT. Født 22.8.1784 (Assens), død 12.7.1845 (Kjelstrup, Vedsted sogn). Datter af brandsinspektør og gæstgiver i Assens, Nikolaj G. (1756-1817) og Pernille Margrete Møller (c. 1761-1826).

Prøveeksamen på akademiet 7.10.1782 (ankom 11.9.). Studerede jura. Forlod Sorø uden eksamen 7.5.1784.

Dimitteret fra Kolding latinskole 1775. Nogle år hører ved latinskolen. Fjerde lektiehører i Ribe 1778-82. Cand. teol. 1778, huslærer hos oberst H. de Hofmann i Jylland 1784. Tilladelse til at aflægge dimisprædiken 30.11.1787, residerende kapellan i Leganger (Bergen stift) 1789. Sognepræst i Anst-Gjesten 1793 (havde allerede 1786 fået ekspektancebrev på stillingen). Konsistorialråd 1829.

146 THRANE, THEODORUS VON HAVEN. Døbt 27.8.1762 (Humble), død 17.6.1795 (Otterup). Søn af sognepræst Christian Frederik T. (c. 1723-89) og Birthe v. Pultz (1738-1821). - Gift 1792 med MAREN WARBERG. Døbt 8.3.1767 (Otterup), død 28.11.1826 (sst.). Datter af sognedegn for Skeby og Otterup menigheder Jens W. (død 1791) og Maren Pedersdatter Trads (c. 1723-96).

Broder 147.

Indskrevet på akademiet 7.10.1782 (ankom 27.9.). Forlod Sorø november s.å. for at studere i København.

Immatrikuleret ved Københavns universitet 1781. Beskikkedes til sognedegn for Skeby og Otterup menigheder 1792 med bopæl i Hjørlev.

147 THRANE, FREDERIK CHRISTIAN. Døbt 27.12.1763 (Humble), død 4.6.1792 (Viby).

Broder til 146.

Indskrevet på akademiet 1782 (ankom 27.9.). Juridisk eksamen 19.1.1786. Holdt tale (utrykt) på kongens fødselsdag 29.1.1785.

Studerede 1781, som broderen, ved Københavns universitet. Cand. jur. 1786. Opholdt sig 1789 i Trondhjem.

148 BAGGE ANDREAS STÆHR. Døbt 29.

9.1756 (Holme), begravet 14.3.1788 (Kbh.). Søn af sognepræst Rasmus B. (1713-89) og Mette Cathrine Krogsgaard (1718-83).

Hans mormor var en halvsøster til professor Andr. Schyttes enke, der først døde 1793 i Sorø.

Indskrevet på akademiet 20.11.1782 (ankom 7.11.). Juridisk eksamen 28.10.1784. Forlod Sorø 11.12.1784.

Student fra Århus 1773. Mon identisk med den "Skriver-Karl" Andreas Bagge, der 7.2.1787 betalte kopulationsafgift for 9.2. s.å. at blive viet i Petri kirke (Kbh.) med Anna Sophia Haack. Har åbenbart været i konflikt med loven, for ved sin død (kopper) begravedes han fra slutteriet i Kbh.

149 WEST, MATHIAS. Født 8.8.1761

(Førslev), død 22.7.1791 (Kbh.). Søn af forpagter på Førslevgård Mads West (c. 1741-61) og Anna Cathrine Lange (1732-82).

Var først hovmester på akademiet for den unge grev Raben (se 153), og synes som sådan at være kommet til Sorø i oktober 1782, hvor han 29.10. søger om at få rådighed over sine midler "til bestridelsen af hans studeringers omkostninger". Han boede da med den unge greve hos professor Holst. Han blev indskrevet på akademiet 11.12.1782 og tog eksamen i statsvidenskab 30.9.1785, men ikke i historie, som han også havde studeret. Det ser ud, som om han har været hele 1786 i Sorø. Han holdt tale på kongens fødselsdag 29.1.1786.

Gik 3/4 år i skole i Køge inden han 1776 sattes i Roskilde skole, hvorfra han dimitteredes som student 1780. Færnik à la suite i kongens regiment 1785, afsked fra krigstjenesten med sekondløjtnants karakter 1786, nyt afskedspatent 1791 med kaptajns karakter. Udnævntes 6.5.1791 til legationssekretær i Dresden, mendøde før sin afrejse.

1783

150 ROSENKRANTZ, CHRISTIAN baron, til baroniet Villestrup og stamhuset Rosenholm. Født 6.5.1766 (Lykkesholm), død 4.9.1817 (Rosenholm). Søn af 77. - Gift 9.3.1792 (Nysted) med IDA VILHELMINE KOMTESSE RABEN. Født 1.12.1764 (Kbh.), død 20.1.1847 (sst.). Datter af kammerherre Otto Ludvig greve R. (1730-91) og Anna Catharina Henningia Buchwaldt (1736-90).

Svoger til 140 og 153.

Prøveeksamen på akademiet 27.10.1783. Holdt tale på kongens fødselsdag 1786. Fratrædelseeksamen i jura 9.6.1788. Forlod akademiet 27.6.1788. Hans hovmester Niels Spandet (275) rejste samtidig med R.

Hofjunker 1780, kammerjunker 1784, fænrík à la suite ved fynske dragon-regiment 1788, afsked 1790, vicelandsdommer i Nørrejylland s.å. (bestallingen kasseret 1801 på grund af embedsforsømmelse), Forpagter af Villestrup 1795, kaptajn ved østrejyske landeværnsregiment 1801, afsked 1808. Fik baroniet Villestrup overdraget ved faderens død 1806, men solgte det igen 1812. Besidder af stamhuset Rosenholm 1813.

1784

151 BOHN, POUL. Født 10.6.1761 (Rønne), døde udenlands (c. 1795). - Søn af købmand hospitalsforstander i Rønne Morten B. (1719-1802) og Barbara Kirstine Anker (1725-71).

Indskrevet på akademiet 4.2.1784, fratrædelseeksamen i jura 19.12.1785. "Blev ikke alene tilkendt bedste karakter, men endog offentlig rost af prof. juris". Forlod akademiet maj 1786.

Konfirmeret 1777, student fra Frederiksborg 1778, tog fra Sorø til Nordruplund, rejste 1791 udenlands og døde der.

152 BENZON, JENS. Født 1.6.1767 (Odense), død 24.12.1839 (sst.). Søn af godsejer, oberst Christian B. (1718-1801) og Albertine Christine v. Heinen (1736-1805). - Gift 9.7.1797 (Skødstrup) med ANTOINETTE MARGARETHE GERSDORFF. Døbt 28.5.1773 (sst.), død 31.5.1834 (Odense). Datter af 78.

Broder til 160 og 163.

Prøveeksamen på akademiet 21.9.1784. Fratrædelseeksamen (jura) 16.10.1787. Forlod akademiet 5.3.1788.

Immatrikuleret i Göttingen 1788, auskultant i generaltoldkammeret 1790, kammerjunker 1791, vicelandsdommer på Fyn 1794, assessor i højesteret 1800, amtmand over Randers amt 1801. Tog p. gr. af øjensvaghed sin afsked 1805 og flyttede til Odense. Kammerherre 1826, ridder 1831, stiftede s.å. Fyens Stifts Sparekasse og forblev 1. medlem af direktionen til sin død. Dannebrogsmænd 1835. Oprettede sammen med sin hustru flere legater af almennyttig karakter og tillige det Benzonske familielegat. - B. var stærkt socialt interesseret, arbejdede bl.a. for en forbedring af fængselsvæsenet på Fyn og var medstifter både af "Selskabet for tabte Medmenneskers Redning" og "Fyns Stifts patriotiske Selskab". Ved St. Knuds kirke i Odense står en mindesten over ham af H. Freund.

153 RABEN FRIEDRICH CHRISTIAN greve, til Christiansholm. Født 23.3.1769 (Ålholm), død 6.7.1838 (Rio Janeiro). Søn af gehejmeråd Otto Ludvig greve R. (1730-91) og Anna Catharina Henningia Buchwaldt (1736-90). - Gift 5.4.1794 (Kbh.) med AMALIE GREGERSINE JUEL. Født 7.9.1775, død 31.3.1813. Datter af gehejmeråd Gregers Christian Juel til Hverringe (1738-76) og Amalie Christiane v. Raben (1736-1803).

Svigerson af 48. Svoger til 140 og 150.

Må have været privatist på akademiet allerede oktober 1782, hvor han boede hos professor Holst. Prøveeksamen til akademiet 21.9.1784. Fratrædelseeksamen (jura) 10.5.1788. Betalte sidste gang for benyttelsen af akademiets heste 11.12.1788. Hans hovmester var Mathias West (149).

Studerede i Göttingen 1789. Arvede Ålholm efter faderen. Han var en påpasselig administrator og gjorde slotsparken, hvor han plantede mange sjældne vækster, til noget af en seværdighed. Han var stærkt interesseret i naturvidenskab og døde på en rejse til Brasilien.

1785

154 JUEL-RYSENSTEEN, OVE HENRIK lensbaron. Døbt 2.4.1771, død 11.6.1836 (Horsens). Søn af oberst Christian Frederik baron J. (1716-82) og Marie Elisabeth von Arenstorff (1743-71). - Gift 11.5.1792 (Kbh.) med JULIANE MARIE BÜLOW. Født 20.8.1773 (Kbh.), død 8.1.1852 (Horsens). Datter af gehejmeråd Hans Henrik v. B. (1733-89) og Marie Henriette de Lasson (1747-1805).

Indskrevet på akademiet 23.3.1785 (ankom 17.4) efter at have fået tilladelse til at blive optaget 4.4.1785 og på grund af sin ungdom fritaget for prøveeksamen. Hørte de offentlige forelæsninger, men tog ingen afgangseksamen. Forlod Sorø 12.1.1788. Hans hovmester var den senere soranske professor G. H. Olsen (274), der var hos ham hele Sorø-tiden.

Fønrik à la suite ved sjællandske dragonregiment 1787, kornet ved jyske dragonregiment 1789, sekondløjtnant à la suite ved hestgarden 1790, kammerjunker 1791, virkelig sekondløjtnant 1792, fritaget for tjeneste et år i 1794, afskediget på grund af svagelighed 1795. 1801 dog kaptajn ved østjyske landeværns-regiment, karakt. major af infanteriet 1802, major à la suite ved kavalleriet 1808, kammerherre 1810, afsked som oberstløjtnant af kavalleriet 1814, direktør for den Thårupske stiftelse s.å.- Han havde 1782 overtaget baroniet efter farfaderens død og afkøbte året efter sin stedmoder Rammegård og Herpinggård. Men der var gammel gæld på Ryssensten og i 1802 måtte han sælge baroniet. I 1797 havde han købt Sophielyst, som han omdøbte Julianelyst, og her boede han, til han i 1832 flyttede til Horsens.

155 OLDENBURG, FREDERIK. Født 29.9.1767 (Frederikshald), død 30.1.1848 (Kbh.) Søn af generalmajor Adam Christopher O. (1736-1803) og Marie Schøller (1741-70). - Gift 11.11.1795 (Kbh.) med MARIE CLARETTE BENEDICTE BASTHOLM. Født 28.4.1773 (Kbh.), død 31.3.1807 (sst.). Datter af konfessionarius Christian B. (1740-1819) og Ingeborg Rosenstand-Goiske (1748-77).

Prøveeksamen på akademiet 16.9.1785 (ankom 12.9). Holdt tale i anledning af kongens fødselsdag 1788. Tog juridisk eksamen 23.7.1790 og forlod akademiet 31.7. s.å.

Hofjunker og auskultant i rentekammeret 1791, sekretær i det vestindisk-guineiske rente- og generaltoldkammers kancelli 1797, kammerjunker 1798, kommitteret s.å., kammerherre 1809, deputeret 1811, ridder 1815, var 1815-16 medlem af Postkassespensionsdirektionen og blev ved kollegiernes omdannelse 1816 l. deputeret i generaltoldkammer- og kommercekollegiet. Han måtte på grund af øjensvaghed opgive denne stilling 1831, men vedblev at være ekstraordinær assessor i højesteret, hvortil han var udnævnt 1821. Optoges i den danske adelsstand 1822, kommandør 1828, dannebrogsmænd 1837. - O. var en meget anset embedsmand og havde store videnskabelige interesser, juridiske

som historiske, og skrev flere mindre afhandlinger inden for disse felter. Han var 1803 blevet medlem af Det Kgl. norske Videnskabernes Selskab og 1813 af Det kgl. danske Selskab for Fædrelandets Historie og Sprog.

156 VON LÜTTICHAU, CHRISTIAN DIT-LEV, til Tjele (og Hersomgård, som han købte 1797, men solgte 1798). Født 7.5.1766 (St. Grundet), død 11.1.1809 (Tjele). Søn af kammerherre Hans Helmuth v. L. (1740-1801) og Julie Brockdorff (1741-1816). - Gift 12.8.1803 (Mejlgaard) med VIBEKE IDA VILHELMINE VON BÜLOW. Født 7.4.1780 (Glæsborg), død 19.10.1817. Datter af kommandør Frederik v. B. (1740-1815) og Christine Frederikke Bryggemann (1744-96).

Prøveeksamen på akademiet 23.9.1785 (ankom 7.9). Holdt tale på kongens fødselsdag 1788. Fratrædelseseksamen (jura) 11.5.1792 og forlod Sorø 3.6. s.å.

Kammerjunker 1800, kaptajn og kompagnichef i østre jyske landeværns-regiment 1801, forsat til de 1808 oprettede 1. jyske infanteri-regimenters annekterede batailloner. Afsked s.å.

157 SCHEEL, JØRGEN greve til grevskabet Scheel. Født 29.11.1768 (St. Petersborg), død 9.1.1825 (Hellerup). Søn af kammerherre Christen greve S. (1743-71). og Eleonore Agnes Raben (1743-1808). - Gift 25.6.1790 (Kværndrup) med CHRISTIANE METTE BILLE BRAHE. Født 15.9.1771 (Hvedholm), død 6.5.1844 (Kbh.), skilt 1822. Datter af stiftamtmand, gehejmeråd Henrik B. B. (1709-89) og Caroline Agnese Raben (1738-1810).

Prøveeksamen 27.9.1785 på akademiet (ankom 8.9). Frekventerede forelæsningerne specielt over politik, men folod Sorø i marts 1787 uden at tage eksamen og rejste til Göttingen. Hans hovmester var Herman Esmann (273), der var hos ham under hele Sorø-opholdet.

Kammerherre 1790, major og kompagnichef ved østre jyske landeværns-regiment 1801, for 4. annekterede bataillon af jyske infanteri-regiment 1803, oberstløjtnant 1809. Afsked 1814.

1786

158 TIDEMAND, OLE. Døbt 1.5.1764 (Kbh.), død 31.7.1831 (sst.). Søn af arkivar i hof- og stadsretten Christian T. (c. 1737-1809) og Bente Kirstine

Tarp (1743-1801). - Gift 24.2.1792 (Kbh.) med ODINE MARGRETHE CHRISTINE WOLFF. Døbt 18.2.1771 (Kbh.), død 8.10.1833 (sst.). Datter af kammersekretær Odin Henrik W. (c. 1733-1803) og Martha Christine Hoppensach (c. 1738-87).

Indskrevet uden prøveeksamen på akademiet 22.4.1786 (ankom 21.4). Studerede politik, men forlod akademiet uden afgangseksamen 2.4.1787.

Student 1780, var sekretær hos chefen for danske kancelli B.W. Luxdorph 1782-86. Blev efter Sorø-opholdet kopist i hof- og stadsrettens arkivkontor 1789, cand. jur. 1798, kopist i rettens juristkontor 1800, fuldmægtig 1811.

159 TOFT, HANS WILLER. Født 12.2.1767 (Nysted), død 19.12.1786 (sst.). Søn af købmand og postmester i Nysted Hans Toft (1719-88) og Anna Katrine Libedantz (c. 1730-85), (enke efter hans Willer i Nysted).

Hadde i seks år besøgt Herlufsholm inden han 3.10.1786 aflagde prøveeksamen ved akademiet, men allerede få måneder efter døde han i sit hjem.

1788

160 BENZON, CHRISTIAN. Født 3.4.1772 (Odense), død 26.8.1800 (Christiansted). Broder til 152 og 163.

Prøveeksamen på akademiet 29.9.1788. Holdt tale på kongens fødselsdag både i 1789 og 1791. Fratrædelseeksamen 30.7.1792. Forlod Sorø 26.8. s.å.

Fænrisk ved livgarden til fods 1793, sekondløjtnant af infanteriet s.å., afgik 1794, sekondløjtnant reformé ved de vestindiske tropper.

1789

161 SØLTOFT, CHRISTIAN. Født 30.10.1771 (Tyrrestrup), død 17.3.1825 (Søvind). Søn af kammerråd Ole Johan S. (c. 1732-1802) og Cecilie Marie Juul (c. 1734-1803). - Gift 23.3.1804 (Søvind) med ØLLEGAARD CHARLOTTE MØLLER. Født 14.4.1777 (Skægs mølle), død 2.4.1820 (Søvind). Datter af Hans M. (1723-96) og Sidsel Elisabeth Jordhøj (1745-1815).

Fætter (= fasters søn) til professor Chr. Vogelius Steenstrup i Sorø.

Prøveeksamen 19.5.1789. Holdt tale på kongens fødselsdag 1790. Fratrædelseeksamen (jura) 6.11.1792. Formentlig skyldes fem akvareller fra Sorø ham, de er malet omkring 1790 og gengivet i årsskriftet for akademiet 1915.

Gjorde tjeneste i rentekammerets sjællandske landvæsenskontor 1793, volontør i danske kancelli 1794, fik efter ansøgning titel af kancellisekretær 1797. Efter faderens død blev Tyrrestrup overdraget ham.

1791

162 HOLK, baron.

Således opgivet i Estrups fortegnelse over studerende ved akademiet som indskrevet 1791. Imidlertid ser man ingen af dette navn anført af Molbech i hans fortegnelse over de senest studerende ved akademiet (udg. 1793), og hverken akademiets økonomiregnskaber eller mandtallene i Sorø bys regnskaber anfører nogen Holck.

163 BENZON, CASPAR HERMAN. Født 16.11.1774 (Odense) død 6.8.1842. Broder til 152 og 160. - Gift 12.7.1800 (Frederiksberg) med METTE CHRISTINE CAROLINE LOUS. Døbt 3.8.1780 (Kbh.), død 18.1.1861 (sst.). Datter af viceadmiral Andreas L. (1728-97) og Dorothea Jensenius (1757-1830).

Prøveeksamen 28.9.1791 på akademiet. Studerede jura. Oversatte mens han var i Sorø (1792) et tysk lystspil: "Letsind og et godt Hierte": "til brug for det dramatiske Selskab i Sorøe." Efter 9.11.1792 at være flyttet fra akademiet ud i byen frasagde han sig 11.12.1794 brugen af akademiets hest, men ses endnu hele året 1796 som studerende ved akademiet og lod 5.12. s.å. holde auktion i sine værelser hos postmester Klein.

Indtrådte i livjægerkorpset 1801, sekondløjtnant i Kongens livkorps 1802, premierløjtnant 1803, stabskaptajn 1806, kompagnichef 1807, afgik efter ansøgning 1813, karakt. major 1815, karakt. oberstløjtnant 1841, virkelig oberst 1842. - Stiftede ved testamente sammen med hustruen to legater, et for hans og et for hendes familie.

164 JØRGENSEN, GEORG. Født 1.8.1770 (Skien), død 25.7.1812 (København). Søn af købmand i Skien Jochum J. (1739-78) og Anne Winther (1740-74). Gift 1.8.1800 (København) med JACOBINE NICOLINE HAREN, døbt 25.8.1780, død 1850. Datter af hof- og kabinetsforgylder Frederik H. (1734-83) og Caroline Dorothea Roth.

Broder til 165.

Indskrevet på akademiet 29.9.1791 for at studere jura. Holdt tale på kongens fødselsdag 1792 og opfordredes endnu 1798 til at tale ved en tilsvarende lejlighed. Forlod akademiet 26.4.1798.

Konfirmeret i Skien 1786. Efter årene i Sorø indtrådte han 1801 i kronprinsens (senere kaldet:) Kongens livkorps 3. kompagni, hvor han 1807 blev premierløjtnant og året efter kaptajn og kompagnichef. Han erhvervede 1809 borgerskab som grosserer i København.

165 JØRGENSEN, ELIAS WINTHER. Født 6.9.1771 (Skien), død 3.12.1838 (på sin gård Melsom i Stokke). Bror til 164. - Gift 1795 med GEORGIA REBEKKA AMALIE MOLBERG. Døbt 7.1.1768, død 1843. Datter af auditør Christian Gran M. (født 1714) og Charlotte Amalia Fuchs (c. 1729-88).

Fik "allernådigst bevilling" til at komme på akademiet 19.8.1791 (ankom 28.9). Holdt tale på kongens fødselsdag 1794. Forlod Sorø 11.6.1795.

Indskrevet ved Københavns universitet 12.8.1788. Ejede fra 1797 gården Melsom i Stokke. Var 1815-16 stortingsmand for Jarlsberg og Laurvigs amt og var 1827 suppleant. Medlem af 5 komiteer.

HOVMESTRE OG PRIVATISTER

1747-49

166 ARCTANDER, PAUL. Født 14.8.1731 (Borge), død 19.2.1797 (Hølen). Søn af sognepræst Niels Paulssøn A. (1696-1764) og Anna Elisabet Arthur (død 1731). - Gift 19.2.1756 med ALETTE KRISTINE THAULOW, født 5.11.1734 (Moss), død 5.3.1813 (Fjeld i Haabel). Datter af justitsråd, generalvejrmester Hans Henrik T. (1692-1757) og Anna Cathrine Tyrholm (1704-90).

Privatist 1749-51 ved akademiet, hvor han studerede jura- og boede hos prof. Cold.

Blev advokat, men opgav det. Færnik i smålehnske infanteriregiment 1752. Kaptajnøjntant 1754, karakteriseret kaptajn 1756, kaptajn i regimentets landeværn 1757. Chef for et stående kompagni i regimentet 1766, afsked 1773.

167 BALLE, CHRISTIAN SEVERIN. Født 29.12.1730 (Christianssand), død 21.3.1808 (Lyngdal). Søn af lagmand, justitsråd Morten Rolf B. (1698-1737) og Louise Pedersdatter Topdal (1709-45). - Gift 12.2.1754 (Christianssand) med JOHANNE CATHARINE TOBIESEN, født 27.6.1728 (Tveit), død 20.6.1814 (Lyngdal). Datter af sognepræst, lektor teol. Claus T. (1695-1754) og Karen Pedersdatter Mølmarck.

Broder nr. 168.

Studerede 3 år omkring 1749 på akademiet som privatist. Studerede to år ved Københavns universitet, men ses ikke immatrikuleret. Exam. jur. 1751. Søgte 1752 forgæves rådstueskrivertjenesten i Christianssand. Blev købmand og reder sst. - Søgte 1755 om at blive kommerceråd, men prisen var 500 rdl., og han ville kun betale 200 rdl. Var 1760 på rejse til Skotland. - Blev sorenskriver over Lister len 1762. Virkelig kancelliråd 1779. Medlem af kommissionen angående Trondhjems vaisenhus og skole 1807. Overtog forgængerens gård Ytre Berge i Lyngdal.

168 BALLE, PEDER. Født 1729 (Christianssand), død 6.7.1768 (sst.). Broder til 167. - Gift 31.7.1750 (København) med ANNA MARGRETHE VON CAPPELEN, død efter 1769 (Christianssand).

Datter af senere oberstløjtnant Thomas v. C. (1699-1738) og Karen Hald (1700-70).

Brødrene "studiosi Ballerne" nævnes 3.11.1748 og 8.8.1749 ved altergangen i Sorø. I hofrets-protokollen ser man i oktober s.å., at P. B. stod i begreb med at indgå et "ubesindigt giftemål" med en pige i Johan Foss' gæstgiveri, og "såvidt man haver fornuppen, haver villet have det med jaord fuldbyrdet". Overhofmesteren havde da, "for at forekomme såvel dette vildfarende unge menneskes ulykke, som Academiets beskiæmmelse" sendt ham til rådmand Rasmus Mørch i Slagelse, der var den, der havde "bragt ham hid" og nu måtte "sørge for hans velfærd." P. B. tog til København hvor han søgte og fik bevilling til uden kurator at råde over sin egen formue, der var på 5.333 rdl. Omgående søgte hans værge, rådmand Ole Mørch i Christianssand at få bevillingen annulleret og ægteskabet hindret, idet han henviste til B.s "dissolute levnet". På akademiets vegne støttede landsdommer Kraft rådmand Mørchs ansøgning og erklærer, at B. "er bortsendt fra akademiet formedelst hans uordentlige levemåde og fornemmelig fordi han ville inlade sig i et dårligt ægteskab" hvilket viste, at han ikke havde forstand at "gouvernerne sig selv, meget mindre sine midler". Stiftamtmanden i Christianssand fik derpå sagen til udtalelse. Han erklærer 2. oktober, at han har ingen "paalidelig information om", at "supplicansens foregivende" at B. skulle have ført et så dissolut levned, "at det kunne befrygtes, han ville dissipere sine arve-midler", og om hans "ægteskab kan udfalde til hans skade eller ... gavn, formener jeg allerunderdanigst ei forud ... at kunne skjønnes.... Giftermål med et dydigt ... skjønt uformuende fruentimmer ... (er ofte) mer avanteux og lykkelig end giftermål med det, som haver midler". Men iøvrigt stod ægteskab "ei mere at hindre, efterdi samme allerede for nogen Tid er afgjort" ... "Han er ellers med hustru for 4 ugers tid her ankommen for at tage den af ham arvede odelsgaard Stray i beboelse samt annamme sin øvrige arv og imidlertid efter bedste kundskab har ført et honnet, stille og sparsomt levnet". Lidt spydigt be-

mærker stiftamtmanden, at han finder det "i særdeleshed remarquable ved supplicantens, rådmænd Mørchs ansøgning", at Balles arv jo netop indestår hos ham, hvilken "at forrente muligens ville være supplicanten til ubequemmelighed." Resultatet blev, at rådmændens ansøgning blev afslået. - Balles udkårne har næppe været almindelig tjenestepige i Foss' gæstgiveri. Hun ses hyppigt ved altergangen sammen med "sr. Foss" og hans hustru, mens hans karle og piger altid opføres for sig selv. Iøvrigt blev hun konfirmeret i Sorø i påsken 1742. Hun var søster til den bekendte politiske eventyrer og statsfange Magnus Beringskjolds hustru og således moster til de to akademister Thomas og Ditlev Wedelsparre (nr. 111-112).

Peder Balle var 1756 "en liden tid" som det står i skiftet efter ham, konstitueret proviantskriver i Christiansand. At han næppe har været nogen god økonom, bekræftes ved hans død. Boet var fallit, så ikke engang de prioriterede fordringer dækkedes.

169 BALSLEV, HANS. Født dec. 1724 (Tommerup), død 26.8.1795 (Dybbøl). Søn af sognepræst Jens B. (1690-1761) og Maria Sophia Luja (død 1730). - Gift 19.9.1755 med HELENE LUNDIUS, født 18.6.1734, død 25.4.1811. Datter af konsistorialråd Christian Ernst L. (1683-1767) og Dorothea Emerentia Harder (født 1696).

Broder til Lauritz Luja B. (nr. 206).

Hovmester på akademiet for Holger Sehested 1748. Senere repetent sst. Holberg betegner ham som "instar omnium". Han var meget afholdt af akademisterne og en af dem, greve Chr. Ditlev Reventlow skaffede ham, uden at B. selv vidste af det, præsteembedet i Dybbøl. Betalte endnu september 1753 for lysforbrug ved akademiet.

Student fra Odense 1742. cand. teol. 1744. Søgte præstekald i Sneede 1750, men blev i stedet præst i Dybbøl 1753.

170 BORCH, JØRGEN. Født 27.11.1727? (København), død 30.12.1803 (Lyngby). - Gift 1758 med KAREN ANDERS-DATTER ROSE, født 11.6.1712, død 15.9.1800. Datter af universitetets ridefoged Anders Pedersen.

Vist privatist ved akademiet 1747-48. Han noteres blandt altergæster jan. 1747 og senest februar 1748.

Student 1745 (privat). Huslærer et par år. cand. teol. 1749. Kateket på St. Croix 1756, præst på St. Thomas 1758. Måske

skibspræst 1765. Sognepræst Nykøbing-Rørvig 1766 og i Kongens Lyngby 1769. Entlediget 1780. Titulær professor s.å.

171 DUNCAN, CLAUS JACOB. Født 24.11.1723 (København), død 13.8.1800 (Kolding). Søn af major David D. (1686-1751) og Margrethe Christiane Oldenburg (1698-1775). - Gift 26.10.1773 (Helsingør) med AUGUSTA HENRIETTE FRISCH, døbt 16.7.1752 (sst.), død 17.1.1830 (Altona). Datter af etatsråd, toldinspektør Marcus F. (1709-81) og Jacobine Henriette Henri (1725-69).

Hovmester for Jens Frederik Sehested 1749-53, (akademist. nr. 18).

Student 1741. Var efter Sorø-tiden hovmester for Christen Scheel og Adam Moltke. Med den førstnævnte indskreves han ved universitetet i Leipzig 1761. Konstitueret kammerved Øresunds-tolden 1769, generalkasserer ved tallotteriet 1773, kammerråd s.å., generaltoldforvalter i Bergen 1778, virkelig justitsråd s.å., tog sin afsked 1781, da han ikke tålte klimaet.

172 FUGL, HENNING ULRIK. Født 20.4.1716 (Sundby, Lolland), død 23.3.1799 (Nordrup). Søn af færgemand Peder Nielsen F. (død 1739) og Amalie Busch (c. 1680-1736). - Gift 12.8.1750 med ANNA MARIE REENBERG, født 14.8.1713. Vist datter af sognepræst Peder J. Reenberg (1681-1748) og Else Elisabeth Gemzøe (1690-1740).

Hovmester 1748 for brødrene Schack (akademister 9-10).

Student Vordingborg 1736, cand. teol. 1741, sognepræst til Nordrup og Farringløse 1748.

173 GEUSAU, ANTON VON. Født 28.8.1695 (Gandersheim), død 19.11.1749 (Köstritz). Søn af domherre Günther von G. og Johanna Ursula von Rehdingen.

Fulgte Henrik d.23. Reuss (akademist. nr. 4) som hovmester til Sorø 1747.

Student 1712. Kom 1716 i greve Henrik d. 24. af Reuss' tjeneste som hovmester, fulgte den ældste søn og greve Rochus Friederich Lynar på universitet i Jena 1726-29 og derefter to år i Halle, derefter berejste han med de grevelige Nederlandene, Frankrig, England, Schweiz og Italien. Busching vier det meste af andet bind af sin: "Lebensgeschichte denkwürdiger Personen" til hans levnedsskildring og giver et fint billede af ham.

174 HAUCH, JOHANNES. Født 16.4.1728 (N. Elkær), død 10.8.1757 (Helsingør). Søn af amtsforvalter i Ålborg Lars Borch H. til Juellingholm (1696-1739) og Marie Berthelsdatter Hauch (1705-39).

12.2.1748 søgte farbroderen major H. (da forældrene var døde) om, at Johannes Hauch måtte "enrouleres her ved Academiet i Studenternes Tal", og han oplyste, at J. H. havde opholdt sig ved akademiet fra dets oprettelse "oc freqventeret Collegia". Men da han "ej kand bevise sit Adelskab", forelagdes det kongen, der åbenbart ikke dispenserede. Det må sikkert være den "studiosus Haug", der gik til alters 30.5.1748.

Student fra Ribe 1748. Volontør i krigskancelliet 1751. Regimentskvartermester ved et kompagni, der afgik til Trankebar 1751. Blev tilbagekaldt og sat på ventepenge 1755.

175 v. HAVEN, FREDERIK CHRISTIAN. ? Døbt 3.7.1727 (Odense), død 25.5.1763 (Mokka). Søn af sognepræst i Vester Skerninge Lambert v. H. (1695-1738) og Maren Wielandt (1697-1774). Ugift.

Muligvis privatist 1747, hvor en student v. Haven ses som fadder i oktober og ved altergangen september s.å. og senest i maj 1748.

Student fra Odense 1745. Cand. teol. 1748 og magister 1750. Han studerede derefter orientalske sprog i Göttingen, og da han blev udset til at deltage i Carsten Niebuhrs ekspedition til Arabien, sendtes han til Rom for at studere sproget. Ekspeditionen, der startede 1761, fik et tragisk forløb, idet fire af dens fem medlemmer døde. Den er ypperligt beskrevet af Thorkild Hansen i hans "Det lykkelige Arabien" 1962. v. Haven, der var udset til ekspeditionens egentlige leder, var næppe sin opgave voksen og han var den første der døde. Han nåede dog at erhverve ret betydelige arabiske og hebraiske manuskripter, der nu findes i Det kgl. Bibliotek. Niebuhr, den eneste overlevende, vendte hjem i slutningen af 1767, syg og svækket. Til gengæld var de videnskabelige resultater, han opnåede, af overordentlig stor betydning.

176 HERSLEB, PEDER. Født 24.4.1730 ? (København), død 19.11.1765. Søn af biskop Peder H. (1689-1757) og Bolette Hiort (1690-1767). - Gift 15.9.1761 med ELSE MARGRETHE BURENÆA FRICK, født (c. 1733), død 10.3.1792 (Roskilde). Datter af provst Hans F. (1693-1746) og Petronelle Hjort (1701-77).

Muligvis privatist 1748, da en student Hersleb (der næppe kan være andre end ham), i marts ses som altergæst.

Privat student 1747, baccalaur 1748 og cand. teol. 1750. Studerede 1752 i Jena. Magister 1753 og 1761 sognepræst i Nykøbing og Rørvig.

177 JUUL, studiosus. En sådan ser man ? anført ved altergangen i Sorø kirke såvel 10. oktober som 3. november 1749. Det kan muligvis dreje sig om en privatist, men det har været umuligt at identificere vedkommende.

178 KUUR, NIKOLAI HENRIK. Døbt 9.4.1723 (Als), død 21.11.1775 (Danzig). Søn af sognepræst Johan Henriksen K. (1683-1733) og Anna Magdalene Knabe (c. 1695-1755).

Hovmester hos Conrad Detlev Knuth (akademist nr.1) 1747-50.

Student fra Ålborg 1740. Kancelli- og legationssekretær ved det polske hof i Warszawa 1754, charge d'affaires sst. 1757, legationsråd 1762, resident, konsul og legationsråd i Danzig og omliggende preussiske steder s.å., kancelliråd.

179 PAULLI, HENRICH WILHELM. Født 7.12.1728, død 10.1.1756. Søn af kammer skriver Joachim Richard P. (1691-1759) og Henrica Catharina Aspach (1709-73).

Var nogle år privatist ved akademiet (ses som altergæst 1749-53) og lod sig "privatim" eksaminere. Da han 1751 for-gæves søgte byskrivertjenesten i København, fremlagde han attest fra overhofmesteren grev Reuss.

180 SCHOTT, CHRISTOPHER FRIEDRICH. Hovmester hos Johann-Erdmann Henckel v. Donnersmark (akademist nr. 14), der var i Sorø fra marts 1748 til i hvert fald juni 1750. Man ser Schott opført som altergæst i Sorø kirke 24. januar 1749 og han nævnes tillige i kirkebogen som fadder 7. maj 1750. Schott, der ved skiftet efter professor Johan Elias Schlegel benævnes magister, er formodentlig fra Tyskland, men det har ikke været muligt at identificere ham.

181 SCHULTZE, FRIDERICH (eller SCHÜTZ, eller SCHIØTT). Ved disse tre navneformer nævnes hovmesteren for brødrene greve Schack (akademister nr. 9 og 10) fra omkring 1748. Måske er der

tale om to personer, således at den anden hedder Schiøtt. På denne måde, men uden fornavn, benævnes nemlig Schack'erns hovmester ved altergang 1749 og 1750. Er det for dristigt at antage, at det i så tilfælde drejer sig om nedennævnte Carl Gustav Schiøtt (218). Han udtaler selv 1761, at han i 14 år havde "exerceret og appliceret" sig til det juridiske studium. I så tilfælde kan han være kommet som privatist til Sorø i 1747 og der være blevet udset til hovmester.

182 SCHÜTZE, GOTTLIEB. Født c. 1722 (Wernigerode), død 8.4.1784 (Paris). Søn af rektor i Wernigerode Eustasius Friedrich S. (1688-1758) og Anna Elisabeth Schmidt.

Nævnes som hovmester 1749 i forbindelse med skiftet efter professor J. E. Schlegel og auktionen efter ham. Han kaldes også Schutze og Schultze. Hos hvem han har været hovmester vides ikke.

Studerede i Halle og Göttingen og blev 1745 immatrikuleret ved Københavns universitet som juridisk studerende. Legationssekretær i Sverige 1751 og i Haag 1752. Chargé d'affaires sst. 1753. Legationssekretær i Frankrig 1759. Optaget i den danske adel 1777.

183 STUB, MATTHIAS. Vist født c. 1720. Gift 1. 19.10.1759 med JULIANE MARIA SCHÄFFER, født 1735, død 31.3.1764. Datter af kancelliråd S. (død før 1764). - Gift 2. 6.6.1767 (Frederiksborg) med ANNA MAGRETTE GARBEN.

Da han 13.10.1757 forgæves søgte byfogedembedet i Sorø, oplyser han, at han har været hovmester for adskillige adelige personer i alle årene fra akademiets stiftelse og er den eneste tilbage, der ikke er placeret. Overhovmester Carl Juel roste ham såvel for hans opførsel mod eleverne som "for hans gode studeringer". Han har altså været i Sorø ca. 1747-57. Vist student fra Christiania 1741, 21 år gammel. Var 1759 "inkvisitions-auditør." Førte 1771 midlertidigt præsidediet i retten. Blev krigsråd og fik skrive-tjenesten ved inkvisitionskommissionen, der imidlertid 1773 klagede over, at han længe ikke havde passet embedet og truede ham med afskedigelse. Da S. derpå søgte om vartpenge til han "på anden måde" kunne forsørges, henstillede hof- og stadsretten til kongen, at han måtte få et andet "convenabelt" embede, og kancelliet indstillede ham derpå til en pension på 150 rdl. Han synes at have været ret brutal. En sag mod ham gav anledning til, at "det pinlige forhold" afskaffedes.

184 WILLUMSEN, WILLUM. Døbt 17.7. ? 1733 (Sorø), død 31.5.1791. Søn af ridefoged, senere overførster, krigs- og landkommissær i Sorø Jørgen W. (død 1767) og Maren Bruun (1706-59).

Har muligvis været privatist ved akademiet 1749-51.

Student fra Slagelse 1750 (sammen med broderen, senere overførster for Antvorskov og Vordingborg amter Urban W. (1731-72)-). Blev konsumtionsskriver.

185 WINGE, HANS JOACHIM. Død 1771. ? Har muligvis været privatist c. 1747-49.

Se afsnittet: Professorer og andre lærer nr. 29.

1750-54

186 ARBOE, FRIEDRICH. Født ca. 1721, død februar 1761 (København). Formentlig søn af pastor Georg Christian A. i Tøstrup (død 1739) og hustru ... (død 1726).

Hovmester for greve W. Schulenburgs søn (akademist nr. 35) ca. 1752 og ses som hovmester for greve Rantzau (vist akademist nr. 40) 14.2.1755.

Studerede i Kiel 1736, i Leipzig 1744 og i Leyden 1748. Blev senere huslærer i Angel. Ud gav 1752: Versuch eines ausführlicheren Beweises der nothwendigen Verbindung der Wissenschaften.

187 BAGGESEN, RASMUS. Født 4.5.1733 (Hesselagergård), død 7.9.1784 (Kolding). Søn af amtsforvalter i Nyborg, kommerceråd Lauritz B. (1681-1750) og Øllegaard Buchholtz. - Gift 1. 9.8.1758 (Nyborg) med REGINA BOJESEN, døbt 20.5.1732 (sst.), begravet 15.9.1759 (sst.). Datter af købmand og brygger Boe B. (c. 1698-1764) og Birthe Cathrine Lemming (1703-43). - Gift 2. 28.10.1763 (Kjølstrup) med KAREN JAHN, døbt 14.8.1738 (sst.), død 14.5.1789 (Kolding). Datter af sognepræst i Kjølstrup Frederik J. (1703-85) og Margrethe Vilhelmine Samsing (død 1766).

Pprivatist før 1752.

Efter nogle års ophold i Ribe rejste han til København i 1754 for at studere Jura og tog juridisk ex. 1756. Blev fuldmægtig på Nyborg amtstue. Var 1766 ejer af Asnæs mølle i Odsherred. Blev byfoged i Bogense 1773 og byskriver i Vejle samtherrredsskriver i Nørvang og Tørrild herreder

1775. Over- og underretsprøkurator i Danmark 1776. By- og rådstueskriver i Kolding samt herredsskriver i Andst, Jerlev og Slaugs herreder 1777, senere vicerådmand i Kolding.

188 BÜSCHING, ANTON FRIEDRICH.

Født 27.9.1724 (Stadthagen), død 28.5.1793 (Berlin). Søn af advokat Ernst Friedrich B. (1694-c. 1750) og Philippine Margaretha Sellmann (født 1695). - Gift 1. 21.3.1755 (Stadthagen) med POLYXENE CHRISTIANE AUGUSTA DILTHEY, død 22.4.1777 (Berlin). Datter af fyrstelig staldmester Johan Heinrich D. og Agnese Catharina Weidemann. - Gift 2. 22.12.1777 med MARGARETHA CATHARINE ELEONORE REINBECK, født 28.9.1749 (Berlin). Datter af pastor Johann Gustav R. og Catharine Gottliebe Schartow.

1752 hovmester for greve Lynar, (akademist nr. 29) men kun en kort tid.

Magister 1747 (Halle). Studerede oprindeligt teologi, men opgav studiet for at følge den unge greve Lynar til Sorø. Boede derefter til 1754 hos dr. Ebberhard David Hauber i København. Udgav 1753 ff. "Nachrichten von den Zustände d. Wissenschaften und Künste in den dänischen Reichen und Ländern". Blev 1754 professor i filosofi i Göttingen, men sattes 1757 under censur for kætterske anskuelser. Præst for den lutherske menighed i St. Petersborg 1761. Skolebestyrer i Berlin fra 1766 til sin død. Hans hovedværk er en 11-bindes "Neue Erdbeschreibung" 1754-92. Han udgav iøvrigt et tidsskrift "Magazin für Historiographie und Geographie.". Overkonsistorialråd i Berlin.

189 BÖCKMANN, JOHANNES. Født 27.4.

1725 (København), død 27.3.1753 (Sorø). Søn af urtekræmmer og borger i København Jens B. (1694-1760) og Maria Petersen Hald (1686-1778).

Hovmester for Rasmus Winding (akademist nr. 89) 1752-53. Blev begravet i Sorø kirke, hvor forældrene lagde en gravsten over ham.

190 DAHL. Hovmester hos greve Christian Ludvig Rantzau (akademist nr. 36). Oplysningen er hentet fra Sorø kirkebog, hvor Dahl ses som altergæst 23. november 1753. Han kan ikke identificeres.

191 GREEN, ULRIK. Døbt 1.1.1720 (Skien), død 27.3.1773 (København). Søn af prokurator Søren Rasmussen Liim (c. 1660-1723) og Else Green (død 1712).

Kom 1735 i Sorø skole og blev student der 1737. Hovmester for Jens Fr. Sehested, Marcus Gerh. Rosencrone og Wolf Sivert Rosenkrantz (akademisterne 18, 39 og 47) ca. 1753-55.

Efter forældrenes tidlige død kom han i huset hos sognepræst Jørgen Bagge i Stokke (grevskabet Jarlsberg), og efter hans død kom han i skole i Sorø. Konditionerede derpå hos forskellige præster i Norge og blev cand. teol. 1743. Blev klokker og skoleholder ved Næs jernværk tre år. cand. jur. 1752. Huslærer hos kammerherre Levetzau og derpå hovmester i Sorø. Derefter atter huslærer hos forskellige, bl.a. kammerråd J. R. Paulli. Søgte 1759 forgæves laugmandsembede i Stavanger. Studerede 1762 (eller 1763?) i London. Søgte 1765 forgæves sorenskriverembedet i Guldal, men blev s.å. informator i engelsk ved søkadetakademiet. Samtidig holdt han en serie folkeoplysende foredrag for københavnske arbejdere og håndværkere; det var noget helt enestående, og folk strømmede til. Han er ikke med urette blevet kaldt det "mærkeligste mellemlid mellem de to store folkeoplysningsmænd Holberg og Grundtvig". I forbindelse med nogle optøjer i 1772 blev hans hjem ødelagt, hvad der slog ham helt ud. Han døde som sindsforvirret.

192 HOSUM, JØRGEN. Født 25.8.1723.

? Søn af sognepræst i Nordby på Samsø Otto H. (1684-1725) og Hertha Marie Rothenburg.

Muligvis privatist ved akademiet, hvor en student Hosum (og det kan kun være ham) ses ved altergangen i marts 1752.

Indskrevet til de Friisers legat 1731. Student Frederiksborg 1741, baccalaur 1742. En meddiscipel fra Frederiksborg, senere degn i Hvirring ved Horsens, Herlov Dalhoff (1725-92) karakteriserede ham med de lidt gådefulde ord: "var vistnok ikke med at forråde Vor Herre". 1751 prædikede og katekiserede han i Sæby for provsten, og biskoppen skrev da om ham: "et dueligt subjectum til lærerembedet". Senere kan man ikke følge ham. Om han så forsøgte at studere videre i Sorø er uvist.

193 HYLTOFT, STUDIOUSUS. Boede marts

? 1750 hos ridefoged Michael Brixing, da han ses ved altergangen i Sorø. Muligvis har han været privatist. Der kan være tale om nedenstående to:

a. HYLTOFT, JØRGEN WUST. Født c. 1723 begr. 30.10.1777 (Vigedal). Gift med CECILIE MARIE FEMMER død 28.5.1797 (sst.).

Student 1749 (privat). Baccalaur 1759. Præst i Guinea 1759-64, hvor også hans hustru var med. Præst i Vigedal (Norge) 1768. Ved testamente oprettede enken 1796 et menighedslegat for St. Nicolai kirke i København. Eller:

b. HYLTOFT, LAURITS. Født 1719 (Svendborg), begravet febr. 1786. Søn af rådmand Henrik H. og Anna Alsing. Gift 6.10.1758 med METTE BRASK, født 1725, begravet juni 1784.

Student 1738 fra Svendborg. Cand. teol. 1747. Residerende kapellan i Saksøbing 1757 og sognepræst på Avernakø 1768.

194 JAHNKE, eller JANCHE. Nævnes som hovmester i Sorø i kirkebøgerne og auktionsdokumenter nov. 1750 - marts 1752. Det er umuligt at identificere denne Jahnke, der er f. eks. 3 af dette navn, der studerede i Jena 1745-46.

195 KRAFT, JOHAN CHRISTOPHER. ? Født 1724 (på gården Brekke i Bergen stift), død 11.7.1764 (Jølster, Bergen stift). Søn af oberst Even K., kommandant på Munkholm (c. 1674-1747) og Maren Kylstrup (død 1766). - Ugift.

Var måske privatist, da han marts 1750 ses som altergæst i Sorø kirke.

Student Bergen 1745. Cand. teol. 1749. Residerende kapellan til Hitteren 1750. Præst på den kgl. flåde 1758. Sognepræst til Jølster 1763.

196 KRATZENSTEIN, JOHAN ANDREAS. Født 13.6.1718 (Wernigerode), død 25.8.1765 (Burg). Søn af borgmester Thomas Andreas K. (1684-1765) og Maria Elisabeth Mannessen (1690-1760).

Hovmester for Chr. Ditlev Reventlow (akademist nr. 25) 1751-53.

Var 1751 sekretær hos familien Stolberg i Bramsted. Efter Sorø-opholdet fulgte han 1755 Reventlow udenlands. Kanceli-sekretær 1753, amtsforvalter på Burg (Femern) 1759. Kancelliråd 1760.

197 MØLLER, SAMUEL. Døbt 16.8.1725 ? (Gudum), vist død 1767 (Bjernede). Søn af møller Hans Møller i Gudum (c. 1686-1750) og hustru (død 1774). - Ugift.

Fra maj 1752 nævnes han regelmæssigt som studiosus i Kirkebogen og har vel været privatist. Fra 1758 benævnes han skoleholder i Sorø.

Kom 1741 i Slagelse skole. Betegnes som "et mådeligt ingenium, men arbejdsom". Immatrikuleret ved universitetet 1748. I 1764 blev han degn i Biernede.

198 ROTHE, TYGE JESPER. Født 16.1.1731 (Randers), død 19.12.1795 (København). Søn af kancelliråd Carl Adolph R. (1689-1766) og Kirstine Margrethe Thygesen (død 1746). - Gift 22.4.1761 (København) med KAREN BJØRN, født 12.8.1742 (København), død 12.2.1795 (sst.), Datter af agent Andreas B. (1703-50) og Margrethe Lentz (1717-58).

Hovmester for Gregers Christian Juel (akademist nr. 48) fra oktober 1754 til september 1755.

Student Slagelse 1744, cand. teol. 1747. Derefter huslærer og hovmester. Studerede dernæst 1756-57 i Göttingen, Geneve og Paris. Blev ekstraordinær professor ved Københavns universitet 1759 og lærer for arveprins Frederik. Kommitteret i generaltoldkammeret 1761-63 og påny 1769-71. Købte 1762 Tybjerggård ved Ringsted og var fra 1765 vicelandsdommer for Sjælland. En kort tid 1771 borgmester i København og derefter 3. deputeret i finanskollegiet med landvæsenet under sig. Amtmand i Segeberg 1772-73. Som forfatter - væsentlig socioetisk og filosofisk - fik han et navn i samtidens litteratur. Let læselig var han ikke, da hans ordvalg var snørklet og hans sætningsbygning besynderlig. Bolle Luxdorph skal have sagt: "Hvis han blev oversat, skulle jeg tilforlædelig læse ham".

199 SANDBERG, FRIEDERICH. Død 22.5.1754 (Sorø). Hovmester hos Rasmus Vinding (akademist nr. 89) fra 1753-54.

200 SCHJERMANN, HANS. Født 21.7.1728 (Ølsemagle), død 26.4.1796 (Birke ved Christiania). Søn af degn Christian Pedersen S. (1700-72) og Elisabeth Clausdatter (død 1751). - Gift 1.16.7.1766 med CATHRINE MARIE BLAIR. - Gift 2.19.5.1783 med ELISABETH SOPHIA STEEN, født 1756 (Ringsaker), død 8.8.1792. Datter af Lars Nielsen på Steen (1698-1771) og Ingeborg Cathrine Ancher (1721-81).

Hovmester for de to brødre Moltke (akademister nr. 27-28) på akademiet ca. 1752-53, derefter hovmester hos de tre brødre Levetzau (akademister nr. 82-84), i 5 år, men forlod dem måske før de kom til Sorø.

Student Roskilde 1749, baccalaur 1750, alumne på kommunitetet 1756. Exam. jur.

1765. Sorenskriver i Tune og Onsø samt rådmænd i Frederiksstad s.å., forflyttet 1778 til Solør og Odalens sorenskriveri. Han udgav nogle digte og oversatte dygtigt Voltaires "Merope" og Popes "Temple af Fame", som blev meget rost af professor Sneedorff.

201 SCHYTTE, ANDREAS (1726-77). Hovmester 1753 for Claus Caspergaard (akademist nr. 42) Se afsnittet: Professorer og andre lærere nr. 14.

202 STOLTENBERG, HENRIK. Født 19. 4. 1724 (Tønsberg), død 7. 8. 1801 (Aas). Søn af købmand Vincent Henriksen S. (1694-1763) og Karen Pernille Grønhof (1704-70). - Gift 1. 21. 10. 1758 med SARA MARIE PLADE, døbt 28. 10. 1741 (Tønsberg), død (før 9. 12) 1789. Datter af kancelliråd, amtsforvalter Brede P. (1699-1768) og Anna Henrica Gerner (1721-55). Gift 2. 18. 6. 1790 med CHRISTIANE THEODORA GRØGAARD, født 22. 10. 1765 (Skjottved), død 4. 11. 1827, (gift 2. med sorenskriver Nicolai Storm Riegels, død 1809. Gift 3. med højesteretsassessor Jørgen Wilhelm Brochmann (død 1829)-). Datter af Sognepræst Nicolai G. og Helvig Nielsdatter Møllerup.

Hovmester hos brødrene Skeel (akademist nr. 37 og 38) 1753-55. Havde "ypperlige attester" for sine "solide studeringer" fra professorerne i Sorø.

Student fra Roskilde 1744, cand. teol. 1746. Studerede 1748-49 i Halle og Paris. Blev 1757 sognepræst i Volden, men mageskiftede til Aas, hvor han blev ordineret 1758.

203 STOUGAARD, JENS (vist Jens Jacobsen S. Født ca. 1709, begravet 10. 4. 1793 (Århus) domsogn som "studiosus".)

Hovmester hos Hans Henrik de Lichtenberg (akademist nr. 41). Ses der fra marts 1754 til juli 1756.

Ovennævnte J. J. S. blev student fra Århus 1729, baccalaur 1733 og ses 1736 som alumne på regensen.

204 "STRUVE", ... Hovmester hos greve Frederik Ulrik Lynar (akademist nr. 29) 1752-53. Der er adskillige af navnet Struve, der kan være tale om rent tidsmæssigt. Man kan gætte på, at det drejer sig om ADAM CHRISTOPHER V. STRUVE (1732-95) der 1789 blev amtmand og land-foged på Femern.

205 THEISTE, MAGNUS. Døbt 19. 11. 1729 (Christiania), død 25. 11. 1791 (København). Søn af tømmerhandler og overformyndet i Christiania Jacob Monsen T. (1688-1738). og Anna Beata Sørensdatter Ørtlein født Løchstør (1703-36). - Ugift.

Studerede i Sorø sikkert omkr. 1753-56. Fik gode anbefalinger fra professorerne Cold og Kraft samt overhofmester Carl Juel. Af førstnævnte anbefaling fremgår, at han har fulgt "den ganske cursum juris naturalis & privati", og at han 1 1/2 år før sin afrejse blev betroet "repetitionen med hr. ritmester grev Moltke" (akademist nr. 28), mens overhofmesteren oplyser, at han har manuduceret de akademister, der ikke havde deres egen hovmester, d.v.s. været repetent.

Student Christiania 1744. Rejste udenlands, blev baccalaur 1752. Efter årene i Sorø blev han 1760 kopist og kommercesekretær i økonomi- og kommercekollegiet. Han berejste 1761-63 på offentlig bekostning Norge sammen med kammerjunker C. L. W. Flotow. Assessor auscultans i økonomi- og kommercekollegiet 1765-68. Amtmand i Lister og Mandal amt 1768. Forflyttet 1771 til nordre Bergenhus amt. Blev suspenderet 1776 efter flere klager fra befolkningen og 1779 fradømt embedet for forsøg på ved bestikkelse at blive genindsat. Opnåede dog pension i 1780.

1755-59

206 BALSLEV, LAURITZ LUJA. Døbt 22. 12. 1722 (Odense), død 24. 9. 1792 (Hårslev). Broder til nr. 169. - Gift 9. 4. 1757 med ABELONE LANGE, døbt 26. 6. 1724 (Udesundby), død 6. 3. 1791 (Hårslev). Datter af købmand og farver Rasmus Hansen L. (død 1738) og Salome Torbensdatter Lidøe (c. 1692-1756).

Hovmester for de to grever Brandt (akademist nr. 56-57) på akademiet 1755-56.

Student 1740 (Odense). Cand. teol. 1743. Sognepræst for Guldbjerg- N. Sandager 1757 (han blev allerede kaldet til embedet 1755, men fik udsættelse). Provst for Skovby herred 1775. Sognepræst i Hårslev 1778. Afsked som provst 1781 og som sognepræst 1789.

207 BUSCHMANN, STEN CHRISTOFFER MELDAL. Født 14. 2. 1728, død 1. 12. 1786 (Ålborg). Søn af sognepræst i Kvikne Johann B. (død 1736) og Ellen Meldal (1688-1755). - Gift 8. 10. 1770 (Nyborg)

med ANNA ELISABETH SCHMIT, døbt 14.4.1755 (sst.), død 30.4.1791. Datter af etatsråd, tolder og postmester Christopher Otto S. (1703-79) og Anna Elisabeth Lindegaard (1722-59).

Svoger til akademist nr. 79.

Var 1759 hovmester for kammerjunker Gregers Christian Juel (akademist nr. 48).

Partikulær sekretær hos kammerherre Schack ved gesandtskabet i Stockholm. Amtsforvalter over Københavns amt og forvalter over Dronninggård og Frederiksdals godser 1767, virkelig kancelliråd 1770, afskediget 1771, amtsforvalter over Odense, Dalum, St. Knuds klostres og Rugårds amter 1773. Virkelig justitsråd 1774, søgte og fik 1779 p. gr. af "de store Besværligheder, som følger denne amtsstue" embedet som amtsforvalter over Ålborghus, Børglum og Sejlstrup amter.

208 FOHLMANN, studiosus. Navnet Fohlmann ses fra 1755 til 1758 i kirkebogen, dels som studiosus, dels med fornavnet Johannes, om det er den samme vides ikke, og om vedkommende har været privatist kan heller ikke afgøres. Det drejer sig i begge tilfælde om søn(ner) af mønsterskriver på Lolland, senere forpagter på Merløsegård Henrik F. (født 1702):

a. FOHLMANN, JUST. Født 24.8.1732, død 1791. Student Nykøbing 1752. Cand. teol., litterat.

b. FOHLMANN, JOHANNES. Født 2.4.1735 vist død 1776. - Gift 1.1764 (Gyrstinge) med KAREN SOPHIE WINDING, død 20.10.1772 (Gjertløv). Datter af pastor Peter Nicolai W. (1697-1757) og Sara Maria Struch (1713-76). - Gift 2.29.10.1773 (Nordrup) med CHARLOTTE AMALIE GRÜNER. - Forvalter i Bonderup, senere (1769) herredsskriver i Løve, Arts og Skippinge herred.

209 ZUM HAGEN, LEOPOLD. Født ca. 1730, død 16.8.1794. Formentlig den hovmester "zum Hagen", der 1758 ses hos Sigfred Victor Raben-Levetzau (akademist nr. 65).

1765 løfte på postsekretærembede i generalpostamtet. Kancelliråd og sekretær samt revisor ved det Slesvigholstenske postvæsen 1766. Chef for generalpostamtets tyske sekretariat 1771. Virkelig justitsråd 1776. Direktør i generalpostamtet 1794.

210 HUMBLE, CHRISTEN REITZER. Født 14.3.1730 (Damsgård, Grurup sogn), død 28.1.1799. Søn af skriver i Hassing og Refs herreder Lars H. og ANNA MARIA VALENTINSDATTER BEYER. - Gift 16.3.1792 med JOHANNE MARGETHE RICHTER (gift 2.1803 skrædder Rasmus Jensen Bølle fra Nakskov). Datter af købmand R. i Odense.

Huslærer hos professor Kraft i Sorø 1755-60, at han samtidig har været privatist ses af hans ansøgninger, hvor der citeres udtalelser fra professorerne Kraft, Lysholm og Gram, der "roser hans studia og opførelse".

Student Slagelse 1752, cand. teol. 1757. Hovmester for arveprins Frederik. Sognepræst for Hvidbjerg-Ørum-Lodbjerg 1762, magister 1765, sognepræst for Ønslev-Eskildstrup 1772, konferensråd 1773. Han havde et stridbart sind og lå til stadighed i processer. I 1795 blev han fradømt embedet ved en provsteret, men højesteret ændrede dommen til en klækkelig bøde.

211 LEUCH, JAMES. Født 27.2.1736, (Christiania) død 16.12.1762. Søn af købmand Peder L. (1692-1746) og Anne Cathrine Hellesen (1708-48). - Ugift.

Broder til næstfølgende.

Privatist i Sorø, hvor han ses at have været i hvert fald fra januar 1755 til september 1756. Brødrenes hovmester Engelbrecht Vaager (se nr. 225) siger selv, at han var tre år i Sorø.

Sekretær i danske kancelli 1756, justitsråd 1760, kommitteret i generalforstamtet 1760.

212 LEUCH, PEDER. Døbt 28.3.1739 (Christiania), død i Sorø, begravet 24.10.1755 (Christiania). Broder til sidst nævnte James L.

Privatist ved akademiet. Ses sammen med broderen at have været der fra januar 1755.

213 MARTFELT, CHRISTIAN. Født 8.5.1728 (Odense), død 8.2.1790 (København). Søn af borgmester August M. (c. 1694-1763) og Elisabeth Marie Bendixen (c. 1708-39).

Var hovmester for Carl Adolph Levin Linstow (akademist nr. 74) 1758-60, og

Sneedorffs forelæsninger over Montescuieu vakte hans interesse for statsvidenskaberne.

Student 1748 (Odense). Kom til universitetet, var privatlærer i København inden han kom til Sorø. Foretog derefter 1761-68 talrige rejser i ind- og udland (støttet af grosserer Ryberg). Var blandt stifterne af Det kgl. danske landhusholdningsselskab 1769 og i 18 år (indtil sindssyge ramte ham) dets energiske og dygtige sekretær, der udførte et stort arbejde for landbrugets fremme. Blev 1773 chef for kommercekollegiets danske sekretariat og kommitteret i kollegiet, men hans liberale handelspolitiske anskuelser bragte ham i modsætningsforhold til regeringen, han afskedigedes og blev i stedet året efter beskikket til kommercekonsulent. Et skrift om kornhandelsplanen, som færdigtryktes 1774, tilbageholdtes af Guldberg og fremkom først 11 år senere efter dennes fald. Det fik til gengæld indflydelse på den senere liberale lovgivning. Hans skrifter, for hvilke han tre gange belønnes med guldmedaille, viser hans store økonomiske indsigt.

214 NYEGAARD, PEDER NICOLAI. Født 11.6.1745 (Hals), død 21.10.1799 (København). Søn af sogndegn Niels Pedersen N. (1709-63) og Christine Raakjær (død 1758). - Gift 31.5.1771 (Hemmet) med METTE SOPHIE LEMVIGH, født 27.4.1751 (sst.), død 12.10.1827 (Frederikskilde). Datter af sognepræst Hans Jørgen Caspersen L. (1716-74) og Cathrine Jensdatter Rahbek (død 1772).

Kom 1757 til Sorø hos professor Basedow, der var gift med hans kusine, og blev der 2 år, men måtte på grund af uformuenhed opgive at studere.

Efter Sorø-opholdet var han beskæftiget dels ved landvæsnet, dels inden for handel. I 1776 begyndte han en omfattende oversættelsesvirksomhed. Blev 1781 tolder i Randers, men tog 1788 sin afsked. Blev dernæst administrator for et enke-understøttelses og brudegaveselskab i København og var tillige bibliotekar ved et læseselskab.

215 OLRİK, CHRISTIAN MAGNUS. Født 16.7.1728 (V. Bagholm, Bergens stift), død 3.5.1793. Søn af købmand Bendt O. (1688-1743) og Anne Marie Magnus (1692-1750). - Gift 12.4.1765 med ANNE MARGARETHA JEGIND, født 20.7.1746, død 18.9.1801. Datter af sognepræst Christian J. (1704-60) og Sara Cathrine Horrebøw (1723-61).

Hovmester for Holger Reedtz (akademist nr. 71) 1757-60 og dernæst for Wilhelm Mathias Scheel (akademist nr. 85) fra 1761-64.

Student fra Bergen 1746, cand. teol. 1750. Var dernæst huslærer forskellige steder og studerede tillige jura. Efter Sorø-opholdet blev han 1764 hospitals- og fattigforstander i Helsingør. Vicerådmand 1773, virkelig rådmand 1776 og viceborgmester 1782. Justitsråd 1783. Han var interesseret i landøkonomiske spørgsmål og fik landhusholdningsselskabets mindre guldmedaille for et af sine skrifter. Han havde i 1765 anlagt et ølbryggeri i Helsingør, som dog bragte ham så store tab, at han 1771 måtte nedlægge det. I 1791 afskedigedes han fra sine embeder på grund af kasse-mangel.

216 RISE, THOMAS. Født 3.3.1726 (Vigerslev, Fyn), død 24.5.1810. Søn af residerende kapellan Thomas Madsen Reutze (1678-1766) og Maren Lindschou (1693-1768). - Gift 4.8.1762 (København) med JOHANNE SELSTRUP (c. 1738-1812).

Hovmester for Joachim von Gersdorff (akademist nr. 64) formentlig fra 1756 til 11.9.1757. Marcus Gerh. Rosencrone (akademist nr. 47) knyttede sig nær til ham under Sorø-opholdet, og det var ham, der lod ham kalde til præst i Kvind herred.

Student Horsens 1744, cand. teol. 1746. Derpå i flere år huslærer hos forskellige. 1757-60 alumne på Elers kollegium. Kapellan i Kvind herred (Bergen stift) 1760, hjælpepræst i Tikjøb 1768-70, sognepræst i Kvind herred 1770-86, da han tog sin afsked og rejste til Danmark. Han boede 1787 i Sorø. Fik titel af professor i teologi og konsistorialråd.

217 ROSENKILDE, HANS. Født 5.9.1730 (St. Brøndum), død 15.8.1796. Søn af sognepræst Hans R. (1695-1758) og Ane Dorothea Steveling (1690-1794). - Gift 21.3.1764 (København) med MARIE KIRSTINE HEGELUND, født 16.11.1743, død 25.10.1819. Datter af stiftsprovst Jens H. (1711-73) og Abel Johanne Fjelsted (c. 1724-1809).

Hovmester for Fr. Rosenkrantz (akademist nr. 52) fra 1755 til Rosenkrantz' død 1758, derefter sekretær hos greve Danne-skjold-Samsøe en tid.

Student Ålborg 1746, cand. teol. 1750. Kom 1754 som lærer i baron Rosenkrantz' hus på Krabbesholm og fulgte sønnen til Sorø. Blev 1760 sognepræst i V. og Ø. Egede, forflyttet til Kongsted 1783, provst i Faxe herred 1787.

218 SCHIØTT, SCHYTTE. HOVMESTER ? 1760-61 måske = SCHIØTT, CARL GUSTAV. Født 3.5.1732 (Uggerslev), død 16.5.1809 (Odense). Søn af sognepræst Rasmus Andersen Schytte (1678-1740) og Johanne Cathrine Faber (c. 1687-1736). (Broder til professor ved akademiet Andreas Schytte (1726-77)-). - Gift 1. 1.9.1762 (Odense) med JOHANNA ELISABETH KÜHL, døbt 8.4.1737 (sst.), død 20.3.1796 (sst.). Datter af kateket og klokker Frederik K. (c. 1699-1775) og Margareta Grønnegaard (c. 1696-1770). - Gift 2. 1.11.1799 (Odense) med Wilhelmine Maria Catharina Wiencke født ca. 1776, død 9.5.1840 (Odense).

I februar 1756 bestemte C. G. Schiøtt sig til at fuldføre de studeringer, han havde "appliceret" sig til, at det var jura, han ville studere er klart, hvor han ville studere, nævner han ikke. Broderen Andreas Schytte var på det tidspunkt hovmester i Sorø men forlod akademiet juni s.å. for først i 1759 at vende tilbage som professor. I 1760 og 1761 nævnes i kirkebogen og ved en auktion i Sorø en hovmester Schiøtt og "mr. Schytte" eller "mr. Schiøtte", der var hovmester for Ivar Rosenkrantz (akademist nr. 77). At der her er tale om C. G. Schiøtt sandsynliggøres ved den omstændighed, at han af Sorø akademis i 1760 afgæde forstander Carl Juel konstitueredes som offentlig procurator ved over- og underretten på Fyn, efter at han i 1761 havde taget juridisk eksamen. I 1773 blev han tillige prokurator og advokat for Jylland. Regimentskvartermester ved 2. sjællandske rytterregiment 1779-89. Justitsråd 1783. - Schiøtts første ægteskab gik helt over styr, idet stiftsprovst Jacob Christian Pingel (fra 1760-64 professor i teologi ved akademiet) forførte hans hustru og af den grund mistede sit embede. Også S.'s andet ægteskab var ulykkeligt og endte med separation. (Muligvis har han allerede 1747 været privatist ved akademiet. Se Schultze, Friederich, nr. 181).

219 SCHLEGEL, JOHAN HEINRICH. Født 24.11.1726 (Meissen), død 18.10.1780 (København). Søn af appellationsretsråd Johan Friedrich S. (1689-1748) og Maria Rebecca Wilcke(ns) (1695-1736). (Broder til den soranske professor Johan Elias S.). - Gift 5.10.1764 (København) med AUGUSTA AMALIA V. JESSEN, født 4.9.1747 (sst.), død 10.9.1821 (Svendborg). Datter af etatsråd Johan Frederik Vilhelm v. J. (1709-68) og Ulrica Antonetta Nissen, adopteret Böhne (1716-88).

Hovmester 1758-60 for de to brødre Rantzau (akademister nr. 72-73).

Besøgte universitetet i Leipzig 1745, men drog 1748 til Danmark, hvor han tog tjeneste hos stiftamtmand Chr. Rantzau på Fyn. Fik 1757 titel af kancellisekretær. Efter Sorø-opholdet blev han professor i filosofi ved Københavns universitet 1760. Magistergrad 1761, professor ved kunstakademiet 1766, justitsråd 1774, professor ordinarius ved universitetet 1776 og 1780 dets rektor. Medlem af Videnskabernes Selskab 1776. Kgl. bibliotekar og historio- graf 1778. S. var en flittig forfatter, oversatte flere engelske skuepil til tysk, og udgav broderens værker, men størst værdi har hans historiske værker, deriblandt en tysk bearbejdelse af størstedelen af Slanges da nyudkomne værk om Christian 4.s historie med udførlige og gode anmærkninger også fra utrykte kilder. Takket være sit initiativ og sin iderigdom regnes han blandt det kgl. biblioteks dygtigste chefer.

220 UNTZER, hovmester. Ses flere gange som altergæst mellem februar 1759 og oktober 1762, ligesom han nævnes ved auktionen efter berider Heinemann 1760. Han betegnes et sted som hovmester hos geheimerådinde Beulewitz. Der kan være tale om flere, bl.a. en senere dr. med. Joh. Aug. Untzer i Altona, der må være født omkring 1728. Om han har studeret ved akademiet er dog tvivlsomt.

221 WAGNER hovmester hos Chr. Fr. v. Kleist (akademist nr 75). Anføres som altergæst 16.2.1759 til 22.5.1761 (yderpunkterne). Kan ikke identificeres.

222 WENDT, CARL. Født 12.10.1731 (Saurau, Nieder Lausitz), død 6.8.1815 (Kiel). Søn af superintendent Christian W. (1684-1774) og Maria Margrethe Lichtenberg.

Hovmester for brødrene Scheel v. Plessen (akademister nr. 66-67) 1757-58 og for brødrene Reventlow 1764-66 (akademister nr. 98-99).

Studerede medicin i Halle. Kom 1753 til København og blev hovmester for Chr. Ludvig v. Plessens sønner, som han efter Sorø-opholdet fulgte til Geneve, Göttingen (1760), Leiden (1761) og Utrecht. Ligeledes fulgte han brødrene Reventlow efter deres Sorø-ophold til Leipzig 1766-69 og videre på deres rejsefærd. W. var idealet af en mentor og blev nært knyttet til hele den Reventlowske familie, der satte ham særdeles højt. I 1775 blev han medlem af direktionen for den almindelige Pleje-

anstalt, justitsråd 1777, etatsråd 1781, s.å. kommissær for den octroierede bank. Han var en dygtig administrator og noget af et finansgeni og blev 1782 sekretær i bankens overdirektion. Efter regerings-skiftet 1784 blev han deputeret i finanskollegiet, medlem af bankkontoret og af den overordentlige finanskommission, og både C. D. F. Reventlow og Schimmelmann betragtede ham som deres højre hånd. Blev 1787 medlem af kommissionen til fattigvæsnets ordning. Konferensråd 1789. Direktør for speciesbanken 1791, medlem af direktionen for depositokassen 1799. Dekoreret med Det hvide bånd 1804. Gehejmekonferensråd 1812. I 1813 blev han overpræsident i Kiel. W. var et meget fint menneske og betegnes som en af de smukkeste repræsentanter for det 18. århundredes tro på alle gode tankers endelige sejr.

223 WINTHER, studiosus. En studiosus ? W., der 19.8.1757 og 27.1.1758 indskrives som altergæst har muligvis været privatist og er da rimeligvis nedenstående:

WINTHER, NICOLAUS. Født c. 1738, død c. 1815. Søn af degn i Munkebjerg-by Christian Frederik W. (1686-1746), og Johanne Rasmusdatter (død 1759). - Gift med SOPHIE CHRISTINE ROSEN-GAARD, født c. 1743, død 4.11.1805.

Student fra Slagelse 1756. Skoleholder i Vedbysønder 1759 og kaldet til degn i Sor-terup-Ottestrup 1764.

224 WULFF, studiosus. Ses 6. oktober ? 1758 og 4. april 1759 blandt altergæsterne. Muligvis en privatist, der umuligt lader sig identificere.

225 WAAGER, ENGELBRECHT. Født 5.6. 1731 (Christiania), død 19.1.1768 (København). Søn af murermester W. - Gift 21.11.1764 (sst.) med ANNA CATHRINE CHRISTINE JØRGENSEN, der overlevede ham.

Hovmester for brødrene Leuch (privatister nr. 211-212) vist fra 1755-58, (han siger selv, at han har været 3 år ved akademiet).

Student fra Christiania 1751, cand. jur. 1756. Søgte 1758 forgæves sorenskriverembedet i Aggers og Alkier i Aggershus stift. Kommitteret i rentekammerkollegiet 1760, virkelig kammerråd s.å., møntkommissarius 1761. Virkelig justitsråd 1764.

1760-64

226 ELLING, FRIDRICH CHRISTIAN. Født 1742, begravet 28.1.1767 (Sorø). Søn af byskriver og postmester i Sorø Ove Elling (c. 1709-88) og Birgitte Larsdatter (c. 1702-93).

Svoger til professor J. L. C. Pontoppidan. Blev hovmester for Johan Frederik Lindencrone (akademist nr. 87) i maj 1763. I 1766 figurerer han som repetent.

Student fra Frederiksborg 1759.

227 ERDMANN, CHRISTOPHER. Født 1734, død 17.8.1801. - Gift med ANNA ELISABETH BERGEN, født ca. 1741, død 2.8.1827 (Højby).

Privatist 1761-63.

Student Helsingør 1755. Skoleholder i Ramløse 1765. Degn i Blidstrup 1772. "En værdig degn, der forestod embedet med megen flid".

228 GORNE, JOHAN DIDERICH. Født 1738 (København), død 15.1.1809 (sst.). Søn af parykmager Otto Diderich G. (død 1746) og Malene Knudsen.

Søgte 1754 forgæves optagelse på Sorø akademi. Var hovmester for "to unge adelsmænd" på akademiet 1762, og for C. A. M. v. d. Osten (akademist nr. 103) januar 1767 til maj 1768.

Student 1757 (privatdim.), baccalaur 1760. Alumne på Valkendorfs kollegium 1760-62. Studerede i Göttingen 1768-69. Kancelist ved admiralitets- og kommissariatskollegiet 1771. Registrator ved søetatens arkiver 1776, virkelig kancelliråd 1777, kommissariatssekretær 1778, generalauditørskarakter 1781, deputeret i Søkommissariatskollegiet s.å. med generalkrigskommissærs karakter. Søgte 1789 forgæves om amtmandsposten ved Dronningborg-Silkeborg-Mariager p. gr. af svageligt helbred. Indtrådte s.å. i kommissionen angående fattigvæsnets i Danmark. Rang som kontreadmiral 1790. Afsked 1793.

229 HATTUN, FREDERIK. Født 12.3.1719 ? (Frederikshald), død 15.3.1785 (Trankebar). Søn af købmand Lars H. og Marie Meng. - Gift 19.11.1766 (Trankebar) med MARIA MAGDALENA, enke efter en kaptajn FREYTAG.

Betegnes i kirkebogen som studiosus, var flere gange til alters i tiden mellem 22.1. 1762 og 2.10.1763. Han betegner sig selv som præceptor på det tidspunkt, men om

han har været hovmester på akademiet eller privat huslærer i Sorø kan ikke afgøres.

I skole i Odense 1733. Student der 1736, cand. fil. 1737, skoleholder i Kværkeby 1741. Søgte forgæves degnekaldet sst. 1743. Cand. teol. 1745, derefter huslærer og præceptor forskellige steder. Præst i Trankebar 1764.

230 HERTEL, JOHAN JACOB. Født c. 1728, død 3.11.1776 (København). - Gift 30.10.1765 (Store Heddinge) med MARGARETHA HØBERG, født c. 1747.

Kom til Sorø som hovmester for Johan Frederik v. Lindencrone (akademist nr. 87), han ses bl.a. 5.3 og 8.10.1762 blandt altergæsterne. Hovmestergerningen hos Lindencrone ophørte 11.3.1763, men 7.10.1764 anføres han i regnskaberne som hovmester uden "herre", og en tid efter som repetent.

I 1765 var han auditør ved det holstenske rytterregiment, der da lå i Sorø. Hans øvrige levnedsløb kendes ikke. Mens han var i Sorø skrev og udgav han 1763: Regeln für eine junge Person von Stande.

231 HOLTERMANN, KNUD HENRIK. Født 18.9.1737 (Dyvigen), død 5.4.1815 (København). Søn af kommerceråd Hans Henriksen H. (c. 1709-81) og Margrethe Wiig (død 1745). - Gift 13.5.1774 (København) med URSULA BEATE LINDE, døbt 8.8.1757 (København), død 25.3.1782 (sst.), Datter af konferensråd Gabriel Linde (c. 1715-91) og Agnete Elisabeth Wodroff (1726-59).

Den hovmester Holtermann, der nævnes for de to brødre Christian Frederik og Frederik Ludvig Juul (nr. 90-91), er utvivlsomt ovenstående. (Broderen Henrik Hansen H. (1735-84) var efter egne oplysninger informator hos biskop Harboe fra 1761-66). Holtermann ses første gang ved altergang i februar 1762, han forlod Sorø 10.10.1763.

Student 1754 (Trondhjem), cand. jur. 1771. Assessor i hof- og stadsretten s.å., justitssekretær i højesteret 1772, assessor (sst.). 1774. Økonom ved universitetet 1775, virkelig justitsråd s.å., etatsråd 1783, konferensråd 1802. R. af Dbg. 1810, kommandør af Dbg. 1813. Afsked s.å.

232 JØRGENSEN, hovmester hos Herman Michael Christian Schubart (akademist nr. 86) i 1761. Kan ikke identificeres.

233 LØVENØRN, DITLEV DE. Født 11.8.1743 (København), død 25.11.1788. Søn af amtmand Frederik de L. (1715-79) og Frederikke Sophie von Holsten (1719-74) Privatist ca. 1760-65.

Hofjunkker 1759, karakt. premierløjtnant 1762, à la suite ved jyske kyrasserregiment 1764, i nummer 1765, sekondløjtnant ved livgarden til hest 1769, premierløjtnant og karakt. ritmester 1770, sekondløjtnant ved sjællandske dragonregiment 1771, sekondritmester ved livgarden til hest 1772, generaladjutant 1774, karakt. major 1777, sekondmajor 1779, premiermajor 1784.

234 PONTOPPIDAN, JOHAN LUDVIG CHRISTIAN (1735-99). Var c. 1762-64 hovmester for Fr. g. de Cicignon (akademist nr. 95). Se afsnittet: Professorer og andre lærere nr. 16.

235 RÜDINGER, ANDREAS CHRISTOPHER. Døbt 31.10.1746 (Leipzig), død 20.2.1797 (Altona). Søn af købmand Christian August R. og Christiane Juliane Leisching.

Skal have studeret i Sorø, i så fald vel ca. 1762?

Landkadet 1763. Kadetkorporal ved kronprins Christians regiment 1765. Drog med den danske eskadre til Algier 1770 som korrespondent for Schoubynacht Kaas. Premierløjtnant 1772 afsked medkaptajns karakter 1774. Legationssekretær i Berlin 1774-89, charge d'affaires, geheimelegationsråd 1788. Amtmand i Haderslev vesteramt 1789, afsked med pension 1791 hvorpå han flyttede til Altona. Han hørte til den Klopstockske kreds.

236 STAGE, PEDER CHRISTIAN. Født 12.8.1734 (Snostrup), død 11.11.1805. Søn af sognepræst til Snostrup Rasmus S. (1693-1757) og Maren Klunker. - Gift med HEDVIG LOUISE BOIE, født 5.4.1748 (Eddelak), død 19.5.1827. Datter af præsten Nicolaus B. og Catharina Amalia f. Boie.

Hovmester for Hans Heinrich Friccius von Schilden-Huitfeldt, (akademist nr. 88) 1761-62. Student 1752 (Frederiksborg), cand. jur. 1761, studerede i Göttingen 1763 og i Leipzig 1765, hvor han var hovmester for Chr. Fr. de Friccius (akademist nr. 92) og Søren Løvenskjold (akademist nr. 80). Sognefoged i Sct. Margrethen (Steinburg amt). Virkelig kammeråd 1783. Sogneskriver (sst.) 1784.

237 TRAPPAUD, CHRISTIAN DETLEV. ? Født 1.6.1737, død 2.8.1814 (København). Søn af amtmand Detlev T. (1700-68) og Anna Dorthea Vieth (1704-85). - Gift 30.10.1767 (København) med JOHANNE ELISABETH JUDITHE QUIST, født 26.12.1747, død 21.1.1793 (Lausanne). Datter af fabrikør og farver Mauritz Q. (1713-78) og Magdalene Mætthers (c. 1726-99).

Det kunne tænkes, at han er identisk med den studiosus "Trappe", der nævnes ved altergangen i Sorø 23.11.1764. Faderen havde bestemt ham for studeringer, og det vides, at han har studeret, men ikke ved Københavns universitet. Ganske vist siges det, at han har studeret til sit 20. år, og det passer ikke med årstallet 1764.

Fændrik i falsterske gevorbne infanteriregiment 1756, secondløjtnant reformé 1757, virkelig secondløjtnant 1758, premierløjtnant 1763. I 1764 siges det, at han har tjent i 7 1/2 år. Kaptajnløjtnant ved livkompagniet 1774 og ret til at føre kompagniet s.å., stabskaptajn i 2. jyske nationale bataillon s.å.. Købte Musholm (1776?), som han solgte 1798. Kaptajn og kompagnichef 1779. Tog 1782 sin afsked med pension.

238 ULRICH, ANDREAS DANIELSEN. ? Døbt 10.3.1717, død 5.1.1781. Søn af skoleholder i København Daniel U. (død 1738) og Anna Catharine Pedersdatter (c. 1693-1747).

Skal have været informator ved akademiet 1763, men i december da han forgæves søger præstekald ved St. Cathrine kirke i Ribe er han stadig informator for søkadetterne.

Student 1739 (Metropolitanskolen) cand. teol. Skrive- og regnelærer for søkadetterne 1755-67.

1765-69

239 ANKER, JESS. Født 8.4.1753 (Christiania), død 28.5.1798 (Bath, England). Søn af købmand, justitsråd Christian Ancher (1711-65) og Karen Elieson (1723-1806). - Gift 18.9.1778 (Christiania) med kusinen KAREN ELIESON, født 18.9.1759 (sst.), død 18.9.1796 (sst.). Datter af overhofretsassessor Morten Leuch Elieson (1724-63) og Dorothea Eriksdatter Monsen (c. 1732-1786).

Privatist november 1767-december 1768.

Fik 1764 rejsepas til en udenlandsrejse sammen med to brødre. Immatriculeret i Göttingen 1769. Blev 1778 naturaliseret som dansk adelsmand. Grosserer i Christiania.

240 BIERREGAARD, THOMAS. Født 6.3.1743, død 6.4.1817 (Christiania). Søn af brandmester i København Mads B. og Marie Hedevig Hansdatter Arnkiel (født 1712). - Gift 16.5.1778 (Thorslunde) med FREDERICA BIRGITTE ARNKIEL, født 31.12.1744, død 21.6.1814 (Christiania). Datter af Michel Jørgensen og Sophia Amalia Bugge.

Ses som privatist ved akademiet 1768-74 hvor han navnlig studerede teologi. Hovmester for Thomas Blixenskiold de Mosencrone (akademist nr. 128). Søgte forgæves professoratet i Sorø efter professor Andr. Schytte 1777.

Student 1760 (København). Var pagehovmester 1778-84. Blev auktionsforvalter i Christiania og Bragernæs 1785, og dermed bortfaldt et løfte om toldkammerembedet i Øresunds toldkammer. Justitsråd.

241 BORCH, CASPAR ABRAHAM (1746-1805). Hovmester 1769 for Th. Blixenskjoeld Schøller (akademist nr. 122). Se afsnittet: Professorer og andre lærere nr. 21.

242 BUSCH, ... Anføres som hovmester for Adam Chr. Knuth (akademist nr. 110) januar 1769 til 11.12.1769. Kan ikke identificeres.

243 FOSS, MATTHIAS GEORG. Født 22.7.1747 (Sorø), død 9.2.1771 (sst.). Søn af købmand og værtshusholder Johan Adolph Foss (c. 1690-1768) og Lucie Radeløf (1721-74).

Indskrevet som privatist marts 1765. Gik i skole på Herlufsholm 1760 og blev student der fra 1762. Døde af småkopper i Sorø.

244 HALLING, JENS GJØDERT. Født 1747 (København), død 5.8.1789. - Gift med FREDERIKKE KRAFT, døbt 2.1.1754 (Sorø), død 8.2.1830 (København). (Gift 2. 1790 med boghandler Søren Gylendal (1742-1802)-). Datter af professor ved Sorø akademi Jens Kraft (1720-65) og Bodil Cathrine Evertsens (1727-58).

Ses som privatist juli-december 1768, muligvis længere. Hovmester for brødrene Barner (nr. 136-137) på akademiet 1777-80.

Student 1766 København. Hovmester hos generalmajor Helm. Gotth. Barner på Vedbygård, hvis sønner han fulgte til Sorø og som han atter ledsagede hjem. Fik af Barner løfte på præstekaldet i Følleslev-Særsløv 1775, men inden det blev ledigt kaldtes han 1786 til sognepræst i Asminderup og Grandløse som efterfølger for en svoger. Han oversatte bl.a. et par bøger fra tysk.

245 HETTING, CHRISTIAN. Døbt 1.2. 1741 (Antvorskov), død 11.7.1811 (København). Søn af forvalter Frederik H. (1706-73) og Anna Cathrine Jørgensdatter Pop (c. 1706-82).

Hovmester for Michael Herman Løvenskiold (akademist nr. 105) i hvert tilfælde fra januar 1768 og formodentlig til Løvenskiold forlod akademiet. Søgte forgæves 1777 det efter professor Schyttes død ledigblevne professorat.

Student 1754 (Slagelse), baccalaur 1755, cand. teol. 1757. Alumne på Valkendorfs kollegium 1757-63. Juridisk eksamen 1771. Studerede i Göttingen 1772 (indskrevet sammen med ovennævnte M. H. Løvenskiold). 3. medlem af gouvernementet i Trankebar (i kvalitet som justitiarius) 1777. Virkelig justitsråd 1780. Entlediget 1782.

246 HOLM, FREDERIK. Født 27.6.1743 (København), død 19.9.1795. Søn af general-krigskommissariats-skriver ved landetaten, (amtsforvalter Andreas Holm og Susanna Fogh (død 1748)-).

(Broder til næstfølgende).

Studerede jura ved akademiet som privatist fra juni 1765 til oktober 1766.

Student (privat) 1765.

247 HOLM, JOACHIM. - Broder til den foregående Frederik H.

Privatist ved akademiet fra juni 1765 til oktober 1766.

Oplysninger om hans liv er ikke fundet.

248 KONGSLEW, LAURITZ LAURBERG (1737-83). Var 1765 hovmester for Hans Benzons (akademist nr. 100). Se afsnittet: Professorer og andre lærere nr. 20.

249 KOPPENFELS, ... Hovmester hos Fr. Ludvig Wedel (akademist nr. 104) i hvert fald fra januar til juli 1768. Kan ikke identificeres.

250 MATHIESEN, MATHIAS GEORG. Døbt 29.3.1748 (Sorø), død 7.5.1793 (Rye-Sonnerup). Søn af by- og birkeskriver samt postmester i Sorø Marcus M. (1711-59) og Gjertrud Elisabeth Nyegaard (1712-67). - Gift 9.10.1778 med ELLEN POHLMANN, født 29.9.1762 (Kornerup), død 24.2.1852 (København). Datter af sognepræst Hans Peder P. (1728-95) og Maren Ditzel (1737-1816).

Privatist 1769-1770.

Student 1764 (Frederiksborg), cand. teol. 1768, baccalaur 1770, alumne på Elers kollegium 1771-76. Sognepræst i Rye-Sonnerup 1777.

251 MÜLLER, eller Møller ... Privatist og hovmester hos privatist Niels Poulsen (se nr. 254), fra maj 1768 vist til 1773. Kan ikke identificeres.

252 PINGEL, CHRISTIAN. Født 1745 (Helsingør), død 22.4.1785 (Lyø). Søn af stiftsprovst Jacob Christian P. (1718-82) (professor i Sorø 1760-64) og Marie Elisabeth Winding. - Gift 24.5.1782 (Nørre-Broby) med BIRGITTE DOROTHEA ZEUTHEN, født 1761 begravet 2.8.1803 (Frederiksborg). Datter af sognepræst Jens Z. (1714-63) og Dorthea Margrethe Seerup (død 1779).

Privatist i Sorø, som han forlod i juni 1765.

Student fra Slagelse 1762. Dimisprædiken 1770. Sognepræst på Lyø 1777.

253 PINGEL, JACOB SEVERIN. Født 4.4. 1747 (Helsingør), død efter 1820. Broder til foranstående. - Gift 11.4.1783 (N. Søby) med ELISABETH KÜHL, døbt 18.8. 1760 (sst.). Datter af sognepræst Claus K. (1729-82) og Elisabeth A. Lund.

Studerede ved akademiet, som han forlod samtidig med broderen i 1765. Hovmester for Mogens Frederik Rosenkrantz (akademist nr. 138) 1778 til juni 1779.

Præst i Nørre Søby og Heden 1782 og fra 1809 i Allested og Vejle. Entlediget 1820.

254 POULSEN, NIELS. Døbt c. 10.1.1755 (Skogn), vist død ung. Søn af soren-skriver og trælasthandler Henrich Jørgen P. i Kragerøe (1724-78) og Alhed Maria Hoff (1732-60). - Ugift.

Privatist. Kom til Sorø november 1767 og fik maj 1768 "sr. Møller", der tillige var privatist, som hovmester og forlod Sorø september 1774 sammen med sin informator. Om informatoren var "sr. Møller" vides ikke. Snarere var det Peter Teilmann (se nr. 258), der 10.12.1773 gik til alters sammen med Niels Poulsen, og som i en biografi betegnes som hovmester for "de to brødre de Poulsen".

Niels Poulsen vides sidst at have været i København 1776.

255 SCHIFFMANN, JOHANN FRIDERICH ALEXANDER. Døbt 23.10.1737 (Slesvig), død 17.8.1800. Søn af Hans Georg Ludolph S. og Margaretha Gerdrut Nasser (født 1713). - Gift 1797 med CHRISTINA AMALIA TIELCK (eller Zielch), døbt 6.3.1752 død juni 1804. Datter af "hochfürstl. Musicus" i Pløn Hans Hinrich Z. og Anna Elisabeth Saaren.

Hovmester hos Frederik Christian v. d. Lühe (akademist nr. 113), men vist kun fra juni til oktober 1768.

Legationsråd 1779. Indskrevet ved universitetet i Leipzig 1783 vist som hovmester for hertugerne af Slesvig-Holsten Christian August (1768-1810), Friedrich Karl Emil (1767-1847) og Friedrich Christian (1765-1814). Fik 1784 rang med etatsråder, 1786 deputeret i bjergværksdirektoriet, 1791 afsked med vartpenge. Kabinetssekretær hos prinsesse Louise Augusta. Direktør i generalpostamtet 1794.

256 SCHØNING, ANDREAS WOLL. Født 1.12.1747 (Skotnes), død 13.3.1813. Søn af møller Oluf Woll (Skotnes, senere Trondhjem) og Anne Schønning, (en søster til professor Gerhard S. i Sorø (1720-80)-). - Gift 1. 1780 med ANNA CECILIE SCHUMACHER, død 1782. Datter af krigsråd Friderich S. og Mechtele Dorothea Sechmann. - Gift 2. 1800 med SOFIE FREDERIKKE BECH, død 1843. Datter af birke-dommer Albrecht Gottlob B.

Privatist ved akademiet fra november 1767 til juli 1769 og boede da hos morbroderen professor Schønning.

Student fra Trondhjem 1767. Tog efter Sorø-opholdet landmålereksamen og blev landinspektør ved Gisselfeld Klostersgods med bolig i Bråby ved Haslev.

257 SOMMERFELDT, CHRISTIAN. Født ? 6.1.1746 (Sukkestad i Totten, Norge), død 30.5.1811 (sst.). Søn af sorenskriver David S. (1707-73) og Benedicte Christine

Hoff (død 1774). - Gift 1. 12.3.1784 (Land) med KAREN MAGDALENE MANDAL, født 12.3.1764 (sst.), død 14.2.1791 (Sukkestad). Datter af sognepræst Frederik Grüner M. (1728-1802) og Karen Magdalene Dorph. - Gift 2. 28.5.1793 (Christiania) med ANNE SOPHIE HAGERUP, døbt 29.11.1775 (sst.), død 12.10.1821 (Sukkestad). Datter af byfoged i Christiania Søren H. (1732-1803) og Ingeborg Bolette Jacobsen (1737-1815).

Skal have studeret ved akademiet lige efter 1765.

Student 1759 fra Christiania, baccalaur 1761, alumne på Regensen 1765, cand. teol. s.å., alumne på Valkendorfs kollegium 1767-69. Sekretær for kommercekollegiets norske sager 1776. Renteskriver i rentekammeret 1776-81. Kammerråd 1779. Amtmand i Christians amt 1781. R. af Dbg. 1811. Han skrev adskillige bøger, en af dem: Tanker om overdådighed og dens virkninger, blev trykt i Sorø 1772. Han skal have været på tale som professor i historie ved akademiet 1775.

258 TEILMANN, PETER. Født 26.9.1745 (Vordingborg), død 21.11.1816. Søn af amtsforvalter Anders T. (1699-1772) og Anna Neergaard (1712-94). - Gift 1. 9.7.1779 med ANNE MARIE HVASS, født 15.7.1747, død 4.12.1785. Datter af sognepræst Hans H. i Jyllinge (1718-87) og Anna Else Fogh (1719-80). - Gift 2. 12.9.1788 med PETRONELLE POULINE FRICK, født 1757, død 28.1.1802. Datter af major Hans F. (1723-87) og Augustine Høy. - Gift 3. 25.2.1803 med CHRISTIANE SOPHIE KELLERMANN, født 29.3.1744, død 24.12.1824, (gift 1. med sognepræst Johan Peter Staal til Baarse (1723-1800)-). - Datter af Nicolai K. og Anna Gleerup.

Hovmester 1773-74 for Niels Poulsen (nr. 254).

Student Herlufsholm 1761, baccalaur 1762, cand. teol. 1763, alumne på Elers kollegium 1764-69. Sognepræst i Borup Kimmerslev 1776, forflyttedes 1783 til Taastrup og Uggeløse.

1770-74

259 VOIGT, JOHAN GEORG. Født 25.7.1737 (Jylland), død 25.4.1816 (Sorø). - Gift med ELISABETH MARGRETHE ALS, født 21.9.1744 (Avnø ved Vordingborg), død 1817. Datter af Peder Jensen Als, og Kristence Helene Vadskær (en søster til professor C. F. Wadskær).

Student fra Odense 1757. Derpå huslærer og fra 1765 ansat hos overhofmesteren, geheimeråd Reitzenstein, hvor han i "Handels-Speil" for 1771 nævnes som hovmester for sønnen Fr. Wolf Carl (akademist nr. 118). Samme år blev han klokker og kordegn i Sorø, og det siges da, at han "havde udi nogle år informeret adskillige privatim".

Han påtog sig 1775 til 1778 at holde skole ved akademiet. Hans hustru led af en stille sindssygdom, og det har måske været grunden til at han selv gik i stå. I hvertfald førte han ikke kirkebøgerne i Sorø mellem 1781-98, hvad man den dag i dag må beklage. Sønnen Nicolai Ulrich V. (1780-1842) blev timelærer ved akademiet.

260. BLICHER, DIDERIK NICOLAI. Født 10. 5. 1746 (Stokkemare), død 27. 6. 1805 (Gunslev). Søn af sognepræst Peder B. (1683-1746) og Bodil Marie Rahr født Collin (død 1766). - Gift 10. 5. 1782 med METTE POULSEN, født 31. 12. 1751, død 28. 4. 1826. Datter af skolelærer Poulsen, Seest ved Kolding.

Hovmester for greve Otto Didr. Schack (akademist nr. 131) i Sorø 1775-76.

Kom 1761 i Nykøbing skole. Student der 1765. Filosofikum 1766, baccalaur s.å., cand. teol. 1771. Hovmester for greve A. G. Moltke (Bregentved). Efter hovmestertiden i Sorø opholdt han sig fire år i København og blev 1781 sognepræst i Gunslev. Provst 1797.

261 BOEG, BALTHASAR JENSEN. Født 2. 9. 1745 (Øsby), død 21. 2. 1787 (Haderslev). Søn af kgl. postmester og transportforvalter ved Arøsund færgested Jens Baltzarsen B. (c. 1698-1770) og Karen Sommerfeldt.

Tvillingbroder til næstfølgende Niels Sommerfeld Boeg.

Hovmester for greve A. C. Knuth (akademist nr. 110) i hvertfald fra januar 1771 til oktober 1773.

Immatrikuleret ved Københavns universitet 1765. Ejede Stenderupgård i Sønderjylland indtil 1785.

262 BOEG, NIELS SOMMERFELD (døbt ? N. Krog B.). Født 2. 9. 1745 (Øsby), død 28. 2. 1832. Tvillingbroder til Balthasar B. - Gift c. 1783 med DOROTHEA FRIDERICA KRAFT, døbt 27. 11. 1762 (Sorø), død 14. 5. 1832. Datter af professor Jens Kraft (1720-65) og Sophie Magdalene Langhorn (1730-91).

Svoger til professor J. L. C. Pontoppidan. Ses i Sorø fra maj 1770 til og med 1780. Selv oplyser han, at han i 10 år har gjort tjeneste i rentekammeret og i 7 år været fuldmægtig hos overhofmester Reitzenstein. Det sidste indebar muligvis, at han også har været hovmester for Reitzensteins søn (akademist nr. 118).

Blev 1768 exam. jur., fra Sorø søgte han 1779 forgæves amtsforvalterembedet i Ålborg, og i 1781 blev han amtsforvalter over Korsør amter. Kammerråd 1788. Hans økonomiske forhold må have været temmelig fortvivlende, for da han i 1786 forgæves påny søgte amtsforvalterembedet over Ålborg amt, oplyser han, at han betaler 400 rdl. i pension til formanden og han anholder ved den lejlighed "paa det vemodigste" om stillingen og beder "paa kraftigste maade" om at det forestilles Kongen, "at det ikke uden min og Families Undergang er mig mueligt længere eene at afholde den for mig saa byrdefulde Pension". Man forstår derfor baggrunden for, at han i 1790 blev afskediget p. gr. af kasse-mangel. 1791 købte han Ødemark af Adam Gottlob Kraft (privatist nr. 263), men afhændede den påny 1796.

263 KRAFT, ADAM GOTTLÖB SEVERIN.

Døbt 24. 6. 1752 (Sorø), død 15. 4. 1828 (København). Søn af landsdommer Peter Kraft (1711-64) og Birgitte Borthuus (1722-91). - Gift 1. 17. 6. 1781 (Bromme) med CHARLOTTE AMALIE TROLLE (søster til akademist nr. 127), født 10. 7. 1750 (København), død 24. 7. 1814 (Stenløse), skilt 1799 (boede til 1802 i Sorø). Datter af oberst Herluf T. (1716-70) og Anna Trolle Gersdorff (1724-61). - Gift 2. 29. 7. 1812 (København) med SOPHIE FREDERIKKE TRONIER, født 12. 8. 1785, (København) død 5. 10. 1845 (Lyngby), skilt 1814. Datter af regimentskvartermester Joachim Christopher T. (1743-1822) og Anna Rosine Køppen (1758-1813).

Privatist januar 1773-april 1774.

Cand. jur. 1775. Auskultant i generaloldkamret 1776. Vicelandsdommer i Sjælland, Møen 1781. Virkelig justitsråd 1783, tilige landstingshører og skriver 1789. Suspenderet 1791 og ved højesteret fradømt sine embeder 1795. Ejer af Ødemark og Skaftelevgård fra 1783 til 91, da han solgte den til Niels Sommerfeld Boeg (privatist nr. 262).

264 LUND, NIELS TØNDER. Født 30. 10.

1749 (Trondhjem), død januar 1809 (druket i Skagerak). Søn af residerende kapellan Lauritz L. (1717-65) og Ellen

Margrethe Tønder (1725-87). - Gift 24.5.1797 (København) med GEORGINE CATHARINE KROGH, født 18.11.1774 (Trondhjem), død 23.8.1819. (gift 1. med toldkasserer Johannes Bartholomæus Bluhme (1760-96)-). Datter af generalvejmaster Nicolai Frederik K. (1732-1801) og Anna Maincke (1743-1823).

Hovmester for akademisten Ove Ramel Sehested (se akademist nr. 130) fra 1772-75. Betalte det sidste år selv for sit ophold og betegnes som "en af de studerende, der lover meget, elsket af alle på stedet". Søgte 1777 forgæves professoratet efter Andreas Schytte.

Student 1765, studerede økonomi og politik i København, Kiel og Sorø. Efter Sorø-opholdet foretog han sammen med sin tidligere elev fra Sorø, O. R. Sehested en lang udenlandsrejse med ophold i Kiel og England. Blev fuldmægtig i det vestindisk-guineiske renteskriverkontor 1778, forflyttet til det fynsk-jyske toldkontor 1780, s.å. renteskriver i det sjællandske toldkontor og 1787-91 chef for toldkammerkancelliet. Kommitteret 1787 og deputeret 1805 sst.-. Blev medlem af en kommission til finansernes forbedring 1787 og nogle måneder 1794 konstitueret politimester i København. Justitsråd 1792, virkelig justitsråd 1800. Indtrådte som medlem af den interimistiske regeringskommission for Norge på kongens opfordring, men skibet, der skulle bringe ham til Norge, blev skruet ned af isen og alle omkom. - Han var en flittig og retsindig embedsmand, levende interesseret i botanik og entomologi. Han skabte sammen med O. R. Sehested en insektsamling, der blev grundstammen i Zoologisk museum.

265 MALLING, IVER CHRISTIAN. Døbt 18.10.1744 (Hornslet), død 1806. Søn af borgmester i Viborg Peder Malling (1717-79) og Charlotte Hylleborg Storm (1727-1801). - Gift 2.11.1787 (København) med LOUISE HENRIETTE BECK, født 1.1.1759, død 25.3.1831. (Gift 1. 1780 med højesteretsadvokat Peter Hersleb (1755-85)-). Datter af plantageejer Jens Michelsen B. (1721-91) og Louise Sophie Hagen (1737-77).

Kom som hovmester for Peter Tordenskjold Sehested 1770 (akademist nr. 123) til Sorø, men havde tilsyneladende ikke så let ved at klare opgaven som mentor for denne. Blev derefter 1772 hovmester for Børge Trolle (akademist nr. 127) og forlod først Sorø sammen med denne i december 1776. Har uden tvivl samtidig studeret ved akademiet og opføres da også i 1773 blandt "andre studerende".

Student fra Viborg 1761, cand. teol 1767. Kabinetsskretær hos arveprins Frederik 1784, justitsråd 1797. Virkelig etatsråd. Konferensråd 1804.

266 MOLBECH, JOHAN CHRISTIAN (1744-1824). Var 1772-73 hovmester for Peter Tordenskjold Sehested (akademist nr. 123) og 1776 for Detlev Kay Holsten (akademist nr. 135). Se afsnittet: Professorer og andre lærere nr. 25.

267 RAMUS, C. Hovmester for Adam Christopher Knuth (akademist nr.124). Kom 18.7.1771 og rejste 6.1.1772 (eller juli 1772 iflg. mandtallet).

Der kan være tale om to fætre, begge ved navn CHRISTIAN RAMUS.

1. Født 28.5.1744 (Marslev), død 29.5.1801 (Odense). Søn af sognepræst Cosmus R. (1717-82) og Else Hansdatter Langsted. - Ugift. Student 1761, ex. jur. 1768. Forvalter på Skovsgård 1788, i 1791 tillige Fjellebro. Kasserer ved den fynske geistligheds enkekasse.

2. Født ca. 1747, død 13.7.1800. Søn af biskop Jacob R. (1716-85) og Sara Dreyer (1723-79). (Svoger til Herman Michael Christian Schubart (akademist nr. 86)-). Student Odense 1766. Sekondløjtnant à la suite i fynske regiment rytteri 1776, virkelig sekondløjtnant 1777, karakt. premierløjtnant 1782, virkelig premierløjtnant 1783, secondrimester 1789. Afskediget fra krigstjenesten og senere toldinspektør.

(I 1778 ses en Ramus, "hører i Odense" ved en auktion i Sorø, det kunne måske være den førstnævnte).

268 STEENSTRUP, CHRISTIAN VOGE-LIUS (1745-1801). Var c. 1771 hovmester for Fr. Wolf Carl Reitzenstein (akademist nr. 118). Se afsnittet: Professorer og andre lærere nr. 19.

269 TORNØE, MAGNUS JOSVA, døbt 25.2.1744 (Nyborg), død 12.12.1802 (sst.?). Søn af klokker og bedemand Erich T. (c. 1713-97) og Hedevig Gram (c. 1708-82). - Gift 1. 15.11.1776 (København) med APOLLONE BIRGITHA RUD (skilt 1789), døbt 6.4.1756 (sst.), død 5.6.1794 (Norup), datter af urtekræmmer Jens R. og Hedevig Christine Hassing. - Gift 2. 14.9.1797 (Nyborg) med DANIELA CLAUDINE SVANE. Døbt 9.3.1751 (sst.), død 23.4.1826. (gift 1. 1767 med søløjtnant Jens Knudsen (c.1728-96), gift 3. med generalløjtnant

baron Christian Vilhelm Guldencrone (1747-1818-), datter af rektor i Nyborg Hans S. (1703-76) og Edel Faber.

Hovmester for "nogle unge mennesker" 1773 og boede da hos dr. Rud. Buchhave. Ses påny i Sorø 1774. Søgte forgæves sprogmasterstillingen efter Chr. Gottlob Almer, der døde i Sorø 1773.

Student Nyborg 1760. Magister. Blev adjungeret rektor Svane i Nyborg c. 1775 og blev dennes efterfølger 1776. Hankarakteriseres som en lærd og dygtig skolemand, men lunefuld som opdrager.

1780-84

270 HASSENFELDT, CICILIANUS NICOLAUS. Født 21.3.1759 (Højet, Falster), død 17.10.1830 (Sorø). Søn af skolelærer Johan Carl H. (c. 1714-85) og Dorthea Magdalene Helsted (1728-1804). - Gift 3.5.1799 (Frederiksberg) med ANNA MARIA HANSEN født c. 1775 (Antvorskov), død 20.4.1861 (Sorø).

Antaget som privatist 1781 og anføres endnu i 1798 som studerende ved akademiet. 17.10.1791 antog professorerne ham som skriver på "Overhofmester-Contoiret", som det fremgår af økonomiregnskaberne. 1811 blev han forstkasserer ved akademiet. Han forgreb sig imidlertid på kassen og blev 1825 dømt til fæstningsarbejde i København, dog formildedes straffen til tåleligt arbejde i Møens tugthus. Allerede 1827 blev han benådet og fik lov at vende tilbage til Sorø. Hans hustru blev 1826 "sygevarterske" på akademiet, og i den stilling afløstes hun senere af datteren Martine Carite Dorthea Hassenfeldt (1807-77).

Før han kom til Sorø var han informator på Sorø Lille Ladegård.

271 KISBYE, RASMUS SEVERIN. Født 3.2.1754 (Odense), død 1.9.1826 (Ålborg). Søn af professor Hans K. (1684-1758) og Helene Ambrosia Brinch (1715-88). - Gift 1782 med IVARIKKE DE BRINCK-SEIDELIN, døbt 25.10.1754 (Hagstedgård), død 21.4.1826 (Ålborg). Datter af konferensråd Hans Diderik de B.-S. (1720-78) og Ingeborg Bering (1727-96).

Må sikkert være den Kisbye, der ankom november 1781 som hovmester for Andreas Ulrich Lachmann fra Norge (akademist nr. 139), og som rejste til Norge i februar 1782.

Student 1771 fra Odense. Alumne på Elers kollegium 1774-77. Cand. teol. 1777. Studerede i Leipzig 1777 og i Göttingen 1779. Konrektor ved latinskolen i Bergen 1782. Konrektor i Ålborg 1804, entlediget som titulær professor 1811.

272 TØNDER, OLE. Født ca. 1766, død 19.1.1803 (Egersund). Søn af sognepræst Peder T. (c. 1721-1813) og Jeremia Margrethe Borch (c. 1735-1813). (professor C. A. Borchs søstersøn).

Studerede i Sorø fra januar 1783 til maj 1789.

Indskrevet ved universitetet 1789. Kgl. toldoppebørselsbetjent i Egersund 1802.

1785-89

273 ESMANN, HERMAN. Født 8.8.1755 (Randers), død 24.5.1824 (Ølgod). Søn af fænik Christian Frederik E. (1722-62) og Anna Christensdatter Borup (1730-1811). - Gift 24.6.1788 med GJERTRUD SOPHIE BORGEN, født 18.3.1763 (Veierslev), død 10.5.1827 (Ølgod?). Datter af sognepræst David Clausen B. (1726-97) og Anna Margrethe Hjortholm (1736-1821).

Hovmester hos greve Jørgen Scheel 1785-87, (akademist nr. 157).

Student fra Randers 1776, cand. teol. 1782. Sognepræst i Meirup 1787, Lemvig 1793 og Ølgod 1802.

274 OLSEN, GOTTSCHÉ HANS (1760-1829). Var 1785-87 hovmester for Henrik Juel-Rysensteen (akademist nr. 154). Se afsnittet: Professorer og andre lærer nr. 26.

275 SPANDET, NIELS. Døbt 21.1.1742 (Ribe), død 10.2.1820 (sst.). Søn af købmand Søren Nielsen S. (1715-43) og Adolphine Kirstine Knudsdatter Bierrum (død 1768). - Gift 1.8.1797 (Ribe) med JOHANNE KALHAUGE, døbt 25.7.1751 (sst.), død 4.4.1839 (sst.), (gift 1. 1782 med Michael Basballe (c. 1726-96)-). Datter af Hans Nielsen K. og (vist:) Ingeborg Nielsdatter.

Hovmester for Christian Rosenkrantz (akademist nr. 150) fra januar 1786 til juli 1788.

Student Ribe 1761, exam. jur. 1769. Supercargo for handelshuset Ryberg til Vestindien. Efter Sorø-opholdet rejste han

med greve Friedrich Christian Raben (akademist nr. 153) i Tyskland, Frankrig, Italien og England. Forligskommissær Ribe, landværnskommisær sst. 1802. Virkelig kammerråd 1816, afsked s.å.

1799-1803

276 HANSTEEN, CHRISTOPHER. Født 26.9.1784 (Christiania), død 15.4.1873 (sst.). Søn af konsumptionsinspektør Johannes Mathias H. (c. 1745-92) og Anne Cathrine Treschow. - Gift 15.5.1814 med JOHANNE CATHRINE ANDREA BORCH, født 14.7.1787 (Sorø), død 23.12.1840 (Christiania). Datter af professor ved Sorø akademi Caspar Abraham B. (1746-1805) og Anne Margrethe Rosenstand-Goiske (1761-1850).

Hovmester for næstnævnte Otto Reedtz-Thott vist fra 1802-03 under hans Sorø-ophold.

Student fra Christiania 1802. Immatrikuleret ved Københavns universitet s.å., hvor han begyndte på et juridisk studium, som han snart opgav. Efter Sorø-opholdet og atter en studietid ved universitetet blev han adjunkt ved Frederiksborg statsskole 1806. I 1814 blev han lektor i matematik (herunder astronomi) ved det nyoprettede universitet i Christiania, hvor han 1816 blev professor. Ved siden af sin universitetsgerning fik han mange hverv: direktør for den geografiske opmåling 1817-72, lærer ved den militære højskole fra dens oprettelse 1849, medlem af direktionen for Det kgl. Selskab for Norges Vel, medlem senere formand i direktionen for Den kgl. Kunst- og Tegneskole. Ved hans 50-års jubilæum 1856 hædrede universitetet ham ved at præge en medaille i guld til hans ære. Han tog sin afsked 1861. Betydningsfuldest er hans undersøgelser over jordmagnetismen. I 1828-30 foretog han med offentlig understøttelse en rejse til Sibirien. Udbyttet af denne rejse forelagde han i sit hovedværk: "Resultate magnetischer, astronomischer und meteorologischer Beobachtungen auf einer Reise nach dem östlichen Sibirien", der udkom 1863.

277 REEDTZ-THOTT, OTTO baron til Gaunø. Født 7.1.1785 (Vorgård), død 22.3.1862. Søn af Holger R.-Th. (1745-97) (akademist nr. 93) og Anna Beate Magdalena von Woyda (1754-1805). - Gift 1. 3.7.1807 med HEDEVIG SOPHIE CHRISTINE DE ROEPSTORFF, født 3.1.1782 (Næstved), død 14.6.1835. Datter af generalmajor Gotfried Christopher de R. (1719-91) og Johanna Frederica Göring (1749-86). - Gift 2. 17.10.1837 med KAREN JULIE ELISABETH FREDERIKKE FØNSS, født 21.9.1814 (Hindsgavl), død 23.5.1844 (Gaunø). Datter af kammerherre Niels Basse F. (1793-1858) og Dorthea Frederikke Louise Wedel-Heinen (1796-1864). - Gift 3. 6.7.1845 med CAROLINE AMALIE FØNSS, født 30.12.1818, død 21.5.1869 (Gaunø). Søster til hans andenhustru.

Kan måske betragtes som den allersidste privatist ved akademiet. Han var i Sorø fra 1799 til 1803 og boede hos professor Borch. Hans første hovmester var Gerhard Henrich Winther (nr. 280), hans anden den senere professor Christopher Hansteen (nr. 278). Sidstnævnte skriver, at Reedtz-Thott blev sendt til "det stille Sorø" for at han "under tilsyn af amtmand Stemann kunne forberede sig til dansk-juridisk examen". Hansteen forlod ham efter halvandet års forløb "da den unge mand ei var at formå til alvorligt studium. Der var på det tidspunkt fire professorer tilbage i Sorø: Borch, Molbeck, Nissen og Steenstrup (der døde 1801). De to sidstnævnte var professorer i henholdsvis lovkyndighed og jura, og det er vel hos dem Reedtz-Thott har studeret.

Hofjægermester 1836, kammerherre 1847, kommandør 1851.

278 WINTHER, GERHARD HEINRICH. Døbt 12.1.1759 (Skanderup), død 16.12.1828 (Frederiksværk). Søn af provst Peder W. (1716-92) i Skanderup og Gjertrud Henriksdatter Kragh (1730-59).

Hovmester for Otto Reedtz-Thott (privatist nr. 277) vist fra 1799-ca. 1801.

Student fra Kolding 1779. Var ved sin død informator i Frederiksværk.

NOTER

Akademister. Hovmestre og privatister

1. Akademister

1. Adel 1966 2/56. - Forfatterlex. - Om Sorøopholdet: Sjæl. Missiver 1748 s. 938.
2. Adel 1908/373. - Forfatterlex. - Hirsch.
3. Adel 1908/374. - G. Elgenstierna: Den introducerade svenska adelns ättartavlor 1932 7/93.
4. Genealogisches Reich- und Staats- handbuch 1803 1/310. - Europäisches genealogisches Handbuch 1800 2/13.
5. Adel 1966 2/47. - Slotte 6. - Bobé: Reventl. 7/528 og 544. - Malling: Vielser.
6. Mallingiana I (Rigsark.). - Konversationsleksika.
7. Bricka. - Norsk biogr. leksikon. - Ovenstad. - Malling: Vielser. - Adel 1891/86.
8. Adel 1916/452.
9. Adel 1932 2/66. - Forfatterlex. - Slotte 16. - Om Sorøopholdet: Sjæl. Missiver 1747/528.
10. Adel 1932 2/66. - 1898/296 og 1890/76. - Slotte 16.
11. Adel 1954 2/48 og 1943 2/52.
12. Adel 1948 2/10. - D. B. L. - Forfatterlex.
13. Hirsch. - D. B. L. (om faderen). Slagelse St. Peders Kirkebog. - Genealogisk heraldisk Samling: Borgerlige slægter (Rigsark.). - Bobés Sorø-matrikel. - Supplikb. 1750/1019 og 1752/672. - L. F. la Cour: Sorø bys historie 1938 s. 356 (søsteren).
14. Büsching, A. F.: Beiträge zu der Lebensgeschichte denkwürdigen personen 1786 4/47f. Genealogisches Handbuch der Gräflichen Hauser 1965 B/3/67.
15. Genealogisches Reich- und Staats- handbuch 1803 1/766. - Europäisches genealogisches Handbuch 1800 2/406.
16. Adel 1945 2/48. - D. B. L. - Forfatterlex. - Udenlandske univ.
17. Adel 1948 2/10. - Dødsfald 2.
18. Adel 1954 2/75. - Forfatterlex. + suppl. - Oversekretærens brevbog 1749-50/429 (Rigsark.). - Fik kgl. tilsagn 28.7.1749 (Carl Juels kopibog s. 104 på Sorø Akademi bibliotek).
19. Adel 1958/59 2/22. - Forfatterlex. + suppl. - Pers. Tidsskr. 1/3, 179. - Supplikb. 1749/1572.
20. Norsk biogr. leksikon. - Bricka. - Forfatterlex. - Bobé: Reventl. 7/515 - Malling: Vielser.
21. Adel 1921/515. - Bricka. - Forfatterlex.
22. Bobé: Reventl. 8/tillæg 92. - Hirsch.
23. Patriciske slægter 1915. 3/38. - I Bobés Sorø-matrikel henvises til et "manuskript nr. 81" i Deichmanske Bibliotek, Oslo, hvor det om C. F. Bruuns farbrors sønnesøn Fr. Conrad Bruun (1736-53), der døde som ung søkadet, skulle være oplyst, at han også blev student fra Sorø 1749. Formentlig er de to Bruun'er der blevet forvekslet, men Deichmanske Bibliotek oplyser at Bobé må have fejlciteret, for et sådant manuskript eksisterer ikke i samlingen.
24. Bricka. - Hirsch.
25. Adel 1939 2/56 og 1934 2/144.
26. Adel 1930 2/171 og 176. Af mindetalen fremgår det, at han var fra Trallau.
27. Adel 1921/524 og 1913/184. - Rang. - Bricka.
28. D. B. L. - Adel 1921/524. - Forfatterlex. - I professor Colds anbefaling til Magnus Theiste siges, at han var M.'s repetent de sidste 1 i 2 år, og anbefalingen er dateret 24.3. 1755 (sammenlign noten til nr. 205).
29. Büsching, A. F.: Beiträge zu der Lebensgeschichte denkwürdiger Personen 1786 4/187-189. - Genealogisches Reich- und Staats Handbuch 1803 1/625. - Benzon: Stamtavler over danske adelsslægter (Rigsark.). - Rang. - Pers. Tidsskr. 5/6 s. 144. - Bobé: Reventl. 10/209. - Tyske kancellis forestillingsprotokol 1770-1849, 1/5 og 11.
30. Adel 1943 2/53. - Pers. Tidsskr. 1/2 s. 192.
31. Adel 1940 2/42. - Univ. Matr. 3/154.
32. Adel 1906/13.
33. Bobé: Reventl. 8 tillæg/122. - Bobés Sorø-matrikel. - Benzon: Stamtavler over danske adelsslægter

- (Rigsark.). - Adsk. bestillinger 1/41 og 44. - Adel 1904/489 og 1943 2/7.
34. A. Eyben: Stamtavle over slægten Stockfleth 1929. - Adsk. Bestillinger 2/14 og 24. - D. B. L. 5/376 (hustruen). - Wad fra Fyens fortid 1916 1/120.
35. Georg Schmidt: Das Geschlecht v. d. Schulenburg 1899 2/564. - Bricka. - Gesandter. - Søofficerer. - Bobé: Reventl. 5/279. - A. Fjelstrup: Damerne ved Karoline Mathildes hof 1909 s. 141. - Malling: Vielser.
36. Adel 1930 2/54. - Hirsch.
37. Adel 1943 2/118. - Bricka. - Vilh. Skeel: Optegnelser om fam. Skeel 1871 s. 309 ff. - Slotte 8. - Malling: Vielser. - Hirsch (svigerforældre).
38. D. B. L. - Norsk biogr. Leksikon. - Adel 1943 2/118. - Amtmandsbogen. - Højesteret 1961. 2/270.
39. Adel 1910/427. - Ulrik Green nævnes som hovmester for en Rosenkrantz, da han 14.2.1755 var fadder i Sorø.
40. Adel 1930 2/124. - Rang.
41. Adel 1917/317 og 1909/366. - Gerhard Honnens de Lichtenberg: Bidstrups ejere 1949 (duplikeret). - Pers. Tidsskr. 11/4 244 - Luxdorph 2/109. - Benzons stamtavler over danske adelsslægter (svigerforældre). - Adsk. Bestillinger 1/44 og 99. - Sjæl. Reg. 1757/151. Sjæl. Tegn. 1759/722. - Oversekretærens brevbog 1759 /369 og 1762/723. -
42. Adel 1919/507. - Luxdorph 1/115, 167 og 234. - D. B. L. (svigerforældre).
43. Adel 1951 2/115 og 1887/380. - Slotte 11.
44. Pers. Tidsskr. 4/5 s. 234. - Bobé: St. Petri Gemeinde 1925. - Gesandter.
45. Som 44, (undtagen Gesandter).
46. Adel 1924/465 og 1938 2/63. - Hirsch - Udenlandske univ.
47. D. B. L. - Norsk biogr. leksikon. - Adel 1944 2/83.
48. D. B. L. - Adel 1927 2/49. - Slotte 5 og 7. - Sjæl. Reg. 1758/578.
49. D. B. L. - Adel 1945 2/50.
50. Adel 1906/7-8. - Luxdorph 1/475. - Trap. - Malling: Vielser. - Pers. Tidsskr. 7/5 s. 234. - Th. Thaulow: Lillie-Juulernes slægtbog 1925/426. - Søofficerer (2. hustrus forældre).
51. Adel 1922/481 og 1935 2/34. - Bricka.
52. Adel 1910/409. Sneedorff: Breve 1759.
53. Bricka. - Erslew. - Adel 1948 2/11 og 1914/308. - Slotte 9. - Malling: Vielser. - Hirsch.
54. Bobé: Slægten Ahlefeldts historie. 1899 5/146 og 156. - Bricka.
55. Adel 1925/453 og 1906/12. - Rang.
56. Adel 1919/495 og 1943 2/120. - D. B. L.
57. Som 56. - Højesteret 1661-1961, 2/374.
58. Adel 1914/430. Her angives hans dødsår til 1754, men han omtales 1785 i Gusmanns breve (se 60), og i Tyske kancellis forestillingsprotokol 1778-79 (Rigsark.).
59. Adel 1921/473. - Slotte 13. - Hirsch.
60. Familien Gusmann stammede fra en spansk adelsslægt. Faderen søgte om at måtte føre dette gamle adelsnavn, men først 1748 fik sønnen tilladelsen. (Sonntags Beilage zum Plöner Wochenblatt 20.7.1902). - Vedrørende Sorøopholdet: Sjæl. Tegn. 1755/579. - Prof. J. Kraft skriver, at han læste privatissime med ham i 21 måneder (Carl Juel kopibog i Sorø akademis bibliotek s. 116). - Zeitschrift d. Gesellschaft f. Schleswig-Holsteinische Geschichte 1903 33/225. - Univ. Matr. - Udenlandske univ. - Rang. - Tyske kancellis forestillingsprotokol 1770-1849 1/160. - Rentekammerets embedsansøgninger, (Rigsark.). - Adresse-Avisen 1789 nr. 163. - Skifte (Landsark.). - Bobé: Reventl. 8/136 (hustruens forældre).
61. Bobé: Reventl. 7/529. - Pers. Tidsskr. 4/1 s. 59-60. - Enkekassen. - Adel 1891/85.
62. Adel 1938 2/35.
63. Adel 1938 2/35. - Hirsch.
64. Adel 1943 2/45 (hustruens forældre forkert opgivet). - Amtmandsbogen. - Bobé: Reventl. 7/528.
65. Adel 1938 2/67, 1896/337. - Gesandter. - Udenlandske univ. - Adsk. Bestillinger 1/87.
66. Adel 1934 2/146, 1925/489. - Slotte 14/20f.
67. Adel 1934 2/146.
68. Bobé: Reventl. 5/tillæg 93. - Supplikb. 1765. - Hirsch.
69. Adel 1890/277, 1893/437. - Malling: Vielser. - Gesandter.
70. Søofficerer. - Forfatterlex. - Slotte 9. - Adel 1927 2/49 og 1890/326.
71. Adel 1947 2/48 og 1910/427. - Sjæl. Reg. 1767/516.
72. Adel 1930 2/54. (dødsdatoen rettet efter Bobés Sorø-matrikel). - Bricka. - Slotte 9. - (Hustruense 49).
73. D. B. L. - Adel 1930 2/55. - Slotte 9.
74. Adel 1960 2/29. - Forfatterlex. - Luxdorph. - Amtmandsbogen (svigerforældre).
75. Forfatterlex. - Pers. Tidsskr. 3/6

- s. 73. - Bobé: Reventl. 9/450. - Lengnick: Stamtavle. - Hirsch. - Luxdorph.
76. Forfatterlex. - Pers. Tidsskr. 4/6 s. 86. - Hirsch. - Dødsfald 1, (faderen). - Om Sorø: Sjæl. Tegn. 1759/413. - Supplikb. 1758/877. - Rentekammeransøgninger 1760 og 1787 (Rigsark.). - Enkekassen. - Holmens kirkebog, vielser. - Møller utrykt stamtavle (Rigsark.) (faderen og moderen). - Lengnick: Stamtavle (hustruen). - Søofficerer (do).
77. Adel 1910/409 og 1906, 14 samt 1949 2/67. - Slotte 14. - Dødsfald 2. - Bricka.
78. Adel 1943 2/45, og 1944 2/95. - Gravskrifter. - Forfatterlex.
79. Hirsch. - Supplikb. 1770/1147 og 1779/338+898. - Pers. Tidsskr. 8/3 s. 104. - Keldby kirkebog. - Dødsfald 2 (om den formodede hustru). - Bobé: Sorø-matrikel.
80. Forfatterlex. - Adel 1949 2/93. - Oversekretærens brev bog 1763/439. (Rigsark.). - Norsk slektskalender 1951 2/2 (hustruen).
81. D. B. L. - Forfatterlex. - Gesandter. - Adel 1915/328. - Soranerbladet 1926/43.
82. Adel 1890/331 og 1936 2/63. - Hirsch.
83. Adel 1890/326 og 1925/458. - Forfatterlex. - Bricka.
84. Norsk biografisk leksikon. - Adel 1890/326. - Bricka. - Forfatterlex. - Univ. Matr. 186. - Højesteret 1661-1961 2/375. - Adsk. Bestillinger 1/85.
85. Forfatterlex. - Adel 1943 2/119 og 1941 2/86. - V. Skeel: Optegnelser om familien Skeel 1871 s. 317.
86. Adel 1947 2/63 (her opgives hustruens forældre forkert, se Odense kirkebog dåb og D. B. L.).
87. Adel 1924/471. - Slotte 2. - Bricka. - Erslew. - Kopulationsprotokol 1768 (Københavns stadsark.).
88. Bricka (under Schilden). - Forfatterlex. (under Friccius, men uidentificeret. - Adel 1926 2/50 og 1949 2/67.
89. Forfatterlex. - Pers. Tidsskr. 3/4 s. 140. - Rang. - Den Vindingske slægt 1926. - Supplikb. 1748/293 og 1752 368. - Sjæl. Tegn. 1760-61 s. 644.
90. Adel 1890/279 og 1951 2/194. - Pers. Tidsskr. 2/5 s. 217 tavle.
91. Forfatterlex. - Adel 1890/279. - Gesandter. - Udenlandske univ. - Højesteret 1661-1961 2/377.
92. Adel 1926 2/50. - Forfatterlex. (uidentificeret). - Pers. Tidsskr. 14/5 s. 24, hvor H. Friis-Petersen formoder, det drejer sig om præsten i Tellingsted; Fr. Chr. Friccius (1733-88), der havde studeret i Göttingen, men allerede 1759 havde embede.
93. Adel 1947 2/54 (hustruens dødsdata forkerte, se Vejlø kirkebog) og 1906/6. - Forfatterlex. - Udenlandske univ. - Slotte 5. - P. E. Jensen: Gavnø 1902/178.
94. Forfatterlex. - Bobé: Reventl. 7/511. - Pers. Tidsskr. 6/4 s. 114. - Gravskrifter. - Herlufsholm 1/106+302 og 2/208.
95. Pers. Tidsskr. 7/5 s. 235.
96. Adel 1890/332. - Hirsch.
97. Adel 1913/176. - D. B. L.
98. Adel 1939 2/58. - D. B. L.
99. Adel 1939 2/60. - D. B. L.
100. Adel 1937 2/32. - Forfatterlex. - Adel 1925/439 og 1886/89. - (Adelsårbogen angiver hans 3. hustru født i Flensborg 19.5.1763, men i Enkekassen opgives 19.5.1760, og her anføres også hendes forældre, som årbogen ikke opgiver). - Pers. Tidsskr. 6/4 s. 17 (4. hustru).
101. Venligst oplyst af Oberregierungsrat Joachim Freiherr von und zu Reitzenstein, Grafeling. - Dansk Tidsskrift 1899 (Bülows erindringer).
102. Bobé: Reventl. 1/458. - Forfatterlex. - Hirsch.
103. Bobé: Reventl. 7/526. - Forfatterlex. - Hirsch. - Luxdorph. - St. Nicolai Kirke (hans dåb). - Adel 1935 2/61.
104. Adel 1951 2/157 og 1945 2/48. - Univ. Matr. s. 291. - Sjæl. Tegn. 1766-68/175.
105. Adel 1949 2/115. - D. B. L. - Forfatterlex. - Jurister. - Udenlandske univ.
106. Adel 1928 2/166. - D. B. L. - Erslew. - Jurister. - Slotte 14/404.
107. G. N. Kringelbach: Den civile centraladministrations embedsæt 1660-1848 s. 186. - Dødsfald 2. - Rang. - Enkekassen. - Forældre: Norsk slektshist. tidsskr. 1932 3/15 og O.H. Møller: Genealogische Tabelle von dem Geschlecht derer von Lutten und Meincke 1775. - Gravskrifter (hustruen).
108. Løvenbalchs forældre kendes ikke. Er det et fingerpeg, at Tøger Reenberg Teilmann, der betalte indskud i Livrentesocietetet for ham, var dattersøn af digteren Tøger Reenberg, hvis moder var født Løvenbalch. I øvrigt var Løvenbalchs "mangeårige bekendte" akademisten Peder Wormskjold (106) søn af en søster til Tøger Reenberg Teilmann (O. Nielsen: Historiske Efterretninger om Skadst herred. 1862 s. 137). - Hirsch. -

- Livrentesocietetet af 1757 (Rigsark.).
 - Rang. - Brevet til Bulow findes bl. B.'s papirer i Rigsark. - Slagelse St. Mikkel kirkebog begravelse 29.1.1813.
109. F. Krogh: De danske majorater 1868 s. 45. - Hirsch. - Trap. - Dødsfald 2. - Benzon: Stamtavler over danske adelsslægter (Rigsark.). - Malling: Vielser.
110. Adel 1966 2/56. - Forfatterlex. (hvor oplysningerne er misvisende). - Jurister. - Sjæl. Tegn. 1766/68 s. 407. - Rotuli 1774/270.
111. Adel 1946 2/94 og 1949 2/67. - Historisk Tidsskrift 5/1 s. 288, 290 og 305. - Slotte bd. 5. - Iflg. Oversekretærens Brevbøger (Rigsark.) 1766/553 og 610 samt 1767/440 kom brødrene ikke på akademiet, men de opføres i akademiets regnskaber.
112. Adel 1946 2/95. - Historisk Tidsskrift 5/1 (register). Slotte 5. Sammenlign noten til 111.
113. Adel 1924/481. - Udenlandske univ.
114. Adel 1963 2/21. - D. B. L. - Ungdomserindringer i Dansk Tidsskrift 1899.
115. Adel 1901/296. - Bricka. - Jurister. - Forfatterlex. - Søofficerer (svigerforældre).
116. Adel 1904/494 og 1935 2/64. - Bricka. - Jurister. - Højesteret 1661-1961 2/270.
117. Hirsch. - Ovenstad. - Luxdorph. - Elgenstierna: Den introducerade svenska adelns åttartavlor 1932 bd. 7 (svigerforældre). - O. Hjort: En norsk familie Hjort 1912 s. 64. - Skiftet efter Charlote Elisabeth Bøefekke: Hof-og stadsrettens behandlingsprotokol 1782 1/168 (Landsark.). Hendes testamente: Sjæl. Reg. 1782/83 s. 219 (Rigsark.).
118. Pers. Tidsskr. 2/6 s. 16. - Forfatterlex. - "Over Salig Kammerjunker F. W. C. v. Reitzenstein" 1778.
119. Pers. Tidsskr. 11/1 s. 148. - Forfatterlex. - Lengnick: stamtavle over familien Westengaard 1857 s. 8. - Udenlandske univ. - Livrentesocietetet af 1757 (Rigsark.). - Supplikb. 1779/1611. - Trap. - Weilbachs kunstnerleksikon (Svigerforældre). Hans stambog findes i Sorø akademis bibliotek.
120. Adel 1890/332 og 1930 2/54. - Jurister. - Højesteret 1661-1961. 2/381. Soranerbladet 1973/136 f. og 1974/3 f.
121. Adel 1944 2/53. - D. B. L. - Jurister. - Optagelsen som auskultant 1777 skete efter store betænkkeligheder, da han ikke havde aflagt juridisk eksamen på latin (Rotuli 1777/170).
122. Pers. Tidsskr. 2/5 s. 217. - Løffler: Gravmonumenter i Sorø kirke 1888 s. 24. - Sorø kirkebøger.
123. Adel 1954 2/51. - Forfatterlex.
124. Adel 1966 2/47 og 1921/521. - Jurister.
125. Bobé: Reventl. 4/264. - Gesandter. - Bobé: Slægten Ahlefeldt 1899 5/144.
126. Jurister. - Forfatterlex. - Gesandter. - Pers. Tidsskr. 2/5 s. 243. - Rentekammeransøgning (Rigsark.). Rotuli 1776 s. 78. - Supplikb. 1776/317.
127. Hauch-Fausbøll: Trolle 1898 s. 28. - Adel 1891/424. - Forfatterlex. - Danmarks Kirker, København 2/181.
128. Supplikb. 1774/1 og 377 samt 1778/868. Sjæl. Reg. 1774/464. - Forsegingsprotokol 1779/88 1B nr. 227 (Landsark.). - Malling: Vielser. - Norsk slektsh. tidsskr. 1932 3/99. - Luxdorph. - Adresseavisen 1781 nr. 201 og 198. - Dødsfald 1. - Overskou: Den danske skueplads 2/452. - Citerede kirkebøger. - Rotuli 1775/171. - Sjæl. Tegn. 1782/84 s. 652.
129. Hirsch. - Søofficerer. - Dødsfald 1. - Forsegingsprotokol I A 110 Kbh. (Landsark.). - Sjæl. Tegn. 1772/292 og 963.
130. Adel 1954 2/48. - D. B. L. - Forfatterlex. - Jurister. - Pers. Tidsskr. 6/6 s. 77.
131. Adel 1932 2/67. - Udenlandske univ. - Slotte 16. - Bricka (svigerforældre).
132. D. B. L. - Gesandter. - Supplikb. 1774/421.
133. Adel 1890/333 og 1954 2/52. Trap. - Søofficerer. - Slægten Fabricius 1933, 1/13.
134. Adel 1944 2/55. - Jurister.
135. Adel 1924/457. - Pers. Tidsskr. 6/3 s. 202, smlg. Soranerbladet 1935/42 (H. s tjener i Sorø, den senere godsejer Møller, fortæller træk fra Sorø-tiden.). - D. B. L. (svigerforældre).
136. Beiträge zur Geschichte der Familie von Barner. 1910 bd. 1. - F. Krogh: De danske majorater 1868 s. 49. - Hof og Statskalender 1781. - Trap. - ADEL 1941 2/9 og D. B. L. 13/171 (Svigerforældre).
137. Beiträge zur Geschichte der Familie von Barner. 1910 bd. 1. - F. Krogh: De danske majorater 1868 s. 50-51. - Trap. - Slotte 3. - Hof og Statskalender 1783. Malling: Vielser. - Adel 1920/468 og 1924/461.
138. Adel 1910/428.
139. Jurister. - Vestind. data. - Norsk slektsh. tidsskr. 1932/237 og 239. - Norske dødsfald.

140. Adel 1913/172 og 1970-71 2/17.
 141. Adel 1957 2/32 og 1958-59 2/22. - Udenlandske univ. - Pelt død 26/6 1796 (Helliggeist, Kbh.).
 142. Adel 1935 2/64. - D. B. L. - Gesandter. - Slotte 15.
 143. Adel 1935 2/64.
 144. Bobe: Reventl. 7/545. - Bricka. - Erslew. - Dødsfald 1.
 145. Fra Ribe amt 1907-09 bd. 5-7. Vejle amts årb. 1911/199. - Molbech. - Wiberg. - Enkekassen. - Jurister (forældrene). - Sjæl. Tegn. 1785-87/881. - Sorø akademis direktions arkiv 1782-84, danske kancelli (en pakke på Rigsark.). - E. Juel Hansen: Slægten Gløerfeldt. 1923. - Kirkebøger fra Assens (Landsark. i Odense).
 146. Univ. Matr. 385. - Molbech. - Kirkebøger (Landsark. Odense). - Wiberg (forældre).
 147. Jurister. - Molbech. - Skifteprotokoller Lunde herred (1791-1808). - Kirkebøger.
 148. Jurister, hvor dødsåret fejlagtigt opgives til 1787. - Trinitatis kirke, begr. 14.3.1788. - Molbech.
 149. Forfatterlex., hvis formodning om forældre er forkert. - Jurister. - Molbech, der fejlagtigt anfører en broder som fader. - Supplikb. 1782/1396. - Roskilde katedralskoles disciplinprotokol 1756-1818 (Landsark.). - Hirsch. - Gesandter. - Hof- og Stadsrettens forseglingsprotokol 1791 I C 472 (Landsark.).
 150. Adel 1910/410 og 1970-71 2/16. - Jurister.
 151. Pers. Tidsskr. 3/6 s. 293. - Jurister.
 152. Adel 1937 2/15. - D. B. L. - Jurister. - Erslew.
 153. Adel 1896/334. - F. Krogh: De danske majorater 1868 s. 82. - Udenlandske univ. - Slotte 6. - D. B. L. bd. 12 s. 99.
 154. Adel 1890/272 og 1963 2/50+1964 2/130 (svigerforældre). - Th. Thaulow: Lillie-Juulernes slægtebog 1925 s. 428. - Pers. Tidsskr. 6/1 s. 77.
 155. Adel 1946 2/63. - D. B. L. - Molbech.
 156. Adel 1940 2/45 og 1963 2/20. - Molbech.
 157. Adel 1943 2/136 og 1896/337. - Vilh. Skeel: Optegnelser om familien Skeel 1871 s. 330. - Molbech.
 158. Jurister. - Luxdorph. - Molbech. - Dødsfald 1 (svigerforældre).
 159. Molbech. - Holms saml. - Citerede kirkebøger.
 160. Molbech. - Adel 1937 2/15.
 161. Molbech. - Jurister. - Lengnicks stamtavler 2/1 s. 2.
 163. Adel 1937 2/16. - Erslew. - Molbech.
 164. Molbech. - Sophie Høegh: Efterretninger om familien Wesseltoft 1893 s. 2 (hans der omtalte søn, der senere blev regeringsråd, var Carl Wilh. Jørgensen (1801-72), se: Jurister). - Stambog over kronprinsens livkorps (Hærens arkiv). - Hirsch. - Borgerkskabsprotokol 1809 (Stadsarkivet, København). - Lengnick: Stamtavle over familien Haren. - St. Petri kirkebøger.
 165. Se de to først citerede kilder under broderen (164). - Norske dødsfald. - Lindstøl, T.: Storthingsrepræsentanter 1814. Kria. 1892.

2. Hovmestre og privatister

166. T. Thaulow: Slægterne Thaulow 1922 s. 70. - Stamtavler over familien Breder, Preus og Arctander 1876 s. 146, (Landsark.'s ex. har fødselsåret rettet til 1731). - Altergang: 28.2.1749 og fadder 11.6.1751.
 167. Jurister. - Balleke familieblade 1924. - Pers. Tidsskr. 1/4 s. 28 og 5/6 s. 245. - Gratialprot. 1750-52/78. - Sjæl. Tegn. 1760/794. - Altergang: 3.11.1748 - 20.10.1749.
 168. Balleke familieblade 1924. - E. A. Thomle: Familien v. Cappelen 1896 s. 42 f. - Meddelelse fra Statsarkivet i Kristiansand, hvor kirkebogen p.t. restaureres. - Sorø akademis hofretsprotokol 1749. - Supplikb. 1750 14/4 og 13.7.1750. - Ovenstad.
 169. B. Balslev: Stamtavle over familien Balslev 1901 s. 83. - Museum 1893 2/46. - Arends (svigerforældre). - Gratialprotokol 1750/81. - Ses først 15.9.1748 ved altergang.
 170. Kirkehist. Saml. 4/2 s. 87. - Wiberg. - Quistgaard 1/133.
 171. Bobe: Reventl. 8 tillæg/83 og 10/61. - Helsingørs embedsmænd s. 152. - Altergang 31.8.1749 - 9.3.1753.
 172. Wiberg. - Holms saml.
 173. A. F. Büsching: Beiträge zu der Lebensgeschichte denkwürdige Personen 1784-89 2/reg., 4/reg. og 6/reg. samt A. F. Büsching: Eigene Lebensgeschichte 1789 reg.
 174. Adel 1944 2/40. - Supplikb. 1748/245.
 175. D. B. L.
 176. Forfatterlex.
 178. Gesandter. - Indbydelsesskrift til Ålborg katedralskole 1844 s. 23. -

- Wiberg (forældre). - Altergang: dec. 1747 - 12/12 1749.
179. E. Paulli: Familien Paulli 1925 s. 16. - Gratiaiprot. 1750-52/44. - Altergang: 8.8.1749 - 25.5.1753.
180. Skifte efter prof. Schlegel i Sorø akademis hofret, (Landsark.).
181. Fadder 31.1.1749. - Altergang 25.9.1750.
182. Gesandter. - Arends 2/259. - Schlegels skifte se 180.
183. Kabinetsstyrelsen i Danmark 1768-72. 1916, 1/180. - Jurister 4/762. - Christonje og Hirsch (svigerforældre). - Gratiaiprotokol 13/10 1757. - Rotuli 1773. - Når H. Friis-Petersen i sit værk: Register til Universitetsmatriklen (Kgl. Bibliotek) antager at det er politimesteren i Christiania Matthias Stub, der blev student 1741, kandet oplyses, at han allerede blev gift 1739 (Pers. Tidsskr. 2/2 s. 76). - Carl Bruun: København 1901 3/289 f. - Pers. Tidsskr. 5/6 64.
184. Grandjean: Kgl. danske forstembedsmænd 1907. - P. H. J. Petersen: Samlinger vedr. ridefogeder (Rigsark.). - Pers. Tidsskr. 11/5 s. 93. - Dødsfald 1.
186. Achelis. - Forfatterlex. - Udenlandske univ. - Pers. Tidsskr. 1/5 s. 58. - Arends. - Stod fadder i Sorø: 21.10.1753 og 14.2.1755.
187. Prokuratorer. - Slægtstavle over slægten Bojesen 1911 s. 58, hvor oplysningen om hans ophold ved akademiet vist må tilskrives sønnen pastor Fr. Bojesen B.
188. A. F. Büsching: Lebensgeschichte 1789. - Forfatterlex. - Soransk Tidsskrift 1865 1/205.
189. Danm. kirker, Sorø s. 95. - Bobé: Die deutsche St. Petri Gemeinde 1925.
190. Altergang: 23.11.1753.
191. D. B. L. Forfatterlex. - Ida Falbe Hansen: Oehlenschlägers nordiske digtning 1921 s. 189. - H. Friis-Petersen: Kannik i Ribe N. T. Lym og hans efterkommere 1932 s. 120. - Altergang: fra 18.1.1754, til 19.3.1756.
192. Pers. Tidsskr. 8/3 s. 92. - Kirkehist. Saml. 6/2 s. 143. - Vendsysselke årbøger 1920/206. - Wiberg.
193. Vestind. data. - O. A. Løwold: Præstehistorier fra Ryfylke 1891 s. 109. - Repertorium over legater og milde stiftelser 1903 1/129. - Univ. matr.
194. Altergang: 6.11.1750. - Skifte efter sprogemester Almer 13.3.1752 (Sorø akademis hofret, Landsark.).
195. Lampe 2/133. - A. Erlandsen: Gejstligheden i Trondhjem stift 1844 1/234. - Hirsch.
196. Bobé: Reventl. 3/XI, 7/457 og 8/tillæg 6-7. - Slesv. amtsforvaltere. - Ses ved en auktion 19.5.1751 (Sorø akad. hofret, Landsark.) og Altergang 22.3.1753.
197. Nævnes ikke i "degne", men der er en lakune for Bjernedes vedkommende for årene 1764-67, hvor også kirkebøgerne mangler. - Købstadsregnsk. nævner ham i okt. 1758 som skoleholder og oplyser juli 1764, at han er blevet degn i Bjernede. - Johs. C. Jessen: Alsted og Ringsted herreds skolehistorie 1945 s. 100. - Slagelse lærde skole: Designationer over skolens disciple 1740-43 (Landsark.). - Gudum kirkebog.
198. D. B. L. - K. F. Plesner: Jens Schelderup Sneedorff 1930 s. 33 og 48. - Vilh. Andersen: Dansk Litteraturhistorie 1934 2/614.
199. Nævnes som fadder 13.3.1754. Ved skiftet efter ham (Sorø akademishofret, Landsark.) nævnes ingen slægtninge.
200. Forfatterlex. - Bricka. - Jurister. - K. F. Plesner: Jens Schelderup Sneedorff 1930 s. 71 og 82. - Adel 1889/23.
202. Lampe 2/228. - A. Kielland: Familien Kielland 1898 s. 25. - Pers. Tidsskr. 5/4 s. 243. - Norskedødsfald. - Altergang: 19.10.1753 - 26.9.1755.
203. H. Friis-Petersen: Personalhist. bidrag til Århus katedralskoles historie. (Manuskript, Kgl. Bibl.). - Altergang 22.3.1754 - 30.7.1756.
204. Fadder: 7.2.1753, altergang: 1.6.1753. - Pers. Tidsskr. 7/6 s. 5.
205. Forfatterlex. - Hof- og stadsretsskifte København (Landsark.) (med forskellige dokumenter bl.a. 3 anbefalingskrivelser fra Sorø).
206. L. og Birg. Balslev: Stamtavle over Haarslevgrenen af familien Balslev. 1939 s. 21. - Supplikb. 1755/957. - Kirkebog Frederikssund (Svigerforældre). - Altergang: 14.11.1755.
207. Amtsforvaltere. - Slegten Benkeskø 1904 s. 345. - Enkekassen. - Dødsfald 1. - Altergang 13.3. og 25.4.1759. - I skiftet efter prof. Jens Kraft nævnes han som varetager af Krafts bogsalg i Stockholm (Sorø akademis hofret, Landsark.).
208. Pers. Tidsskr. 8/3 s. 94. - Malling: Vielser. - Dødsfald 1-2. - Lengnick: Stamtavle over familien Magens, Tillæg. - Christonje. - Prokuratorer s. 102. - Retsbetjente, Sjælland (Rigsark.). - Univ. Matr. - Fadder: 24.8.1755. - Altergang: 28.4.1758.
209. Postmestre. - Adsk. Bestillinger.
210. Wiberg. - Barfoed: Den falsterske

- gejstlighedens personalhistorie. 1851-54. - Gratialprot. 1760/62. - Altergang: 12.9.1755 og 21.3.1760.
- 211-212. A. Collett: En gammel Christiana-slægt 1883 s. 39. - Rang. - Altergang: bl.a. 17.1.1755 og 24.9.1756 (i kirkebogen kaldes brødrene "Løk").
213. D. B. L. - K. F. Plesner: Jens Schelderup Sneedorff. 1930 s. 104. - Nævnes ved auktion Sorø Akademis hofret 24.5.1758 (Landsark.). - Altergang: 4.4.1759.
214. Patriciske slægter 3/174. - Forfatterlex.
215. Forfatterlex. - Bricka.
216. Forfatterlex. - Lampe. - E. Nystrøm: Den Hielmstjerne Rosencroneske stiftelse 1925 s. 113. - Folketælling Sorø 1787. - Kopulationsprot. 1762.
217. M. Rosenkilde: Stamtavle over Familien Rosenkilde. 1883 s. 14. - Indbydelsesskrift til Ålborg katedralskole 1844 s. 34. - Wiberg. - Dødsfald 2. - Forfatterlex (Svigerforældre).
218. Prokuratorer. - Jul. Clausen: Den danske Tartuffe 1916. (Om Pingels forhold til Schiøts hustru). - Adsk. Bestillinger 2. - Odense kirkebøger (Svigerforældre). Fadder 31.1.1749. Altergang 25.9.1750). (sammenlign 181).
219. D. B. L. - Forfatterlex. - Altergang: 8.12.1758-11.4.1760.
220. Altergang: 9.2.1759 - 8.10.1762.
222. D. B. L. - Forfatterlex. - Bobé: Reventl. 1/279 og XXXI, 2/188. - Ifølge "Købstadsregnskaber" forlod han Sorø i oktober 1766.
223. Univ. Matr. - Degne.
225. Jurister. - Gratialprot. 17.3.1758. - Altergang: 28.2.1755 og 24.9.1756.
226. Se 234. - Univ. Matr. Sorø kirkebog. - Købstadsregnskaber 1763.
227. Degne 72. - Frederiksborg amts årbøger 1909 s. 145. - Altergang 17.6.1761 og 10.1.1763.
228. Forfatterlex. - Bobé: Reventl. 4/281 og 8/tillæg 12. - Udenlandske univ. - Rentekammerets embedsansøgninger (Rigsark.). - Supplikb. 1754/796. - Pers. Tidsskr. 7/3 s. 230.
229. Forfatterlex. + suppl. 2. - Johs. C. Jessen: Alsted og Ringsted herreds skolehist. 1945 s. 225. - Norsk slekth. tidsskr. 4/301. - Ostind. data. - Sorø amts hist. årbøger 1937/55. - Norske dødsfald. - Vitæcandidatorum 1741-65/549 (Landsark.).
230. Forfatterlex. - Pers. Tidsskr. 1/2 s. 183. - Hirsch. - Enkekassen. - Ses endnu som fadder 22.4.1765.
231. Jurister. - Højesteret 1661-1961 2/378. - O. Holtermann: Slægtbog for familien Holtermann 1902 s. 36. - Enkekassen. - Udnævnelser under danske kancelli (Rigsark.). - Gratialprotokol 15.5.1766. - Patriciske slægter 2/278 (svigerforældre). - Dødsfald.
232. Sorø akademis hofret auktion 2.3.1761, (Landsark.). - Altergang 22.5.1761.
233. Adel 1914/308. - Luxdorph 1/278. - Fadder 8.9.1760 og nævnes iskitte efter prof. Jens Kraft 1765 (Sorø akademis hofret, Landsark.).
235. Forfatterlex. - Bobé: Reventl. 5/28 281. - Gesandter. - Amtmandsbogen.
236. Jurister. - Udenlandske univ. - Pers. Tidsskr. 14/5 s. 24. Kirkehist. Saml. 6/2 s. 158.
237. Louise Trappaud Rønne: Adelslægten Trappaud. 1924. - Hirsch. - Kan det være et fingerpeg, at Henrik Budtz, der blev sekretær hos faderen i Silkeborg, var student fra Sorø 1731?
238. Forfatterlex.
239. Adel 1952 2/32. - Sjæl. Reg. 1764-66/96. - Udenlandske univ. - Købstadsregnskaber 1767-68. - Alf. Collett: Familien Elieson, 1881 s. 16.
240. Pers. Tidsskr. 3/2 s. 239+321. - Malling: Vielser. - Vahl 13/3. - Adsk. Bestillinger. - Rotuli 1777/366. - Luxdorph 2/316 og 334. - Univ. Matr. - Norske dødsfald. Købstadsregnskaber 1768-74.
242. Købstadsregnskaber 1769-70.
243. Herlufsholm bd. 1-2. - Købstadsregnskaber, 1765. - Sorø kirkebog.
244. Forfatterlex. - Wiberg. - D. B. L. 8/465. - Enkekassen. - Købstadsregnskaber 1768 og 1778-80.
245. Forfatterlex. - Jurister. - Pers. Tidsskr. 14/3 s. 103. - Udenlandske univ. - Ost-indiske data. - Rotuli 1777/366 og Supplikb. 1777/714. - Købstadsregnskaber 1768-69.
246. Forfatterlex. - Jurister. - Adresseavisen 1795 nr. 271. - Worms forfatterlex. 1784, 3/352. - (Faderen: Historisk tidsskrift 3/4 s. 313 -14. - Amtsforvaltere. - C. Nyrop: J. F. Classen 1887).
249. Købstadsregnskaber.
250. Forfatterlex. - Wiberg. - Patriciske slægter 3/172. - Danm. Kirker, Sorø s. 95. - Sorø kirkebog. - Købstadsregnskaber 1770.
251. Købstadsregnskaber 1768-74. - Ses adskillige gange i kirkebogen både som fadder og altergæst 1770-71. Hvor længe han har været hovmester hos Niels Poulsen vides ikke. Kun ved ankomsten nævner "Købstadsregnskaber" ham ved navn, senere betegnes han blot som "Poulsen

- m. informator". 26.11.1771 ses han som fadder sammen med forvalter Caspar Müller (1736-76). Senere synes Peter Teilmann at have afløst ham som hovmester (se nr. 258).
252. Wiberg. - Malling: Vielser. - Luxdorph 1/409. - Lengnick: Stamtavle over familien Zeuthen. - Købstadsregnskaber 1765.
253. Wiberg. - Købstadsregnskaber 1765 og 1779. - Fadder 8.7.1778, altergang: 20.11.1778.
254. Pers. Tidsskr. 8/3 s. 73. - Købstadsregnskaber 1767-74.
255. Postmestre. - Enkekassen. - Centraladministrationen 192. - Møllers stamtavle over familien Nasser (mikrofilm i Rigsark.). - Tyske cancellis forestillingsprotokol 1/163 og 241 (Rigsark.). - Slesvigske amtsforvaltere. - Købstadsregnskaber 1768.
256. Nordlands-slekten Schønning i 360 år 1928 s. 157. - Købstadsregnskaber 1767-69.
257. Norsk biografisk leksikon. - Forfatterlex. - Norske dødsfald (svigerforældre).
258. Herlufsholm 1/103, (her betegnes han som hovmester for "de to brødre de Poulsen". Det kan næppe være andre end brødrene Niels de P. til Vennergård (1740-80) og Jens de P. til Palstrup (1742-1809), men der er intet vidnesbyrd om, at de skulle have været på Sorø akademi. Men 15.1.1773 ses Teilmann ved altergangen sammen med "hr. Poulsen" og i "Danmarks Handels-Spejl" 1774 nævnes han ligeledes som hovmester. - Wiberg+rettelser sst. 1/754. - Forfatterlex.
259. Degne 232. - A. D. Jørgensen og hustru Ide Marie Pedersens slægtbog 1894 s. 67. - Olrik 112. - Soransk Tidsskrift 1912/81. - Sjæl. Tegn. 1771-73/ nr. 20. - Købstadsregnskaber aug. 1775. - Folketælling 1787.
260. Forfatterlex. - Købstadsregnskaber 1775-76.
261. Øsby kirkebog 1745+1770. - Achelis. - F. L. Hansen: Stenderup sogns historie, 1935 s. 194. - Købstadsregnskaber 1770-73.
262. Øsby kirkebog 1745+1770. - Jurister 1/163. - Fortegnelse over interessenterne i 3. Klasse af det private livrentesocietet 1781 s. 10 (Rigsark.). - Den alm. Enkekasse. (sst.). - Trap. - Amtsforvaltere. - Købstadsregnskaber 1771-80. - Fadder 24.5.1770.
263. Jurister. - Trap. - Købstadsregnskaber 1773-74. - Erslew. - (Svigerforældre: Adel 1891/424. - Pers. Tidsskr. 6/4 s. 18. - Bobé: Reventl. 6/514).
264. D. B. L. - Rotuli 1777/366.
265. O. M. Giersing: Stamtavle over efterkommere af P. P. Malling 1884. - O. M. Giersing: Stamtavle over efterkommere af Bernhard Hagen 1884. - J. H. Sixhøj: Viborg katedralskoles dimittender 1630-1879. - D. B. L. 15/256. - Kopulationsprotokol København 1787. - Malling Vielser. - Adskil. Bestillinger. - Luxdorph 2/300.
267. Giessing 1/520 tvl. - Jurister. - Hirsch. - Købstadsregnskaber 1772. - Sorø akademis hofret 1778 (Landsark.).
269. Thorgeir Borch: Slægten Tornøe. Skien 1910 s. 104. - A. F. Mülertz: Historiske efterretninger om Nyborg latinske skole 1821 s. 26. - Adel 1935 2/64. - J. Aal: Nutid og fortid 1834 2/265. - Pers. Tidsskr. 1/4 s. 262. - Supplikb. 1773/652. - Rotuli 1773. - Enkekassen. - Købstadsregnskaber 1774. - Søofficerer (Jens Knudsen).
270. Soranerbladet 1945/ s. 49 f. - Alfr. Larsen: Lolland-Falsters degne 1960. - Sorø akademis direksions arkiv 1782-84 (Rigsark.) II/3 her nævnes, at H. var antaget som privatist 1781 og at han havde været informator på Lille Ladegård. - Købstadsregnskaber 1783 følgende.
271. Købstadsregnskaber 1781-82. - Erslew. - Udenlandske univ. - Forfatterlex. 4/412. - Giessing 2/2 s. 301.
272. Erlandsen: Gejstligheden i Trondhjem stift 1844 s. 433. - Købstadsregnskaber 1783-89. - Univ. Matr. - Folketælling 1787.
273. Wiberg. - L. Meier v. Esmann: Oplysninger om slægten Esmann 1926. - Hundrup: Stamtavle over slægten Borgen 1877 s. 16. - Købstadsregnskaber 1786-87. - Ses ved en auktion 16.11.1785 (Sorø akademis hofret, Landsark.). - Hirsch (faderen).
275. Jurister. - P. J. N. Spandet: Meddelelser om familien Spandet 1897 s. 26. - Købstadsregnskaber 1786-87.
276. Norsk biografisk leksikon.
277. Adel 1947 2/54. - Christopher Hansteen: Reise-Erindringer 1859 s. XII. - Købstadsregnskaber 1801-03. - Hans tjener ses ved en auktion efter professorinde v. Haven 1799 (Sorø akademis hofret, Landsark.).
278. Folketælling 1801. - Skanderup Kirkebog 1759. - Berlingske Tidende 1828/ nr. 150. - Frederiksværk skifteprotokol (først 1833 længe efter at skiftet var afsluttet meldte 7 broderbørn sig som arvinger til 41 rdl.).

REGISTER

Akademister. Hovmestre og privatister

(henviser til løbenumre)

En * foran navnet betyder, at et portræt af den pågældende er gengivet i billedtillæget

* Adeler, Conrad Wilhelm	50	Friedenreich, Frants	59
Adeler, Jørgen Rosenkrantz Lente af	32	Fugl, Henning Ulrik	172
Ahlefeldt, Eiler Christopher	54	Gersdorff, Joachim von	64
Anker, Jess	239	* - Povl von	30
Arboe, Friederich	186	- Povl Rosenørn	78
Arctander, Paul	166	Geusau, Anton von	173
Bagge, Andreas Stæhr	148	Gorne, Johan Diderich	228
Bagger, Hans Frederik	24	Grambow, Diderik Otto	20
Baggesen, Rasmus	187	Green, Ulrik	191
Balle, Christian Severin	167	Gusmann, Friderich Karl Gutzmer . .	60
- Peder	168	* Güldenchrone, Frederik Julius Chri-	
Balslev, Hans	169	stian	142
- Lauritz Luja	206	* - Mathias	143
Bardenfleth, Christian	17	* Gähler, Caspar Frederik	51
- Frederik	12	Hagedorn, Palle	13
* - Johan Frederik	53	Hagen, Leopold zum	209
* Barner, Hartvig Gottfried	137	Halling, Jens Gjødert	244
* - Leopold Theodor	136	Hansteen, Christopher	276
Benzon, Caspar Herman	163	Hassenfeldt, Cicilianus Nicolaus . .	270
- Christian	160	Hattun, Frederik	229
* - Hans	100	* Hauch, Frederik	121
* - Jens	152	- Johan Christian	134
Beringskjold, Ditlev	112	- Johannes	174
- Thomas	111	Haven, Frederik Christian v.	175
Beulewitz, Gottlob Frederik	102	* Haxthausen, Clemens August	49
Bierregaard, Thomas	240	- Gregers Christian	16
Blicher, Diderik Nicolai	260	Henckel, v. Donnersmarck, Johan	
Boeg, Balthasar Jensen	261	Erdmann	14
- Niels Sommerfeld	262	Hersleb, Peder	176
Bohn, Poul	151	Hertel, Johan Jacob	230
Borch, Caspar Abraham	241	Hetting, Christian	245
- Jørgen	170	Holck, Christian Frederik	55
* Brandt, Christian	56	Holm, Frederik	246
* - Enevold	57	- Joachim	247
Bruun, Christian Frideric	23	Holstein, Cai Joachim	63
* Buchwald, Friedrich	97	- Christoph Conrad	62
Buchwaldt, Ludwig Achatz	140	* Holsten, Ditlev Cai	135
Busch, hovmester	242	Holtermann, Knud Henrik	231
Buschmann, Sten Christopher Meldal	207	Hosum, Jørgen	192
* Bülow, Johan	114	Humble, Christen Reitzer	210
Büsching, Anton Friedrich	188	Hyltoft, studiosus	193
Böckmann, Johannes	189	Ivanoff, Iwan	6
Caspergaard, Claus	42	Jahnke, hovmester	194
Cicignon, Friderich Gottske de	95	Jermin, Niels	109
Dahl	190	* Juel, Christian Sehestedt	69
Dannefeldt, Christian Friderich	117	* - Gregers Christian	48
Duncan, Claus Jacob	171	- Niels Krabbe	70
* Eichstedt, Henrik Christopher Valen-		Juel-Rysensteen, Ove Henrik	154
tin	94	* Junghans, Caspar Frederik	145
Elling, Fridrich Christian	226	Juul, studiosus	177
Erdmann, Christopher	227	- Christian Frederik	90
Esmann, Herman	273	* - Frederik Ludvig	91
Fohlmann, Johannes	208	Jørgensen, hovmester	232
- Just	208	- Elias Winther	165
Foss, Matthias Georg	243	- Georg	164
Friccius se Schilden		Kisbye, Rasmus Severin	271

Kleist, Frederik Christian	75	Pingel, Christian.	252
Knuth, Adam Christopher . . . 110 og	124	- Jacob Severin	253
- Conrad Ditlev	1	Plessen, Christian Ludvig Scheel v. .	66
- Christian Frederik.	5	- Henrik Scheel v.	67
Kongslew, Lauritz Laurberg	248	Pontoppidan, Johan Ludvig Christian.	234
Koppenfels, hovmester	249	Poulsen, Niels	254
Kraft, Adam Gottlob Severin	263	Preusser, Georg Christian von	76
- Johan Christopher	195	Putbus, Anshelm Wilhelm Carl	2
Kratzenstein, Johan Andreas	196	- Friedrich Ulrich	3
Kuur, Nikolai Henrik	178	* Raben, Friedrich Christian.	153
Lachmann, Andreas Ulrik	139	* Raben-Levetzau, Siegfred Victor . . .	65
Lasson, Peder	43	Ramus, Christian	267
Lente af Adeler, Jørgen Rosenkrantz	32	* Rantzau, Carl Adolph.	72
Lersner, Friederich Maximilian v. . .	44	- Christian Ludvig	36
- Philip Ludvig.	45	- Frederik.	40
Leuch, James	211	* - Frederik Siegfried	73
- Peder.	212	- Sigfred Ditlev	26
Leuenburg, Frederik Ditlev von. . . .	22	Reedtz, Holger	71
- Johan Christian von.	68	* Reedtz-Thott, Holger	93
Leuenfeld, Frederik Casimir.	46	- Otto.	277
* Levetzau, Albert Philip	84	* Reitzenstein, Friedrich Wolf Carl . .	118
- Christian Frederik	82	- Wolf Carl Friedrich	101
- Frederik Ludvig.	96	Reuss, Heinrich d. 23.	4
* - Gerhard Didrik	133	* Reventlow, Christian Ditlev.	25
- Niels Krag	120	* - Christian Ditlev Frederik	98
- Theodosius	83	* - Johan Ludvig.	99
* Lichtenberg, Hans Henrik de	41	Rise, Thomas	216
Lillienkiold, Hans Christopher	141	* Rosenchrone, Marcus Gerhard	47
* Lindencrone, Johan Frederik.	87	Rosenkilde, Hans.	217
Linstow, Carl Adolph Levin.	74	Rosenkrantz, Christian.	150
* Lowson, Jens	119	- Frederik.	52
* Lowzow, Adam Gottlob.	115	- Iver.	77
Lund, Niels Tønder	264	* - Mogens Frederik	138
Lyhe, Frederik Christian v.d.	113	- Wolf Siegfred.	39
Lynar, Frederik Ulrik	29	Rothe, Tyge Jesper	198
Lüttichau, Christian Ditlev	156	Rüdinger, Andreas Christopher	235
- Sivert Urne v.	31	Sandberg, Friderich.	199
Løvenbalk, Christian Tarup.	108	* Schack, Frederik Christian.	10
* Løvenskiold, Michael Herman	105	* - Hans	9
* - Søren	80	* - Otto Didrik	131
Løvenørn, Ditlev de	233	* Scheel, Jørgen	157
Malling, Iver Christian.	265	* Scheel von Plessen, Christian Ludvig	66
Martfelt, Christian	213	- Henrik	67
Mathiesen, Mathias Georg.	250	Schiffmann, Johan Friderich Alexan-	
Meincke, Lorentz Angel	107	der	255
Meyer, Carl.	129	* Schilden, Christian Friedrich Fric-	
Molbech, Johan Christian	266	cius von	92
* Moltke, Anton Heinrich.	21	* Schilden-Huitfeldt, Hans Heinrich	
* - Caspar Herman Gottlob.	28	Friccius von	88
* - Christian Frederik.	27	Schimmelmann, Friederich Joseph. .	125
Mossencrone, Thomas Blixen-		Schiøtt, Carl Gustav.	218
skiold de.	128	Schjermann, Hans	200
Moth, Lucas	19	Schlanbusch, Theodor Georg	132
* Munthe af Morgenstjerne, Caspar		Schlegel, Johan Heinrich.	219
Wilhelm	81	Schmettau, Friederich Wilhelm von .	58
Müller, privatist og hovmester	251	Schmidt, Frederik Ludvig.	79
Møller, Samuel.	197	Schott, Christopher Friedrich	180
Nyegaard, Peder Nicolai.	214	Schubart, Herman Michael Christian.	86
* Oldenburg, Frederik	155	* Schulenburg, Werner v. d.	35
Olrik, Christian Magnus	215	Schultze, Friderich	181
Olsen, Gottsche Hans	274	Schytte, Andreas	201
Osten, Christian Albrecht Massow v.		Schutze, Gottlieb.	182
d.	103	Schøller, Johan	126
- Otto Balthasar Carl v.d.	61	- Thomas Blixenskjold.	122
Paulli, Henrich Wilhelm.	179	Schønning, Andreas Woll	256
Pfuhl, Ehrenreich Sigvard von.	33	* Sehested, Holger.	11

Sehested		Toft, Hans Willer	159
- Jens Frederik	18	Tornøe, Magnus Josva	269
* - Ove Ramel	130	Trappaud, Christian Detlev	237
* - Peter Tordenskjold	123	Trolle, Børge	127
* Skeel, Frederik Christian	37	Tønder, Ole	272
* - Jørgen Erik	38	Ulrich, Andreas Danielsen	238
* - Wilhelm Mathias	85	Untzer, hovmester	220
Skinkel, Johan	8	* Urne, Christian	116
Sommerfeldt, Christian	257	Wagner, hovmester	221
Spandet, Niels	275	Wedel, Ludvig Frederik	104
Staffeldt, Otto Diderich	144	Wedelsparre, Ditlev (Beringskjold)	112
Stage, Peter Christian	236	- Thomas (Beringskjold)	111
Steenstrup, Christian Vogelius	268	Wendt, Carl	222
Stockfleth, Hannibal	34	West, Mathias	149
Stoltenberg, Henrik	202	Willumsen, Willum	184
Storm, Caspar Herman	7	Vinding, Rasmus	89
Stougaard, Jens	203	Winge, Hans Joachim	185
Struv, hovmester	204	Winther, Gerhard Heinrich	278
Stub, Matthias	183	- Nicolaus	223
Søltøft, Christian	161	Voigt, Johan Georg	259
Teilmann, Peter	258	* Wormskiold, Peder	106
Theiste, Magnus	205	Wulff, Studiosus	224
Thrane, Frederik Christian	147	Waager, Engelbrecht	225
- Theodorus v. Haven	146	Zinsendorff-Pottendorf, Adolph Chri-	
Tidemand, Ole	158	stian Heinrich	15

FORKORTELSER

anvendt ved kildehenvisninger

- Achelis:** Th. O. Achelis: Matrikel der Schleswigschen Studenten 1517-1864. Bd. 1-3. 1966-67.
- Adel:** Danmarks Adels Årbog. Udkommer årligt siden 1884.
- Adsk. bestillinger:** Danske kancellis protokol over "adskillige bestillinger" gennem godt 100 år fra 1730. Omfatter embedsudnævnelser, titeltildeling udstedte bevillinger etc. "Den grønne" topografisk ordnet, "Den gule" sagligt ordnet. (Rigsarkivet).
- Amtmandsbogen:** Palle Rosenkrantz: Amtmandsbogen. Portrætter og biografier af stiftamtmand og amtmænd i Danmark 1660-1935. 1936.
- Amtsforvaltere:** Henry Bruun: Danmarks amtsforvaltere 1660-1848. 1919.
- Arends:** Otto Fr. Arends: Gejstligheden i Slesvig og Holsten fra reformationen indtil 1864. Bd. 1-3. 1932.
- Bobé:** Reventl.: Louis Bobé: Efterladte breve fra den Reventlowske familiekreds. Bd. 1-10. 1895-1931.
- Bobés Sorø-matrikel:** Seddelkartotek der findes i Rigsarkivets håndskriftsamling.
- Bricka:** C. F. Bricka: Dansk biografisk lexikon. Bd. 1-19. 1887-1905.
- Centraladm. embedsmænd:** G. N. Kringelbach: Den civile centraladministrations embedsmænd 1660-1848. 1889.
- Christonje:** F. V. Christonjes kirkebogsuddrag. (Landsarkivet)
- Danm. Kirker:** Danmarks kirker. Udgivet af Nationalmuseet. 1933 flg.
- DBL.:** Dansk biografisk leksikon grundlagt af C. F. Bricka. Red. af Povl Engelstoft under medvirking af Svend Dahl. Bd. 1-27. 1933-44.
- Degne:** Anders Petersen: Sjællands stifts degnehistorie. 1899.
- Dødsfald 1-2:** V. Richter: Dødsfald i Danmark 1760-90. 1907, og sammes 100 års dødsfald 1791-1890. 1901-05.
- Enkekassen:** Register over indskydere i Enkekassen 1739-1846. Bd. 1-8 med henvisning til arkivmaterialet. (Rigsarkivet).
- Erlandsen 1-2:** Andreas Erlandsen: Geistligheden i Trondhjems Stift, 1844-55. - og: Geistligheden i Tromsø stift, 1857.
- Erslew:** Th. Erslew: Almindeligt forfatterlexikon for kongeriget Danmark 1814-53 bd. 1-3 samt supplement bd. 1-3. 1843-68. (Findes også i nyoptryk).
- Forfatterl.:** H. Ehrencron-Müller: Forfatterlexicon for Danmark, Norge og Island indtil 1814. Bd. 1-12. 1924-35.
- Gesandter:** E. Marquard: Danske gesandter ... indtil 1914. 1952.
- Giessing:** Christopher Giessing: Nye Samling af ... Jubel-Lærere. I-III, 1. 1779-86.
- Gratiaalprot.:** Danske Kancellis Gratiaalprotokoller 1706-70. Ansøgninger om gejstlige og verdslige embeder. (Rigsarkivet).
- Gravskrifter.:** H. Ehrencron-Müller: Gravskrifter i danske aviser 1759-1800. 1944.
- Helsingørs embedsmænd:** V. Hostrup Schultz: Helsingørs embeds- og bestillingsmænd. 1906.
- Herlufsholm:** G. L. Wad: Meddelelser om dimitterede fra Herlufsholm 1565-1875, 1-2. 1875-87.
- Hirsch:** I. C. W. Hirsch: Danske og norske officerer 1648-1814. (Manuskript på Kgl. Bibliotek og Rigsarkivet).
- Holms saml.:** Viggo Holms samlinger til Lolland- Falsters historie. (Landsarkivet).
- Jordede studenter:** J. C. L. Lengnick: Danske, norske og islandske studenter, der 1649-1814 er jordede i København. 1847.
- Jurister:** A. Falk-Jensen og H. Hjorth-Nielsen: Candidati og examinati juris 1736-1936 ... 1954-59. 1-5.
- Kirkehist. saml.:** Kirkehistoriske samlinger. 1849-1913 og 1933 ff.
- Kopulationsprotokol:** Københavns kopulationsprotokoller 1735-1868. Findes i Københavns Stadsarkiv.
- Købstadsregnskaber:** I Købstadsregnskaberne for Sorø (Rigsarkivet) findes udmærkede Mandtal, der måned for måned beretter om tilflytning og afrejse. Det er dog først fra 1765 de har værdi for akademiets vedkommende.
- Lampe:** Joh. Fr. Lampe: Bergens stifts biskoper og prester efter reformationen. 1895-96. 1-2.
- Landsark. = Sjællandske landsarkiv.** København.
- Luxdorph:** Luxdorphs dagbøger udg. af Eiler Nystrøm 1915-30. 1-2.
- Mallings vielser:** Holger Mallings samling af vielser i danske landsogne 1661-1792. (Manuskript på Rigsarkivet og i Landsarkivet).

- Molbech: J. C. Molbech: De studerendes antal ved Sorøe Academie i det sidste decennio. 1793.
- Norsk slekth. tidsskr.: Norsk slekthistorisk tidsskrift. 1928 ff.
- Norske dødsf.: Jørgen Gløersen: Dødsfall i Norge 1763-1825.
- Olrik: H. G. Olrik: Oversigt over forstandere og lærere ved Den kgl. skole i Sorø 1586-1737. 1927-30.
- Ostind. data: Kay Larsen: Dansk-ostindiske personalia og data. (Manuskript i 3 bind på Det kgl. Bibliotek).
- Ovenstad: O. Ovenstad: Militærbiografier. Den norske hærs officerer 1628-1814. 1948-49. 1-2.
- Patriciske slægter: Sophus Elvius og H. R. Hjort-Lorenzen: Danske patriciske slægter. 1891-1931. 1-5.
- Pers. Tidsskr.: Personalhistorisk Tidsskrift. 1880 ff.
- Postmestre: Fr. Olsen: Den danske postetat 1624-1924. 1929. (Maskinskrevne ex. på Rigsarkivet, Landsarkivet og Det kgl. Bibliotek).
- Prokuratorer: H. Hjorth-Nielsen: Danske prokuratorer med kongelig bevilling 1660-1869. 1935.
- Quistgaard: Erh. Quistgaard: Præstehustruer, der helt eller delvis mangler i Wibergs præstehistorie. + tillæg. 1934-36.
- Rang: N. Møller: Alfabetisk register over alle rangspersoner 1730-80. (Rigsarkivet).
- Rotuli: Danske kancelli-kollegies forestillinger til kongen 1770-1807. (Rigsarkivet).
- Sjæl. Reg.: Kopibøger over "åbne" kongebreve eller almindelige kundgørelser. 1513-1799. (Trykt i uddrag i "Kancelliets Brevbøger", der foreløbig kun går til 1645). (Rigsarkivet).
- Sjæl. Tegn.: Danske kancelli. Kongens "lukkede" breve til enkeltmand 1535-1799. (Som Sjæl. Reg. trykt i uddrag i "Kancelliets Brevbøger") (Rigsarkivet).
- Slesvigs amtsforvaltere: J. Smith: Slesvigske amtsforvaltere. 1954.
- Slotte: Aage Roussell: Danske slotte og herregårde. 1-20. 1963-68.
- Slægtstavlesaml.: Slægtstavlesamlingen. Udg. af personalhistorisk bureau. 1-3. 1931-33.
- Supplikb.: Danske kancellis supplikbøger. Uddrag af indkomne andragender 1699-1800. (Rigsarkivet).
- Søofficerer: T. A. Topsøe-Jensen og Emil Marquard: Officerer i den dansk-norske søetat 1660-1814 ... 1-2. 1935.
- Trap: Traps Danmark. Nu udkommet i 5. udgave 1-19 med personregister.
- Udenlandske univ.: H. Friis-Petersen: Danske og norske studerende ved udenlandske universiteter. 1961. (Rigsarkivet).
- Univ. Matr.: S. Birket Smith: Københavns Universitets matrikel 1611-1829. 1-3 1890-1912. (I Rigsarkivet findes H. H. Schous fyldige personregistre, såvel på for- som efternavn. På Det kgl. Bibliotek findes H. Friis-Petersens Register, der indeholder meget omfattende henvisninger til trykte kilder om de enkelte studenter).
- Vahl: J. Vahl: Slægtetog over afkommet af Christjern Nielsen, borgmester i Varde o. 1500. 1-17. hefte. 1879-97. (indeholder et væld af slægtsgrene).
- Vestind. data: Kay Larsen: Dansk-vestindiske og guineiske personalia og data. (8 kartotekskasser på Kgl. Bibliotek).
- Wiberg: S. V. Wiberg: Personalhistoriske, statistiske og genealogiske bidrag til en almindelig dansk præstehistorie. 1-4 1870-79. (Findes også i nyoptryk).
- Oeder: Under Georg Christian Oeders ledelse udarbejdedes 1771 de såkaldte "Efterretninger angående ægteparrenes, enkemændenes og enkernes antal i København, Sjælland, Møen og Bornholm". Denne "Folketælling" findes i Rigsarkivet.

PORTRÆTTER

Kong Frederik 5
Sorø ridderlige akademis stifter

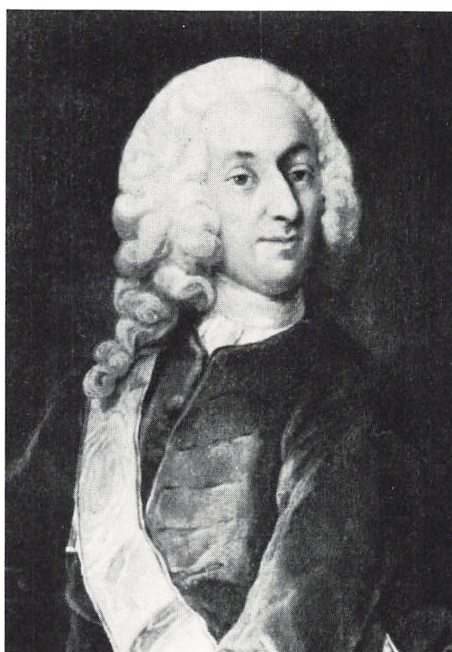
Ludvig Holberg
Akademiets velgører

Sorø Akademi
Stik efter tegning af akademiets
tegnemester Johan Georg Hertzog

Henrik 6. greve af Reuss
Overhofmester 1747-54

Carl Juel
Overhofmester 1754-60

Frederik Danneskiold-Samsøe
Overhofmester 1760-64

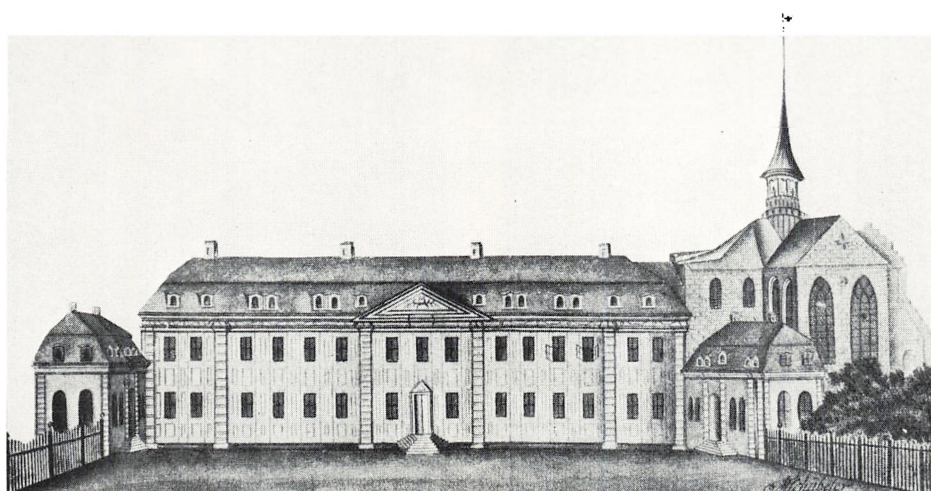
Wolf Veit Christoph v. Reitzenstein
Overhofmester 1766-81

Carl Adolph Raben
Overhofmester 1781-84

Gregers Christian Haxthausen
Overhofmester 1784-87

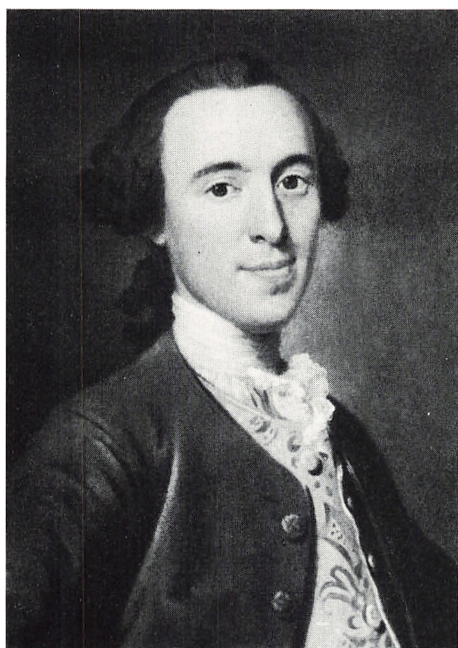
Sorø Akademi
Tegning af akademiets dansemester
Johan Frederik Schübeler

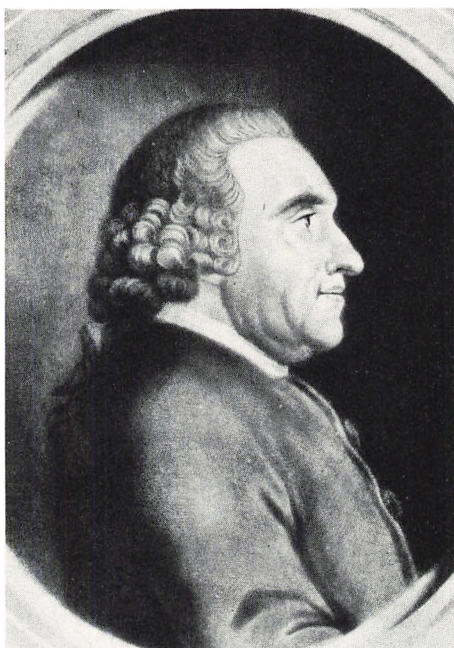
Professor Jens Kraft
Lærer-biografi nr. 3

Professor Isaac Andreas Cold
Lærer-biografi nr. 1

Professor Jens Schielderup Sneedorff
Lærer-biografi nr. 7

Professor Johann Bernhard Basedow
Lærer-biografi nr. 8

Professor Christen Michael Rottbøll
Lærer-biografi nr. 11

Professor John Erichsen
Lærer-biografi nr. 10

Professor Ove Høegh-Guldberg
Lærer-biografi nr. 13

Professor Andreas Schytte
Lærer-biografi nr. 14

Professor Johan Theodor Holmskjold
Lærer-biografi nr. 15

Professor Gerhard Schøning
Lærer-biografi nr. 17

Professor Gottsche Hans Olsen
Lærer-biografi nr. 26

Professor Hans Nicolai Nissen
Lærer-biografi nr. 23

Rideskolar Christen Sødning
Lærer-biografi nr. 34

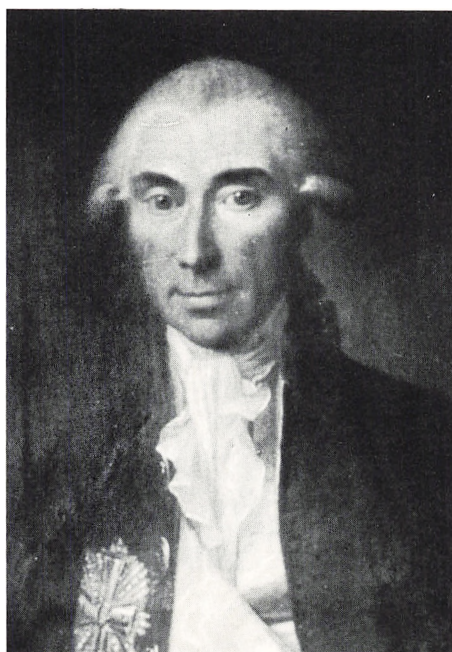
Tegnemester Troels Pedersen
Lærer-biografi nr. 38

Fægtemester Cadet Supiot
Lærer-biografi nr. 41

Lensgreve Hans Schack
Akademist nr. 9

Greve Frederik Christian Schack
Akademist nr. 10

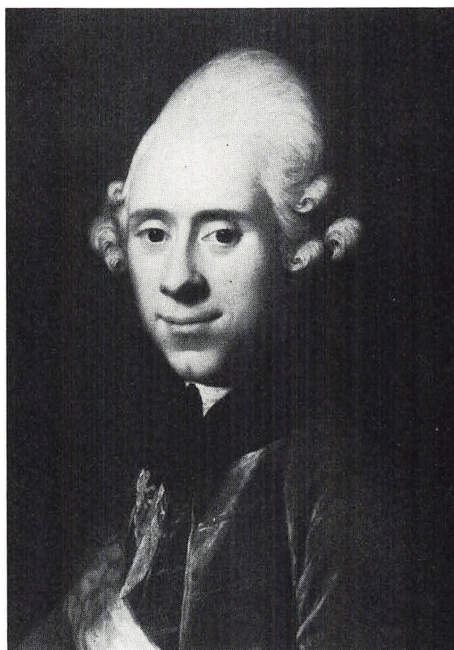
Kammerherre Holger Sehested
Akademist nr. 11

Gehejmekonferensråd Anton
Heinrich Moltke
Akademist nr. 21

Greve Christian Ditlev Reventlow
Akademist nr. 25

Overhofmarskal Christian
Frederik Moltke
Akademist nr. 27

General Caspar Herman Gottlob Moltke
Akademist nr. 28

Major Povl v. Gersdorff
Akademist nr. 30

Envoye Werner v. d. Schulenburg
Akademist nr. 35

Kammerherre Frederik Christian Skeel
Akademist nr. 37

Hans Henrik de Lichtenberg til Bidstrup
Akademist nr. 41

Stiftamtmand Jørgen Erik Skeel
Akademist nr. 38

Statsminister
Marcus Gerhard Rosencrone
Akademist nr. 47

Rentekammerdeputeret
Gregers Christian Juel
Akademist nr. 48

Generalmajor
Clemens August Haxthausen
Akademist nr. 49

Kammerherre
Conrad Wilhelm Adeler
Akademist nr. 50

Generalmajor Caspar Frederik Gähler
Akademist nr. 51

Generalmajor
Johan Frederik Bardenfleth
Akademist nr. 53

Greve Enevold Brandt
Akademist nr. 57

Statsminister Christian Brandt
Akademist nr. 56

Gehejmeråd
Sigfred Victor Raben-Levetzau
Akademist nr. 65

Gehejmekonferensråd
Chr. Ludvig Scheel v. Plessen
Akademist nr. 66

Envoye Christian Sehested Juel
Akademist nr. 69

Lensgreve Carl Adolph Rantzau
Akademist nr. 72

Gehejmeråd Carl Adolph Levin Linstow
Akademist nr. 74

General Frederik Siegfried Rantzau
Akademist nr. 73

Baron Iver Rosenkrantz til Rosenholm
Akademist nr. 77

Stiftamtmand Povl Rosenørn Gersdorff
Akademist nr. 78

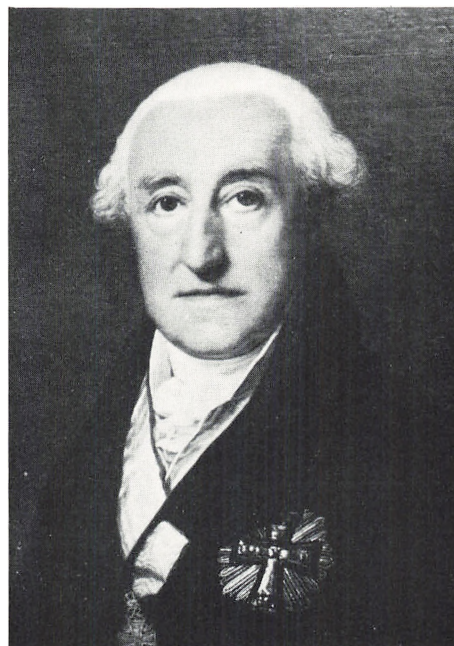
Kammerherre Søren Løvenskjold
Akademist nr. 80

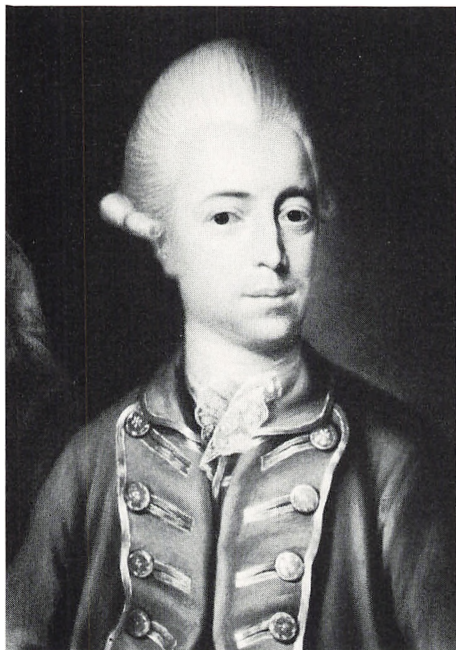
Stiftamtmand
Caspar Wilh. v. Munthe af Morgenstjerne
Akademist nr. 81

Stiftamtmand Theodosius Levetzau
Akademist nr. 83

Landdrost Albert Philip Levetzau
Akademist nr. 84

Amtmand Wilhelm Matthias Skeel
Akademist nr. 85

Kammerherre
Johan Frederik Lindencrone
Akademist nr. 87

Rentekammerdeputeret Hans Heinrich
Friccius v. Schilden-Huitfeldt
Akademist nr. 88

Gesandt Frederik Ludvig Juul
Akademist nr. 91

Kammerherre Holger Reedtz-Thott
Akademist nr. 93

Landråd Christian Friedrich
Friccius v. Schilden
Akademist nr. 92

Sekondkaptajn Henrik
Christopher Valentin v. Eichstedt
Akademist nr. 94

Stiftamtmand Friedrich v. Buchwald
Akademist nr. 97

Statsminister
Christian Ditlev F. Reventlow
Akademist nr. 98

Lensgreve J. Ludvig Reventlow
Akademist nr. 99

Oberstløjtnant Hans Benzon
Akademist nr. 100

Amtmand Michael Herman Løvenskiold
Akademist nr. 105

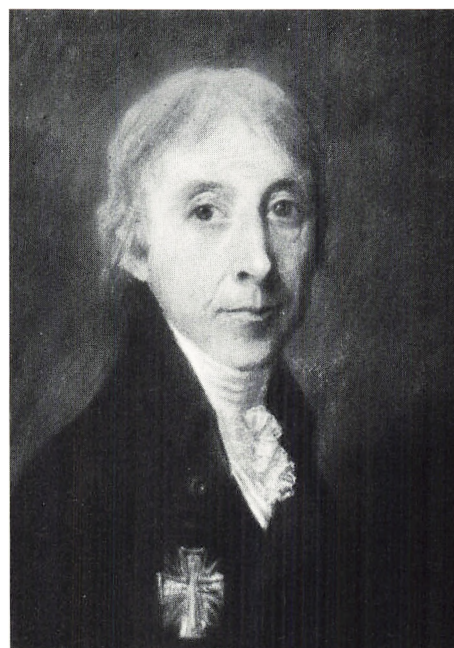
Rentekammerdeputeret
Peder Wormskjold
Akademist nr. 106

Geheimstatsminister Johan Bülow
Akademist nr. 114

Geheimkonferensråd
Adam Gottlob v. Lowzow
Akademist nr. 115

Overpræsident Christian Urne
Akademist nr. 116

Kammerjunker Friedrich
Wolf Carl v. Reitzenstein
Akademist nr. 118

Godsejer Jens Lowson
Akademist nr. 119

Departementschef Frederik Hauch
Akademist nr. 121

Generalkrigskommissær
Peter Tordenskjold Sehested
Akademist nr. 123

Gehejmestatsminister
Ove Ramel Sehested
Akademist nr. 130

Generalmajor Otto Didrik v. Schack
Akademist nr. 131

Kammerjunker Gerhard Didrik Levetzau
Akademist nr. 133

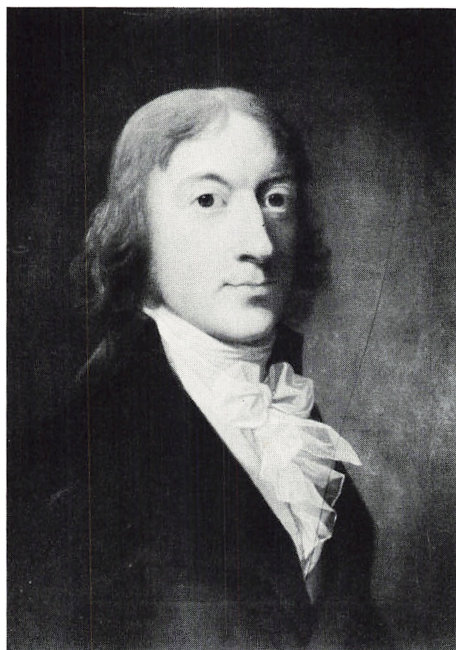
Generalmajor Ditlev Cai v. Holsten
Akademist nr. 135

Godsejer Leopold Theodor v. Barner
Akademist nr. 136

Stamhusbesidder
Hartvig Gottfried v. Barner
Akademist nr. 137

Stiftamtmand Frederik
Julius Christian Guldenchrone
Akademist nr. 142

Godsejer Mogens Frederik Rosenkrantz
Akademist nr. 138

Sekondløjtnant Mathias Güldenchrone
Akademist nr. 143

Konsistorialråd
Caspar Frederik Junghans
Akademist nr. 145

Kammerherre Jens Benzon
Akademist nr. 152

Greve Friedrich
Christian Raben til Christiansholm
Akademist nr. 153